

บทที่ 4

ตำราอรรถนะที่ปรากฏในหนังสือบุนยะฮุ อัญญาฎลาบ เล่มที่ 1

4.1 บทนำ

หะดีษลำดับที่ 1 หน้า 2 บรรทัดที่ 22

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดที่อัลลอฮ์ทรงประสงค์ที่จะให้เกิดความดีแก่เขา พระองค์จะทรงให้เขาผู้นั้นเข้าใจในศาสนา”

ตำราอรรถนะที่

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลดาริมีย์⁷⁰ (al-Dārimī, 2000:1/300) จากอับดุลลอฮ์ เป็น ศอลิหุ จาก อัลลัษษ จากยะซีด เป็น อับดุลลอฮ์ จาก อับดุลวะฮฮาบ-

อัลบุคอรี⁷¹ (al-Bukhārī, 1979:1/42) จากสะอีด เป็น มุฟัยรุ —มุสลิม⁷² (Muslim, 1996:2/718) จาก ทรัมละฮ์ เป็น ยะหฺยา —ทั้งสองท่าน จาก อิบน์วัฮบ จาก ยูनुส- ทั้งอับดุลวะฮฮาบ และยูनुส รายงานจาก อิบน์ชีฮาบ จาก มุหมัด เป็น อับดุลเราะหฺมาน —

อะหมัด (Ahmad, 1313 : 4/93) จาก วะเกอู จาก อุสามะฮ์ เป็นซัยดุ —

⁷⁰ อัลมุก้อดดิมะฮุ บาบ อัลอิกติดาอ์ บิ อัลอุลาม่าฮ์ หะดีษเลขที่ 230 และหะดีษที่ 232 เล่มที่ 1 หน้า 301

⁷¹ กิตาบ อัลอิลมุ บาบ มันยูริดีลละฮุ บิฮิ ค็อยรอน ยูฟีกิสสุ ฟิ อัลดีน หะดีษเลขที่ 71 นอกจากนี้ท่านยังบันทึกใน กิตาบ ออูตีสอม บิ อัลกิตาบ วะ อัลสุนนะฮุ บาบ ลาตะฮาล ฎออิฟะฮุ มิน อุมมะตี อะลา อัลฮัก หะดีษเลขที่ 7312 เล่มที่ 4 หน้า 366 และในกิตาบ ฟิรฎู อัลคุมุส บาบ ฟะอินนะลิลลาฮุ คุมุสะฮุ วะลิล อัลเราะฮูต หะดีษเลขที่ 3116 เล่มที่ 2 หน้า 393

⁷² กิตาบ อัชชะกาต บาบ อันนะฮุ อัน มัสอะละฮุ หะดีษเลขที่ 98 และในกิตาบ อัลอิมาระะฮุ บาบ เกาลิฮิ ๕๕ ลา ตะฮาล ฎออิฟะฮุ มิน อุมมะตี ซอฮิริน อะลา อัลฮัก หะดีษที่ 175 เล่มที่ 3 หน้า 1524

มาลิก⁷³ (Mālik, 2001:645) จากยะซีด เป็น ซิยาต — ทั้งสองท่านรายงานจาก มุฮัมมัด เป็น กะอฺบ อัลกูเราะซี —

ทั้งสองท่าน (มุฮัมมัด เป็น อับดุลเราะหฺมาน และมุฮัมมัด เป็น กะอฺบ อัลกูเราะซี) ได้รายงานจากท่านมูอาวิยะฮฺ เป็น อิบิสุฟยาน رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัคคาร์มีมีดังนี้

(())

ความว่า “ผู้ใดอัลลอฮฺประสงค์ให้เขาได้รับความดีงาม พระองค์จะทรงให้เขาเข้าใจในศาสนา”

ส่วนสำนวนของอัลบุคอรีมีประโยคเพิ่มเติมดังนี้

...))

((

ความว่า “...และแท้จริงนั่นคือผู้แบ่งปัน โดยที่อัลลอฮฺ ทรงเป็นผู้ให้ และประชาชาตินี้ยังคงยืนหยัดอยู่บนคำสั่งของอัลลอฮฺ ผู้ที่ขัดแย้งต่อพวกเขาจะไม่สามารถให้โทษแก่พวกเขาได้ จนกว่า คำบัญชาของอัลลอฮฺจะมา (คือวันกิยามะฮฺ)”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮฺ

⁷³ กิตาบ อัลเกาะดร์ บาบ ญามิอุ มาญูอาฟี อะฮฺลุ อัลเกาะดร์ หะดีษที่ 8

หะดีษลำดับที่ 2 หน้า 3 บรรทัดที่ 1

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่มีสิ่งใดที่เป็นการภักดีต่ออัลลอฮ์ประเสริฐยิ่งไปกว่าการเข้าใจในศาสนา”

คำอธิบายหะดีษ

หะดีษนี้ตามสำนวนที่ผู้แต่งอ้างอิงไม่มีการบันทึกในหนังสือหะดีษทั้งเก้าเล่ม นอกจากมีการบันทึกโดยอัลฎ็อบรอไนย์ ในตำราอัลมุอญัหม์ อัลเอาศัฎฏ์ (al-Tabrānī, 1995:7/96) รายงานจาก มุฮัมมัด เป็น หะนีฟะฮ์ อัลวาสิฏี๊ จาก มุฮัมมัด เป็น มุซา อัลหะเราะซีย์ —

อัลดาระอะฎฏุนีย⁷⁴ (al-Daraqutni, 2001:2/687) จาก อะหมัด เป็น มุฮัมหมัด เป็น อิสมาอีล อัศเศาะฎ็ฏี๊ จาก มุฮัมหมัด เป็น สะอีด เป็น หมอลิบ —

ยะซิด เป็น ฮารูน จาก ยะซิด เป็น อียาล จาก ศ็อฟวาน เป็น สุลัยม จาก อะฏอ์ เป็น ยะซาร์ (สายรายงานของอัลดาระอะฎฏุนีย จาก สุไลมาน เป็น ยะซาร์) จาก อบูสุร็อยเราะฮ์ رضي الله عنه ด้วยสำนวนหะดีษดังนี้

)

((

ความว่า “ไม่มีสิ่งใดที่เป็นการภักดีต่ออัลลอฮ์ประเสริฐยิ่งไปกว่าการเข้าใจในศาสนา และแท้จริงเป็นการยากสำหรับชนฆอนที่จะล่อลวงผู้ที่เป็นปราชญ์วิชาฟิกฮ์หนึ่งคน กว่าการล่อลวงผู้ที่ทำอิบาอะฮ์อย่างแก่กล้าถึงหนึ่งพันคน และทุกๆสิ่งนั้นจะมีเสาค้ำจุน และเสาค้ำจุนศาสนานี้คือ ฟิกฮ์”

⁷⁴ กิตาบ อัลบะฮู บาบ อัลบะฮู หะดีษที่ 3052/294

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยี่เกาะสุ นอกจาก ะชะซิด เป็น อียาฎ เป็นบุคคลที่อิมามมาลิกและคนอื่นๆระบุว่า เป็นคนพูดเท็จ () (al-‘Asqalānīy, 1999: 533) อัลบุคอรีระบุว่าเขาเป็น มุงักร อัลหะดีษ () (al-Dhahabīy, n.d.4/437)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเงาะอิฟ ญิดัน เนื่องจาก ะชะซิด เป็น อียาฎเป็นบุคคลมุงักร อัลหะดีษ และเป็นสายรายงานเดี่ยวไม่มีผู้รายงานคนอื่นๆร่วมรายงานด้วย อัลฎ็อบรอนีย์กล่าวว่า “ไม่มีผู้ใดที่รายงานจาก ค็อฟวาน เป็น สุลัยมุ นอกจากะชะซิด เป็น อียาฎ” (al-Tabrānīy, 1995:7/96) อัลอิรอกีย์ (al-‘Irāqīy, 1995:14) ระบุว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษ เงาะอิฟ

หะดีษลำดับที่ 3 หน้า 3 บรรทัดที่ 3

สำนวนหะดีษ

ความว่า “ไม่มีการอิจนาริษา (ไม่อนุญาตให้อิจนาริษา) นอกจากเพียงสองกรณีเท่านั้น คือ (การอิจนาริษาและอยากเอาเป็นแบบอย่าง) ต่อชายผู้หนึ่งที่อัลลอฮ์ประทานทรัพย์สมบัติให้แก่เขา จากนั้นเขาใช้จ่ายสิ่งดังกล่าวในเรื่องของสังฆกรรมจนหมดไป และต่อชายผู้หนึ่งที่อัลลอฮ์ทรงประทานวิทยปัญญา จากนั้นเขาได้ตัดสินใจไปตามความรู้นั้น และสอนต่อให้แก่ผู้อื่น”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แตงนำมาอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอะหมัด (Ahmad,1313:1/386) จาก ะหุยา อัลก็อฎฎอน- อัลบุคอรี⁷⁵ (al-Bukhārīy, 1979:1/43) จาก อัลหุหมัยดียฺ จาก สุฟยาน เป็น อุยัยนะฮฺ- มุสลิม⁷⁶ (Muslim, 1996:1/559) จาก อิบิบักรฺ เป็น อิบิ

⁷⁵ กิตาบ อัลอิติหม บาบ อัลอิติหมบาฎ ฟี อัลอิติหม วะ อัลหิกมะฮฺ หะดีษเลขที่ 73

⁷⁶ กิตาบ เสาะลาต อัลมุสตาฟิรีน วะ ก็อศริฮา บาบ ฟีฎุ มันชะกูม บี อัลกุรอาน วะฮุอัลลิมุ หะดีษที่268

ชัยยะสุ จาก วะเกือ-อันนะสาอีย⁷⁷ (al-Nasā'iy, 2001:5/358) จากอิศหาก เป็น อิบรอฮิม จาก ญะ
รีรุ และวะเกือ-อิบนุมาญะสุ⁷⁸ (Ibn Mājah, 2000:4/472) จาก มุฮัมมัดเป็น อัลดุลลอฮ์ เป็นนุมัยร์
จากอูบัย และ มุฮัมมัด เป็น บิซร-

ทั้งหมดได้รายงานจาก อิสมาอิล เป็น อบี คอลิด จาก ก็อยสุ เป็น อบีฮาซิม จาก
อิบนุมัศอูด رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอะหมัดมีดังนี้

))

((

ความว่า “ไม่มีการอิจนาริษา (ไม่อนุญาตให้อัจฉา) นอกจากเพียงสองกรณีเท่านั้น
คือ (การอิจฉาและอยากเอาเป็นแบบอย่าง) ต่อชายผู้หนึ่งที่อัลลอฮ์ประทานทรัพย์สมบัติให้แก่เขา
จากนั้นเขาใช้จ่ายสิ่งดังกล่าวในเรื่องของสังฆกรรมจนหมดไป และต่อชายผู้หนึ่งที่อัลลอฮ์ทรงประทาน
วิทยปัญญา จากนั้นเขาได้ตัดสินใจไปตามความรู้^{นั้น} และสอนต่อให้แก่ผู้อื่น”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคละหิเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีห[์]เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคละหิเกาะฮ์

⁷⁷ กิตาบ อัลอิถมฺ บาบ อัลอิหมดิบาฏ ฟี อัลอิถมฺ หะดีษที่ 5809

⁷⁸ กิตาบอัชชูฮุด บาบ อัลหะซัด หะดีษที่ 4208

หะดีษลำดับที่ 4 หน้า 3 บรรทัดที่ 8

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ว่า หากอัลลอฮ์ประทานทางนำแก่ชายคนหนึ่ง ด้วยการชักจูงเชิญชวนของท่านแล้ว ก็เป็นการดีสำหรับท่านยิ่งกว่าได้รับอูฐแดงเสียอีก”

ตักรียฎ์หะดีษ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นเป็นส่วนหนึ่งจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อัลบุคอรีย์⁷⁹ (al-Bukhārī, 1979: 2/361, 3/137) มุสลิม⁸⁰ (Muslim, 1996:4/1872) อันนะสาอีย์⁸¹ (al-Nasā'ī, 2001:7/310) และอะหมัด (Ahmad, 1313:1/386)

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก กุฎัยบะฮ์ เป็น สะอีด จาก ยะอฺกูบ เป็น อับดุลเราะหฺมาน จาก อับดุลฮาซิม จาก สะฮฺล เป็น สะอัด رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรีย์ที่สมบูรณ์มีดังนี้

))

((

ความว่า “แท้จริงท่านเราะฮฺลุ رضي الله عنه กล่าวว่า พรุ่งนี้ฉันจะมอบชางให้แก่ชายคนหนึ่ง โดยอัลลอฮ์จะให้เขาสามารถพิชิตเมือง (คอยบัวร์) จากนั้นหลายคนในคืนนั้นต่างรอกอยคู่ว่าใครจะ

⁷⁹ กิตาบ อัลญุฮาด บาบ ฟีฏุล มัน อัศละมา อะลยฮิเราะฮฺลุ หะดีษที่ 3009 , กิตาบ อัลมะฆอซียฺ บาบ ฆือชวะฮฺ คอยบัวร์ หะดีษที่ 4210 และในกิตาบ ฟีฏออลิล อัศเศาะหะบะฮฺ บาบ มะนากิบ อะลียฺ เป็น อับดุลฮาซิม อัลกุเราะซียฺ หะดีษที่ 3701

⁸⁰ กิตาบ ฟีฏออลิล สะฮะหะบะฮฺ บาบ ฟีฏออลิล อะลียฺ เป็น อับดุลฮาซิม หะดีษที่ 2406

⁸¹ กิตาบ อัลมะนากิบ บาบ ฟีฏออลิล อะลียฺ เราะฎียัลลอฮิอันฮุ หะดีษที่ 8093

เป็นผู้ได้รับมอบรง เมื่อรุ่งเช้า ผู้คนต่างก็มาหาท่านเราะซูล ﷺ ทุกคนหวังว่าเขาจะเป็นผู้ที่ได้รับมอบรง ท่านนบี ﷺ ถามว่า อะลี๋ย เป็น อภิภูอลิบอยู่ที่ไหน เศาะหาบะฮ์ตอบว่า โอ้อท่านเราะซูลลลอฮ์เขาเจ็บตา ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า พวกเขาจงไปนำตัวเขามา เมื่อท่านอะลี๋ยมาหาท่านนบีท่านได้อ่านคฺออ์และเสกเป่าที่ตาของอะลี๋ยแล้วตาของท่านก็หายเจ็บเหมือนไม่เคยเจ็บปวดเลยแล้วท่านนบีได้มอบรงให้แก่เขาท่านอะลี๋ยกล่าวว่า โอ้อท่านเราะซูลลลอฮ์ ฉันต้องสู้รบต่อสู้กับพวกเขาจนกว่าพวกเขาเป็นดังเช่นพวกเราระนั้นหรือ ท่านนบี ﷺ ตอบว่า ท่านจงเดินไปอย่างช้าๆ จนกว่าจะถึงหมู่บ้านของพวกเขา หลังจากนั้นเจ้าจงเชิญชวนพวกเขาสู่อิสลาม และจงอธิบายแก่พวกเขาถึงสิ่งที่เป็นวนญิบ(จำเป็น)เหนือพวกเขาในสิ่งที่เป็นสิทธิของอัลลลอฮ์ ฉันขอสาบานด้วยอัลลลอฮ์ หากอัลลลอฮ์ทรงประทานฮิดาเยฮ์(การชี้ทางนำ)แก่คนหนึ่งเนื่องจากการเชิญชวนของท่าน แน่อนมันเป็นสิ่งประเสริฐยิ่งกว่าการที่ท่านได้รับอูฐแดงเสียอีก”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคฺลฺยิกะฮ์ฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺเนื่องจากการผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคฺลฺยิกะฮ์ฮุ

หะดีษลำดับที่ 5 หน้า 3 บรรทัดที่ 11

ถำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “บุคคฺลฺใดที่เชิญชวนไปสู่ทางนำ เขาจะได้รับผลบุญเหมือนดังผลบุญของผู้ปฏิบัติตามเขา โดยผลบุญของพวกเขานั้นจะไม่บกพร่องใดๆเลย และบุคคฺลฺใดเชิญชวนไปสู่การหลงผิดเขาจะได้รับบาปเหมือนดังบาปของผู้ที่ปฏิบัติตามเขา โดยบาปของพวกเขานั้นจะไม่บกพร่องใดๆเลย”

ตำราจรรยาบรรณ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งนำมาอ้างอิงข้างต้นนั้นตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁸² (Muslim, 1996:4/2060) จากยะหุยา เป็น อัยยูบ และกุตัยบะฮฺ เป็น สะอัด และอิบน์หุญรฺ-อบูดาวูด⁸³ (Abū Dāwud, n.d:4/201) จากยะหุยา เป็น อัยยูบ -อัคริมิซีย⁸⁴ (al-Tirmidhī, 1978:5/43) จาก อะลีเย์ เป็น หุญรฺ-อิบน์มาญะฮฺ⁸⁵ (Ibn Mājah, 2000:1/136) จากอบูมรวาน มุฮัมมัด เป็น อุษมาน อัลดุฆมานียฺจากอับดุลอะซีซ เป็น อบีฮาซิม-อัคริมิซีย⁸⁶ (al-Dārimī, 2000:1/444) จากอัลวะลีด เป็น หุญรอ-

ทั้งหมดได้รายงานมาจาก อิสมาอิล เป็น ญะอฺฟิร จาก อัลอะลาอ์ จาก บิดาของเขา จาก อบูสุร็อยเราะฮฺ ﷺ โดยสำนวนหะดีษของมุสลิมมีดังนี้

((

ความว่า “บุคคลใดที่เชิญชวนไปสู่ทางนำ เขาจะได้รับผลบุญเหมือนดังผลบุญของผู้ปฏิบัติตามเขาโดยผลบุญของพวกเขาจะไม่บกพร่องใดๆเลย และบุคคลใดเชิญชวนไปสู่การหลงผิดเขาจะได้รับบาปเหมือนดังบาปของผู้ที่ปฏิบัติตามเขา โดยบาปของพวกเขาจะไม่บกพร่องใดๆเลย”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮฺ

82 กิตาบ อัลอิหมฺ บาบ มัสนันนา สุนนะตันหะสะนะตัน เอา สัยยิอะตัน หะดีษที่ 2674

83 กิตาบ อัลสุนนะฮฺ บาบ ฟิ ลุฆุม อัลสุนนะฮฺ หะดีษที่ 4609

84 กิตาบ อัลอิหมฺ อันเราะฮฺสูลิลลาฮฺ บาบ มาญาอา ฟิ มัน คะอา อิลลา ฮุคมา ฟิตคูบิอา เอา อิลลา ญะอะลาละฮฺ หะดีษที่ 2674

85 อัลมุก็อดิมะฮฺ กิตาบ อัลสุนนะฮฺ บาบ มัสนันนา สุนนะตันหะสะนะตัน เอา สัยยิอะตัน หะดีษที่ 206

86 อัลมุก็อดิมะฮฺ บาบ มัสนันนา สุนนะตัน หะสะนะตัน เอา สัยยิอะตัน หะดีษที่ 530

หะดีษลำดับที่ 6 หน้า 3 บรรทัดที่ 17

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “โลกนี้ถูกสาปแช่ง ทุกสิ่งที่อยู่ในนั้นก็ถูกสาปแช่งไปด้วย นอกจากการรำลึกถึงอัลลอฮ์ และสิ่งที่เป็นการรักดีต่อพระองค์ และผู้ที่มีความรู้และผู้ศึกษาหาความรู้”

ตำลึงญ์หะดีษ

สำนวนหะดีษที่ผู้แตงนำมาอ้างข้างต้นนั้นตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอิบนุมาญะฮ์⁸⁷ (Ibn Mājah, 2000:4/428) จาก อะลีษ เป็น มัยมูน อรร็อกกี๊ จาก อบูคัลลัษ อุดบะฮ์ เป็น หัมมาด อัลดิมชกี๊ — อัดติรมิซีย⁸⁸ (al-Tirmidhīy, 1978:4/561) จากมุฮัมมัด เป็น ฮาติม อัลมุอัดดิบ จาก อะลีษ เป็น ฮาบิต-

ทั้งสองท่าน (อุดบะฮ์ เป็น หัมมาด และ อะลีษ เป็น ฮาบิต) ได้รายงานจาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น ฮาบิต เป็น ฮาบาน จาก อะฏอฮ์ เป็น กุเราะฮ์ จาก อับดุลลอฮ์ เป็น ฎอมเราะฮ์ จาก อบูสุร็อยเราะฮ์   โดยสำนวนหะดีษของอิบนุมาญะฮ์มีดังนี้

(())

ความว่า “โลกคุณยานี้ถูกสาปแช่ง ทุกสิ่งที่อยู่ในนั้นก็ถูกสาปแช่งไปด้วย นอกจากการรำลึกถึงอัลลอฮ์ สิ่งที่เป็นการรักดีต่อพระองค์ ผู้ที่มีความรู้และผู้ศึกษาหาความรู้”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยัเกะฮ์ นอกจากบุคคลต่อไปนี้

1. อะลีษ เป็น ฮาบิต เป็นบุคคล เสาะดุก แต่ในบางครั้งอาจจะผิดพลาด)

((al-‘Asqalāniy, 1999: 338)

2. อบูคัลลัษ อุดบะฮ์ เป็น หัมมาด อัลดิมชกี๊ เป็นบุคคลเสาะดุก () (al-‘Asqalāniy, 1999: 321)

⁸⁷ กิตาบ อัซซุฮุด บาบ มะษะลฺ อัลดุนยา หะดีษที่ 4112

⁸⁸ กิตาบ อัซซุฮุด บาบที่ 14 หะดีษ 2322

3. อับดุลเราะหฺมาน เป็น ยาบิต เป็น เขายาน เป็นบุคคลเสาะดู แต่ในบางครั้ง ผิดพลาด () ถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกเกาะคะรียะฮ์⁸⁹ และในบั้นปลายชีวิตเป็นผู้เลอะ เลือน (al-‘Asqalāniy, 1999: 279)

4. อะฏอฮ์ เป็น กุรเราะฮ์ เป็นบุคคลเสาะดู () (al-‘Asqalāniy, 1999: 331)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานบางคนมีสถานภาพไม่ถึงชั้นมิเกาะฮ์ อัศติรมิซีย์ ระบุว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษ หะสัน เฆาะริบ () (al-Tirmidhīy, 1978: 4/561)

หะดีษลำดับที่ 7 หน้า 3 บรรทัดที่ 20

สำนวนหะดีษ

((

))

ความว่า “ผู้ใดมุ่งสู่หนทางการศึกษาหาความรู้ อัลลอฮ์จะเปิดทางสะดวกให้แก่เขา คู่สวรรค์ และแท้จริงมวลมลาอิกะฮ์จะหุบปีก เพราะพึงพอใจในผู้ศึกษาหาความรู้และแท้จริงผู้มีความรู้ที่ผู้ที่อยู่บนฟากฟ้าและผู้ที่อยู่บนหน้าแผ่นดินแม้แต่ปลาที่อยู่ในน้ำจะขอกฎัยโทยให้แก่เขา และความประเสริฐ ของผู้มีความรู้ที่เหนือกว่าผู้ที่ทำตัวอย่างแก่กล้า ประดุจดังดวงจันทร์ที่มีแสงสว่างเหนือดวงดาวทั้งหลาย แท้จริงเหล่าผู้มีความรู้ที่นั่นคือทายาทของบรรดานบี แท้จริงนบีที่นั่นไม่ได้ทิ้งเหรียญทองและเหรียญเงินไว้เป็นมรดก แต่บรรดานบีที่นั่นได้ทิ้งวิชาการไว้เป็นมรดก ดังนั้นผู้ใดรับเอามรดกทางวิชาการไว้ เขาได้รับโชคอันใหญ่หลวง”

⁸⁹ เกาะคะรียะฮ์ คือ กลุ่มที่ปฏิเสธศรัทธาในอัลเกาะดร์ หรือ กฎกำหนดของอัลลอฮ์ พวกเขาอ้างว่า ความประสงค์ ความสามารถของมนุษย์มิได้มาจากการกำหนดของอัลลอฮ์แต่อย่างใด บุคคลแรกที่มีแนวคิดเช่นนี้คือ มะอฺบุด อัลญันนีย์ (al-Aql, 1997: 19)

ตักริจญ์หะดีษ

สำนวนหะดีษที่ผู้แตงนำมาอ้างอิงข้างต้นนั้นตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อิบน์ มาญะฮ์⁹⁰ (Ibn Mājah, 2000:1/145) อับูดาวูด⁹¹ (Abū Dāwud, n.d: 3/317) และอัลดาริมีย⁹² (al-Dārimīy, 2000:1/362)

ทั้งหมดรายงาน จากสายรายงานของอับดุลลอฮ์ เป็น ดาวูด จาก อาศิม เป็น เราะฎอ์ เป็นหัยวะฮ์ จากดาวูด เป็น ญะมิล จาก กะษีร เป็น ก็อยสุ จาก อับดูร์คาอ์ ๙ โดยสำนวนหะดีษของอิบนุมาญะฮ์มีดังนี้

((

ส่วนอัลดาริมีย⁹³ (al-Tirmidhīy, 1979:5/48) และอะหมัด (Ahmad, 1313:5/196) จาก มุฮัมมัด เป็น ยะซิด อัลวาสิฏี จากอาศิม เป็น เราะฎอ์ เป็นหัยวะฮ์ จาก ก็อยสุ เป็น กะษีร

((...

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์ นอกจากบุคคลต่อไปนี้

1. อาศิม เป็น เราะฎอ์ เป็นหัยวะฮ์ เป็นบุคคลเสาะดูก ยุฮิม () (al-‘Asqalāniy, 1999: 228)

2. ดาวูด เป็น ญะมิล เป็นบุคคลเฎาะอ์ฟ () (al-‘Asqalāniy, 1999: 138)

⁹⁰ อัลมุก็อดดิมะฮ์ กิตาบ อัลซุนนะฮ์

⁹¹ กิตาบ อัลอิลม บาบ อัลหัยษุ อะลา เฎาะลัษ อัลอิลม หะดีษที่ 3641

⁹² อัลมุก็อดดิมะฮ์ บาบ ฟิ ฟัฎล อัลมู วัต อาลิม หะดีษที่ 354

⁹³ กิตาบ อัลอิลม บาบ มาญาอา ฟิ ฟัฎลิล ฟิกฮฺ อะลลอิบาคะฮ์ หะดีษที่ 2682

3.กะษีร เป็น ก้อยสุ เป็นบุคคลเงาะอีฟ () ในสายรายงานของอัศติรมิซีย์มี
ชื่อกลับกันคือ ก้อยสุ เป็น กะษีร (al-‘Asqalāniy, 1999: 396)

อัชชะวาอิด

หะดีษนี้เฉพาะประโยคแรก

(())

นอกจากการรายงานของอบูดฺรุดาฮ์ رضي الله عنه ยังมีเศาะหาบะฮ์ท่านอื่นรายงานอีกด้วยเช่น
ท่านอบูซุร็อยเราะฮ์ رضي الله عنه ซึ่งบันทึกโดยมุสลิม⁹⁴ (Muslim, 1996: 4/2074), อัศติรมิซีย์⁹⁵ (al-
Tirmidhīy, 1978: 5/28) อะหมัด (Aḥmad, 1313: 2/252) อิบน์มาญะฮ์⁹⁶ (Ibn
Mājah, 2000: 1/148) และอัศติรมิซีย์ (al-Dārimīy, 2000: 1/363)

และอัศติรมิซีย์กล่าวว่า หะดีษนี้เป็นหะสัน เศาะหีห

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้ตามสายรายงานข้างต้นเป็นหะดีษเงาะอีฟ เนื่องจากมีผู้รายงานที่เป็น
บุคคลเงาะอีฟ แต่เนื่องจากหะดีษมีอัชชะวาอิดจากสายรายงานอื่นที่เศาะหีหมาสนับสนุน โดย
ประโยคแรก (()) เป็นหะดีษเศาะหีห
หะดีษนี้จึงสามารถเลื่อนฐานะเป็นหะดีษหะสัน ลิฆม์อัยริฮ์

หะดีษลำดับที่ 8 หน้า 3 บรรทัดที่ 30

สำนวนหะดีษ

))

((

⁹⁴ กิตาบ อัลซิกฺร วัลคูอาฮ์ บาบ ฟีฏุล อัจญ์คิม่าฮ์ อะลา ติลาวะฮ์ อัลกุรอาน หะดีษที่ 2699

⁹⁵ กิตาบ อัลอิลมฺ บาบ ฟีฏุล เงาะลัษ อัลอิลมฺ หะดีษที่ 2646

⁹⁶ กิตาบ อัลสุนนะฮ์ บาบ ฟีฏุล อัลอูลามาฮ์ วัลหัย อะลา เงาะลัษ อัลอิลมฺ หะดีษที่ 225

ความว่า “ความประเสริฐของผู้มีความรู้เหนือกว่าผู้ที่ทำความดีอย่างแก่กล้า ประดุจดังความประเสริฐของตัวข้าพเจ้าที่เหนือกว่าคนอื่นที่ด้อยต่ำที่สุดในหมู่พวกท่าน หลังจากนั้นท่านนบีได้กล่าวว่า แท้จริงอัลลอฮฺ บรรดามลาอิกะฮฺ ชาวฟ้า ชาวดิน มดที่อาศัยอยู่ในรูและแม่แต่ฝูงมัจฉา จะขอพรให้แก่ครูผู้สอนความดีให้แก่มวลมนุษย์”

ตำริญญะหะดีษ

สำนวนที่ผู้แต่งอ้างอิงข้างต้นนั้นบันทึกโดยอัคริมิซีย์⁹⁷ (al-Tirmidhī, 1975:5/50) จากมุฮัมมัด เบ็น อับดุลอะอะลา อัสซีนอานีย์ จาก สะละมะฮฺ เบ็น เราะฎอ์ จากอัลวะลีด เบ็น ญะมิล จาก อัลกอสิม อับอับดุลเราะหฺมาน จาก อับดุลมาฮฺ อัลบาสิตีย์ رضي الله عنه ด้วยสำนวน

))

((

ความว่า “ความประเสริฐของผู้มีความรู้เหนือกว่าผู้ที่ทำความดีอย่างแก่กล้า ประดุจดังความประเสริฐของตัวข้าพเจ้าที่เหนือกว่าคนอื่นที่ด้อยต่ำที่สุดในหมู่พวกท่าน หลังจากนั้นท่านเราะฮฺลุ رضي الله عنه ได้กล่าวว่า แท้จริงอัลลอฮฺ บรรดามลาอิกะฮฺ ชาวฟ้า ชาวดิน มดที่อาศัยอยู่ในรูและแม่แต่ฝูงมัจฉาจะขอพรให้แก่ครูผู้สอนความดีให้แก่มวลมนุษย์”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยี่เกะฮฺ นอกจากบุคคลต่อไปนี้

1. สะละมะฮฺ เบ็น เราะฎอ์ เป็นบุคคล เสาะดูก ชุฆริบ ()
(al-‘Asqalānī, 1999:178)
2. อัลวะลีด เบ็น ญะมิล เป็นบุคคล เสาะดูก ชุคดี ()
(al-‘Asqalānī, 1999: 511)
3. อัลกอสิม อับอับดุลเราะหฺมาน เป็นบุคคล เสาะดูก ชุฆริบ กะษีรัน ()
(al-‘Asqalānī,1999: 386)

⁹⁷ กิตาบ อัลอิลมุ บาบ มาญาอา ฟิ ฟิฏล อัลฟิฮิ อะลา อัลอิบาคะฮฺ หะดีษที่ 2685

อชชะวาฮิด

หะดีษนี้มีอชชะวาฮิดจากสายรายงานอื่นแต่เป็นสายรายงานที่มัวร์สัด บันทึกโดย อัลดาริมีย⁹⁸ (al-Dārimīy, 2000: 1/334) จากยะอฺูบ เป็น อิบรอฮิม จากยะซีด เป็น ฮารูน จากอัลวะลีด เป็น ญะมิล จากมุกหุล ด้วยสำนวน

))

((

ความว่า “ความประเสริฐของผู้มีความรู้เหนือกว่าผู้ที่ทำความดีอย่างแก่กล้า ประดุจดังความประเสริฐของตัวข้าพเจ้าที่เหนือกว่าคนอื่นที่ด้อยต่ำที่สุดในหมู่พวกท่าน จากนั้นท่านนบีได้อ่านอายะฮฺ ﴿ ﴾ แท้จริงผู้ที่ยำเกรงต่ออัลลอฮฺในบรรดาบ่าวของพระองค์คือผู้มีความรู้ แท้จริงอัลลอฮฺ บรรดามลาอิกะฮฺ ชาวฟ้า ชาวดินแม้แต่ปลาวาฬในท้องสมุทร จะขอพรให้แก่ครูผู้สอนความดีให้แก่มวลมนุษยย์”

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานบางท่านมีสถานภาพไม่ถึงชั้นมิ
เกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 9 หน้า 3 บรรทัดที่ 35

สำนวนหะดีษ

((

))

ความว่า “เมื่อพวกท่านเดินผ่านบรรดาเรือกสวนของสวรรค์พวกก็จะเงิบเงี้ยว (ผลไม้จากเรือกสวนนั้นเกิด) บรรดาเศาะหาบะฮฺถาม ว่าโอ้ท่านเราะฮฺลุล บรรดาเรือกสวนของสวรรค์หมายถึงอะไรท่านนบี ﷺ จึงตอบว่า คือวงชุมนุมที่จัดขึ้นเพื่อรำลึกถึงอัลลอฮฺ”

98 อัลดุมก้อดคิมะฮฺ บาบ มั่นกอลา อัลอิลมุ อัลคอชชะฮฺ วะ ตักวา อัลลอฮฺ หะดีษที่ 297

คำกริยาหะดีษ

หะดีษนี้ด้วยสำนวนข้างต้นบันทึกโดยอัคริมิซีย⁹⁹ (al-Tirmidhī, 1975:5/532) จากอับดุลวาริษ เป็น อับดุลเศาะมัด เป็นอับดุลวาริษ จากบิดาของเขา (อับดุลเศาะมัด เป็น อับดุลวาริษ) จากมุฮัมมัด เป็น ฆาบิต เป็น อัสลัม อัลนุนานีย จากบิดาของเขา (ฆาบิต) จากอะนัส เป็น มาลิก

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยะเกะฮุ นอกจากบุคคลต่อไปนี้

1. อับดุลวาริษ เป็น อับดุลเศาะมัด เป็นอับดุลวาริษ เป็นบุคคลที่ เศาะดุ๊ก () (al-‘Asqalānī, 1999: 308)
2. อับดุลเศาะมัด เป็น อับดุลวาริษ เป็นบุคคลที่ เศาะดุ๊ก () (al-‘Asqalānī, 1999: 296)
3. มุฮัมมัด เป็น ฆาบิต เป็น อัสลัม อัลนุนานีย เป็นบุคคลที่ ฎะอ์ฟ () (al-‘Asqalānī, 1999: 406)

อหะวะอิด

หะดีษนี้ นอกจากการรายงานของอะนัส เป็น มาลิกแล้ว ยังมีเศาะหาบะฮุท่านอื่น รายงานอีกด้วย เช่น ท่านอิบนุอับบาซ ซึ่งบันทึกโดย อัฏฏ็อบรอนีย ในมุอญัหมัฮอะกะบิร (al-Tabarānī, 1980:11/95) จากอัลหะสัน เป็น อะลีย อัลมะอุมะรีย จาก อะหฺมัด เป็น อัลอับบาซ จาก อัลฮาริษ เป็น อะฎิยะฮุ จาก สหายของเขา จาก อิบนุอบีนะญิหุ จาก มุญาฮิด จาก อิบนุอับบาซ ด้วยสำนวน

((: :))

ความว่า “เมื่อพวกท่านเดินผ่านบรรดาเรือกสวนของสวรรค์พวกก็จงเก็บ (ผลไม้จากเรือกสวนนั้น) เถิด มีผู้ถามว่าไอ้ท่านเราะฮูลุ อะไรเล่าคือบรรดาเรือกสวนของสวรรค์ ท่านนบิ จึงตอบว่า คือ วงฆุมนุมเพื่อความรู้อ”

⁹⁹ กิตาบ อัลอะฮะวะอิด บาบ ที่ 83 หะดีษที่ 3510

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษ หะสัน ลิหม์ออริศู ถึงแม้ว่ามุฮัมมัด เบ็น ฆาบิต เบ็น อัศลัม อัลบุนานีย์ เป็นบุคคลฐานะอิฟ ก็ตาม แต่หะดีษนี้มีสายรายงานที่เป็นอชชะวาอิดมาสนับสนุน ทำให้เลื่อนฐานะจากหะดีษฐานะอิฟ เป็นหะสัน ลิหม์ออริศู

หะดีษลำดับที่ 10 หน้า 4 บรรทัดที่ 24

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ความเข้าใจในศาสนาที่มีน้อยนิดดีกว่ากระทำการรักได้อย่างมากมาย”

ตำรับจัญ

หะดีษนี้ไม่มีการบันทึกในหนังสือหะดีษทั้งเก้าเล่ม นอกจากอฎุฎีออบรอนีย์ ได้บันทึกในอัลมุอญิม อัลกะบิร (al-Tabrānī, 1980:1/136) จาก อะลี บิน สะอิด อัลรอซีย์ จาก อะหฺมัด เบ็น อับดุลเราะหฺมาน เบ็น อับดุลลอฮฺ เบ็น สะอิด อัลดัจตะกี จาก บิดาของเขา จากบิดาของเขา จาก คอริญะฮฺ เบ็น มุศอับ จาก อับดุลลอฮฺ เบ็น อะฏูอ์ เบ็น ยะซาร์ จาก มุฮัมมัด เบ็น ซัยด จาก อะบียะสะละมะฮฺ เบ็น อับดุลเราะหฺมาน เบ็น เอาฟู จาก บิดาของเขา (อับดุลเราะหฺมาน เบ็น เอาฟู رضي الله عنه) ด้วยสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “ความเข้าใจในศาสนาที่มีน้อยนิดดีกว่ากระทำการรักได้อย่างมากมาย และ การงานของพวกท่านที่ประเสริฐที่สุด คือการงานที่เรียบง่ายที่สุด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลที่มิใช่เกาะฮฺ นอกจากคอริญะฮฺ เบ็น มุศอับ เป็นบุคคลมัตรุก และเคยอำพรางการรายงานจากผู้กล่าวเท็จ () (al-‘Asqalānī, 1999:126) อิบนุมะอีน ระบุว่าเขาเป็นบุคคลที่ไม่ใช่เกาะฮฺ และกล่าวเท็จ (al-Dhahabī, n.d.:1/620) อัลฮัยษะมีย์ระบุว่าเขาเป็นบุคคลที่ฐานะอิฟ ญิดดัน (al-Haithamī, 1989:84)

อหะวะฮิด

นอกจากการรายงานของอับดุลเราะหฺมาน เป็น เอาฟูแล้ว หะดีษนี้มีเสาะหาบะฮุ ท่านอื่นรายงานอีกด้วยเช่นท่านอับดุลลอฮฺ เป็น อัมรฺ ﷺ ซึ่งบันทึกโดย อักฎ็อบรอนีย์ ในมุอฺญัม อัลเอาสิฎฺ (al-Tabrānī, 1995:9/318) จาก อัลลัษษฺ จาก อิสหาค เป็น อบีอับดุลเราะหฺมาน จาก เราะฎอ์ เป็น หัยยะฮฺ จาก บิดาของเขา จาก อับดุลลอฮฺ เป็น อัมรฺ ﷺ โดยมีสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ ดังนี้

))

((

ความว่า “ความเข้าใจในศาสนาที่มีน้อยนิดดีกว่ากระทำกรีกคืออย่างมากมาย และเป็นที่ยังพอแล้วสำหรับบุคคลหนึ่งที่จะเข้าใจในศาสนาเมื่อทำการกรีกต่ออับดุลลอฮฺ และเพียงพอแล้วสำหรับบุคคลหนึ่งจะเป็นผู้ที่โง่เขลาเมื่อเขาผู้นั้นรู้สึกว่าการศนะของเขานั้นเลอเลิศ แท้จริงมนุษย์นั้นมีสองประเภท คือ ผู้ที่ศรัทธากับผู้ที่โง่เขลา ดังนั้นจงอย่าได้รังแกผู้ศรัทธา และอย่าอยู่ใกล้กับผู้ที่โง่เขลา”

สายรายงานของหะดีษนี้เป็นสายรายงานที่เฎาะอ์ฟ ญิดัน (อ่อนมาก) เพราะไม่มีผู้ใดที่รายงานหะดีษนี้จากสายรายงานเราะฎอ์ เป็น หัยยะฮฺ นอกจาก อิสหาค อบูอับดุลเราะหฺมาน และไม่มีผู้ใดรายงานจากเขานอกจาก อัลลัษษฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเฎาะอ์ฟ ญิดัน เนื่องจากมีผู้รายงาน ที่ชื่อคอริฎะฮฺ เป็น มุศอับ เป็นบุคคลมั่วรุกและเคยอำพรางการรายงานจากผู้กล่าวเท็จ

หะดีษลำดับที่ 11 หน้า 4 บรรทัดที่ 30

ถำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “ผู้ใดศึกษาหาความรู้ในวิชาการแขนงใดจากวิชาการที่ดำเนินไปเพื่ออัลลอฮ์แต่เขาไม่ได้แสวงหาวิชาการนั้นนอกจากเพื่อหวังทรัพย์สมบัติในโลกนี้ เขาจะไม่ได้พบกลิ่นอายของสวนสวรรค์ในวันกิยามะฮ์”

ตำริจญ์หะดีษ

หะดีษนี้บันทึกโดยอับูดาวูด¹⁰⁰ (Abū Dāwūd, n.d.:3/323) จาก อับูบักร์ เป็น อิบิซัยบะฮ์ จาก สุร็อยญ์ เป็น อันนุอฺมาน-อิบนุมาญะฮ์¹⁰¹ (Ibn Mājah, 2000:1/164) จาก อับูบักร์ เป็น อิบิซัยบะฮ์ - อะหมัด (Ahmad, 1313:2/338)- ทั้งสองท่านรายงานจาก ยูनुส เป็น มุฮัมมัด และสุร็อยญ์ เป็น อันนุอฺมาน

ทั้งหมดรายงานจากจาก ฟุลัยหฺ จาก อิบิฏวาละฮ์ อับดุลลอฮ์ เป็น อับดุลเราะหฺมาน เป็น มะอุมัร อัลอันศอรีย์ จาก สะอีด เป็น ยะฮฺซาล จาก อับดูรอฮ์เราะฮ์ โดยถำนวนหะดีษของอับูดาวูดมีดังนี้

)

((

ความว่า “ผู้ใดศึกษาหาความรู้ในวิชาการแขนงใดจากวิชาการที่ดำเนินไปเพื่ออัลลอฮ์แต่เขาไม่ได้แสวงหาวิชาการนั้นนอกจากเพื่อหวังทรัพย์สมบัติในโลกนี้ เขาจะไม่ได้พบกลิ่นอายของสวนสวรรค์ในวันกิยามะฮ์”

¹⁰⁰ กิตาบ อัลอิติม บาบ ฟี ญะาะลัษ อัลอิติม ลิฆอัยร็ิลละฮ์ ตะอาลา หะดีษที่ 3664

¹⁰¹ กิตาบ อัลสุนนะฮ์ บาบ อัลอินดิฟาย์ บิ อัลอิติม วะ อัลอะมัลบิฮ์ หะดีษที่ 252

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้ นอกจากพลุฎฮุ เป็น สุลัยมาน เป็น อบีอัมมิมิเราะฮุ เป็นบุคคล เศาะดุ๊ก กะษีรุ อัลดะอะฎะฮ์ () (al-‘Asqalāniy,1999: 384)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่หะสัน เนื่องจากผู้รายงานบางท่านมีสถานภาพไม่ถึงขั้นเชื่อถือได้

หะดีษลำดับที่ 12 หน้า 5 บรรทัดที่ 4

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า“ผู้ใดศึกษาหาความรู้ในวิชาการแขนงหนึ่งแขนงใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในโลกหน้า เขามิได้แสวงหาวิชาการนั้นนอกจากเพื่อหวังจะได้รับผลประโยชน์ในโลกนี้ เขาจะไม่ได้ดมกลิ่นของสวนสวรรค์ ก็จะไม่ได้พบกลิ่นอายของสวนสวรรค์”

ตัดรื้อหะดีษ

สำนวนหะดีษตามที่ถูกตั้งข้อสงสัยนั้นจากการสืบค้นจากตำราหะดีษต่างๆผู้วิจัยไม่พบสำนวนดังกล่าวแต่อย่างใดนอกจากมีสำนวนที่คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอบูดาวูด¹⁰²(Abū Dāwud, n.d.:3/323) อิบน์มาญะฮ์¹⁰³(Ibn Mājah, 2000:1/164) และอะหมัด (Aḥmad, 1313:2/338) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการตัดรื้อแล้วในหะดีษลำดับที่ 11

¹⁰² กิตาบ อัลอิติม บาบ ฟิ ฎะฮ์ลับ อัลอิติม ลิฆอซริลละฮุ ตะอาลา หะดีษที่ 3664

¹⁰³ กิตาบ อัสนุนนะฮุ บาบ อัลอินดิฟาย์ บิ อัลอิติม วะ อัลอะมัลบิฮุ หะดีษที่252

หะดีษลำดับที่ 13 หน้า 5 บรรทัดที่ 7

สำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “ผู้ใดแสวงหาความรู้เพื่อโต้เถียงกับคนเขลา หรือเพื่อโอ้อวดปัญญา กับบรรดาปราชญ์ หรือเพื่อดึงความสนใจจากผู้คน เขาผู้นั้นก็จงเตรียมที่นั่งของเขาในนรก”

ตักริญ์หะดีษ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อิบน์มาญะฮ์¹⁰⁴ (Ibn Mājah, 2000:1/165) จาก อิซาม เป็น อัมมารุ จาก หัมมาด เป็น อับดุลเราะหฺมาน จาก อบุกะริบ อัลอัซดีย์ จาก นาฟิอฺ จาก อิบน์อุมร์ رضي الله عنه ด้วยสำนวน

((

))

ความว่า “ผู้ใดแสวงหาความรู้เพื่อโต้เถียงกับคนเขลา หรือเพื่อโอ้อวดปัญญา กับบรรดาปราชญ์ หรือเพื่อดึงความสนใจจากผู้คน เขาผู้นั้นจะอยู่ในนรก”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานทั้งหมดเป็นบุคคลที่มิเกาะฮุนอกจากบุคคลต่อไปนี้

1. อิซาม เป็น อัมมารุ เป็นบุคคลเศาะดุค () (al-‘Asqalāniy, 1999:504)
2. หัมมาด เป็น อับดุลเราะหฺมาน เป็นบุคคลเฎาะอ็อฟ () (al-‘Asqalāniy, 1999:118)
3. อบุกะริบ อัลอัซดีย์ เป็นบุคคลมััจญ์ฮูต () (al-‘Asqalāniy, 1999:588)

อ็ชชะวาอิด

นอกจากการรายงานจากท่านอิบน์อุมร์แล้วหะดีษนี้ยังมีอ็ชชะวาอิดจากเศาะหะฮะฮฺหลายท่าน เช่น กะอูบ เป็น มาลิก رضي الله عنه ซึ่งบันทึกโดยอัดติรมิซีย์¹⁰⁵ (al-Tirmidhīy,

¹⁰⁴ อัลมุก้อดดิมะฮฺ บาบ อัลอินติฟาอฺ บิ อัลอิลมฺ วะ อัลอะมัล บิฮฺ หะดีษที่ 253

1975:5/32) จากอบู อัลอัซฮับ อะหมัด เป็น อัลมิกดาม อัลอิจญ์ลี อัลบัสรี จาก อุมัยยะฮ์ เป็น คอลิด จาก อิสฮาก เป็น ยะหฺยา เป็น ฎ็อลหะฮ์ จาก अबّดุลลอฮ์ เป็น กะอฺบ เป็น มาลิก จากบิดาของเขา (กะอฺบ เป็น มาลิก¹⁰⁵) ด้วยสำนวน

))

((

ความว่า “ผู้ใดแสวงหาความรู้เพื่อไต่สวนปัญหาเกี่ยวกับบรรดาปราชญ์ หรือเพื่อโต้เถียงกับคนเขลา หรือเพื่อถึงความสนใจจากผู้คน อัลลอฮ์จะทรงให้เขาเข้าในนรก”

สายรายงานของหะดีษนี้เป็นหะดีษฎะอ์อีฟ เนื่องจากอิสฮาก เป็น ยะหฺยา เป็น ฎ็อลหะฮ์ เป็นบุคคลที่ฎะอ์อีฟ

ส่วนอัลดาริมีย์¹⁰⁶ ได้บันทึกด้วยสายรายงานมursal จาก ยะหฺยา เป็น บิฏฏอม จาก ยะหฺยา เป็น หัมซะฮ์ จาก อัลนุอฺมาน จาก มั๊กหุล กล่าวว่า ท่านเราะสูล ﷺ กล่าวว่า (al-Dārimī, 2000:1/378)

))

((

ความว่า “ผู้ใดแสวงหาความรู้เพื่อไต่สวนปัญหาเกี่ยวกับบรรดาปราชญ์ หรือเพื่อโต้เถียงกับคนเขลา หรือเพื่อถึงความสนใจจากผู้คน อัลลอฮ์จะทรงให้เขาเข้าในนรก”

สายรายงานนี้เป็นสายรายงานmursal เนื่องจากมั๊กหุลไม่ได้เป็นเศาะหาบะฮ์แต่อย่างใด

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่หะสัน ลิฆ็อยริฮ์ แม้ว่าในสายรายงานมีผู้รายงานที่เป็นฎะอ์อีฟและมัจญ์ฮ์ฮ์ แต่หะดีษนี้มีอ็ชชะวาอิดมาสนับสนุนจึงสามารถเลื่อนฐานะเป็นหะดีษ หะสันลิฆ็อยริฮ์

105 กิตาบอัลอิลมุ บาบ มา ญาอา ฟิมัน ญ์ญุบ บิอิลมิฮ์ อัคคูนยา หะดีษที่ 2645

106 กิตาบ อัลมุก็อดดิมะฮ์ บาบ อัลเตาบิกุ ลิมัน ญ์ญุบ อัลอิลมุ ลี มอขริลละฮ์ หะดีษที่ 386

หะดีษลำดับที่ 14 หน้า 5 บรรทัดที่ 10

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ในวันกียามะฮฺ (วันปรโลก) ผู้ที่ได้รับโทษที่รุนแรงที่สุด คือผู้รู้ที่ไม่ได้ประโยชน์ในความรู้ของเขา”

คำอธิบายหะดีษ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษเมากูฟที่บันทึกโดยอัลดาริมีย์¹⁰⁷ (al-Dārimī, 2000:1/320) จาก อิสมาอิล เป็น อาบาน จากอิบนุ อัลกอสิม เป็น ก็อยสุ จาก ยูनुส เป็น ยูสุฟ อัลหิมศีย์ จาก อบูกัษชะฮฺ อัศสะลูลีญ์ กล่าวว่า ฉันได้ยิน อบูศรีคาฮฺ رضي الله عنه กล่าวว่า

(())

ความว่า “แท้จริงแล้วคนที่ชั่วช้าที่สุด ณ อัลลอฮฺ ในวันกียามะฮฺ คือผู้รู้ที่ไม่ได้ประโยชน์ในความรู้ของเขา”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮุกเว็น อิบนุ อัลกอสิม เป็น ก็อยสุ เป็น รอฟีฎเราะฮฺ¹⁰⁸ ไม่มีความน่าเชื่อถือ ท่านอะลีญ์ อัลมะดีนิญ์ กล่าวว่า เขาเคยอุปโลกน์หะดีษ (al-Dhahabiy, n.d.:2/640)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเมากูฟ สายรายงานของหะดีษนี้ฎะอ์อิฟ ญิดคัน เนื่องจาก อิบนุ อัลกอสิม เป็น ก็อยสุ เป็นบุคคลที่ยึดมั่นในแนวทางพวกรอฟีฎเราะฮฺ ไม่มีความน่าเชื่อถือ และถูกกล่าวว่า เคยอุปโลกน์หะดีษ

¹⁰⁷ อัลมุก็อดดิมะฮฺ (บทนำ) บาบ อัลอะมัล บิ อัลอิลมุ วะ หุสนุ อัลนิยะฮฺ ฟิฮิ หะดีษที่ 268

¹⁰⁸ คือชื่อเรียกกลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดและหลักความเชื่อที่ปฏิเสธการเป็นคอตีฟะฮฺของอบูบักรฺและอุมร์และเศาะหาบะฮฺอื่นๆ พวกเขาเชื่อว่าตำแหน่งเคาลีฟะฮฺนั้นสงวนไว้เฉพาะท่านอะลีญ์และลูกหลานของเขาเท่านั้นด้วยการตั้งเสียดังจากท่านนบี ﷺ การที่ตำแหน่งนี้ไปอยู่กับผู้อื่นถือว่าเป็นสิ่งที่โมฆะ (‘Awājijy, 1998:1/206)

หะดีษลำดับที่ 15 หน้า 5 บรรทัดที่ 12

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ความซื่อสัตย์ของมนุษย์คือความซื่อสัตย์ของบรรดาประชาชาติ”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษนี้ที่บันทึกโดยอัลดาริมีย์¹⁰⁹ (al-Dārimī, 2000:1/377) จาก นุอัยมฺ เป็น หัมมาด จาก บะกียะฮฺ จาก อัลอะหฺวัศ เป็น หะกิม จากบิดาของเขา (หะกิม เป็น อุมัยรฺ) เล่าว่ามีชายคนหนึ่งได้ถามท่านนบี ﷺ ถึงความซื่อสัตย์ ท่านนบี ﷺ ก็ตอบว่า

)

((

ความว่า “เจ้าอย่าได้ถามฉันถึงความซื่อแต่เจ้าจงถามฉันถึงสิ่งดี ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวอยู่เช่นนั้นถึงสามครั้ง จากนั้นท่านนบี ﷺ กล่าวว่า “สิ่งที่ซื่อซื่อที่สุดคือบรรดาผู้มีความรู้ที่เลวทราม และสิ่งที่ดีที่สุดก็คือ บรรดาผู้มีความรู้ที่ดี”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยืนเกาะฮุนอกจากบุคคลต่อไปนี้

1. นุอัยมฺ เป็น หัมมาด เป็นบุคคลเศาะดุก ยุติ กะษีรฺน () (al-‘Asqalāniy, 1990:495)
2. บะกียะฮฺ เป็น อัลวะลีด เป็นบุคคลเศาะดุก () และมีพฤติกรรมอำพรางการรายงานจากบุคคลที่อ่อนแอ (al-‘Asqalāniy, 1990:65)
3. อัลอะหฺวัศ เป็น หะกิม เป็นบุคคล เฆาะอ์ฟ อัลหิฟษฺ () (al-‘Asqalāniy, 1990:36)
4. หะกิม เป็น อุมัยรฺเป็นบุคคลเศาะดุก ยะฮิม () (al-‘Asqalāniy, 1990:116)

¹⁰⁹ กิตาบ อัลมุก็อดดิมะฮฺ บาบ อัลเตาบิกฺ ลิมัน ษุญฺลุบ อัลอิลมฺ ลี มอขริลละฮฺ หะดีษที่ 382

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษมุรลัด ฎะอะอิฟ เนื่องจากหะกิม เบ็น อุมัยรฺเป็นแค่ตาบิอียฺ รายงานจากชายนิรนาม ในขณะที่สถานภาพของเขานั้นเป็นเศาะดุกยูอิม ส่วนผู้รายงานจากหะกิมก็คือบุตรชายของเขาเอง อัลอะหฺวัศ เบ็น หะกิม เป็นบุคคลฎะอะอิฟ

หะดีษลำดับที่ 16 หน้า 5 บรรทัดที่ 26

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ที่ชี้แนะในเรื่องความดีงาม (เขาจะได้รับผลบุญ) เสมือนกับว่าได้เป็นผู้กระทำให้สิ่งนั้นด้วยตนเอง”

ศักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อัลดิรมิ ซัย¹¹⁰ (al-Tirmidhī, 1975:5/41) จาก นัศรฺ เป็น อับดุลเราะหฺมาน อัลกูฟียฺ จาก อะหฺมัด เป็น บะชีรฺ จาก ชะบิบฺ เป็น บิษรฺ จาก อะนัสฺ เป็น มาลิก รั้ว ด้วยสำนวนหะดีษดังนี้

((

ความว่า “มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบี รั้ว มาขอให้ท่านช่วยเหลือด้านเงินทอง แต่ไม่มีเงินทองที่จะช่วยเหลือชายคนนั้นได้ ท่านนบีจึงได้แนะนำให้คนอื่นช่วยเหลือเขาแล้วชายคนนั้นก็ช่วยชายคนดังกล่าว แล้วเขาได้มาหาท่านนบีเพื่อบอกเล่าถึงเรื่องดังกล่าวท่านนบีกล่าวว่า ผู้ที่ชี้แนะในเรื่องความดีงาม เสมือนกับว่าผู้นั้นได้กระทำความดีนั้นด้วยตนเอง”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานทั้งหมดเป็นบุคคลที่มิเกาะฮุนอกจากบุคคลต่อไปนี้

¹¹⁰ กิตาบ อัลอิลมุ บาบ มาญูอา อัลดาล อะลา อัลค็อยรฺ กะฟาอิลิส หะดีษที่ 2670

1.อะหมัด เป็น บะชีร มีสถานภาพเป็น เศาะดุค ละฮู อาฮาม ()
(al-‘Asqalāniy,1990:18)

2.ชะบิบ เป็น บิซร มีสถานภาพเป็น เศาะดุค ยุกติ () (al-
‘Asqalāniy,1990:204)

อักษะวาฮิด

หะดีษนี้มีอักษะวาฮิดที่รายงานโดยเศาะหาบะฮ์อื่นๆอีก เช่นท่าน บุรียะดะฮ์ บันทีกโดยอะหมัด (Ahmad, 1313:5/357) จากอิสฮาก เป็น ยูสุฟ จาก อับดุลอะซิซ จาก อัลเกาะมะฮู เป็น มัรยัด จาก สุลัยมาน เป็น บุรียะดะฮ์ จาก บิดาของเขา (บุรียะดะฮ์) ﷺ ด้วยสำนวน

(())

ความว่า “มีชายคนหนึ่งมาหาท่านนบี ﷺ แล้วท่านก็กล่าวแก่เขาว่า จงไปเถิด เพราะผู้ใดที่ชี้หน้าในเรื่องความดีงาม เสมือนว่าผู้หนึ่งได้กระทำความดีนั้นด้วยตนเอง”

อบูดาวูด¹¹¹ (Abū Dāwud, 1997:5/217) จากมุฮัมมัด เป็น กะษีร จาก สุฟยาน จาก อัลอะอะมัช จาก อับดุลอะซิซ อัลชัยบานีย์ จาก อบีมัสนูด อัลอันศอรีย์ ﷺ ด้วยสำนวน

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ชี้หน้าในเรื่องความดีงาม เขาจะได้รับผลบุญเสมือนผู้กระทำความดีนั้นด้วยตนเอง”

สายรายงานของหะดีษที่เป็นอักษะวาฮิดทั้งสองบทนี้เป็นสายรายงานที่เศาะหีห เนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลศลิหะฮะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหุ ลิฆ്മ็อยริฮุ ถ้าพิจารณาตามสายรายงานของอัดดีร์มิซีย์ แล้วหะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานบางคนมีสถานภาพไม่ถึงขั้นศลิหะฮะฮ์ แต่เนื่องจากหะดีษนี้มีอักษะวาฮิดจากหะดีษที่เศาะหีหุมาสนับสนุนจึงสามารถเลื่อนระดับเป็นหะดีษเศาะหีหุ ลิฆ്മ็อยริฮุ

¹¹¹ กิตาบ อัลอะดะบ บาบ ฟิ อัลคาล อะลา อัลกัฮ์รุ หะดีษที่ 5129

หะดีษลำดับที่ 17 หน้า 5 บรรทัดที่ 27

ตำนานหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อบุตรหลานของนบีอาดัมคนหนึ่งสิ้นชีวิต ภารกิจของเขาก็ถือว่าตัดขาดโดยพลัน นอกจากสามประการ คือ เศาะกะเกาะฮฺ ญาริยะฮฺ¹¹² หรือความรู้ที่ยังประโยชน์ หรือ ลูกที่มีความกตัญญูหมั่นขอคูดอาอ์ให้กับเขา”

ตำราญุหะดีษ

ตำนานหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงข้างต้นคล้ายกับตำนานหะดีษที่บันทึกโดย มุสลิม¹¹³ (Muslim, 1996 : 3/1255) จากยะหุยา เป็น อัยยูบ และกุดัยบะฮฺ เป็น สะอีด และอิบนุ หุญรุ- อัศติร มิซีย์¹¹⁴ (al-Tirmidhī, 1975:3/650) และอันนะสาอีย์¹¹⁵ (al-Nasā'iy,1999:6/561) จากอะลีฮฺ เป็น หุญรุ-อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/372) จากสุลัยมาน เป็น ดาวูด-อัศดารีมีฮฺ¹¹⁶ (al-Dārimī, 2000:1/462) จากมุซา เป็น อิสมาอิล-

ทั้งหมดรายงานจาก อิสมาอิล เป็น ญะอฺฟัร-

อับดูดาวูด¹¹⁷ (Abū Dāwud, n.d.:3/117) จาก อรรเราะบิอ์ เป็นสุลัยมาน อัลมุอฺซ

ซิน จาก อิบนุวะฮฺบ จาก สุลัยมาน เป็น บิลาล-

ทั้งสอง (อิสมาอิล เป็น ญะอฺฟัร และ สุลัยมาน เป็น บิลาล) รายงานจาก อัลอะลาอ์ เป็น อับดุลเราะหฺมาน จาก บิดาของเขา จาก อับดูร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه โดยตำนานหะดีษที่สมบูรณ์ของ มุสลิมมีดังนี้

))

((

¹¹² เศาะกะเกาะฮฺ ญาริยะฮฺ คือ ทานถาวรที่ผู้ตายได้เคยประกอบหรือเคยบริจาคเอาไว้ เช่น การสร้างมัสยิด เป็นต้น

¹¹³ กิตาบ อัลวะศิยะฮฺ บาบ มา ยุลหัก อัลอินसान มิน อัยษะวาบ บะอูดะ วะฟาติฮฺ หะดีษที่ 1631

¹¹⁴ กิตาบ อัลอะหฺกาม บาบ ฟิ อัลวักฟฺ หะดีษที่ 1375

¹¹⁵ กิตาบ อัลวะศอยา บาบ ฟิฏลฺ อัศเศาะกะเกาะฮฺ อัน อัลมัยยิต หะดีษที่ 3653

¹¹⁶ อัลมุก็อดดิมะฮฺ บาบ อัลบะลาฆ อัน เราะฮฺสูลิลละฮฺ ล็อลลัลลอฮฺอะลัยฮิอะสลัลม วะตะอฺลิม อัลสุนัน หะดีษที่ 578

¹¹⁷ กิตาบ อัลวะศอยา บาบ มาญูอา ฟิ เศาะกะเกาะฮฺ อัน อัลมัยยิต หะดีษที่ 2880

ความว่า “เมื่อมนุษย์คนหนึ่งสิ้นชีวิต การงานของเขาก็ถือว่าตัดขาดโดยพลัน นอกจาก สามประการ คือ เสาะตะเกาะฮุ ญูรียะฮุ หรือความรู้ที่ยังประโยชน์ หรือลูกที่มีความกตัญญูหมั่นขออ้อให้กับเขา”

สำนวนหะดีษที่มุสลิมนำมาบันทึกคือ (...) ส่วนสำนวน (...) อิมามนะวะวี๊เป็นผู้นำมากล่าวในหนังสือรียาฎ อัลเศาะลียีน (al-Nawawiy,1991:524) และระบุว่าอิมามมุสลิมเป็นผู้บันทึกสำนวนนั้นทั้งๆที่ท่านใช้สำนวนอย่างแรก

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยิเกาะฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้ห เนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลยิเกาะฮุ

หะดีษลำดับที่ 18 หน้า 7 บรรทัดที่ 1

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ปราชญ์แห่งตระกูลกูร็อยฮุคนหนึ่ง¹¹⁸ จะแผ่ความรู้ทั่วพื้นปฐพี”

ตำรึจัญหะดีษ

หะดีษนี้ไม่มีบันทึกในหนังสือหะดีษทั้งเก่าเล่ม นอกจากอัญญาอะยาลิสิย (al-Tayālisīy, 1999:1/244) ได้บันทึกในมุสนัดของท่านจาก ญะฮุฟร เป็น สุลัยมาน จาก อัลนัจญูร เป็น หุหมัยตุ อัลกินดีย จาก อัลญารูด จาก ออบู อัลอะหฺวัศ จาก อับดุลลอฮุ เบ็น มัสอูด رضي الله عنه ด้วยสำนวนหะดีษดังนี้

¹¹⁸ หมายถึงอิมาม อัซซาฟีอีย มุฮัมมัด เบ็น อิดริส อัลกูเราะซีย อัลมูญีออลิบีย เจ้าสำนักคิดอัซซาฟีอีย เสียชีวิตเมื่อปี ฮ.ศ. 204

))
((

ความว่า “พวกท่านอย่าได้ตำหนิชนเผ่ากูร็อยซุ เพราะแท้จริงในหมู่พวกเขามี
ปราชญ์คนหนึ่งจะแผ่ความรู้ทั่วพื้นปฐพี ข้าแต่อัลลอฮฺ แท้จริงพระองค์นั้นได้ให้ชนรุ่นแรก (ชนเผ่า
กูร็อยซุที่เป็นผู้ปฏิเสศศรัทธา) ได้ลิ้มรสความทุกข์ทรมานหรือความต่ำต้อย ดังนั้นขอพระองค์ได้
ทรงให้ชนรุ่นหลัง (ของกูร็อยซุ) ได้ลิ้มรสถึงความโปรดปราน (เกียรติยศและอำนาจ) ”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลยี่เกาะฮุนอกจาก

1.อัลนัจญรฺ เป็น หุมัยฺคุ อัลกินดีซฺ อิมามอัลบุคอรีชี้ระบุนว่าเป็นบุคคลมุงักร อัลหะดีษ
() (al-‘Asqālāniy, 1996:7/222)

2.อัลญารูค เป็น บุคคลมัจญ์ฮุส () (al-Shawkāniy, 1971:420), (al-
‘Ajlūniy, 1997:68)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเงาะฮิฟ ญิดัน เนื่องจากในสายรายงานมีบุคคลมุงักร อัลหะ
ดีษ และมีบุคคลมัจญ์ฮุส อัลเชกานีชี้ระบุนว่าเป็นหะดีษเมากู (al-Shawkāniy, 1971:420)
ส่วนอัลสัมฮูดีชี้ระบุนว่าเป็นหะดีษเงาะฮิฟ (al-Samhūdiy, 1981:88) ชัยคุอัลอญญูนีย์ได้จัดหะดีษนี้
อยู่ในประเภทหะดีษมัชฮูร () (al-‘Ajlūniy, 1997:68)

4.2 กิตาบ อัฎฎะฮฺฮะฮฺ¹¹⁹ (บทที่ว่าด้วยความสะอาด)

หะดีษลำดับที่ 19 หน้า 11 บรรทัดที่ 23

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อน้ำดังกล่าวครบสองกุดละฮฺ¹²⁰ มันก็จะไม่แบกรับสิ่งสกปรก”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อัตติรมิซีย์¹²¹ (al-Tirmidhīy, 1975:1/97) จาก ฮันนาด จาก अबّคะฮฺ - อิบน์มาญะฮฺ¹²² (Ibn Mājah, 2000:1/294) จากอุมัร เป็น รอฟีอฺ จาก अबّคุดลอสฺ เป็น อัลมุบาร็อก - อัลดารีมี¹²³ (al-Dārimīy, 2000:1/569) จากยะซีด เป็น ฮารูน- ทั้งหมดสามท่านรายงานจาก มุฮัมมัด เป็น อิสฮาก –

อบูดาวูด¹²⁴ (Abū Dāwud, n.d.:1/17) จาก มุฮัมมัด เป็น อัลอะลาอ์, อุษมาน เป็น อับยัยบะฮฺ และ อัลหะสัน เป็น อะลี-อันนะสาอีย์¹²⁵ (al-Nasā'īy, 1999:1/49) จากฮันนาด เป็น อัลสะรรีย์ และ อัลหุซัยนฺ เป็น หุร็อย-ทั้งสองท่านรายงานจาก อบูอูสามะฮฺ จาก อัลวะลีด เป็น กะษีร-

ทั้งหมดรายงานจาก มุฮัมมัด เป็น ญะอฺฟัร เป็น อัลซุบัยรฺ จาก อุบัยคิลละฮฺ เป็น अबّคุดลอสฺ เป็น อุมัร จากบิดาของเขา (अबّคุดลอสฺ เป็น อุมัร เราะฎียัลลอฮฺอันฮูมา) กล่าวว่า ฉันได้ยิน

¹¹⁹ หนังสือบุนฆะฮฺ อัฎฎุกลลาบ เล่มที่ 1 หน้า 7

¹²⁰ กุดละฮฺ (Jug , pitcher) คือ ภาชนะที่เป็นรูปเหยือกหรือไห แม้เมื่อเติมน้ำให้เต็มภาชนะก็ยังสามารถแบกมันได้ มัชฮับฮาฟิอีย์ได้เทียบจำนวนสองกุดละฮฺด้วยปริมาตรความจุของสระทรงสี่เหลี่ยมโดยแต่ละมุมเท่ากับ 1 วากับ 1/4 หรือเท่ากับ 93.75 สอ์ หรือ เท่ากับ 160.5 ลิตร (Muhammad Rawas Qalahjiy & Hamid Sadiq Qunaibiy,1988)

¹²¹ กิตาบ อัฎฎะฮฺฮะฮฺ บาบ มาญูอา อันนะ อัลมาอ์ ลา ยุนัจญิสฺ ชัยอฺ หะดีษที่ 67

¹²² กิตาบ อัฎฎะฮฺฮะฮฺ บาบ มิกดาร์ อัลมาอ์ อัลละซี ลา ยุนัจญิสฺ หะดีษที่ 517/1 และ หะดีษที่ 517/3

¹²³ กิตาบ อัฎฎะฮฺฮะฮฺ บาบ กัจญ์ลุมมาอ์ อัลละซี ลา ยุนัจญิสฺ หะดีษที่ 758

¹²⁴ กิตาบ อัฎฎะฮฺฮะฮฺ บาบ มาญูญัจญิสฺ อัลมาอ์ หะดีษที่ 63

¹²⁵ กิตาบ อัฎฎะฮฺฮะฮฺ บาบ อัคเตากิต ฟิ อัลมาอ์ หะดีษที่ 52

ท่านเราะสูล ﷺ ท่านถูกถามถึงเรื่องแหล่งน้ำที่ขังอยู่ในบนพื้นดิน ซึ่งมีสัตว์ต่างๆมาดื่มกินจากแหล่งน้ำแห่งนั้น ท่านเราะสูล ﷺ กล่าวว่า

(())

ความว่า “เมื่อน้ำดังกล่าวครบสองกุดละฮฺ มันก็จะไม่แบกรับสิ่งสกปรก”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็น ยีเกาะฮฺ ยกเว้น มุฮัมมัด เบ็น อิสฮาก มีสถานภาพเป็น เสาะคูก บุคัลลิส () เขาถูกกล่าวหาว่าฟักไฟในแนวคิดชีอะฮฺและเกาะดะรียะฮฺ (al-‘Asqalāniy,1999:403)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺ ลิฆ്മออริฮฺ ตามสายรายงานของอัดติรมิซียฺแล้วเป็นหะดีษหะสัน แต่เนื่องจากหะดีษที่เป็นมุตาบะอะฮฺที่เศาะหีหฺหะดีษนี้จึงเลื่อนระดับเป็นหะดีษนี้เศาะหีหฺ ลิฆ്മออริฮฺ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของอัลค็อฏฏอบียฺ (al-Khattabiyy,1991:1/32) อัลหากิม อิบนุ มันดะฮฺและท่านอื่นๆ (al-‘Asqalāniy,1995:1/19)

มีปราชญ์บางท่านระบุว่า เป็นหะดีษ มุฏฏะอะริบ ทั้งนี้ เพราะอัลวะลิด เบ็น กะษีร รายงาน จากมุฮัมมัด เบ็น อิบาด เบ็น ญะอฺฟิร บางครั้งกล่าวว่าจาก มุฮัมมัด เบ็น ญะอฺฟิร เบ็น อัชชูบัยรฺ และบางครั้งระบุว่าจากอับดุลลอฮฺ เบ็น อับดุลลอฮฺ เบ็น อุมร์ เบ็น อัลค็อฏฏอบ จากบิดาของท่าน ส่วนอีกสายรายงานหนึ่งระบุว่า อูบัยดิลละฮฺ เบ็น อับดุลลอฮฺ เบ็น อุมร์ เบ็น อัลค็อฏฏอบ จากบิดาของท่าน

ความขัดแย้งเรื่องนี้ไม่ส่งผลทำให้ระดับหะดีษอ่อน เพราะทั้งมุฮัมมัด เบ็น อิบาด เบ็น ญะอฺฟิร และ มุฮัมมัด เบ็น ญะอฺฟิร เบ็น อัชชูบัยรฺ ทั้งสองท่านต่างได้รายงานหะดีษนี้ และทั้งสองท่านก็เป็นบุคคลที่ยีเกาะฮฺ อับดุลลอฮฺ และอูบัยดิลละฮฺ เช่นเดียวกันทั้ง อับดุลลอฮฺ และอูบัยดิลละฮฺ เบ็น อับดุลลอฮฺ เบ็น อุมร์ ต่างก็รายงานหะดีษนี้เหมือนกัน และทั้งสองก็เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถืออีกด้วย ดังนั้นอิบนุหะญูร ไม่ถือว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษ มุฏฏะอะริบแต่อย่างใด (al-‘Asqalāniy,1995:1/19)

หะดีษลำดับที่ 20 หน้า 11 บรรทัดที่ 23

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อน้ำดังกล่าวมีปริมาณถึงสองกุตละฮ์ของชาวเมืองสะอูร์¹²⁶ จะไม่มีสิ่งใดเปลี่ยนน้ำนั้นให้เป็นน้ำโสโครกได้”

ตักรียฎ์

หะดีษนี้ไม่มีการบันทึกในหนังสือหะดีษทั้งเก้าเล่ม แต่ถูกบันทึกโดย อิบนุอะดีฮ์ ในหนังสืออัลกามิด (Ibn ‘Adiy, 1988: 6/359) จากอะหฺมัด เป็น คอลิด เป็น อับดุลมาลิก จาก หลงของเขา จาก มุฆีเราะฮ์ เป็น สักลาบ จาก มุฮัมมัด เป็น อิสฮาก จาก นาฟิอ์ จาก อิบนุอุมร์ رضي الله عنه ด้วยสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อน้ำดังกล่าวมีปริมาณถึงสองกุตละฮ์ ของชาวเมืองสะอูร์จะไม่มีสิ่งใดเปลี่ยนน้ำนั้นให้เป็นน้ำโสโครกได้”

อิบนุอะดีฮ์ กล่าวว่า การเพิ่มประโยค () นั้นไม่มีปราชญ์หะดีษท่านใดบันทึก นอกจากในสายรายงานนี้ที่รายงานโดยมุฆีเราะฮ์ เป็น สักลาบ จาก มุฮัมมัด เป็น อิสฮาก เท่านั้น

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยิกะฮ์ยกเว้นมุฆีเราะฮ์ เป็น สักลาบ อัลหฺรโรนีฮ์ เป็นบุคคล มุงกัร อัลหะดีษ () (Ibn ‘Adiy, 1988: 6/358)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเงาะฮ์ฟ ชุคดัน เนื่องจากมีผู้รายงานที่ชื่อมุฆีเราะฮ์ เป็น สักลาบ อัลหฺรโรนีฮ์ เป็นบุคคล มุงกัร อัลหะดีษ

¹²⁶ คือภาษาสำหรับบรรจุน้ำที่ชาวสะอูร์ประดิษฐ์ สะอูร์คือชื่อหมู่บ้านหนึ่งใกล้กับเมืองมะดีนะฮ์ (Ibn Manzur, 1992: 11/565)

หะดีษลำดับที่ 21 หน้า 13 บรรทัดที่ 20

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อหนังซากสัตว์ (ที่ตายโดยไม่ถูกเชือด) ได้รับการฟอก มันก็จะกลายเป็นหนังที่สะอาด”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย มุสลิม¹²⁷ (Muslim, 1996: 1/277) จากยะหฺยา เป็น ยะหฺยา จาก สุไลมาน เป็น บิลาล-อับดุลอวูด¹²⁸ (Abū Dāwud, 1997:4/236) จากมุฮัมมัด เป็น กะษีรฺ จาก สุฟยาน-มาลิก¹²⁹ (Mālik, 2001:364)- ทั้งหมดนั้นรายงานจาก ชัยคุ เป็น อัศลัม จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น วะอฺละฮฺ จาก อิบน์อับบาส رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษมีดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อหนังซากสัตว์ (ที่ตายโดยไม่ถูกเชือด) ได้รับการฟอก มันก็จะกลายเป็นหนังที่สะอาด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยิบะฮะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺ เนื่องจากผู้รายงานทุกคนเป็นบุคคลยิบะฮะฮฺ

¹²⁷ บาบ ญะฮะฮะฮะฮฺ ญุญุด อัลมัยตะฮฺ บิ อัลดิบาฆ หะดีษที่ 366

¹²⁸ กิตาบ อัลลิบาส บาบ ฟิ อุซุบ อัลมัยตะฮฺ หะดีษที่ 4123

¹²⁹ กิตาบ อัลชีอฺยุด บาบ มาญูอา ฟิ ญุญุด อัลมัยตะฮฺ หะดีษที่ 17

หะดีษลำดับที่ 22 หน้า 13 บรรทัดที่ 22

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ทำไมพวกท่านไม่เอาหนังสัตว์ (ที่ตายโดยไม่ถูกเชือด)มาใช้ประโยชน์ ผู้คนต่างกล่าวว่า มันเป็นซากสัตว์มิใช่หรือ ท่านนบี ﷺ ตอบว่า แท้จริงน้ำและอัลก็อรุซ¹³⁰ สามารถฟอกให้หนังสัตว์นั้นสะอาดได้”

ตำรียุญ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อับดุลอาวูด¹³¹ (Abū Dāwud, 1997 : 4/237) จากอะหมัด เป็น ศอลิหฺ – อันนะสาอียฺ¹³² (al-Nasā'iy, 1999:7/197) จากสุไลมาน เป็น ดาวูด – ทั้งสองท่านรายงานจาก อิบนุวะฮฺบ-

อะหมัด (Ahmad, 1313:6/334) จากยะหฺยา เป็น หมอยลาน จาก ริซดีน เป็น สะอิด-

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก อัมรุ เป็น อัลฮาริษ จาก กะมีร์ เป็น ฟัยรกีออด จาก อับดุลลอฮฺ เป็น มาลิก เป็น หุซุฟาอะฮฺ จากมารดาของเขา อัลอาลิยะฮฺ เป็นตุ สุมัยฮฺ จาก ท่านหญิงมัฆญะฮฺ ภรรยาของท่านนบี ﷺ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอับดุลอาวูดมีดังนี้

)

((

ความว่า “ครั้งหนึ่งท่านเราะฮฺลุส ﷺ ได้เดินผ่านกลุ่มชายชาวกุร็อยฮฺกำลังลากซากแกะของพวกเขาเหมือนกับลากลา ท่านเราะฮฺลุส ﷺ จึงกล่าวว่า ทำไมพวกท่านไม่เอาหนังของมันมา

¹³⁰ อัลก็อรุซ คือ ดิน ไม้ชนิดหนึ่งที่นิยมเอาไปและผลของมันมาฟอกหนังสัตว์ให้สะอาด บางคนเรียกว่าไบอัลสะลัม (Ibn Manzur, 1993:11/117)

¹³¹ กิตาบ อัลลิบาส บาบ ฟิ อุซุบ อัลมัฆตะฮฺ หะดีษที่ 4126

¹³² กิตาบ อัลฟะเราะฮฺ วะ อัลอะดีเราะฮฺ บาบ มา ชุคบัฆ บิฮิ ญุลูด อัลมัฆตะฮฺ หะดีษที่ 4259

ใช้ประโยชน์ผู้คนต่างกล่าวว่า มันเป็นซากสัตว์มีชีหรือ ท่านเราะฮูต رضي กล่าวว่า แท้จริงน้ำและอัลก็อรุชสามารถฟอกให้หนังสัตว์นั้นสะอาดได้”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นนบีเกาะฮุ ยกเว้น अबดุลลอฮฺ เบ็น มาลิก เบ็น หุซาฟะฮฺ เป็นบุคคลมักบูล () (al-‘Asqalāniy,1999: 262)

อชชะวาอิด

หะดีษนี้มีชาติจากหะดีษของอิบนุอับบาส เราะฮิยัลลอฮุอันฮุมมา โดยมีจำนวนบางตอนว่า

(())

ความว่า “น้ำและอัลก็อรุช สามารถทำให้หนังสัตว์สะอาดมีชีหรือ ?”

บันทึกโดย อัลดาระฮุญนี¹³³ (al-Darāqutniy, 1994:1/28) และอัลบัยฮะกี (al-Baihaqīy, 1994:1/31) ด้วยสายรายงานที่หะสัน

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ ลิหม์ออริฮฺ หากพิจารณาตามสายรายงานแล้วหะดีษนี้เป็นหะสัน เนื่องจากมีบุคคลที่มีสถานภาพไม่ถึงขั้นนบีเกาะฮุและเป็นสายรายงานเดี่ยวไม่มีผู้ใดรายงานจากอัลอาลียะฮฺ เบ็นตุ สุบัยฮฺ นอกจาก अबดุลลอฮฺ เบ็น มาลิก เบ็น หุซาฟะฮฺ ซึ่งเป็นบุตรชายของนางเอง และไม่มีผู้ใดรายงานจาก अबดุลลอฮฺ นอกจาก กะษีร เบ็น ฟิร์กือด แต่หะดีษนี้มีอชชะวาอิดจากหะดีษของอิบนุอับบาสที่เป็นหะดีษหะสัน หะดีษจึงสามารถเลื่อนระดับเป็นหะดีษเศาะหี้หฺ ลิหม์ออริฮฺ

อิบนุอัลสะกัน และอัลหากิมวินิจฉัยว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ (al-‘Asqalāniy,1995:1/80)

¹³³ กิตาบ อักฎะฮฺเราะฮุ บาบ อัลดิบบาหฺ หะดีษที่ 95

หะดีษลำดับที่ 23 หน้า 14 บรรทัดที่ 34

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “อัลลอฮ์ไม่ทรงตอบรับการละหมาดของผู้หนึ่งผู้ใดเมื่อเขามีหะดีษ จนกว่าเขาจะอาบน้ำละหมาดเสียก่อน”

ตำรียญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อัลบุคอรี¹³⁴ (al-Bukhārī, 1979:4/288) จาก อิสะฮาก เป็น นัศร —มุสลิม¹³⁵ (Muslim, 1996:1/204) จาก มุฮัมมัด เป็น รอฟีอฺ-อบูดาวูด¹³⁶ (Abu-Dawud, 1997:1/42) จากอะหมัด เป็น หันบาล —อติร์มิซีย์¹³⁷ (al-Tirmidhī, 1975:1/110) จากมะหฺมูด เป็น ฆอยลาน —

ทั้งหมดรายงานจาก อับดุลรอซซาก เป็น ฮัมมาม จาก มะอุมร์ เป็น รอชิด จาก ฮัมมาม เป็น มุئابบิซ จาก ออบุซุร็อยเราะฮ์ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรีมีดังนี้

(())

ความว่า “อัลลอฮ์ไม่ทรงตอบรับการละหมาดของผู้หนึ่งผู้ใดเมื่อเขามีหะดีษ จนกว่าเขาจะอาบน้ำละหมาด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นยิเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยิเกาะฮ์

134 กิตาบ อัลหิซด์ บาบ ฟิ อัลเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 6954

135 กิตาบ อัลญะอะซะฮฺ บาบ วุญูบ อัลญะอะซะฮฺ ลี อัลเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 2

136 กิตาบ อัลวุฎูอ์ บาบ ฟิรุก อัลวุฎูอ์ หะดีษที่ 60

137 บาบ มา ฉฺวา อา ฟิ วุฎูอ์ มิน อีรริหฺ หะดีษที่ 76

หะดีษลำดับที่ 24 หน้า 15 บรรทัดที่ 12

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “หากไม่เป็นที่ลำบากสำหรับประชาชาติของฉันแล้ว แน่อนฉันคงมีคำสั่งให้พวกเขาแปร่งฟันทุกครั้งที่จะทำการละหมาดหรือเมื่ออาบน้ำละหมาด”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อัลบุคอรี¹³⁸ (al-Bukhārī, 1979:1/283) จาก अबดุลลอฮฺ เป็น ยูซุฟ-อันนะสอีย์¹³⁹ (al-Nasā'ī, 1999 :1/18) จาก กุฎัยบะฮฺ เป็น สะอีด-ทั้งสองรายงานจาก มาลิก¹⁴⁰ (Mālik, 2001:78) –

มุสลิม¹⁴¹ (Muslim, 1996 :1/220) จาก กุฎัยบะฮฺ เป็น สะอีด, อัมรฺ เป็น อัลนากิด และ ซุฮัยรฺ เป็น ฮัรบ จาก สุฟยาน-

ทั้งหมดรายงานจาก อนุอัสซันนาด จาก อัลอะอฺร็อญญ์ –

อัลดิรมิซีย์¹⁴² (al-Tirmidhī, :1/34) จาก อนุกูรียะฮฺ จาก अबดะฮฺ เป็น สัลมาน จาก มุฮัมมัด เป็น อัมรฺ จาก อนุสะละมะฮฺ- อิบน์มาญะฮฺ¹⁴³ (Ibn Mājah, 2000:1/185) จาก อนุบักร์ เป็น อะบิซัยบะฮฺ จาก อนุอุสามะฮฺ และ अबดุลลอฮฺ เป็น นุมัษฺ จาก อุบัยดิลละฮฺ เป็น อุมัรฺ จาก สะอีด เป็น อนุ สะอีด อัลมักริบีย์ - อัลดาริมิซีย์¹⁴⁴ (al-Dārimī, 2000:2/931) จาก มุฮัมมัด เป็น ยะหฺยา จาก ยะอฺกูบ เป็น อิบรอฮีม จาก บิดาของเขา จาก อิบน์อุสฮาก จาก สะอีด เป็น อนุ สะอีด อัลมักริบีย์ จาก อะฏอ์-

138 กิตาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ อัลสวาก เขามุ อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 887 และในกิตาบ อัลตะมันนา บาบ มายะญูซ มินอัลเลา หะดีษที่ 7240 เล่มที่ 4 หน้า 352

139 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อัลรูกเศาะฮฺ ฟิ อัลสวาก บิ อัลอะชีษฺ ลิล อัลศออิมี หะดีษที่ 7

140 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ มาญูอะ ฟิ อัลสวาก หะดีษที่ 115

141 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อัลสวาก หะดีษที่ 42

142 अबวาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ มาญูอะ ฟิ อัลสวาก หะดีษที่ 22

143 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ วัะ สุนนะฮฺ บาบ อัลสวาก หะดีษที่ 287

144 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบที่ 168 ยันซิดุ อัลลอฮฺ อิลลา อัลตะมาฮฺ อัลคุนยา หะดีษที่ 1525

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก อับดูรอัยเราะฮ์ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรียมี
ดังนี้

(())

ความว่า “หากไม่เป็นที่ลำบากสำหรับประชาชาติของฉันหรือสำหรับผู้คนแล้ว
แน่นอนฉันคงมีคำสั่งให้พวกเขาแปร่งฟันทุกครั้งเมื่อเขาจะทำการละหมาด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นยิเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหฺ์หุเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นยิเกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 25 หน้า 15 บรรทัดที่ 35

สำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “แท้จริงความ โกรธนั้นมาจากชัยฏอน และชัยฏอนนั้นถูกสร้างมาจากไฟ
และไฟนั้นสามารถดับด้วยน้ำ ดังนั้นเมื่อผู้หนึ่งผู้ใดในหมู่พวกท่านรู้สึก โกรธก็จงอาบน้ำละหมาด”

ตำรารีจอญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อับดูดาวูด¹⁴⁵ (Abū
Dāwud, 1997:5/92) จาก บักรุ เบ็น เคาะลัฟ และอัลหะสัน เบ็น อะลีย อัลมะฮะอานา — และอะหฺมัด
(Ahmad, 1313:4/226) —

¹⁴⁵ กิตาบ อัลอะดะบ บาบ มายุกอล อินตะ อัลฆะมาฆูบ หะดีษที่ 4784

ทั้งสองท่านรายงานจากอิบรอฮีม เป็น คอลิด จาก อับดุลอิล ค็อนอานีย์ มุรอดีย์ อัล ก็อศ จาก อูเราะฮฺ เป็น มุฮัมมัด อัลสะอูดีย์ จาก บิดาของเขา (มุฮัมมัด เป็น อะฎิยะฮฺ อัลสะอูดีย์) จาก ปู่ของเขา (อะฎิยะฮฺ อัลสะอูดีย์ رضي الله عنه) โดยมีสำนวนหะดีษดังนี้

))

((

ความว่า “แท้จริงความ โกรธนั้นมาจากชัยฏอน และชัยฏอนนั้นถูกสร้างมาจากไฟ และไฟนั้นสามารถดับด้วยน้ำ ดังนั้นเมื่อผู้หนึ่งผู้ใดในหมู่พวกท่านรู้สึก โกรธก็จงอาบน้ำละหมาด”

สถานภาพผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ นอกจากบุคคลดังต่อไปนี้

1. อับดุลอิล ค็อนอานีย์ มุรอดีย์¹⁴⁶ เป็นบุคคลที่เฎาะอ็อฟ () (al-‘Asqalāniy,1999: 239)
2. อูเราะฮฺ เป็น มุฮัมมัด เป็นบุคคลที่มีกบฏ () (al-‘Asqalāniy,1999: 330)
3. มุฮัมมัด เป็น อะฎิยะฮฺ อัลสะอูดีย์ (บิดาของอูเราะฮฺ) เป็นบุคคลที่เสาะฮุก () (al-‘Asqalāniy,1999:431)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเฎาะอ็อฟ เนื่องจากอับดุลอิล ค็อนอานีย์ มุรอดีย์ เป็นผู้รายงานที่อ่อนแอ

¹⁴⁶ อิบनुหะญูร์ ระบุชื่อของเขา คือ อับดุลลอฮฺ เป็น บุหัยรฺ เป็น รอยसान ซึ่งเป็นบุคคลที่อิบनुมะอีน กล่าวว่าเป็นยี่เกาะฮฺ (al-‘Asqalāniy,1999: 239) แต่นักวิชาการคนอื่นๆกล่าวว่า อับดุลลอฮฺ เป็น บุหัยรฺ มี สองคน ผู้ที่รายงานหะดีษนี้เป็นผู้ที่อ่อนแอ

หะดีษลำดับที่ 26 หน้า 16 บรรทัดที่ 9

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดอาบน้ำสพเขาจงอาบน้ำ และผู้ใดแบกสพเขาจงอาบน้ำละหมาด”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:2/455) จาก หัจญฺจา จาก อิบฺนุ อับิยฺอับ จาก ศอลิหฺ เมลา อัดเตอาอะมะฮฺ—อบูดา วูด¹⁴⁷ (Abū Dāwud, 1997:3/333) จาก อะหฺมัด เป็น ศอลิหฺ จาก อิบฺนุอับิ ฟุคัยกฺ จาก อิบฺนุ อับิยฺอับ จาก อัลกอสิม เป็น อับบาส จาก อัมรฺ เป็น อุมัยรฺ—อิบฺนุมาญะฮฺ¹⁴⁸ (Ibn Mājah, 2000:2/202) และอัตติรมิซียฺ¹⁴⁹ (al-Tirmidhīy, 1977: 3/309) จาก มุฮัมมัด เป็น อับดุลมะลิก เป็น อับอิษชะวาริบ จาก อับดุลอะชีซ เป็น อัลมุคตาร์ จาก สุฮัยลฺ เป็น อับิศอลิหฺ จาก บิดาของเขา (อบูศอลิหฺ) -

ทั้งหมดรายงานจาก อบูสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอะหฺมัดมีดังนี้

(())

ความว่า “ผู้ใดอาบน้ำสพเขาจงอาบน้ำ และผู้ใดแบกสพเขาจงอาบน้ำละหมาด”
ส่วนสำนวนของอัตติรมิซียฺมีดังนี้

(())

ความว่า “จากการอาบน้ำสพ (ผู้อาบน้ำ) จะต้องอาบน้ำด้วยหลังจากนั้น และจากการที่แบกหามสพ(ผู้แบก) จะต้องอาบน้ำละหมาดด้วยหลังจากนั้น”

¹⁴⁷ กิตาบ อัลญะนาอิชฺ บาบ ฟิ ชุสฺลฺ มัน เฆาะสะละ มัยยิดฺ หะดีษที่ 3161

¹⁴⁸ กิตาบ อัลญะนาอิชฺ บาบ มาญฺอาอะ ฟิ ชุสฺลฺ อัลมัยยิดฺ หะดีษที่ 1463

¹⁴⁹ อัลญะนาอิชฺ บาบ มาญฺอาอะ ฟิ ชุสฺลฺ มิน ชุสฺลฺ อัลมัยยิดฺ หะดีษที่ 993

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นยิเคาะฮฺ ยกเว้น ศอลิหฺ เบ็น นิบฮาน เมาลา อัลดะออะมะฮฺ เป็นบุคคลเสาะฮฺ อิกตะลัฎ () (al-‘Asqalānīy, 1999:215)

อักษะวาฮิด

หะดีษนี้มีเสาะหาบะฮฺอื่นรายงานด้วยเช่นท่านอัลมุหัมมีเราะฮฺ เบ็น ซุบะฮฺ บันทีก โดยอะหฺมัด (Ahmad, 1313:4/246) จาก ยะอฺกูบ จาก บิดาของเขา จาก อิบน์อิชฮาก เล่าว่าเขาได้ ท่องจำหะดีษจากบรรดาปราชญ์เมืองมะดีนะฮฺ ว่า มุฮัมมัด เบ็น อัมรฺ เบ็น หัซมฺ จาก อัลมุหัมมีเราะฮฺ رضي ด้วยสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “ผู้ใดที่อาบน้ำให้ศพ เขาก็จงอาบน้ำด้วย ”

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานมีสถานภาพไม่ถึงขั้นยิเคาะฮฺ ซึ่ง ตรงพ้องกับการวินิจฉัยของอัดติรมิซียฺ (al-Tirmidhīy, 1977: 3/309)

หะดีษลำดับที่ 27 หน้า 17 บรรทัดที่ 3

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “แท้จริง กิจการงานทั้งหลาย (ขึ้นอยู่กับ) กบการเจตนา และแท้จริง สำหรับทุกคนนั้น (คือ) สิ่งที่เขาได้มีเจตนาไว้”

ตำริญญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อัลบุคอรี¹⁵⁰ (al-Bukhārīy, 1979:1/13) จากอัลหุหมัยดีฮฺ- อุมูดาวูด¹⁵¹ (Abu-Dawud, 1997:2/452)

¹⁵⁰ กิตาบ บัคอฺ อัลวะหฺยู บาบ กัษพะ กานะฮฺ บัคอฺ อัลวะหฺยู อิลลา เราะฮฺลิลละฮฺ رضي หะดีษที่ 1

¹⁵¹ กิตาบ อัจญะลาละก บาบ ฟิ มา อุนียา บิฮิ อัจญะลาละก วะ อัลนียาต หะดีษที่ 2201

จากมุฮัมมัด เป็น กะษีร- อะหฺมัด (Ahmad, 1313:1/25)- ทั้งสามท่านรายงานจาก สุฟยาน เป็น อุยฺยนะฮฺ-

มุสลิม¹⁵² (Muslim, 1996:3/1515) จาก अबّดุลลอฮฺ เป็น มัสละมะฮฺ เป็น เกาะอุนับ-อันนะสอียี¹⁵³ (al-Nasā'iy, 1999:1/62) จากชะหฺยา เป็น หะบิบ เป็น อะเราะบียฺ จาก หัมมาด และอัลฮาริช เป็น มิสกีน จาก อิบน์ อัลกอสิม -ทั้งสองท่านรายงานจาก มาลิก-

อัคริมิซียี¹⁵⁴ (al-Tirmidhīy, 1975:4/179) จากมุฮัมมัด เป็น อัลมุฮันนา จาก अबّดุลวัสฮาบ อัลยะเกาะฟีย- อิบน์มาญะฮฺ¹⁵⁵ (Ibn Mājah, 2000:4/480) จากอบูบักรฺ เป็น อภิชัยยะฮฺ จาก ยะซีด เป็น ฮารูน-

ทั้งหมดรายงานจากจาก ชะหฺยา เป็น สะอิด อัลอันศอริยฺ จาก มุฮัมมัด เป็น อิบรอฮีม อัลตะมิมียฺ จาก อัลเกาะมะฮฺ เป็น วิกกอศ อัลลัยษียฺ จาก อุมร์ เป็น อัลค็อฏฏอบ رضي الله عنه โดยท่านนวะหฺดิษที่สมบุรณ์ของอัลบุคอริยฺมีดังนี้

))

((

ความว่า “แท้จริง กิจการงานทั้งหลาย (ขึ้นอยู่กับ) กับการเจตนา และแท้จริง สำหรับทุกคนนั้น (คือ) สิ่งที่เขาได้มีเจตนาไว้ ดังนั้นผู้ใดซึ่งการอพยพของเขาเพื่อได้รับผลประโยชน์ทางโลก หรือเพื่อผู้หญิงที่เขาจะแต่งงานด้วย ดังนั้นการอพยพของเขานั้น ไปสู่ที่เขาเป้าหมายไว้”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นมิเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมิเกาะฮฺ

152 กิตาบ อัลอิมาระฮฺ บาบ เกาลิฮฺ رضي الله عنه อินนะมะ อัลอะอะมาล บิ อัลนิยะฮฺ หะดีษที่ 155

153 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อัลนิยะฮฺ ฟิ อัลวุฎูอฺ หะดีษที่ 75

154 กิตาบ ฟีฏอฮฺ อัลญิฮาด บาบ มาญอะ ฟีมัน ชุกอติล ริยาอฺ วะ ลี อัลคฺนยา หะดีษที่ 1647

155 กิตาบ อัลชฺฮุด บาบ อัลนิยะฮฺ หะดีษที่ 4227

หะดีษลำดับที่ 28 หน้า 22 บรรทัดที่ 8

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ฉันขอเริ่ม (ทำ) ด้วยสิ่งที่อัลลอฮ์ได้เริ่ม (ใน โองการของพระองค์)”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนที่บันทึกโดย มุสลิม¹⁵⁶ (Muslim, 1996:2/888) จากอบูบักรฺ เป็น อิบิซัยบะฮฺ และอิสฮาก เป็น อิบรอฮีม –อัคคาร์มีฮฺ¹⁵⁷ (al-Dārimī, 2000:2/1167) จาก อิสมาอีล เป็น อับบาน-

ทั้งสองท่านรายงานจาก หาดิม เป็น อิสมาอีล อัลมะคะนีฮฺ จาก ญะอฺฟัร เป็น มุฮัมมัด จาก บิดาของเขา จาก ญาบิรฺ เป็น อับดุลลอฮฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษบางส่วนของมุสลิมมีดังนี้

{ } (...))

((...

ความว่า “ จากนั่นท่านได้เดินออกจากทางประตู มายังเนินเขาอัศเศาะฟา เมื่อท่านเดินถึงใกล้กับอัศเศาะฟาแล้วท่านได้อ่านอายะฮฺที่ว่า ﴿...﴾ ความว่า "แท้จริง เสาะฟา และ มัรวะฮฺ นั้นเป็นส่วนหนึ่งในบรรดาสัญลักษณ์ของอัลลอฮ์ (จากสุเราะฮฺ อัล-บะเกาะเราะฮฺ 158) ฉันขอเริ่ม(ทำ)ด้วยสิ่งที่อัลลอฮ์ได้เริ่ม(ใน โองการของพระองค์) จากนั้นท่านได้เริ่มทำการสะอีย์จากเนินเขาอัศเศาะฟา โดยท่านได้ขึ้นไปยืนบนเนินเขาภูคนั้นจนตัวท่านสามารถมองเห็นอาคารอัลกะฮฺบะฮฺ ในขณะที่นั่นท่านก็หันหน้าไปยังกิบละฮฺ ท่านได้ให้เอกภาพแด่อัลลอฮ์

¹⁵⁶ กิตาบ หัจญ์ บาบ หัจญะฮฺ อันนะบิฮฺ ค็อลลัลลอฮฺอะลัยฮิวัสสลัม หะดีษที่ 147

¹⁵⁷ กิตาบ อัลมะนาสิค บาบ ฟิ ชุन्नะฮฺ อัลหาจญ์ หะดีษที่1892

และได้ทำการตีกลับ และกล่าวว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮ์ พระองค์เดียวเท่านั้น ไม่มีการตั้งภาคีใดๆสำหรับพระองค์ อำนาจและการสรรเสริญนั้นสำหรับพระองค์ และพระองค์นั้น ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮ์ พระองค์ได้ทรงทำตามสัญญา ได้ทรงช่วยเหลือบ่าวของพระองค์ และได้ให้เหล่าศัตรูที่รวมตัวเพื่อทำลายอิสลามได้พ่ายแพ้ จากนั้นท่านนบีได้อ่านคู่อัรเราะฮ์หว่างนั้น สามครั้ง จากนั้นท่านได้เดินลงเพื่อไปยังเขาอัลมัมระฮ์ต่อเมื่อเท้าของท่านย่ำบนหุบเขาท่านได้ทำการสะอีย์ จนกระทั่งใกล้ถึงเนินเขาอัลมัมระฮ์ท่านได้เดินขึ้นเนินนั้น และได้กระทำดังเช่นที่ท่านได้กระทำบนเขาอัศเศาะฟา ท่านได้กระทำเช่นนั้นจนจบการสะอีย์ ณ เนินเขาอัลมัมระฮ์”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคละฮิเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้ห์ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคละฮิเกาะฮ์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

หะดีษลำดับที่ 29 หน้า 23 บรรทัดที่ 4

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ที่ได้ทรงชี้นำสู่อิสลาม”

ศักรียะฮ์

ไม่ปรากฏสำนวนหะดีษนี้ในตำราหะดีษทั้งเก่าเล่ม และจากการสืบค้นสำนวนข้างต้นในตำราหะดีษอื่นๆ ไม่ปรากฏว่ามีสำนวนดังกล่าวในตำราเหล่านั้น ผู้วิจัยเห็นว่าผู้แต่งอาจจะมีความผิดพลาดในการระบุว่าคำกล่าวนี้เป็นหะดีษของท่านนบี ﷺ

ระดับของหะดีษ

ผู้วิจัยไม่สามารถกำหนดระดับของหะดีษได้เนื่องจากไม่ปรากฏข้อมูลที่ชัดเจน

หะดีษลำดับที่ 30 หน้า 23 บรรทัดที่ 10

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ทั้งในตอนเริ่มและตอนท้าย”

ศักรียะฮ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อับูดาวูด¹⁵⁸ (Abū Dāwud, 1997:4/91) จาก มุอัมมัด เป็น อิซาม จาก อิสมาอีล — อัตติรมิซีย¹⁵⁹ (al-Tirmidhīy, 1977: 4/288) จาก อับูบักรฺ มุฮัมหมัด เป็น อะบาน จาก วะเก็อ - ทั้งสองท่านรายงานจาก อิซาม เป็น อับูอับดุลละฮ์ อัคคัสตุวาอีฮ์ จาก บุคัยล จาก อับดุลลอฮ์ เป็น อุบัยดฺ จาก อุมมุ กัลษุม-

¹⁵⁸ กิตาบ อัลอัฎมิยะฮ์ บาบ อัคคัสมิยะฮ์ อะลา อัฎฎะอาม หะดีษที่ 3767

¹⁵⁹ กิตาบ อัลอัฎมิยะฮ์ บาบ มาญอะฟี อัคคัสมิยะฮ์ อะลา อัฎฎะอาม หะดีษที่ 1858

อิบนุมาญะฮ์¹⁶⁰ (Ibn Mājah, 2000:4/11) จาก อิบน์บักร์ เป็น อิบ์ฮัยยะฮ์—อะหฺมัด (Ahmad, 1313:6/143) — และอัลดาริมีย์¹⁶¹ (al-Dārimīy, 2000:2/1285) – ทั้งสามท่านรายงาน จาก ยะซีด เป็น ฮารูน จาก ฮิซาม จาก บุคัยตุ เป็น มัยสะเราะฮ์ จาก อับดุลลอฮ์ เป็น อุบัยดฺ เป็น อุ มัยรฺ -

ทั้งหมดรายงานจาก ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา โดยสำนวนหะดีษที่ สมบูรณ์ของอบูคาวูดมีดังนี้

)

((

ความว่า “เมื่อบุคคลใดจากพวกท่านรับประทานอาหารก็จงกล่าวพระนาม ของอัลลอฮ์ แต่หากเขาลืมกล่าวพระนามของอัลลอฮ์ก่อนรับประทานอาหารแล้วให้เขากล่าวว่า บิสมิลละฮ์ เอวอะละฮ์ วะอาคิเราะฮ์ แปลว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ทั้งในตอนเริ่มและตอนท้าย (ของการรับประทาน)”

สายรายงานของ ยะซีด เป็น ฮารูน มิได้ระบุผู้รายงานที่ชื่อ อุมมฺ กัลญุม

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคลิกยิกะฮ์

อ็ชชะวาอิด

หะดีษนี้มีอ็ชชะวาอิดจากการรายงานจากอุมัยยะฮ์ เป็น มัคชีย์ บันทีก โดยอะหฺมัด (Ahmad, 1313:4/336) จากอะลีย์ เป็น อับดุลลอฮ์ จากยะหฺยา เป็น สะอิด จากญาบิรฺ เป็น ศุบหฺ จาก อัลมุฮันนา เป็น อับดุลเราะหฺมาน อัลคุซาอีย์ จากปู่ของเขา อุมัยยะฮ์ เป็น มัคชีย์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของอัลดิรมิซีย์ (al-Tirmidhīy, 1977: 4/289) และอัลอัลบานีย์ในหนังสืออิรวัฮ์ อัลเมอะลีล (al-Albāniy, 1985: 7/24)

¹⁶⁰ กิตาบ อัลอ็ฏอิมะฮ์ บาบ อัตตัสมิยะฮ์ อินดะ อ็ฏฎะอะอาม หะดีษที่ 3264

¹⁶¹ กิตาบ อัลอ็ฏอิมะฮ์ บาบ ฟิ อัตตัสมิยะฮ์ อะลา อ็ฏฎะอะอาม หะดีษที่ 2063

ส่วนสายรายงานของ อิบน์มาญะฮฺ อะหฺมัด และ อัศคาร์มียฺ เป็น สายรายงานที่ขาดตอนเนื่องจาก มิได้ระบุ ผู้รายงานที่ชื่อ อุมมุ กัลญุม ระหว่าง अबดุลลอฮฺ เป็น อุบัยดฺ เป็น อุมัยรฺ กับ ท่านหญิง อาอิชะฮฺ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งได้นำมานั้นเป็นส่วนหนึ่งของหะดีษเกี่ยวกับมารยาทของการรับประทานอาหาร ผู้วิจัยเห็นว่าการที่ผู้แต่งนำมาหะดีษนี้มาอ้างกับการอบน้ำละหมาดนั้นคงไม่สอดคล้องกัน เพราะท่านนบี ﷺ กล่าวเช่นนี้ สำหรับผู้ที่ลืมกล่าวบิสมิลละฮฺก่อนรับประทานอาหาร

หะดีษลำดับที่ 31 หน้า 23 บรรทัดที่ 13

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “จงอบน้ำละหมาดดังเช่นที่อัลลอฮฺได้บัญชาไว้แก่เจ้า”

ตำร็ร็ญญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อัศคาร์มีซีย์¹⁶² (al-Tirmidhī, 1975:2/102) และอันนะสาอีย์ในสุนันอัลกุบรอ¹⁶³ (al-Nasā'ī, 2001:2/247) จากอะลียฺ เป็น หุจญร์-อบูดาวูด¹⁶⁴ (Abū Dāwud, 1997:1/377) จาก अबบาค เป็น มุซา อัลคุตาลียฺ -

ทั้งหมดนั้นรายงานจากจาก อิสมาอิล เป็น ญะฮฺอ์ฟิร จาก ยะหฺยูยา เป็น อะลียฺ เป็น ยะหฺยูยา เป็น ค็ออลลาต เป็น รอฟิอฺ อัชชะเราะเกีย จาก บิดาของเขา(อะลียฺ เป็น ยะหฺยูยา) จากปู่ของเขา (ยะหฺยูยา เป็น ค็ออลลาต) จาก ริฟาอะฮฺ เป็น รอฟิอฺ ﷺ โดยสำนวนหะดีษของอัศคาร์มีซีย์มีดังนี้

((...))

ความว่า “...เมื่อเจ้าจะทำการละหมาดก็จงอบน้ำละหมาดดังเช่นที่อัลลอฮฺได้บัญชาไว้แก่เจ้า จากนั้นเจ้าจงกล่าวคำปฏิญาณ แล้วเจ้าก็ทำการละหมาด...อัลหะดีษ”

¹⁶² กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มาญูอา ฟิ วัศฟ อัลเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 302

¹⁶³ अबواب อัลอะซาน บาบที่ 703 เรื่อง อัลอิกอมะฮฺ ลิมัน ชุค็ออลิ วัชชะฮฺ หะดีษที่ 1643

¹⁶⁴ กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ เศาะลาฮฺ มัน ลากูมิ สุลบะฮฺ ฟิ อัลรุฏู วัชชะฮฺ หะดีษที่ 861

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้ ยกเว้น ะหฺญา เป็น อะลียฺ เป็น ะหฺญา เป็น ค็อลลาต เป็น รอฟิอฺ อัซซุเราะเกีย เป็นบุคคลที่มักบูล () (al-‘Asqalāniy, 1999:524)

อ็ชชะวาอิด

นอกจากการรายงานของริฟาอะฮฺแล้วหะดีษนี้ยังมีการรายงานจากเศาะหาบะฮฺท่านอื่นเช่นท่านอับดูซุร็อยเราะฮฺ บันติก โดยอัลบุคอรียฺ¹⁶⁵ (al-Bukhārī, 1979:4/140) จาก อิสฮาก เป็น มันศูรฺ จาก อับดุลลอฮฺ เป็น นุมัรฺ จาก อุบัยดิลละฮฺ จาก สะอิด เป็น อปีสะอิด อัลมักบุรียฺ จาก อับดูซุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه ด้วยสำนวนดังนี้

((...))
((...))

ความว่า “...ท่านเราะฮฺลุล رضي الله عنه กล่าวว่า เมื่อท่านจะทำการละหมาดก็จงอาบน้ำละหมาดอย่างสมบูรณ์ จากนั้นเจ้าหันหน้าไปยังกิบละฮฺ แล้วเจ้าก็ทำการตักบิรฺ และอ่านอัลกุรอานเท่าที่ท่านจำได้...”

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหึหฺ ลิหม์อัยริฮฺ เนื่องจากมีอ็ชชะวาอิดที่เศาะหึหฺมาสนับสนุน จึงสามารถเลื่อนระดับจากหะสัน เป็น เศาะหึหฺลิหม์อัยริฮฺ

¹⁶⁵ กิตาบ อัลอิติฮฺซาน บาบ มัน ร็อดคะ ฝะกอล อะลียกะ อัศสลาม หะดีษที่ 6251

หะดีษลำดับที่ 32 หน้า 23 บรรทัดที่ 15

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่มีกรอบน้ำละหมาด สำหรับผู้ที่ไม่กล่าวนามของอัลลอฮ์”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อิบน์มาญะฮ์¹⁶⁶ (Ibn Mājah, 2000:1/241) จากอนุกร้อยบ มุฮัมมัด เป็น อัลอัลลาฮ์ จาก ชัยคุ เป็น อัลหุบบ-อะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/41) จากชัยคุ เป็น อัลหุบบ-อัลดาริมีย์¹⁶⁷ (al-Dārimī, 2000:1/542) จากอุบัยคิลละฮ์ เป็น สะอีด จาก อุมร อามิร อัลอะเกาะดีฮ์-

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก กะษีรฺ เป็น ชัยคุ จาก รุบัยหฺ เป็น อับดุลเราะหมาน เป็น อุมร สะอีด อัลคุดรีฮ์ จาก บิดาของเขา จาก ปู่ของเขา (อุมรสะอีด อัลคุดรีฮ์) ทั้งหมดรายงานด้วยสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “ไม่มีกรอบน้ำละหมาด สำหรับผู้ที่ไม่กล่าวนามของอัลลอฮ์”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

1. ชัยคุ เป็น อัลหุบบ เป็นบุคคลที่เสาะดู แต่ผิดพลาดเมื่อรายงานหะดีษจาก สุฟยาน อัษเชารีย์ () (al-‘Asqālanī, 1999:162)

2. กะษีรฺ เป็น ชัยคุ เป็นบุคคลที่เสาะดู ชุคดี () (al-‘Asqālanī, 1999:395)

3. รุบัยหฺ เป็น อับดุลเราะหมาน เป็น อิบิสะอีด อัลคุดรีฮ์ เป็นบุคคลที่มักบูล () (al-‘Asqālanī, 1999:146)

¹⁶⁶ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ อะซซะฮาบ บาบ มาญะฮฺ ฟิ อัลตัสมิยะฮฺ อะลา อัลวุฎูอฺ หะดีษที่ 397

¹⁶⁷ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อัลตัสมิยะฮฺ ฟิ อัลวุฎูอฺ หะดีษที่ 718

อ็ชชะวาฮิด

นอกจากการรายงานของอบูสะอีด อัลคูรียฺ¹⁶⁸ แล้วหะดีษนี้ยังมีอ็ชชะวาฮิดที่ รายงานจากเศาะหาบะฮ์ท่านอื่น เช่นอบูสุร็อยเราะฮ์ บันติก โดยอบูดาวูด¹⁶⁸ (Abū Dāwud, 1997:1/60) จากกุดัยบะฮ์ เป็น สะอีด จาก มุฮัมมัด เป็น มูซา จาก ฆะอูบ เป็น สะละมะฮ์ จากบิดา ของเขา จาก อบูสุร็อยเราะฮ์¹⁶⁸ ด้วยสำนวนดังนี้

(())

ความว่า “ไม่มีการละหมาดสำหรับผู้ที่ไม่ได้อาบน้ำละหมาด และไม่มีการอาบน้ำ ละหมาด สำหรับผู้ที่ไม่กล่าวพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงสูงส่ง”

สายรายงานของหะดีษที่เป็นอ็ชชะวาฮิดนี้เป็นสายรายงานที่หะสัน

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺ ลิหม์ออริษฺ เนื่องจากในสายรายงานนี้มีผู้รายงานที่มี สถานภาพไม่ถึงขั้นนิเกาะฮ์ จึงทำให้หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน แต่เนื่องจากมีอ็ชชะวาฮิดที่หะสันมา สนับสนุนทำให้หะดีษนี้เลื่อนระดับเป็นหะดีษเศาะหีหฺ ลิหม์ออริษฺ

หะดีษลำดับที่ 33 หน้า 23 บรรทัดที่ 24

สำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านตื่นจากนอน ก็จงอย่าได้จุ่มมือลงใน ภาชนะ (ที่มีน้ำ) จนกว่าเขาจะได้ล้างมือสามครั้งเสียก่อน เพราะเขาไม่สามารถรู้ว่าเมื่อคืนมือของเขา ไปวาง ณ ที่ใด”

¹⁶⁸ กิตาบ อัลญะฮะฮ์ บาบ ฟิ ตัสมิยะฮ์ อะลล วุญูอฺ หะดีษที่ 101 และ 102

ตักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย มุสลิม¹⁶⁹ (Muslim, 1996:1/233) จาก นัศรฺ เป็นอะลีษ อัฏญะฮฺญะมียฺ และหามิด เป็น อุมร์ อัลบักรอวีษ ทั้งสองรายงานจาก บิซรฺ เป็น อัฏมุฟฏุฏีฮฺ จากคอลิด จาก अबดุลลอฮฺ เป็น ชะกิก- มาลิก¹⁷⁰ (Mālik, 2001:50) จาก อบี อัลซันนาด จาก อัลดะอฺรียฺ-อบุคาวูด¹⁷¹ (Abū Dāwud, 1997:1/62) จาก อะหฺมัด เป็น อัมรฺ เป็น อัศศัรฺหฺ และมุฮัมมัด เป็น สะละมะฮฺ อัฏมุรอดีษ ทั้งสองท่านรายงานจาก อิบน์ ญะฮฺบ จาก มุอาวียะฮฺ เป็น ศอลิหฺ จาก อบุมุรّัยฮฺ- อันนะสาอียฺ¹⁷² (al-Nasā'iy, 1999:1/13) จาก กุฏัยบะฮฺ เป็น สะอีด- อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/241) จากสุฟยาน จาก อัชชูษรียฺ จาก อบุสะละมะฮฺ-

ทั้งหมดรายงานจาก อบุซุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของมุสลิมมีดังนี้

))

((

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านตื่นจากนอน ก็จงอย่าได้จุ่มมือลงในภาชนะ (ที่มีน้ำ) จนกว่าเขาจะได้ล้างมือสามครั้งเสียก่อน เพราะเขาไม่สามารถรู้ว่าเมื่อคืนมือของเขาไปวาง ณ ที่ใด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยืมเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยืมเกาะฮฺ

¹⁶⁹ กิตาบ อัฏญะฮฺญะฮฺ บาบ กะรอฮะฮฺ ช็อมศฺ อัฏมุตะวัฏฏียฺ วัชชีออริษ ชะคฺศฺ อัฏมัชกูก ฟิ นะญาสะดิฮา ฟิ อัลอินอาฮฺ หะดีษที่ 87

¹⁷⁰ กิตาบ อัฏญะฮฺญะฮฺ บาบ ญุญูฮฺ อันนาอิม อียา กอมา อิลา อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 9

¹⁷¹ กิตาบ อัฏญะฮฺญะฮฺ บาบ ฟิ อรัเราะญุด ชุคคิล ชะคะฮฺ ฟิ อัลอินอาฮฺ ก็อบละ อัน ชัฆลีลฮา หะดีษที่ 105

¹⁷² กิตาบ อัฏญะฮฺญะฮฺ บาบ ตะอ์วีล กาลิฮฺ { } หะดีษที่ 1

หะดีษลำดับที่ 34 หน้า 25 บรรทัดที่ 2

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่มีผู้ใดในหมู่พวกท่านที่บ้วนปาก จากนั้นสูดน้ำเข้าจมูกและสั่งออกมา นอกจากบาปของเขาจะออกจากใบหน้าของเขาและจมูก”

ตักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับบางส่วนของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม¹⁷³ (Muslim, 1996:1/570) จาก อะหฺมัด เป็น ญะอฺฟัร อัลดะอฺกิรียฺ จาก อันนัฎรฺ เป็น มุฮัมมัด—อะหฺมัด (Ahmad, 1313:4/112) จาก อับดุลลอฮฺ เป็น ยะซีด —

ทั้งสองท่านรายงานจาก อิกริมะฮฺ เป็น อัมมารฺ จาก ซัดดาตฺ เป็น อับดุลลอฮฺ อัคดิ มัซกีฮฺ จาก อุบอุมามะฮฺ จาก อัมรฺ เป็น อะบะสะฮฺ อัศสุละมีฮฺ ﷺ โดยสำนวนหะดีษที่ของมุสลิมมีดังนี้

...))

((...

ความว่า “ไม่มีชายคนใดคนหนึ่งจากพวกท่าน เมื่อน้ำสำหรับอาบน้ำละหมาดถูกนำมาให้เขา และเขาได้บ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูกแล้วสั่งออก นอกจากว่า บาปที่ใบหน้าของเขา ปากของเขา และโพรงจมูกของเขา จะหลุดออกไปพร้อมกับน้ำ...”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

¹⁷³ กิตาบ เศาะลาต อัลมุส่าฟิรีน วัะ กัอฺศริฮา บาบ อิสลาม อัมรฺ เบ็น อะบะสะฮฺ หะดีษที่ 294

หะดีษลำดับที่ 35 หน้า 26 บรรทัดที่ 2

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “จงอาบน้ำชำระร่างกายอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน และจงถูระหว่างซอกนิ้ว”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอิบนุมาญะฮ์¹⁷⁴ (Ibn Mājah, 2000:1/263) จากอบูบักรฺ เป็น อิบิซัยบะฮ์-อบูดาวูด¹⁷⁵ (Abū Dāwud, 1977:1/75) จาก กุฎัยบะฮ์ เป็น สะอีด-อัตติรมิซียฺ¹⁷⁶ (al-Tirmidhīy, 1978: 3/146) จาก อับดุลวะฮาบ เป็น อับดุลหะกัม อัลบัฆดาดี อัลวัรริอก และอบูอัมมาร อัลหุสัยนฺ เป็น หุร็อยษฺ-อันนะสาอียฺ¹⁷⁷ (al-Nasā’iy, 1999:1/84) จากอิสหาก เป็น อิบรอฮีม-ทั้งสี่ท่านรายงานจาก ะหฺยูยา เป็น สุลัยมฺ-อะหฺมัด (Ahmad, 1313:4/211) จากะหฺยูยา เป็น สะอีด จาก อิบนุญร็อยลฺ-ทั้งหมดยกเว้นจาก อิสมาอิล เป็น กะษีรฺ จาก อาศิม เป็น ละกิฏฺ เป็น ค็อบเราะฮ์ จากบิดาของเขา (ละกิฏฺ เป็น ค็อบเราะฮ์ ﷺ) โดยสำนวนหะดีษของอิบนุมาญะฮ์มีดังนี้

(())

ความว่า “ท่านจงอาบน้ำชำระร่างกายอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน และจงถูระหว่างซอกนิ้ว”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นผู้ที่ยั้เกาะฮ์ นอกจาก ะหฺยูยา เป็น สุลัยมฺเป็นบุคคลที่เสาะหุค แต่มีความจำที่ไม่ดี () (al-‘Asqalāniy, 1999:521)

¹⁷⁴ กิตาบ อัลญะฮะฮฺเราะฮ์ วัศนะนะนิฮา บาบ ตักลีล อัลอะศอบียฺ หะดีษที่ 448

¹⁷⁵ กิตาบ อัลญะฮะฮฺเราะฮ์ บาบ ฟิ อัลอิสตินซารฺ หะดีษที่ 142

¹⁷⁶ กิตาบ อัลเศมา อันเราะฮ์สูลิลลาฮฺ บาบ กะรอฮียะฮ์ มุบาละฆะฮ์ อิสตินซาค ลี อัลศออิม หะดีษที่ 788

¹⁷⁷ กิตาบ อัลญะฮะฮฺเราะฮ์ บาบ อัลอัมรฺ บิ ตักลีล อัลอะศอบียฺ หะดีษที่ 114

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หุ ลีหม์ออริศู แม้ว่าในหะดีษนี้จะมีผู้รายงานที่มีสถานภาพไม่ถึงขั้นนิเคาะฮฺ แต่เนื่องจากมีอัลมุตาบิอะฮฺที่เศาะหี้หุจึงทำให้หะดีษนี้เลื่อนระดับจากหะสันเป็นเศาะหี้หุ ลีหม์ออริศู ซึ่งตรงกับคำวินิจฉัยของ อัศติรมิซีย์ที่ระบุว่า เป็นหะดีษ หะสัน เศาะหี้หุ (al-Tirmidhīy, 1978: 3/146) อัซซัยละอียฺ กล่าวว่า อิบну อัลก็อฏฏอน และอัลหากิม ระบุว่า สายรายงานของหะดีษนี้เป็นสายรายงานที่เศาะหี้หุ (al-Zaila‘īy, 1997:1/16, 27)

หะดีษลำดับที่ 36 หน้า 27 บรรทัดที่ 34

สำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “แท้จริงประชาชาติของฉันจะถูกเรียกไปในสภาพมีแสงประกาย ซึ่งเป็นร่องรอยที่เคยอาบน้ำละหมาด ดังนั้นผู้ใดในหมู่พวกท่านสามารถอาบน้ำละหมาดเกินขอบเขตที่กำหนดไว้ก็จงปฏิบัติกันเถิด”

ตำริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี¹⁷⁸ (al-Bukhārīy, 1979:1/65) จากยะหฺยา เป็น บุคัยรฺ จาก อัลลัยษ จาก คอลิด -มุสลิม¹⁷⁹ (Muslim, 1996:1/216) จาก ฮารูน เป็น สะอิด อัลอัยลัย จาก อิบนุวะฮฺบ จาก อัมรฺ เป็น อัลฮาริษ —อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/400) จาก อับดุลอะลาอ์ จาก ลัยษ จาก คอลิด เป็น ยะซีด

ทั้งหมดรายงานจาก สะอิด เป็น อบีฮิลาล จาก นุอัยมฺ เป็น อับดุลลอฮฺ อัลมุญมิมิร จาก อับดูรอฮฺเราะฮฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรีมีดังนี้

))

((

¹⁷⁸ กิตาบ อัลวุกูฮฺ บาบ ฟิฏล อัลวุกูฮฺ ว่าจะ อัลฆุร อัลมุหัจญะฮฺ มิน อะษาร อัลวุกูฮฺ หะดีษที่ 136

¹⁷⁹ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อิตติหฺบบ อัลฆุละฮฺ อัลฆุรเราะฮฺ ว่าจะ อัคตะหฺญิล ฟิ อัลวุกูฮฺ หะดีษที่ 34 และ

ความว่า “แท้จริงประชาชาติของฉันจะถูกเรียกไปในสภาพมีแสงประกาย ซึ่งเป็น ร่องรอยที่เคยอาบน้ำละหมาด ดังนั้นผู้ใดในหมู่พวกท่านสามารถอาบน้ำละหมาดเกินขอบเขตที่กำหนดให้ก็จงปฏิบัติกันเถิด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคละฮิเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคละฮิเกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 37 หน้า 28 บรรทัดที่ 3

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “การแปร่งฟันเป็นการทำความสะอาดช่องปาก”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้บางส่วนตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอันนะสาอีย์¹⁸⁰ (al-Nasā'iy, 1999:1/17) จาก หุมัซฺ เป็น มัสอะดะฮฺ และ มุฮัมมัด เป็น อับดุลอะฮฺลา จาก ยะซีด เป็น ซุรียอฺ จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น อบีอะดีก จาก บิดาของเขา-อะหฺมัด (Ahmad, 1313:6/62) จาก อับดะฮฺ เป็น สุลัยมาน อัลกิลาบียฺ จาก มุฮัมมัด เป็น อิสฮาก จาก อับดุลลอฮฺ เป็น มุฮัมมัด-อัลดาริมียฺ¹⁸¹ (al-Dārimī, 2000:1/538) จาก คอลิด เป็น มัคลัด อัลเกาะฎอวานียฺ จาก อิบรอฮีม เป็น อิสมาอิล เป็น อบีหะบิบะฮฺ จาก ดาวูด เป็น อัลหุศัยฮฺน จาก อัลกอติบ เป็น มุฮัมมัด-ทั้งหมดนั้น ได้รายงานจาก ท่านหญิงอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮูอันฮา ด้วยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ดังนี้

¹⁸⁰ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อัลศรัฟ ฟิ อัลลิวก หะดีษที่ 5

¹⁸¹ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อัลลิวก มุฎอฮิเราะฮฺ ลี อัลฟิม หะดีษที่ 711

(())

ความว่า “การแปร่งฟันเป็นการทำความสะอาดช่องปาก เป็นการสร้างความพอพระทัยให้แก่พระผู้อภิบาล”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านตามสายรายงานของอันนะσαιยี้เป็นบุคคลมิเกาะฮุกเว้นบุคคลดังต่อไปนี้

1. ญัมัยคุ เบ็น มัสอะดะฮุ เป็นบุคคลที่เสาะหุก () (al-‘Asqālaniy, 1999:121)
2. อับดุลเราะหฺมาน เบ็น อิบิอะติค เป็นบุคคลที่มักบูล () (al-‘Asqālaniy, 1999:286)

อ็ชชะวาฮิด

นอกจากการรายงานของท่านหญิงอาอิชะฮฺแล้วหะดีษนี้ยังมีอ็ชชะวาฮิดที่รายงานโดยเสาะหาบะฮุท่านอื่น เช่นท่าน อญุบบักร อัสศิดดีค رضي الله عنه และอบูอุมามะฮุ رضي الله عنه อิมามอะหมัดได้บันทึก (Ahmad, 1313:1/10) จากอัฟฟาน จาก Һัมมาด เบ็น สะละมะฮุ จาก อิบนุ อิบิอะติค จาก บิดาของเขา จาก อญุบบักร อัสศิดดีค رضي الله عنه ด้วยสำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “การแปร่งฟันเป็นการทำความสะอาดช่องปาก เป็นการสร้างความพอพระทัยให้แก่พระผู้อภิบาล”

สายรายงานของหะดีษนี้เป็นสายรายงานที่เสาะหี้หุ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมิเกาะฮุ

อิบนุ มาญะฮุ¹⁸² (Ibn Mājah, 2000:1/186) ได้บันทึกจาก อิซาม เบ็น อัมมารุ จาก มุฮัมมัด เบ็น ชุฮัยบ จาก อุษมาน เบ็น อิบิ อัลอะติกะฮุ จาก อะลีย เบ็น ยะซีด จาก อัลกอสิม จาก อิบิอุมามะฮุ رضي الله عنه ด้วยสำนวน

¹⁸² กิตาบ อัลญะฮะฮะฮุ วัะ สุนะนิฮา บาบ อัลสิวา กหะดีษที่ 289

))

((

ความว่า “พวกท่านจงแปร่งฟันเถิด เพราะการแปร่งฟันเป็นการทำความสะอาดช่องปากและเป็นการสร้างความพอพระทัยให้แก่พระผู้อภิบาล ท่านญิบรีลมิได้มาหาฉันนอกจากเขาได้ตั้งเสียถึงการแปร่งฟัน จนกระทั่งฉันเกรงว่าสิ่งนั้นจะเป็นข้อบังคับให้กระทำสำหรับฉันเองและประชาชาติของฉัน หากฉันไม่เกรงว่าสิ่งนั้นจะเป็นสิ่งที่ลำบากแก่ประชาชาติของฉัน ฉันคงมีคำสั่งให้พวกเขาแปร่งฟัน และแท้จริงฉันแปร่งฟัน (บ่อยมาก) จนฉันกลัวว่าฟันหน้าของฉันจะหลุดออกไป”

สายรายงานของหะดีษนี้เป็นสายรายงานที่เฏาะอ์ฟเนื่องจาก อุษมาน เป็น อิบิ อัลอะดีกะฮฺ เป็นบุคคลมัตรุก (al-‘Asqalānīy, 1995:1/100) และอะลียฺ เป็น ยะซีด เป็นบุคคลเฏาะอ์ฟ (al-‘Asqalānīy, 1999:354)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺ ลิฆะอ์ยริฮฺ แม้ว่าในหะดีษนี้จะมีผู้รายงานที่มีสถานภาพไม่ถึงขั้นมิเกาะฮฺ แต่เนื่องจากมีอ็ชชะวาฮิดที่เศาะหีหฺจึงทำให้หะดีษนี้เลื่อนระดับจากหะสันเป็นเศาะหีหฺลิฆะอ์ยริฮฺ

หะดีษลำดับที่ 38 หน้า 29 บรรทัดที่ 11

จำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “ผู้ใดที่อาบน้ำละหมาดแล้วได้ทำอย่างดีและสมบูรณ์ จากนั้นกล่าวว่า ฉันขอปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพสักการะนอกจากอัลลอฮฺจนถึงคำว่า (มุฮัมมัด) เป็นศาสนทูตของพระองค์ นอกจากประจักษ์ชัดที่เปิดเผยจะเปิดกว้างสำหรับเขา เขาสามารถเข้าได้ตามช่องที่เขาปรารถนา”

คำกริยา

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม¹⁸³
(Muslim, 1996:1/210) จาก มุฮัมมัด เป็น หาดิม เป็น มัยมูน —อะหฺมัด (Ahmad, 1313:4/153)

—
ทั้งสองท่านจาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น มะหฺดีษ จาก มุอาวิยะฮฺ เป็น สอลิหฺ จาก
เราะบิอะฮฺ เป็น ยะซีด จาก อับดุลริส อัลเคลาเนีย —

อบูดาวูด¹⁸⁴ (Abū Dāwūd, 1997:1/89) จากอะหฺมัด เป็น สะอีด อัลฮัมดานียฺ จาก
อิบน์ วัศฮฺ จากมุอาวิยะฮฺ เป็น สอลิหฺ จากอบูอูษมาน จาก จาก ญบัยรฺ จาก นุฟัยรฺ —

ทั้งหมดรายงานจาก อุกบะฮฺ เป็น อามิร رضي الله عنه ด้วยสำนวนดังนี้

((

ความว่า“...ไม่มีผู้ใดในหมู่พวกท่านที่อาบน้ำละหมาดแล้วได้ทำอย่างดีและ
สมบูรณ์ จากนั้นกล่าวว่า ฉันขอปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพสักการะนอกจากอัลลอ
ฮฺ ถึง มุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮฺ นอกจากประตูลิขวะตฺทั้งแปดช่องจะเปิดกว้างสำหรับเขา เขา
สามารถเข้าได้ตามช่องที่เขาปรารถนา”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

183 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อัลซิกْرِ อัลมุสตะหับ อะกิบ อัลวุญูฮฺ หะดีษที่ 17

184 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ มายะกูด อัลเราะฆูด อิบา ตะวัญญะฮฺ หะดีษที่ 169

หะดีษลำดับที่ 39 หน้า 29 บรรทัดที่ 21

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “จะมีขึ้นในประชาชาตินี้ กลุ่มคณะหนึ่งที่ทำร้าย (ละเมิด) ในการอาบน้ำ
ละหมาดและการวิงวอนขอคูอาฮ์”

ศักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอบูดาวูด¹⁸⁵ (Abū
Dāwud, 1997:1/59) จาก มุซา เป็น อิสมาอิล — อิบน์มาญะฮ์¹⁸⁶ (Ibn Mājah, 2000:4/281) จาก
อบูบักรฺ เป็น อบีซัยบะฮ์ จาก อัฟฟาน — อะหมัด (Aḥmad, 1313:4/87) จาก สุลัยมาน เป็น หัรบ —
ทั้งหมดรายงานจาก หัมมัด เป็น สะละมะฮ์ จาก สะอิด อัลญุร็อยรีย จาก อบีนะฮา
มะฮ์ จาก อับดุลลอฮ์ อัลมุหน็อฟฟัล رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอบูดาวูดมีดังนี้

(())

ความว่า “จะมีขึ้นในประชาชาตินี้ กลุ่มคณะหนึ่งที่ทำร้าย (ละเมิด) ในการอาบน้ำ
ละหมาดและการวิงวอนขอคูอาฮ์”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

สายรายงานของอบูดาวูด ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลิกิเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลิกิเกาะฮ์

185 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อัลอิสรอฟ ฟี อัลมาฮ์ อัลอิสรอฟ ฟี อัลมาฮ์ หะดีษที่ 96

186 กิตาบ อัลคูอาฮ์ บาบ กะรอฮียะฮ์ อัลอิติค๊าฮ์ ฟี อัลคูอาฮ์ หะดีษที่ 3864

หะดีษลำดับที่ 40 หน้า 33 บรรทัดที่ 22

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ดวงตาทั้งสองข้างคือเชือกผูกทวารหนักนั้น ดังนั้นผู้ใดนอนหลับ จึงให้เขาอาบน้ำละหมาดเถิด”

ตำรับจัญ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอบูดาวูด¹⁸⁷ (Abū Dāwud, 1997:1/105) จาก หัยยะฮุ เป็น ชุร็อยหุ อัลหิมศีย์ — อิบน์มาญะฮุ¹⁸⁸ (Ibn Mājah, 2000:1/276) จาก มุฮัมมัด เป็น อัลมุศ็อฟฟา อัลหิมศีย์ —

ทั้งสองท่านรายงานจาก บะกียะฮุ จาก อัลวะฎีน เป็น อะฏอฮ์ จาก มะหฺฟูซ เป็น อัลเกาะมะฮฺ จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น อาอิษ จาก อะลีย์ เป็น อิบน์ออลิบ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอบูดาวูดมีดังนี้

(())

ความว่า “ดวงตาทั้งสองข้างคือเชือกผูกทวารหนักนั้น ดังนั้นผู้ใดนอนหลับ จึงให้เขาอาบน้ำละหมาด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษตามสายรายงานของอบูดาวูดแล้วมี หัยยะฮุ เป็น ชุร็อยหุ อัลหิมศีย์ เป็นบุคคลศิเกะฮฺ นอกจากนั้นมีรายละเอียดดังนี้

1. บะกียะฮุ เป็น อัลวะลีด เป็นบุคคลที่เสาะหฺก มีพฤติกรรมอำพรางหะดีษที่รายงานจากบุคคลที่เญาฮิฟ () (al-‘Asqālanīy, 1999:60)

2. อัลวะฎีน เป็น อะฏอฮ์ เป็นบุคคลที่เสาะหฺก แต่ความจำไม่ค่อยแม่นยำ และถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกเกาะคะริยะฮฺ () (al-‘Asqālanīy, 1999:510)

¹⁸⁷ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ ฟิ วุฎูอ์ มิน อัลเนาวัมฺ หะดีษที่ 203

¹⁸⁸ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ อัลญะฮะฮฺ มิน อัลเนาวัมฺ หะดีษที่ 477

3. มะหุซ เป็น อัลเกาะมะฮุ เป็นบุคคลที่เสาะดู () (al-‘Asqālaniy, 1999:455)

4. มุฮัมมัด เป็น อัลมุศ็อฟฟา อัลหิมศีย์ เป็นบุคคลที่เสาะดู แต่มีความคลุมเครือในบางเรื่อง และบางครั้งมีการอำพรางในการรายงานหะดีษ () (al-‘Asqālaniy, 1999:441)

อัชชะวาฮิด

นอกจากการรายงานของท่านอะลี เป็น อภิฎอลิบ رضي الله عنه หะดีษนี้มีอัลชาฮิดจากหะดีษที่รายงานโดยเสาะหาบะฮุท่านอื่นอีกด้วยเช่น ท่านมุอาวิยะฮุ เป็น อภิสุฟยาน رضي الله عنه โดยอะหฺมัด (Ahmad, 1313:4/97) ได้บันทึก จาก บักรุ เป็น ยะซีด — อัลดาริมีย์¹⁸⁹ (al-Dārimī, 2000:1/562) จากมุฮัมมัด เป็น อัลมุบาร็อก จาก บะกียะฮุ เป็น อัลละลิด —

ทั้งสองท่านรายงานจาก ออบุบักรุ เป็น อิบีมัรยัม จาก อะฎียะฮุ เป็น ก็อยสุ อัลกะลาอีย์ (หรืออัลกิลาบีย์) จาก มุอาวิยะฮุ เป็น อภิสุฟยาน رضي الله عنه ด้วยสำนวนที่คล้ายกันคือ

(())

ความว่า “เชือกผูกทวารหนักนั้นคือดวงตาทั้งสองข้าง ดังนั้นผู้ใดนอนหลับ เชือกนั้นจะถูกคลาย”

สายรายงานทั้งสองเป็นสายรายงานที่เญาอะอิฟ เนื่องจากอบุบักรุ เป็น อิบีมัรยัม เป็นบุคคลที่เญาอะอิฟ เนื่องจากบ้านของเขาถูกโจรกรรมจึงทำให้เขามีสติเลอะเลือน (al-‘Asqālaniy, 1999:550)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานบางคนมีสถานภาพไม่ถึงขั้นยิเกาะฮุ ส่วนอัชชะวาฮิดที่มีก็ไม่สามารถนำมาสนับสนุนให้ยกระดับหะดีษจากหะสันเป็นเศาะหีหุได้เพราะเป็นสายรายงานที่เญาอะอิฟ

¹⁸⁹ กิตาบ อัญญาอะฮาระฮุ บาบ อัลวุฎูอฺ มิน อันเนาวัมฺ หะดีษที่ 749

หะดีษลำดับที่ 41 หน้า 34 บรรทัดที่ 12

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “บรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะสูล ﷺ เคยหลับแล้วลุกขึ้นมาทำการละหมาดโดยที่พวกเขาไม่ได้อาบน้ำละหมาดแต่อย่างใด”

ตำรี้จัญ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม¹⁹⁰ (Muslim, 1996:1/284) จาก ะหฺยูยา เป็น หะบิบ อัลหาริษียฺ จาก คอลิด เป็น อัลหาริช-อัตติรมิซียฺ¹⁹¹ (al-Tirmidhīy,1977: 1/113) จาก มุฮัมมัด เป็น บัซซารฺ — และอะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/277) — ทั้งสองท่านรายงานจาก ะหฺยูยา เป็น สะอิด — ทั้งคอลิด และ ะหฺยูยา รายงานจาก ชุอฺบะฮ์ —

อบูดาวูด¹⁹² (Abū Dāwud, 1997:1/103) จาก ชาย เป็น ฟัยยาฎ จาก ฮิซาม อัลดัสตุวอียฺ —

ทั้งหมดจาก เกาะตาละฮ์ จาก อะนัส ﷺ โดยสำนวนหะดีษของมุสลิมมีดังนี้

(())

ความว่า “บรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะสูล ﷺ เคยหลับแล้วลุกขึ้นมาทำการละหมาดโดยที่พวกเขาไม่ได้อาบน้ำละหมาดแต่อย่างใด”

ส่วนสำนวนของอบูดาวูดมีดังนี้

))

((

¹⁹⁰ กิตาบ อัลญะฮะฮฺเราะฮ์ บาบ อัลคะลีล อะลา อันนะ เนาว์ม อัลญาลิส ลา ยันกฏ อัลญูฮ์ หะดีษที่ 125

¹⁹¹ อับวาบ อัลญะฮะฮฺเราะฮ์ บาบ มาญอะฮ์ ฟิ อัลญูฮ์ มิน อันเนา์ม หะดีษที่ 78

¹⁹² กิตาบ อัลญะฮะฮฺเราะฮ์ บาบ ฟิ อัลญูฮ์ มิน อันเนา์ม หะดีษที่ 200

ความว่า “บรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะสูล ﷺ ใ้ร่อเพื่อทำการละหมาดอิซาอ์ จนกระทั่งสี่ริษะของพวกเขามงก หลังจากนั้นพวกเขาก็ละหมาดโดยไม่ได้อาบน้ำละหมาด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หุ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 42 หน้า 35 บรรทัดที่ 3

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดที่สัมผัสอวัยวะเพศของเขา ดั่งนั้นเขาจงอาบน้ำละหมาดเถิด”

ตำริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอะหฺมัด (Ahmad, 1313:6/406) จาก สุฟยาน เป็น อุัยยนะฮ์—อัดดารีมีฮ์¹⁹³ (al-Dārimī, 2000:1/563) จาก อะหฺมัด เป็น คอลิด อัลวะฮฺบียฺ จาก มุฮัมมัด เป็น อิสฮาก —

ทั้งสองท่านจาก อับดุลลอฮ์ เป็น อิบิบักรฺ เป็น มุฮัมมัด เป็น อัมรฺ เป็น หัซมฺ จาก อุรวะฮ์ เป็น อัลซุบัยรฺ จาก มัรวาน เป็น อัลหะกัม —

อันนะสาอียฺ¹⁹⁴ (al-Nasā’ī, 1999:1/236) จากกุฎัยบะฮ์ จาก สุฟยาน จาก อับดุลลอฮ์ เป็น อิบิบักรฺ จาก อับดุลเราะหฺมาน จาก อุรวะฮ์ —

ทั้งหมดรายงานบุสเราะฮ์ เป็นดฺ คีอฟวาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮา โดยสำนวนหะดีษของอะหฺมัดมีดังนี้

(())

¹⁹³ กิตาบ อัลญะฮะฮฺเราะฮ์ บาบ อัลวุฎูอฺ มิน มัส อัยษะกัรฺ หะดีษที่ 752

¹⁹⁴ กิตาบ อัลฆุสลุ วะ อัดตะฮัมมุม บาบ อัลวุฎูอฺ มิน มัส อัยษะกัรฺ หะดีษที่ 443

ความว่า “ผู้ใดที่สัมผัสอวัยวะเพศของเขา ดังนั้นเขาจึงอาบน้ำละหมาดเกิด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ตามสายรายงานของอะหมัดผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

อรรถาธิบาย

นอกจากการรายงานของ บุสเราะฮฺ เป็นต้น คือฟวาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮา หะดีษนี้มีอรรถาธิบายที่รายงานโดยเศาะหาบะฮฺท่านอื่นอีก เช่น อุมมุ หะบีบะฮฺ , อับดุลยัยน และ ซัยดฺ เป็น คอลิด อัลญันนีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม

อิบนุมาญะฮฺ¹⁹⁵ (Ibn Mājah, 2000:1/278) ได้บันทึกจาก จากอับบากรฺ เป็น อับบิซัยบะฮฺ จาก อัลมุอัลลา เป็น มัสนูร จาก อัลฮัยษัม เป็น หุหมัด จาก อัลอะลาอ์ เป็น อัลฮาริษ จาก มักรูหฺ จาก อันบะสะฮฺ เป็น อับบิ สุฟยาน จาก อุมมุ หะบีบะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา

อะหมัด(Ahmad, 1313:5/149) จากยะอฺูบ จาก บิดาของเขา จาก อิบนุอัสฮาก จาก มุฮัมมัด เป็น มุสลิม อัซซุรียฺ จาก อูรวะฮฺ เป็น อัซซุบัยรฺ จาก ซัยดฺ เป็น คอลิด อัลญันนีย์ رضي الله عنه ด้วยจำนวนหะดีษที่เหมือนกันกับผู้แต่งอ้างอิง

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหิหฺ สอดคล้องกับทัศนะของ อัศศิรฺมิซียฺ อัคคาเราะฎุญญียฺ อิบนุมาญะฮฺ อัลฮาซิมียฺ อัลบัยฮะกีเย่ และปราชญ์ท่านอื่นๆ (al-‘Asqalāniy,1995:1/213)

¹⁹⁵ กิตาบ อัลญะลาละฮฺ วัศสุนะนิฮา บาบ อัลญุญูฮฺ มิน มัส อัยษะกะรฺ หะดีษที่ 481

หะดีษลำดับที่ 43 หน้า 35 บรรทัดที่ 12

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดนำมือของเขาไปสัมผัสกับอวัยวะเพศของเขา โดยไม่มีสิ่งใดกั้นระหว่างทั้งสอง ก็จงให้เขาอาบน้ำละหมาด”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอันนะสาอีย์¹⁹⁶ (al-Nasā'iy, 1999:1/236) จาก อิมรอน เป็น มุซา จาก มุฮัมมัด เป็น สะวาอ์ จาก ชุอบะฮฺ จาก มะอุมัร จาก อัซซุรียฺ—อะหฺมัด (Ahmad, 1313:6/406) จาก อับดุลละมาน จาก ชุอัยบ จาก อัซซุรียฺ จาก อับดุลลอฮฺ เป็น อิบิบักรฺ เป็น หัซม อัลอันศอรียฺ—

ทั้งสองท่านรายงานจาก อูเราะฮฺ เป็น อัลซุบัยรฺ จาก บุสเราะฮฺ เป็น คีอฟวานเราะฮฺ อัลลอฮฺอันฮา โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอันนะสาอีย์มีดังนี้

(())

ความว่า “ผู้ใดนำมือของเขาไปสัมผัสกับอวัยวะเพศของเขา ก็จงให้เขาอาบน้ำละหมาด”

โดยไม่มีประโยค ()¹⁹⁷ ความว่า “โดยไม่มีสิ่งใดกั้นระหว่างทั้งสอง”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ตามสายรายงานของอันนะสาอีย์ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮฺ นอกจากบุคคลดังต่อไปนี้

1. อิมรอน เป็น มุซา เป็นบุคคลที่เสาะดู () (al-'Asqalāniy, 1999:367)

¹⁹⁶ กิตาบ อัลมุสตะวะ อัดตะฮัมมูม บาบ อัลฎูอ์ มิน มัต อัยษะกัรฺ หะดีษที่ 444

¹⁹⁷ ประโยคนี้ถูกบันทึกโดย อิบนิฮิบบาน (Ibn Hibban, 1997:3/401) อัลดาระฮฺฎุนียฺ (al-Dara Qutniy, 2001:1/347) และ อัลบัยฮะกียฺ (al-Baihaqiy, 1994:1/211)

2.มุฮัมมัด เป็น สะวาอ์ เป็นบุคคลที่เสาะดูและถูกกล่าวหาเป็นพวกเกาะดะริยะฮ์
() (al-‘Asqalāniy, 1999:417)

อชชะวาอิด

นอกจากการรายงานของบุสเราะฮ์ เป็น ค็อฟวาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮา แล้วหะดีษนี้ยังมี
มีการรายงานจากเสาะหาบะฮ์ท่านอื่น เช่น ท่านอบูสุร็อยเราะฮ์ رضي الله عنه

อิบนุฮิบบาน (Ibn Hibban, 1997:3/401) ได้บันทึกจาก อะลี เป็น อัลหุสซัน
เป็น สุไลมาน อัลมุอัดคัล และ อิมรอน เป็น ฆะฎอละฮ์ อัซหุอัยรียะฮ์ จาก อะหฺมัด เป็น สะอิด อัลฮัม
ดานียะฮ์ จาก อัศบัณ เป็น อัลฟัจญ์ จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น อัลกอสิม –

อัลดาระฎุณียะฮ์ (al-Daraqutniy, 2001:1/347) จาก อุษมาน เป็น อะหฺมัด อัคค
กอก จาก หะสัน เป็น สัลลาม อัศเศวาก จาก อับดุลอะซีซ เป็น อับดุลลอฮ์ อัลอูัยลียะฮ์ –

ทั้งหมดรายงานจาก ฆะซีด เป็น อับดุลมะลิก และ นาฟิอ์ เป็น อิบน์อัยม อัลกอริย
จาก อัลมักริบียะฮ์ จาก อบูสุร็อยเราะฮ์ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัลดาระฎุณียะฮ์มีดังนี้

))

((

ความว่า “ผู้ใดนำมือของเขาไปสัมผัสกับอวัยวะเพศของเขา โดยไม่มีสิ่งใดกั้น
ระหว่างมือกับอวัยวะเพศ ก็จงให้เขาอาบน้ำชำระหมาดสำหรับการละหมาด”

สายรายงานของหะดีษที่เป็นอชชะวาอิดนี้เป็นสายรายงานที่อ่อนเพราะมี ฆะซีด
เป็น อับดุลมะลิก อันเนาฬะลียะฮ์ ซึ่งเป็นบุคคลเฎาะอ์ฟ (al-‘Asqalāniy, 1999 : 533)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ ลิฆ്മอัยริฮ์ แม้ว่าในหะดีษนี้จะมีผู้รายงานที่มีสถานภาพ
ไม่ถึงขั้นนิเคาะฮ์ แต่เนื่องจากมีอชชะวาอิดมาสนับสนุนจึงทำให้หะดีษนี้เลื่อนระดับจากหะสันเป็น
เศาะหี้หฺ ลิฆ്മอัยริฮ์

หะดีษลำดับที่ 44 หน้า 37 บรรทัดที่ 15

สำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “เมื่อผู้หนึ่งผู้ใดพบว่ามีสิ่งหนึ่งอยู่ในท้องของเขา และทำให้เกิดสงสัยว่าจะมีสิ่งหนึ่งออกมาจากท้องหรือไม่ ดังนั้นเขาจะต้องไม่ออกจากมัสยิดจนกว่าเขาจะ (มั่นใจด้วยการ) ได้ยินเสียงหรือได้กลิ่น”

ตำร็ร็ญุ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม¹⁹⁸ (Muslim, 1996:1/276) จาก ชุฮัยบฺ เป็น หัรบ จาก ญะร็ร- อบูดาวูด¹⁹⁹ (Abū Dāwud, 1997:1/93) จาก มุซา เป็น อิสมาอีล- อะหมัด (Ahmad, 1313:2/414) จาก อัฟฟาน-อัลดาริมีย์²⁰⁰ (al-Dārimī, 2000:1/561) จาก ยะหฺยา เป็น หัสซาน-ทั้งสามท่านรายงานจาก หัมมาด เป็น สะละมะฮฺ-

อัลดาริมีย์²⁰¹ (al-Tirmidhī, 1978:1/109) จาก กุฎัยบะฮฺ จาก อับดุลอาซิซ เป็น มุฮัมมัด-

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก สุหัยลฺ จาก บิดาของเขา(อบีศอลิหฺ) จาก อบูสุร็อยเราะฮฺ^ﷺ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

)

((

¹⁹⁸ กิตาบ อัลหัยฎฺ บาบ อัลคะลิล อะลา มัน ตะยักเกาะนะฮฺ อัญญาฮฺเราะฮฺ มุหมะ ซัก ฟิ อัลหะดีษ ฝะละฮฺ อันบุศ็อลลี บิ ญะฮฺเราะฮฺ ติลกะ หะดีษที่ 99

¹⁹⁹ กิตาบ อัญญาฮฺเราะฮฺ บาบ อิซา ซัก ฟิ อัลหะดีษ หะดีษที่ 177

²⁰⁰ กิตาบ อัญญาฮฺเราะฮฺ บาบ ลา วุญู อิลลา มิน หะดีษ หะดีษที่ 748

²⁰¹ กิตาบ อับวาบ อัญญาฮฺเราะฮฺ บาบ มาญูอะ ฟิ อัลวุญู มิน ริหฺ หะดีษที่ 75

ความว่า “เมื่อผู้หนึ่งผู้ใดพบว่ามีสิ่งหนึ่งอยู่ในท้องของเขา และทำให้เกิดสงสัยว่าจะมีสิ่งหนึ่งออกมาจากท้องหรือไม่ ดังนั้นเขาจะต้องไม่ออกจากมัสยิดจนกว่าเขาจะ (มั่นใจด้วยการ) ได้ยินเสียงหรือได้กลิ่น”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลลัทธิเกาะฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหี้หุ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลลัทธิเกาะฮุ

หะดีษลำดับที่ 45 หน้า 38 บรรทัดที่ 26

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ใช่แล้ว (สำหรับนางแล้วจำเป็นต้องอาบน้ำ) เมื่อนางฝันเห็นน้ำ (ฝันเปียก)”

ตำรับจัญญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี²⁰² (al-Bukhārī, 1979:1/109) จาก अबดุลลอฮฺ เบิน ยูสุฟ จาก มาลิก²⁰³ (Mālik, 2001:69) – มุสลิม²⁰⁴ (Muslim, 1996:1/251) จาก ยะหฺยา เบิน ยะหฺยา อัตตะมิมียฺ จาก อับนุมาญะฮฺ - อันนะสาอียฺ²⁰⁵ (al-Nasā’īy, 1999:1/123) จาก ซุอัยบ เบิน ยูสุฟ จาก ยะหฺยา-อิบน์มาญะฮฺ²⁰⁶ (Ibn

²⁰² กิตาบ อัลฆุสฺลฺ บาบ อีฮา อิหตะละมัต อัลมฺรอะฮฺ หะดีษที่ 282

²⁰³ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ ฆุสฺลฺ อัลมฺรอะฮฺ อีฮา เราะฮฺ อัลมะนาม มิษลา มายะรอ อัลเราะญลฺ หะดีษที่ 85

²⁰⁴ กิตาบ อัลหัจญฺ บาบ วุญบ อัลฆุสฺลฺ อะลา อัลมฺรอะฮฺ บิ กุรฺจัญญ์ อัลมะนีเย มิน ฮา หะดีษที่ 32

²⁰⁵ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ ฆุสฺลฺ อัลมฺรอะฮฺ ตะรอฟี มะนามีฮา มายะรอ อัลเราะญลฺ หะดีษที่ 197

²⁰⁶ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ วัสะสุนะนีฮา บาบ ฟี อัลมฺรอะฮฺ ตะรอฟี มะนามีฮา มายะรอ อัลเราะญลฺ หะดีษที่ 600

Mājah,2000:1/333) จาก อนุบักร์ เป็น อปีชัยบะฮ์ และอะละลีฮ์ เป็น มุฮัมมัด จาก วะกีอ-อะหฺมัด (Ahmad, 1313:6/292) จาก ยะหฺยา เป็น สะอีด-

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก อิซาม เป็น อุรวะฮ์ จาก บิดาของเขา จาก ชัยนับ เป็นตุ อปี สะละมะฮ์ จาก อุมมุ สะละมะฮ์ เราะฎีลลอสฺฮันฮา โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีมี ดังนี้

))

((

ความว่า “อุมมุสุลัยม ภริยาของท่านอับดุลลอฮ์ ได้มาหาท่านนบี ﷺ แล้วกล่าวว่า โอ้ศาสนทูตของอัลลอฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์ ทรงไม่อายุที่จะตรัสความจริง (ดังนั้นฉันอยากจะถามว่า) เป็นสิ่งจำเป็นไหมที่ผู้หญิงต้องอาบน้ำเมื่อนางฝัน ท่านเราะซูลลอสฺฮันฮา กล่าวว่า ใช่แล้ว สำหรับนาง แล้วจำเป็นต้องอาบน้ำเมื่อนางฝันเห็นน้ำ (ฝันเปียก)”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีห์ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกะฮ์

หะดีษลำดับที่ 46 หน้า 45 บรรทัดที่ 16

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “อัลลอฮฺจะไม่ทรงรับการละหมาดของผู้หนึ่งผู้ใดในหมู่พวกท่านเมื่อมีหะดีษจนกว่าเขาผู้นั้นจะอาบน้ำละหมาดเสียก่อน”

ตำลึรึจญ์

หะดีษนี้ผู้วิจัยได้ทำการตำลึรึจญ์แล้วในหะดีษลำดับที่ 23

หะดีษลำดับที่ 47 หน้า 45 บรรทัดที่ 28

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “อย่าได้สัมผัสคัมภีร์อัลกุรอานนอกจากผู้ที่สะอาด (ปลอดจากหะดีษ)”

ตำลึรึจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย มาลิก²⁰⁷ (Malik, 2001:170) จากอับดุลลอฮฺ เป็น อบีบักรฺ เป็น หัซมฺ กล่าวว่า มีปรากฏในหนังสือที่ท่านนบี ﷺ เขียนถึง อัมรฺ เป็น หัซมฺ ว่า

(())

ความว่า “จงอย่าได้สัมผัสคัมภีร์อัลกุรอานนอกจากผู้ที่สะอาด (ปลอดจากหะดีษ)”

อัลดาริมีย์²⁰⁸ (al-Dārimī, 2000:3/1455) จาก อัลหะกัม เป็น มุซา จาก ยะหฺยา เป็น หัมซะฮฺ จาก สุไลมาน เป็น ดาวูด จาก อัชชูรริยฺ จาก อบีบักรฺ เป็น มุฮัมมัด เป็น อัมรฺ เป็น หัซมฺ

207 กิตาบ อัลกุรอาน บาบ อัลอัมรฺ บิ อัลวุลูฮฺ ลิมัน มัสสะ อัลกุรอาน หะดีษที่ 1

208 กิตาบ อัญญาละลาท บาบ ลา ญะลาท ก็อบละ นิกาทฺ หะดีษที่ 2312

จาก บิดาของเขา จาก ปู่ของเขา (อัมรฺ เป็น หัซฺมฺ) ว่า ท่านเราะสูล ﷺ ได้เขียนหนังสือถึงชาวยะมันว่า

(())

ความว่า “จงอย่าได้สัมผัสกับกัรฮ์อัลกุอานนอกจากผู้ที่สะอาด (ปลอดจากหะดีษ) และไม่มีการหย่าก่อนที่จะมีการแต่งงานและไม่มีการไถ่ทาสจนกว่าจะมีการซื้อก่อน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ตามสายรายงานของมาลิก ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลศลิเกอะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหี้หฺ เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลศลิเกอะฮ์

หะดีษลำดับที่ 48 หน้า 49 บรรทัดที่ 7

จำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่อนุญาตให้ผู้ที่มิญะนาบะฮ์²⁰⁹ และสตรีที่มีรอบเดือนอ่านส่วนหนึ่งส่วนใดจากอัลกุรอาน”

คำอธิบาย

หะดีษนี้บันทึกโดยอัคริมิซีย²¹⁰ (al-Tirmidhīy, 1978:1/236) จาก อะลีษฺ เป็นหุฎุร และ หะสัน เป็น อะเราะพะฮ์ —อิบนุมัจญะฮ์²¹¹ (Ibn Mājah, 2000:1/331) จาก ฮิซาม เป็นอัมมารฺ —

²⁰⁹ ญะนาบะฮ์ คือ คือภาวะที่คนหนึ่งยังมีได้ชำระร่างกายด้วยการอาบน้ำหลังจากที่เขาพร้อมหลับนอนกับคู่สมรสหรือฝันเปียก

²¹⁰ กิตาบ อับบาบ อัลญะฮะฮ์เราะฮ์ บาบ มาญอะฮ์ ฟิ อัลญุญุบ วะ อัลฮาอิฎฺ อันนะฮฺมา ลายักรเราะฮ์อัน อัลกุอาน หะดีษที่ 131

ทั้งสองท่านรายงานจาก อิสมาอีล เป็น อัยยาซ จาก มุซา เป็น อุกบะฮฺ จาก นาฟิอฺ จาก อิบน์อุมัร رضي الله عنه โดยสำนวนที่สมบูรณ์ของอัตติรมิซีย์มีดังนี้

(())

ความว่า “ไม่อนุญาตให้ผู้ที่มิใช่บาบะฮฺและสตรีที่มีรอบเดือนอ่านส่วนหนึ่งส่วนใดจากอัลกุรอาน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านตามสายรายงานของอัตติรมิซีย์เป็นบุคคลมีเกาะฮฺ นอกจากอิสมาอีล เป็น อัยยาซ เป็นบุคคลเศาะดุก เมื่อรายงานจากชาวเมืองของตนเอง (เมืองซาม) แต่จะผิดพลาดเมื่อรายงานจากคนต่างเมือง (al-‘Asqalāniy, 1999:48) อิมามอัลบุคอรียกกล่าวถึง อิสมาอีล เป็น อัยยาซ รายงานหะดีษจากชาวหิญาซและชาวอิรัก ด้วยหะดีษที่มุ่งกัรหลายหะดีษ ซึ่งเหมือนกับว่าอัลบุคอรีได้ระบุว่าเขาเป็นบุคคลที่เภาะอิฟเมื่อรายงานจากบุคคลกลุ่มนั้นอย่างโดดเดี่ยว เพราะสายรายงานถูกต้องของเขาคือการรายงานจากชาวเมืองซาม (al-Tirmidhī, 1978:1/236)

อ็ชชะวาอิด

นอกจากการรายงานของอิบนุอุมัร رضي الله عنه แล้วหะดีษนี้ยังมีอ็ชชะวาอิดจากการรายงานของอะลี رضي الله عنه เป็น อิบิฏอิลิบ رضي الله عنه บันทีกโดยอะหฺมัด (Ahmad, 1313:1/110) จาก อาอิซ เป็น หะบิบ จาก อามิร เป็น อัลสิมฏ จาก อิบิอัลเมะริฟ จาก อะลี رضي الله عنه เป็น อิบิฏอิลิบ رضي الله عنه ด้วยสำนวนหะดีษดังนี้

))

((

ความว่า “น้ำละหมาดถูกยกมาให้ท่านอะลี จากนั้นท่านจึงได้บ้วนปากและสั่งน้ำออกจากจมูกสามครั้ง ล้างหน้าของท่านสามครั้ง และล้างแขนทั้งสองข้างของท่านสามครั้ง จากนั้นท่านได้ลูบศีรษะของท่าน จากนั้นท่านได้ล้างเท้าทั้งสองข้าง จากนั้นท่านได้กล่าวว่า เช่นนี้

211 กิตาบ อ็ฏเฏาะฮฺเราะฮฺ วั สะนะนิฮา บาบ มาญฺออะ ฟิ กิรออะฮฺ อัลกุรอาน อะลา มอฺยริ ฏะฮฺเราะฮฺ หะดีษที่ 595

ความว่า “ท่านนบี ﷺ ได้มาเห็นประตูบ้านของบรรดาเศาะหาบะฮ์ หันหน้ามาทางมัสยิด ท่านนบี ﷺ จึงกล่าวว่า พวกท่านจงหันประตูบ้านเหล่านี้ไปทางอื่นจากมัสยิด จากนั้นท่านนบี ﷺ ได้เข้าไปในมัสยิด บรรดาเศาะหาบะฮ์ก็ยังมีได้ทำอะไร(เกี่ยวกับประตูบ้านของพวกเขา) โดยพวกเขาหวังว่าจะมีขอฟ่อนปรนลงมา จากนั้นท่านนบี ﷺ ก็ออกมาอีกครั้ง แล้วท่านกล่าวว่า พวกท่านจงหันประตูบ้านเหล่านี้ออกไปทางอื่นจากมัสยิด เพราะฉันไม่อนุญาตสตรีที่มารอบเดือนและผู้มีญุนุบเข้าไปในมัสยิด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุกเว่นบุคคลดังต่อไปนี้

1. ญัสเราะฮ์ เป็นตุ ดิญาญะฮ์ เป็นบุคคลที่มีกบุละฮ์ () (al-‘Asqalānīy, 1999:662) อัลบุคอรีย์ กล่าวว่า นางมีเรื่องราวแปลกประหลาดมากมาย อัลอิญดีลีย์ กล่าวว่า ญัสเราะฮ์ เป็น ตาบีอียะฮ์ ที่มิเกาะฮ์ (al-Dhahabiy, n.d.:1/399)
2. อัลอัฟลัก เป็น เกาะลีฟะฮ์ เป็นบุคคลที่เศาะดุ๊ก () (al-‘Asqalānīy, 1999:53)

ระดับของหะดีษ

ตามสายรายงานนี้หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากผู้รายงานหะดีษบางท่านมีสถานภาพไม่ถึงขั้นมิเกาะฮ์

ปราชญ์หะดีษมีความเห็นขัดแย้งในการกำหนดระดับหะดีษนี้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการระบุสถานภาพของญัสเราะฮ์ เป็นตุ ดิญาญะฮ์ อัซซัยละอีย์ ระบุว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน (al-Zaila‘īy, 1997:1/194) ส่วนซัยคุอัลอัลบานีย์ ระบุในหนังสืออิรวาอ์ อัลฆะมาลิล (al-Albāniy, 1985:1/162) ว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษฎะอ์ฟโดยอ้างคำพูดอัลบุคอรีย์ ที่กล่าวว่าญัสเราะฮ์นั้นชอบรายงานเรื่องแปลกประหลาด ปราชญ์หะดีษหลายท่านระบุว่าหะดีษนี้ฎะอ์ฟ เช่น อัลบัยฮะกีฮ์ อิบनुหัจฆุม และอับดุลหุก อัลอิซบีลีย์ ส่วนอิบनुหัจฆุม ระบุว่าหะดีษนี้บาฎิล

หะดีษลำดับที่ 50 หน้า 50 บรรทัดที่ 14

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อบุคคลหนึ่งจากพวกท่านมาร่วมละหมาดวันศุกร์ก็จงให้เขาอาบน้ํ้า”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์จาก
อบู อัลยะมาน จาก ซุอัยบ- (al-Bukhārī, 1979:1/285)²¹³ และ จาก อาคัม เป็น อบีอียาส จาก
อิบนูอบีชีอุบ- (al-Bukhārī, 1979:1/291)²¹⁴ อัตติรมิซีย์²¹⁵ (al-Tirmidhī, 1977: 2/364)
จากอะหฺมัด เป็น มะนีอฺ จาก สุฟยาน เป็น อุยฺยนะฮฺ- ทั้งสองท่านรายงานจากอัชชูรียฺ จาก สาลิม
เป็น อับดุลลอฮฺ -

อันนะสาอียฺ²¹⁶ (al-Nasā'ī, 1999:3/103) จาก กุฎัยบะฮฺ-อัลดาริมียฺ²¹⁷ (al-
Dārimī, 2000:2/961) จาก คอลิด เป็น มัลลัด- ทั้งสองท่านรายงานจากมาลิก²¹⁸ (Mālik,
2001:103) จากนาฟิอฺ -

มุสลิม (Muslim, 1996:2/579)²¹⁹ จาก ยะหฺยา เป็น ยะหฺยา อัตตะมิมียฺ และมุฮัม
หมัด เป็น รุมหฺ เป็นอัลมุฮาญิร จาก อัลลัษษ-อิบนูมาญะฮฺ²²⁰ (Ibn Mājah, 2000:2/11) จาก มุฮัม
หมัด เป็น อับดุลลอฮฺ เป็น นุมัษฺ จาก อุมัรฺ เป็น อุบัยดฺ จาก อบีอิสหาก- อะหฺมัด (Aḥmad,
1313:2/3) จาก มุอตะมิรฺ จาก อุบัยดิลละฮฺ -

ทั้งหมดรายงานจาก อิบนูอุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอ
รีย์มีดังนี้

213 กิตาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ ฮัล อะลา มัน ลา ยัซฮัด อัลญุมอะฮฺ ฆุสฺล มิน อัลนิสาอ์ อะ อัลศิบยาน หะดีษที่ 894

214 กิตาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ อัลญุมอะฮฺ อะลา อัลมินบّر หะดีษที่ 919

215 อับวาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ อัลอิหมติสาต เฮวัม อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 492

216 กิตาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ อัลอัมรฺ บิ อัลฆุสฺล เฮวัม อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 1375

217 กิตาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ อัลฆุสฺล เฮวัม อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 1577

218 กิตาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ อัลอะมัด ฟิ ฆุสฺล เฮวัม อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 5

219 กิตาบ อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 844

220 กิตาบ อิกอมะฮฺ อัลเศาะละฮฺ อะ อัลสุนนะฮฺ ฟิฮา บาบ มาญูอา ฟิ อัลฆุสฺล เฮวัม อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 1088

(())

ความว่า “เมื่อบุคคลหนึ่งจากพวกท่านจะมาร่วมละหมาดวันศุกร์ก็จงให้เขา
อาบน้ำ”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกียรติ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานหะดีษเป็นบุคคลที่มีเกียรติ

หะดีษลำดับที่ 51 หน้า 50 บรรทัดที่ 15

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดอาบน้ำละหมาดในวันศุกร์ถือว่าเขาได้ทำสิ่งดีแล้ว และผู้ใดผู้ที่ทำ
การอาบน้ำ (ทั่วทั้งร่างกาย) ดังนั้นการอาบน้ำย่อมเป็นสิ่งที่ดีกว่า”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัคริมิซีย²²¹ (al-Tirmidhī, 1977:2/369) รายงานจาก อุมูมา มุฮัมมัด เป็น อัลมุฮันนา จาก สะอิด เป็น สุฟยาน อัลญะหะดะรียฺ — อันนะสาอียฺ²²² (al-Nasā'ī, 1999:3/105) จาก อูมัลอัชอัษ จาก ยะซิด เป็น ชุร็อยอฺ-อะหฺมัด (Ahmad, 1313:5/11) จาก อะลีเย์ เป็น อับดุลลอฮฺ จาก ยะซิด เป็น ชุร็อยอฺ-ทั้งสามท่านรายงานจาก ซุบะฮะ-

²²¹ กิตาบ อัลญุมอะฮฺ อันเราะสูลิลละฮฺ บาบ มาญะอาฟี อัลญูฮูฮฺ เยอวัม อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 497

²²² กิตาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ อัลรุกเศาะฮฺ ฟิ ตรัก อัลฆุสลุ เยอวัม อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 1379

อบูดาอูด²²³ (Abū Dāwud, 1997: 1/180) จาก อบูอัลวะลีด อัฏเฏาะฮาลิสีย์-อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:5/22) และ อัลดาริมีย์²²⁴ (al-Dārimīy, 2000:2/963) จาก อัฟฟาน- ทั้งสามท่านรายงานจาก ฮัมมาม —

ทั้งหมดรายงานจาก เกาะตาอะฮฺ จาก อัลหะสัน อัลบัสรีย์ จาก สะมุเราะฮฺ เป็น ญุนคุบ رضي الله عنه โดยตำนานวะหะดีย์ที่สมบูรณ์ของอัตติรมิซีย์มีดังนี้

(())

ความว่า “ผู้ใดอาบน้ำละหมาดในวันศุกร์ถือว่าเขาได้ทำสิ่งดีแล้ว และผู้ใดผู้ที่ทำการอาบน้ำ (ทั่วทั้งร่างกาย) ดังนั้นการอาบน้ำย่อมเป็นสิ่งที่ดีกว่า”

สถานภาพของผู้รายงานวะหะดีย์

ผู้รายงานวะหะดีย์ในสายรายงานของอัตติรมิซีย์ทั้งหมดเป็นบุคคลฆิบะฮฺนอกจากสะอีด เป็น สุฟยาน อัลญะหะดะรีย์ เป็นบุคคล เสาะคูคฺ ชุคฺดี () (al-‘Asqalāniy, 1999:176)

อ็ชชะวาอิด

นอกจากการรายงานของ สะมุเราะฮฺ เป็น ญุนคุบ رضي الله عنه แล้ววะหะดีย์นี้ยังมีอ็ชชะวาอิดรายงานโดยเสาหะบะฮฺท่านอื่นๆ เช่น อบูฮุร็อยเราะฮฺ ท่านหญิงอาอิชะฮฺ และ อะนัส เป็น มาลิกเราะฎียัลลอฮุอันฮุม

วะหะดีย์ที่รายงานโดยท่านอะนัส เป็น มาลิก บันทีก โดยอิบน์มาญะฮฺ²²⁵ (Ibn Mājah, 2000:2/12) จาก นัศรฺ เป็น อะลีย์ อัลญะฮุญญะมีย์ จาก ยะซิด เป็น ฮารูน จาก อิสมาอิล เป็น มุสลิม อัลมุกกีจ จาก ยะซิด อัลเราะกอซีย์ จาก อะนัส เป็น มาลิก رضي الله عنه

(())

ความว่า “ผู้ใดอาบน้ำละหมาดในวันศุกร์ถือว่าเขาได้ทำสิ่งดีแล้วและถือว่าการละหมาดฟิรฎูของเขานั้นถูกต้อง และผู้ใดผู้ที่ทำการอาบน้ำ (ทั่วทั้งร่างกาย) ดังนั้นการอาบน้ำย่อมเป็นสิ่งที่ดีกว่า”

²²³ กิตาบ อัฏเฏาะฮาลิสีย์ บาบ ฟิ อรัฎุคฺเสาฮฺ ฟิ ตัรฺกฺ อัลฆุสฺลฺ เฮวัม อัลญุมูอะฮฺ หะดีย์ที่ 354

²²⁴ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัลฆุสฺลฺ เฮวัม อัลญุมูอะฮฺ หะดีย์ที่ 1581

²²⁵ กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญูอะฮฺ ฟิ อรัฎุคฺเสาฮฺ ฟิ ซาลิก หะดีย์ที่ 1091

อิบนูหะญูร์ (al-‘Asqalāniy, n.d : 2/362) กล่าวว่าสายรายงานนี้เป็นสายรายงานที่เฎาะอ์ฟ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานที่มีสถานภาพไม่ถึงชั้นนิเฎาะฮะฮ์ ซึ่งพ้องกับความเห็นของอັตติรมิซีย์กับอันนะวะวีย์ (al-Nawawiy, 1991:462) อັตติรมิซีย์ กล่าวว่าหะดีษของสะมุเราะฮ์ เป็น หะดีษหะสัน แต่อิบนูหะญูร์ (al-‘Asqalāniy, n.d: 2/362) กล่าวว่าหะดีษนี้มีจุดบกพร่องอยู่สองประการ คือ หะดีษนี้เป็นอันอะนะฮ์ของอัลหะสัน อัลบัสรี และ เป็นหะดีษที่มีความขัดแย้งกัน

อันนะสาอีย์ (al-Nasā’iy, 1999:3/105) กล่าวว่า อัลหะสันรายงานหะดีษนี้จากสะมุเราะฮ์ด้วยการเขียนเพราะอัลหะสันมิได้ฟังหะดีษโดยตรงจากสะมุเราะฮ์นอกจากหะดีษเกี่ยวกับพิธีอะกีเฎาะฮ์²²⁶ เท่านั้น

หะดีษลำดับที่ 52 หน้า 50 บรรทัดที่ 35

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดที่อาบน้ำให้ศพ เขาก็จงอาบน้ำด้วย ”

ตัดร็ญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ผู้วิจัยได้ทำการตัดร็ญ์แล้วในหะดีษลำดับที่ 26

²²⁶ อะกีเฎาะฮ์ คือพิธีขอบุญอัลลอฮ์ที่พระองค์ได้ประทานบุตรให้แก่คนหนึ่ง โคนจะเชือดแพะสองตัวสำหรับผู้ที่ได้ถูกผู้ชายและสองตัวสำหรับผู้หญิงเชือดแพะหนึ่งตัว โดยจะจัดในวันที่เจ็ดหลังจากคลอด

หะดีษลำดับที่ 53 หน้า 51 บรรทัดที่ 2

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “พวกท่านไม่จำเป็นต้องอาบน้ำดอก เมื่อพวกท่านทำการอาบน้ำให้กับผู้ตาย”

ตำรี้จัญ

หะดีษนี้ไม่มีการบันทึกในหนังสือหะดีษทั้งเก้าเล่ม สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ ตรงกับการบันทึกของอัลบัยฮะกี²²⁷ (al-Baihaqi, 1994:1/457) รายงานจาก อับดุลลอฮ์ อัลฮาฟิซ-และอัลฮาकिม²²⁸ (al-Hakim, 1998:1/724)-

ทั้งสองท่านรายงานจาก อับดุลลอฮ์ อัลหุสัยนุ เป็น อะลี อัลฮาฟิซ จาก อับดุลอับบาส อะหมัด เป็น มุหัมมัด อัลฮัมดี จาก อับดุลอับบาส อิบรอฮีม เป็น อับดุลลอฮ์ จาก คอลิด เป็น มัคลิด จาก สุลัยมาน เป็น บิลาล จาก อัมรฺ เป็น อิบิ อัมรฺ จาก อิกริมะฮฺ จาก อิบดุลอับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม

สำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบัยฮะกี

(())

ความว่า “พวกท่านไม่จำเป็นต้องอาบน้ำดอก เมื่อพวกท่านทำการอาบน้ำให้กับผู้ตาย เพราะผู้ตายเป็นมุสลิมผู้ศรัทธาและสะอาด และแท้จริง (ร่างกาย) มุสลิมนั้นไม่ถือว่าเป็นสกปรก เพียงแค่ท่านล้างมือทั้งสองข้างของท่านก็พอแล้ว”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลมีเกาฮุนนอกจากบุคคลต่อไปนี้

²²⁷ กิตาบอัลญะฮะฮฺ บาบ อัลฆ็อบฏ มัน เฆาะสะละ มัยยิต หะดีษที่ 1462

²²⁸ กิตาบอัลญะฮะฮฺ บาบ มัน ฆ็อบฏ มันตัน ฟิงษัตตะลี หะดีษที่ 1466

1.อบู อัลอับบาต อะหฺมัด เป็น มุหัมหมัด อัลฮัมดานีย์ เป็นบุคคลที่เสาะดู
() (al-‘Asqalāniy, 1999:24)

2.อบูซัยบะฮฺ อิบรอฮีม เป็น อับดุลลอฮฺ เป็นบุคคลที่เสาะดู () (al-
‘Asqalāniy, 1999:31)

3.คอลิด เป็น มัคลัด เป็นบุคคลที่เสาะดู มีความโน้มเอียงไปทางแนวคิดชีอะฮฺ
() (al-‘Asqalāniy, 1999:130)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานหะดีษบางท่านมีสถานภาพไม่ถึง
ชั้นนบีเกาะฮฺ อัลหากิม (al-Hakim, 1998:1/724) ระบุว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหฺ์ตามเงื่อนไข
ของท่านอิมามอัลบุคอรีแต่ท่านก็ไม่ทำการบันทึก ส่วนอัลบัยฮะกีมีมีความเห็นว่าหะดีษนี้เป็นหะ
ดีษฎะอฺิฟเนื่องจากมีอบูซัยบะฮฺในสายรายงาน อิบฺนุหะญูร กล่าวว่า การที่อัลบัยฮะกีมีระบุว่าหะดีษ
นี้ฎะอฺิฟ บางที่ท่านจะตัดสินเนื่องจากมีอบูซัยบะฮฺในสายรายงาน อบูซัยบะฮฺนั้นมีชื่อเต็มว่า
อิบรอฮีม เป็น อิบบักฺร เป็น อิบซัยบะฮฺ เป็นบุคคลที่อันนะสาอีย์นำมาอ้างอิงและมีหลายคนที่กล่าว
ว่าท่านเป็นนบีเกาะฮฺ แต่ทว่าท่านถูกวิจารณ์ในเรื่องแนวคิดของท่านและเรื่องอื่นๆ เขาไม่ได้ถูกวิจารณ์
ว่าอ่อนในเรื่องสำนวนหะดีษแต่อย่างใดดังนั้นสายรายงานหะดีษนี้หะสัน (al-
‘Asqalāniy, 1995:1/239)

หะดีษลำดับที่ 54 หน้า 53 บรรทัดที่ 21

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “สำหรับพวกเราแล้วพื้นดินทุกหนแห่งเป็นที่สุญูด และดินนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่สะอาดสำหรับพวกเรา”

ตักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับการบันทึกของมุสลิม²²⁹ (Muslim, 1996:1/371) จากอบูบักรฺ เป็น อบีซัยบะฮฺ จาก มุฮัมมัด เป็น ฟุฎัยลฺ จาก อบูมาลิก อัลอัชญาอีย์ จาก ริกบีย์ เป็น หิร้อซ จาก หุซัยฟะฮฺ   โดยมิสำนวนที่สมบูรณ์ดังนี้

)

((

ความว่า “พวกเราได้รับสิทธิพิเศษกว่าประชาชาติอื่น ในสามประการ คือแถวละหมาดถูกจัดประหนึ่งแถวของมลาอิกะฮฺ แผ่นดินเป็นที่สุญูดทุกหนแห่ง และดินนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่สะอาดสำหรับพวกเรา ในกรณีที่ไม่มีน้ำ”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยืมเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหี้หฺ เนื่องจากผู้รายงานทุกคนเป็นบุคคลยืมเกาะฮฺ

²²⁹ กิตาบ อัลมะสาอูดี วั มะวาอูอิ อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 522

หะดีษลำดับที่ 55 หน้า 54 บรรทัดที่ 18

ตำนานหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อฉันได้สั่งพวกท่านให้กระทำการหนึ่งสิ่งใด พวกท่านก็จงปฏิบัติเท่าที่พวกท่านสามารถที่จะปฏิบัติได้”

ตำรับจัญ

ตำนานหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งของหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย²³⁰ (al-Bukhārī, 1979: 4/361) จาก อิสมาอีล จาก มาลิก- อะหมัด (Ahmad, 1313: 2/258) จาก ยะซีด จาก มุฮัมหมัด- ทั้งสองท่านจาก อบีอัสซันนาด จาก อัลอะอูรีย²³¹-

มุสลิม²³¹ (Muslim, 1996:2/975) จาก ซุฮัยร เป็น ห์ร็บ จาก ยะซีด เป็น ฮารุน จาก อรรเราะบือ เป็น มุสลิม อัลกุเราะซีซ จาก มุฮัมหมัด เป็น ซิยาดี-

ทั้งหมดรายงานจาก อนุสุรียเราะฮ์ رضي الله عنه โดยมีตำนานที่สมบูรณ์ดังนี้

(())

ความว่า “เพียงพอแล้วสำหรับพวกท่าน (ไม่จำเป็นต้องตั้งคำถามอย่างละเอียด) กับสิ่งที่ฉันได้ทิ้งไว้สำหรับพวกท่าน แท้จริงสิ่งที่ทำให้ชนรุ่นก่อนพวกท่านต้องประสบกับความพินาศ นั่นก็คือพวกเขาชอบตั้งคำถามมากมายและชอบขัดแย้งกับบรรดานบีของพวกเขาเอง ดังนั้นสิ่งใดที่ฉันห้ามพวกท่าน พวกท่านจงละเว้นเสีย และเมื่อฉันได้สั่งพวกท่านให้กระทำการหนึ่งสิ่งใด พวกท่านก็จงปฏิบัติเท่าที่พวกท่านสามารถที่จะปฏิบัติได้”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

²³⁰ กิตาบ อัลอิติศอม บิ อัลกิตาบ วะ อัลสุนนะฮ์ บาบ อัลอิคติกาดอ บิ สุนันเราะฮ์ สุลลิลละฮ์ ที่อัลลิลลอสุอะลียี วะ สัลลัม หะดีษที่ 7288

²³¹ กิตาบ อัลหัจญ์ บาบ ฟิรฎ อัลหัจญ์ มัรเราะฮ์ ฟิ อัลอุมรฺ หะดีษที่ 1337

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หุเนื่องจากผู้รายงานทุกคนเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 56 หน้า 69 บรรทัดที่ 11

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “อัลมิสกุ (น้ำมันชะมัดเซียง) คือเครื่องหอมที่ดีที่สุด”

ตักรียญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม²³² (Muslim, 1996:4/1766) จากอัมรฺ อันนาทิด จาก ยะซีด เป็น ฮารูน-อัดติรมิซียฺ²³³ (al-Tirmidhiy, 1977:3/308) และอันนะสาอียฺ²³⁴ (al-Nasā'iy, 1999:4/340) จากมะหฺมุด เป็น หมอยลาน จาก อับดูวาฏ และชะบาบะฮ์-อะหฺมัด (Ahmad, 1313: 3/31) จากวะเกอ-ทั้หมดรายงานจาก ชุอฺบะฮ์ จาก กุฎัยบ์ เป็น ญะอฺฟัรจาก อิบน์ญุเราะฮ์ จาก อับดูสะอิด อัลกุฎรียฺ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

))

((

ความว่า “ท่านเราะฮ์ลุล ก่อวถึงหญิงสาวจากชนอิสรออีลนางหนึ่งที่ได้สอดน้ำหอมอัลมิสกุ (น้ำมันชะมัดเซียง) ในแหวนของนาง และอัลมิสกุ (น้ำมันชะมัดเซียง) เป็นเครื่องหอมที่ดีที่สุด”

²³² กิตาบ อัลอัลฟาฆ มิน อัลอาดาบ วะฆ็อยริฮา บาบ อิสติอุมาล อัลมิสกุ วะอันนะฮ์ฮ์ อักฎัยบ์ ฎ็ิบ วะกะรอฮะฮ์ ร็อด อรร็อยฮาน วะ อักฎัยบ์ หะดีษที่ 2252

²³³ กิตาบ อัลญะนาอิช อัน เราะฮ์ลุลลิลละฮ์ บาบ มาญาอา ฟิ อัลมิสกุ ลี อัลมัซอิด หะดีษที่ 991

²³⁴ กิตาบ อัลญะนาอิช บาบ อัลมิสกุ หะดีษที่ 1904 บาบ อักฎัยบ์ อักฎัยบ์ หะดีษที่ 5134 และกิตาบ อัลชีนะฮ์ บาบ ยิกรฺ อักฎัยบ์ อักฎัยบ์ หะดีษที่ 5279

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หุเนื่องจากผู้รายงานทุกคนเป็นบุคคลมีเกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 57 หน้า 71 บรรทัดที่ 4

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “การทำความสะอาดภาชนะของพวกเขาเมื่อมีสุนัขเลียคือ ต้องล้างด้วยน้ำสะอาดเจ็ดครั้ง ครั้งแรกนั้นให้ล้างด้วยดิน”

ตำรับิจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับการบันทึกของมุสลิม²³⁵ (Muslim, 1996:1/234) จากซุฮัยรฺ เบ็น หัรบ- อะหฺมัด (Ahmad, 1313: 2/427) - ทั้งสองท่านจาก อิสมาอีล เบ็น อิบรอฮีม-

อบูดาอูด (Abū Dāwud, 1997:1/48) จาก อะหฺมัด เบ็น ยูนุส จาก ซาอิดะฮ์- ทั้งหมดยกมาจาก อิซาม เบ็น หัสซาน จาก มุหัมหมัด เบ็น ลีริน-

อิบน์มาญะฮ์²³⁶ (Ibn Mājah, 2000:1/226) จากออบูบักรฺ เบ็น อับดุลอะฮ์ จาก ออบูมูอาวิยะฮ์ จาก อัลอะอะอุมัซ จาก ออบีเราะฮ์ซิน-อันนะสาอีย²³⁷ (al-Nasā'iy, 1999:1/56) จากอะลี เบ็น หุจญุร จาก อะลี เบ็น มุสฮิรฺ จาก อัลอะอะอุมัซ จาก ออบีเราะฮ์ซิน และออบีศอลิหฺ-

ทั้งหมดยกมาจากจากอบูซุร็อยเราะฮ์ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

(())

²³⁵ กิตาบ อัลญะฮะฮ์เราะฮ์ บาบ หุคฺมฺ วุลูมฺ อัลกัลบฺ หะดีษที่ 279

²³⁶ กิตาบ อัลญะฮะฮ์เราะฮ์ วัะ สุนะนิฮา บาบ ชุสฺลฺ อัลอินอาฮ์ มิน วุลูมฺ อัลกัลบฺ หะดีษที่ 363

²³⁷ กิตาบอัลญะฮะฮ์เราะฮ์ บาบ อัลอัมรุ บิอิรอกะฮ์ มาฟี อัลอินอาฮ์ อียา วัละนะมาะ ฟีอิ อัลกัลบฺ หะดีษที่ 66

ความว่า “การทำความสะอาดภาชนะของพวกท่านเมื่อมีสุนัขเลียคือ ต้องล้างด้วยน้ำสะอาดเจ็ดครั้ง ครั้งแรกนั้นให้ล้างด้วยดิน”

สำนวนของอัครทูตอัครโศกมีประโยคเพิ่มเติมดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อมีสุนัขเลียภาชนะของคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านก็จงเทสิ่งที่อยู่ในภาชนะทิ้งแล้วจึงล้างด้วยน้ำสะอาดเจ็ดครั้ง”

อัครทูตอัครโศกกล่าวว่าไม่มีผู้ใดยืนยันการรายงานของอะลีซ เป็น มุสฮิร ในการเพิ่มคำว่า (ก็จงเทสิ่งที่อยู่ในภาชนะทิ้ง) ในสำนวนหะดีษ

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลลัทธิเกาะฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหุ้หุเนื่องจากผู้รายงานทุกคนเป็นบุคคลลัทธิเกาะฮุ

หะดีษลำดับที่ 58 หน้า 72 บรรทัดที่ 20

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ให้ล้างปีศาจวะของเด็กผู้หญิง และให้พรมน้ำจากปีศาจวะของเด็กผู้ชาย”

คำกริยา

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับกรณที่กของอบูดาวูด²³⁸ (Abū Dāwud, 1997: 1/188) จากมุญาฮิด เป็น มุซา และอับบาส เป็น อับดุลอะซิม อัลอันบะรีย อัลมะอานา –อันนะสาอีย²³⁹ (al-Nasā'iy, 1999:1/174) จาก มุญาฮิด เป็น มุซา –

ทั้งสองท่านรายงานจาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น มะสุดียฺ จาก ยะหฺยา เป็น อัลวะลีด จาก มุหัล เป็น เคาะลีฟะฮฺ จาก อบู อัสสัมหฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอบูดาวูดมีดังนี้

(())

ความว่า “ให้ล้างปีศาจของเด็กผู้หญิง และให้พรมน้ำจากปีศาจของเด็กผู้ชาย”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษในสายรายงานของอบูดาวูดทั้งหมดเป็นบุคคลมิเกาะฮุนอกจาก ยะหฺยา เป็น อัลวะลีด เป็นบุคคล ลาบะสาบียฺ () (al-‘Asqalāniy, 1999:528)

อัชชะวาฮิด

นอกจากการรายงานของ อบู อัสสัมหฺ رضي الله عنه แล้วหะดีษยังอัชชะวาฮิดจากเศาะหาบะฮฺท่านอื่นรายงานอีก เช่น ท่านอะลียฺ เป็น อิบิฏอลิบ และอุมมุลฟิฏลฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา

ซึ่งบันทึกโดยอัดติรมิซียฺ²⁴⁰ (al-Tirmidhīy, 1977:2/509) จาก มุฮัมหมัด เป็น บัซซารฺ-อิบนุมานูญะฮฺ²⁴¹ (Ibn Mājah, 2000:1/298) จากเหาะเราะฮฺ เป็น มุฮัมหมัด และมุหัมหมัด เป็น สะอิด เป็น ยะซิด เป็น อิบรอฮิม-อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:1/97) -

ทั้งหมดรายงานจาก มุอาซ เป็น อิฮาม-

ทั้งสองท่านรายงานจาก อิฮาม จาก เกาะตาอะฮฺ จาก อิบิหฺรบุ เป็น อิบิอัลฮัซมัด จาก บิดาของเขา (อิบิอัลฮัซมัด) จาก อะลียฺ เป็น อิบิฏอลิบ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัดติรมิซียฺมีดังนี้

238 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ เบาด อัลเศาะบียฺ ชุคิบ อัชชะบะฮฺ หะดีษที่ 376

239 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ เบาด อัลญะฮะฮฺ หะดีษที่ 303

240 อับวานุศเศาะลาฮฺ บาบ มาซุกีเราะฮฺ ฟิ นัฎหฺ เบาด อัลญะฮะฮฺ อีเราะฮฺ หะดีษที่ 610

241 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ วัสะฮฺ บาบ มาญูอะฮฺ ฟิ เบาด อัลเศาะบียฺ อัลละซียฺ ลัม ชุญอัม หะดีษที่ 525

(())

ความว่า “ให้พรมน้ำปัสสาวะของเด็กผู้ชายที่ยังอยู่ในวัยดึ่มนม และให้ล้างปัสสาวะของเด็กผู้หญิง”

สายรายงานของอบูดาวูด²⁴² (Abū Dāwud, 1997: 1/188) เป็นสายรายงานเมากุฟ รายงานจาก มุฮัดดีด จาก ยะหฺยา จาก อิบฺนุอับีอะรฺบะฮฺ จาก เกาะตาอะฮฺ จาก อบีอัลหฺรฺบฺ เป็น อบีอัลฮฺซฺวัด จาก บิดาของเขา จาก อะลียฺ رضي الله عنه กล่าวว่า

(())

ความว่า “ให้ล้างปัสสาวะของเด็กผู้หญิง และให้พรมน้ำปัสสาวะของเด็กผู้ชาย ตราบใดที่เขายังไม่รับประทานอาหารอื่น”

สำนวนหะดีษในสายรายงานนี้มีเพิ่มคำว่า (...) แปลว่า ตราบใดที่เขา ยังไม่รับประทานอาหารอื่น

อะหฺมัด (Ahmad, 1313:6/339) รายงานจาก ยะหฺยา เป็น อบีบุคัยรฺ จาก อิสรออิด จาก สิมาก จาก กอบูส เป็น อบี อัลมะคอรฺิก จาก อุมมุลฟุฏฺลฺ เราะอะฎียัลลอฮฺอันฮา ด้วยสำนวนหะดีษ ดังนี้

(())

ความว่า “แท้จริงให้ล้างปัสสาวะของเด็กผู้หญิง และให้พรมน้ำจากปัสสาวะของเด็กผู้ชาย”

ระดับของหะดีษ

ตามสายรายงานของอบูดาวูดหะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหฺีหฺ ลิฆฺอัยริฮฺ แม้ว่าในสายรายงานมีผู้รายงานที่มีสถานภาพไม่ถึงขั้นนิเคาะฮฺ แต่มีอิชชะวาฮิดมาสนับสนุนทำให้หะดีษนี้เลื่อนระดับจากหะดีษหะสันเป็นหะดีษเศาะหฺีหฺ ลิฆฺอัยริฮฺ อัตติรมิซียฺวินิจฉัยว่า หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันเศาะหฺีหฺ (al-Tirmidhī, 1977:2/509)

²⁴² กิตาบ อักฎะฮฺฮะเราะฮฺ บาบ เบลฺ อัศเศาะบียฺ ชุศิบ อัยเยาบ หะดีษที่ 377

หะดีษลำดับที่ 59 หน้า 74 บรรทัดที่ 14

สำนวนของหะดีษ

(())

ความว่า “ถ้าหากเป็น (เนย) ที่แข็งตัวก็ให้พวกท่านจับมัน (หนุที่ตกลงในเนย) โยนทิ้งไปพร้อมกับตักเนยบริเวณโดยรอบ (ที่มันตกลงไปตายนั่น) ทิ้งด้วย แต่ถ้าหากเป็นเนยเหลว พวกท่านอย่าเข้าใกล้มันอีกเลย (อย่าใช้น้ำมันบริโภคร)”

ศักรียะญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับกรบันทึกของอันนะสาอีย²⁴³ (al-Nasā'iy, 1999:7/201) จากคุซัยซุ เป็น อัศร็อม จาก อับดูรริอชชาก จาก อับดูรเราะห์มาน เป็น บุษุวัยสุ จาก มะอุมัร-อัคริมิซีย²⁴⁴ (al-Tirmidhīy, 1977:4/256) จากสะอีด เป็น อับดูรเราะห์มาน อัลมัคซุมีย และอบูอัมมาร จาก สุฟยาน-

ทั้งหมดรายงานจาก อัซซุซุรีย จาก อุบัยคิลละฮฺ เป็น อับดุลลอฮฺ จาก อิบน์อับบาส จาก มัยมูนะฮฺ เราะฎียัลลอฮูอันฮา จากท่านนบี ﷺ ท่านถูกถามเกี่ยวกับหนุที่ตกลงไปในเนย ท่านนบี ﷺ จึงตอบว่า

(())

ความว่า “ถ้าหากเป็น (เนย) ที่แข็งตัวก็ให้พวกท่านจับมัน (หนุที่ตกลงในเนย) โยนทิ้งไปพร้อมกับตักเนยบริเวณโดยรอบ (ที่มันตกลงไปตายนั่น) ทิ้งด้วย แต่ถ้าหากเป็นเนยเหลว พวกท่านอย่าเข้าใกล้มันอีกเลย (อย่าใช้น้ำมันบริโภคร)”

สำนวนของอัคริมิซียมีดังนี้

(())

243 กิตาบ อัลพะเราะฮฺ วัลอะดีเราะฮฺ บาบ อัลพะเราะฮฺ ตะเกาะฮฺ ฟิ อัลสัมนุ หะดีษที่ 4271

244 กิตาบ อัลอ์ฎอิมะฮฺ บาบ มาญาอาะ ฟิ อัลพะเราะฮฺ ตะมุต ฟิ อัลสัมนุ หะดีษที่ 1798

ความว่า “แท้จริงมีหนูดกลงไปในเนย ก็มีคนถามท่านนบี ﷺ ถึงเรื่องนั้น ท่านนบี ﷺ จึงตอบว่าถ้าหากเป็น (เนย) ที่แข็งตัวก็ให้พวกท่านจับมัน (หนูดที่ตกลงในเนย) โยนทิ้งไปพร้อมกับดักเนยบริเวณโดยรอบ (ที่มันตกลงไปตายนั่น) และพวกท่านสามารถบริโภคเนยนั้นได้อีก”

มีประโยคเพิ่มเติมว่า () ซึ่งหมายถึง “และพวกท่านสามารถกินเนยนั้นได้อีก”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่ยิเกาะฮุนอกจาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น บุษุยะฮฺ เป็นบุคคลที่อิบนุหะญัรระบุว่าบุคคลมักบูล () (al-‘Asqalāniy, 1999:279)

อ็ชชะวาอิด

หะดีษนี้ยังมีอ็ชชะวาอิดที่รายงานจากอบูสุร็อยเราะฮฺที่บันทึกโดย อบูดาวูด (Abū Dāwud, 1997:4/116) จากอะหฺมัด เป็น ศอลิหฺ และอัลหะสัน เป็น อะลียฺ-

อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/265) –

ทั้งหมดรายงานจาก อับดุลร็อชชาก จาก มะอุมัร จาก อ็ชชะฮฺรี จาก สะอิด เป็น อัลมุสัยิบ จาก อบีสุร็อยเราะฮฺ ﷺ โดยมีสำนวนดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อมีหนูดกลงไปในเนยถ้าหากมันแข็งตัวก็ให้พวกท่านจงจับหนูดโยนทิ้งไปพร้อมดักบริเวณโดยรอบเนย (ที่มันตกลงไปตายนั่น) ทิ้งด้วยแต่ถ้าหากมันเหลว พวกท่านอย่าเข้าใกล้มันอีกเลย”

สายรายงานหะดีษนี้ถูกนักวิชาการหะดีษวิจารณ์ อัตติรมิซียฺกล่าวว่า การรายงานของมะอุมัร จาก อ็ชชะฮฺรี จาก สะอิด เป็น อัลมุสัยิบ จาก อบีสุร็อยเราะฮฺ เป็นสายรายงานหะดีษที่ไม่ได้ถูกบันทึก อัลบุคอรีกล่าวว่า หะดีษ มะอุมัร จากอ็ชชะฮฺรี จาก สะอิด เป็น อัลมุสัยิบ จาก อบีสุร็อยเราะฮฺ หะดีษนี้เป็นสายรายงานหะดีษที่ผิด ที่ถูกต้องคือ หะดีษจาก อัลชุฮฺรี จาก อุบัยดิลละฮฺ เป็น อับดุลลอฮฺ จาก อิบนุอับบาส จาก มัยมูนะฮฺ (al-Tirmidhīy, 1977:4/256)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากผู้รายงานหะดีษบางท่านไม่ถึงขั้นยิเกาะฮฺ อัตติรมิซียฺ (al-Tirmidhīy, 1977:4/256) กล่าวว่า หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันเศาะหี้หฺ

หะดีษลำดับที่ 60 หน้า 82 บรรทัดที่ 27

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ (เลื้อยรอบเคื่อน) นี่คือนี่ที่อัลลอฮ์ได้กำหนดสำหรับบรรดาสตรีจาก
ลูกหลานของอาดัม”

ตำรับจัญ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย
มุสลิม²⁴⁵ (Muslim, 1996:2/873) จาก ออบูบักร์ เป็น อบีซัยบะฮ์ และอัมรฺ อันนากิด และซุฮัยรฺ เป็น
หุรบุ – อัลบุดอริยฺ²⁴⁶ (al-Bukhārī, 1979:1/112) จากอะลี เป็น อับดุลลอฮ์ – อันนะสาอียฺ²⁴⁷ (al-
Nasā’iy, 1999:1/168) จากอิสฮาก เป็น อิบรอฮีม – อิบน์มาญะฮ์²⁴⁸ (Ibn Mājah, 2000:3/442)
ออบูบักร์ เป็น อบีซัยบะฮ์ และอะลี เป็น มุฮัมหมัด – ทั้งหมด จาก สุฟยาน เป็น อุยัยนะฮ์ จาก อับดุล
เราะหฺมาน เป็น อัลกอสิม จาก มุฮัมหมัด –

ออบูดาวูด²⁴⁹ (Abū Dāwud, 1997:2/263) จากออบูสะละมะฮ์ มุซา เป็น อิสมาอีล
จาก หัมมาด – อะหฺมัด (Ahmad, 1313:6/273) จาก ฮาซิม เป็น อัลกอสิม จาก อับดุลอะซิซ เป็น
อับดุลลอฮ์ เป็น อบีสะละมะฮ์ –

ทั้งหมดรายงานจาก ท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮาโดยสำนวนหะดีษที่
สมบูรณ์ของมุสลิมดังนี้

))

((

245 กิตาบ อัลหัจญฺ บาบ บะฮาน ฎุฮฺ อัลอิหฺรอหมฺ หะดีษที่ 119

246 กิตาบ อัลหัจญฺ บาบ กัยฟะ กานะ บัดอฺ อัลหัจญฺ หะดีษที่ 294

247 กิตาบ อัลญะฮะฮ์ บาบ มาคัฟอัล อัลมุหฺริมะฮ์ อียา หากุ้ฮฺ หะดีษที่ 289

248 กิตาบ อัลมะนาสิคฺ บาบ อัลฮาอิฎฺ ตักฎี อัลมะนาสิคฺ อิลลา อัลญะฮะฮ์ หะดีษที่ 2963

249 กิตาบ อัลมะนาสิคฺ บาบฟี อิฟรูด อัลหัจญฺ หะดีษที่ 1782

ความว่า “เราได้เดินทางออกพร้อมกับท่านนบี ﷺ เราไม่มีจุดประสงค์ใดนอกจากจะไปประกอบพิธีหัจญ์ เมื่อเราถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่งชื่อสะริฟ หรือใกล้กับสถานที่นั้น เลือดประจำเดือนของฉันก็มา ท่านนบี ﷺ เข้ามาหาฉันในขณะที่ฉันนั่งร้องไห้ ท่านถามว่า เธอมีรอบเดือนหรือ ฉันตอบว่าใช่ ท่านนบีจึงกล่าวว่า นี่คือน้ำที่อัลลอฮ์ได้กำหนดสำหรับบรรดาสตรีจากลูกหลานของอาดัม ดังนั้นเธอจงประกอบพิธีหัจญ์เหมือนคนทั่วไปกระทำ นอกจากเธออย่าได้ไปแกะวาวฟ(เวียน)รอบกะอฺบะฮ์ จนกว่าเธอจะได้อาบน้ำ (ยกหะดีษ) ก่อน และท่านเราะฮ์ลุล ﷺ ได้เชือดสัตว์พลีให้บรรดาภรรยาของท่านโดยใช้ขวาน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีห์เพราะผู้รายงานทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 61 หน้า 84 บรรทัดที่ 10

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “การที่หญิงมีเลือดประจำเดือนไม่ต้องละหมาดและไม่ต้องถือศีลอดมิใช่หรือ”

ตำรียุ่

หะดีษนี้เป็นส่วนหนึ่งจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อัลบุคอรี²⁵⁰ (al-Bukhārī, 1979:1/114) จากสะอิด เป็น อบีมัรยัม จาก มุฮัมหมัด เป็น ญะฮ์ฟูร จาก ซัยดฺ เป็น อัสนัม จาก อิยาญ เป็น อัคดุลลอฮ์ จาก อบีสะอิด อัลคุดรี²⁵⁰ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์มีดังนี้

²⁵⁰ กิตาบ อัลหัจญฺ บาบ คัรฺก อัลฮาอิฏฺ ลี อัศเศาะมุ หะดีษที่ 304

))

((

ความว่า “ท่านเราะสูล ﷺ ได้ออกมายังสนามเพื่อละหมาดอิ๊ดอัลอัฎฮาหรืออัลฟิตรี ท่านได้เดินผ่านกลุ่มสตรีท่านจึงได้กล่าวว่า พวกเธอจงบริจาคน้ำให้มากเถิด เพราะฉันเห็นว่าพวกเธอส่วนมากเป็นชาวนรก มีหญิงผู้หนึ่งถามว่า ด้วยเพราะเหตุใดหรือ โอ้ศาสนทูตของอัลลอฮ์ ท่านตอบว่า เพราะพวกเธอชอบสาปแช่ง และคือดั่งต่อสามี ฉันไม่เคยเห็นผู้ใดบกร่องทั้งปัญญาและศาสนาในเวลาเดียวกันมากไปกว่าพวกเธอเลย หญิงนั้นถามว่า โอ้ศาสนทูตของอัลลอฮ์ ความบกร่องทางศาสนาและปัญญาของพวกเราเป็นเช่นใดหรือ ท่านตอบว่า ก็การเป็นพยานของหญิงคนหนึ่งเท่ากับครึ่งในการเป็นพยานของผู้ชายไม่ใช่หรือ นางตอบว่า ใช่ ท่านกล่าวว่า นี่แหละคือความบกร่องทางปัญญา และการที่หญิงมีเลือดประจำเดือนไม่ต้องละหมาดและไม่ต้องถือศีลอดมิใช่หรือ นางตอบว่า ใช่ ท่านกล่าวว่า นี่แหละคือความบกร่องทางศาสนาของนาง”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหฺเพราะผู้รายงานทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 62 หน้า 84 บรรทัดที่ 13

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “พวกเราถูกใช้ให้ชดเชยถือศีลอดและไม่ได้ถูกใช้ให้ชดเชยการละหมาด”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม²⁵¹ (Muslim, 1996:1/265) จากอับดุลมุฮัมมัด – อะหมัด (Ahmad, 1313:6/231) – ทั้งสองท่าน รายงานจาก อับดุลรอซซาค จาก มะอุมร์ จาก อาศิม – อับดุลวาฮิด (Abū Dāwud, 1997:1/132)²⁵² จากอัลหะสัน เป็น อัมรฺ จาก สุฟยาน เป็น อับดุลมาลิก จาก อิบน์อับดุลมุบาร็อก จาก มะอุมร์ จาก อัยยูบ

—
อันนะสาอีย์ (al-Nasā’iy, 1999:4/504)²⁵³ จากอะลี เป็น หุจญรฺ — อิบน์มาญะฮฺ (Ibn Mājah, 2000:1/349)²⁵⁴ จากอบูบักรฺ เป็น อิบิซัยบะฮฺ — ทั้งสองท่าน รายงานจาก อะลี เป็น มุสอิรฺ จาก สะอีด เป็น อิบิอูรฺบะฮฺ จาก เกาะตาละฮฺ-

ทั้งหมดรายงานจาก มุอาซะฮฺ อัลอะกะวะบียะฮฺ กล่าวว่าฉันได้ถามท่านหญิงอาอิชะฮฺ ว่า ทำไมสตรีที่มีรอบเดือนจะต้องชดเชยถือศีลอดแต่ไม่ต้องชดเชยการละหมาด ท่านหญิงอาอิชะฮฺ กล่าวว่า เธอเป็นพวกหะรूरีย์²⁵⁵ กระนั้นหรือ ฉันตอบว่า ฉันไม่ใช่พวกหะรूरีย์แต่อย่างใด แต่ฉันถามเพียงต้องการทราบเท่านั้น ท่านหญิงอาอิชะฮฺตอบว่า

(())

ความว่า “พวกเราเคยมีรอบเดือน พวกเราถูกใช้ให้ชดเชยถือศีลอดแต่ไม่ถูกใช้ให้ชดเชยการละหมาด”

²⁵¹ กิตาบ อัลหัยฎ บาบ วุญบ เกาะฎอฮ์ อัศเศาะมา อะลัล ฮาอิฎ คุนุสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 69

²⁵² กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ ฟิ อัลฮาอิฎ ลา ตักฎีย์ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 263

²⁵³ กิตาบ อัศศิยาม บาบ วัฎอ อัศศิยาม อัน อัลฮาอิฎ หะดีษที่ 2317

²⁵⁴ กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ วัฎอ บาบ อัลฮาอิฎ ลา ตักฎีย์ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 631

²⁵⁵ หะรूरีย์ คือชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งของพวกเคาะวาริจที่เป็นกบฏต่อผู้นำรัฐมุสลิม พวกเขาจะเคร่งครัดในการทำ การกักตุนและจะตัดสินว่าผู้ที่กระทำบาปใหญ่นั้นเป็นผู้ตกศาสนา

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกียรติ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ์เนื่องจากผู้รายงานทั้งหมดเป็นบุคคลที่มีเกียรติ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

4.3 กิตาบ อัศเศาะลาฮ์²⁵⁶ (บทว่าด้วยการละหมาด)

หะดีษลำดับที่ 63 หน้า 94 บรรทัดที่ 7

สำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “อัลลอฮ์ ได้บัญญัติการละหมาดเหนือประชาชาติของฉัน ห้าสิบเวลาในคำคืนแห่งการอิสรเราะฮ์²⁵⁷ ดังนั้นฉันจึงเข้าเฝ้าพระองค์หลายครั้งเพื่อขอให้พระองค์ลดหย่อนบทบัญญัตินั้น จนกระทั่งพระองค์ได้ลดหย่อนการละหมาดเหลือเพียงห้าเวลาในวันกับคืนหนึ่ง”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษตามที่อยู่ต่างอันนั้นคล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอะหมัด (Ahmad, 1313:1/315) จาก อัซวัค เป็น อามิรฺ จาก ชะริก จาก अबดุลลอฮ์ เป็น อุสมุ จาก อิบน์อับบาส رضي الله عنه กล่าวว่า

)

((

ความว่า “อัลลอฮ์ ได้บัญญัติการละหมาดแก่ท่านนบี ﷺ ของพระองค์ ห้าสิบเวลาแล้วท่านได้ขอให้พระผู้อภิบาลของเขา(ลดหย่อนบทบัญญัตินั้น) จนกระทั่งพระองค์ได้บัญญัติการละหมาดเพียงห้าเวลา”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุนนอกจากบุคคลดังต่อไปนี้

²⁵⁶ หนังสือบุมะฮะฮ์ อักฎูลลาบ เล่มที่ 1 หน้า 93

²⁵⁷ อิสรเราะฮ์ คือเหตุการณ์ที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เดินทางในยามค่ำคืนจากมัศยิดอัลหะรออมสู่มัสยิดอักศอ

1.ชะริก เป็น อัลดอลอฮฺ เป็นบุคคลเสาะคูก มีความผิดพลาดมาก มีความจำเลอะเลือนตั้งแต่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาเมืองญะฮุส ()

(al-‘Asqalāniy, 1999: 207)

2.อัลดอลอฮฺ เป็น อุศมฺ เป็นบุคคลเสาะคูก ยุคติ () (al-‘Asqalāniy, 1999: 256)

อชชะวาฮิด

นอกจากการรายงานของอิบนุอับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา แล้วหะดีษนี้ยังมีอชชะวาฮิดจากสายรายงานของเสาะหาบะฮฺท่านอื่นเช่น ท่านอะนัส เป็น มาลิก رضي الله عنه ซึ่งทำการบันทึกโดยอิบนุมาญะฮฺ (Ibn Mājah, 2000:2/166)²⁵⁸ จากหุรุมละฮฺ เป็น ยะหฺยา อลฺมึศรีย์ จาก อัลดอลอฮฺ เป็น วัศบ จาก ยูนุส เป็น ยะซีด จาก อิบนุซิชาบ —

มุสลิม²⁵⁹ (Muslim, 1996:1/145) จากซัยบาน เป็น ฟิรฺรูก จาก หัมมาด เป็น สะละมะฮฺ จาก ยาบิต อัลบุนานีย์—

ทั้งหมดรายงานจาก อะนัส เป็น มาลิก رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอิบนุมาญะฮฺมีดังนี้

))

((

ความว่า “อัลดอลอฮฺได้บัญญัติการละหมาดเหนือประชาชาติของฉัน ห้าสิบเวลา ต่อฉันจึงนำเรื่องดังกล่าวกลับไปอีกครั้งจนมาพบนบีมุซา นบีมุซาถามว่าพระเจ้าผู้อภิบาลของท่านได้บัญญัติอะไรเหนือประชาชาติของท่าน ฉันกล่าวว่า พระองค์ได้บัญญัติการละหมาดห้าสิบเวลาแก่ฉัน ท่านนบีมุซากล่าวว่า ท่านจงกลับไปเฝ้าพระเจ้าผู้อภิบาลของท่านอีกครั้ง เพราะประชาชาติของท่าน

258 กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มา ญูอะ ฟิ ฟิรฺรูก อัศเศาะลาวัต อัลคอมศฺ วัล มุฮาฟะเซาะหฺ อะลฺยฮา หะดีษที่ 1399

259 กิตาบ อัลอิหม่าน บาบ อัลอิสเราะฮฺ บิ เราะชะอูลิลละฮฺ ค็อลลัลลอลอฮฺอะลฺยฮฺวะสัลลัม อิลลา อัศเศาะมาวัต หะดีษที่ 259

ไม่สามารถที่จะปฏิบัติในบัญญัติดังกล่าวได้ ฉันจึงเข้าเฝ้าพระองค์อีกครั้งและพระองค์ได้ลดหย่อนเหลือครึ่งหนึ่ง แล้วจากนั้นฉันจึงมุ่งกลับมาพบนบีมุซาแล้วได้เล่าเหตุการณ์แก่ท่าน นบีมุซาบอกว่า ท่านจงกลับไปเฝ้าพระผู้อภิบาลของท่านอีกครั้ง เพราะประชาชาติของท่านไม่สามารถที่จะปฏิบัติในบัญญัติดังกล่าวได้ ฉันจึงเข้าเฝ้าพระองค์อีกครั้งและพระองค์ได้กล่าวว่า การละมานั้นคือห่าเวลาแต่มีภาคผลความดีเท่ากับการละหมาดห้าสิบเวลา ไม่มีผู้ใดสามารถเปลี่ยนแปลงคำพจนารถของฉันได้ แล้วฉันจึงมุ่งกลับมาพบนบีมุซาแล้วท่านกล่าวว่าจงเข้ากลับไปเข้าเฝ้าพระองค์อีกครั้ง ฉันตอบว่าฉันละอายต่อพระผู้อภิบาลของฉันแล้ว”

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เศาะหีหฺ ลิฆะอัยริฮฺ ตามสายรายงานของอะหมัดแล้วหะดีษนี้เป็นสายรายงานที่หะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานหะดีษบางท่านมีสถานภาพไม่ถึงขั้นนิเคาะฮฺ แต่เนื่องจากหะดีษนี้มีหลายอักษะวาฮิดที่เศาะหีหฺมาสนับสนุน จึงสามารถเลื่อนหะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺลิฆะอัยริฮฺ

ผู้วิจัยเห็นว่าจำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นเป็นการการสรุปจากจำนวนหะดีษเกี่ยวกับอิสรเราะอ์ที่มีเนื้อยาวซึ่งเป็นหะดีษเศาะหีหฺที่บันทึกโดยมุสลิม

หะดีษลำดับที่ 64 หน้า 95 บรรทัดที่ 4

จำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เพียงพอสำหรับชนกลุ่มหนึ่งเมื่อพวกเขาผ่าน(กลุ่มคนอื่นๆ)ด้วยการให้ سلامของคนคนเดียวในหมู่พวกเขา และเพียงพอสำหรับชนกลุ่มหนึ่งที่นั่งอยู่ด้วยการตอบสลามเพียงคนเดียวในหมู่พวกเขา”

ศักริจญ์

จำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับจำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอบูดาวูด²⁶⁰ (Abū Dāwud, 1997:5/243) จากอัลหะสัน เป็น อะลียฺ จาก อัลดุลมะลิก เป็น อิบรอฮีม อัลญุคดียฺ

²⁶⁰ กิตาบ อัลอะดับ บาบ มาญอะอะ ฟิ ร็อด อัลวาฮิด อัน อัลญะมาอะฮฺ หะดีษที่ 5210

จาก สะอิด เป็น คอลิด อัลคุซาอีย์ จาก อับดุลลอฮ์ เป็น มุฟฏู้ออล จาก อุบัยดิลละฮ์ เป็น อิบรอฮีม
จาก อะลีย์ เป็น อิบฎอลิบ ^{عنه} โดยสำนวนหะดีษของอบูดาวูดมีดังนี้

(())

ความว่า “เพียงพอสำหรับชนกลุ่มหนึ่งเมื่อพวกเขาผ่าน(กลุ่มคนอื่นๆ)ด้วยการให้
สลามของคนคนเดียวในหมู่พวกเขา และเพียงพอสำหรับชนกลุ่มหนึ่งที่นั่งอยู่ด้วยการทอบสลาม
เพียงคนเดียวในหมู่พวกเขา”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮุนนอกจากบุคคลต่อไปนี้

1.อัลคุดมะลิก เป็น อิบรอฮีม อัลญุดดีย์ เป็นบุคคลที่เสาะดูค () (al-
'Asqalāniy, 1999: 302)

2.สะอิด เป็น คอลิด อัลคุซาอีย์ เป็นบุคคลที่เญาอะอิฟ () (al-'Asqalāniy,
1999: 173)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน ลิฆ์อัยริฮ์ ตามสายรายงานของอบูดาวูดแล้วเป็นหะดีษ
เญาอะอิฟเนื่องจากมีผู้รายงานที่เญาอะอิฟ อิบนูหะญูร์ (al-Asqalanīy, n.d: 7/11) กล่าวว่า ในสาย
รายงานนี้มีบุคคลเญาอะอิฟ แต่เนื่องจากมีอ็ชชะวาฮิดที่รายงานโดยอัลหะสัน เป็น อะลีย์ บันทิกโดย
อ็ฏฏ็อบรอนีย์ และมีหะดีษมุรตัดที่รายงานจากซัยดุ เป็น อัสลัม บันทิกโดยมาลิก หะดีษนี้จึง
สามารถเลื่อนระดับเป็นหะดีษ หะสัน ลิฆ์อัยริฮ์ ซัยคุอัลอัลบานีย์ระบุในหนังสืออิรวาอ์ อัลเฆาะลีล
ว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันเนื่องจากมีอ็ชชะวาฮิด (al-Albānīy, 1985: 3/242)

หะดีษลำดับที่ 65 หน้า 96 บรรทัดที่ 13

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่มีป่าวคนใดที่กระทำบาปอย่างหนึ่งแล้วเขาได้ลูกมาอาบน้ำละหมาด
และละหมาด สองร็อกอะฮ์ จากนั้นเขาก็ขออภัยโทษจากอัลลอฮ์ เว้นแต่พระองค์จะอภัยให้”

ตักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ใกล้เคียงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอะหมัด (Ahmad, 1313:1/9) จากอับดุลเราะหฺมาน เป็น มะสุดีษ จาก ซุอฺบะฮฺ—อับดุลอวูด²⁶¹ (Abū Dāwūd, 1997:3/122) จาก มุสัดดีด—อตักริมิซีย²⁶² (al-Tirmidhīy, 1977: 2/257) จาก กุฎัยบะฮฺ—ทั้งมุสัดดีด และ กุฎัยบะฮฺ รายงานจาก อับดุลอวานะฮฺ —

ทั้งหมดรายงานจาก อุษมาน เป็น อัลมุญิบเราะฮฺ อัชชะเกาะฟีย์ จาก อะลีษ เป็น เราะบิอะฮฺ อัลอะสะดีษ จาก อัสมอา์ เป็น อัลหะกัม อัลฟะซารีย์ จาก อะลีษ จาก อับดุลกรุญญะ โดยมิสำนวนหะดีษของอะหมัดที่สมบูรณ์มีดังนี้

)

﴿ وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾

﴿ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ﴾ ((

ความว่า “ไม่มีมุสลิมคนใดที่กระทำความบาปอย่างหนึ่งแล้วเขาได้อาบน้ำละหมาดแล้วลุกขึ้นละหมาด สองร็อกอะฮฺ จากนั้นเขาก็ขออภัยโทษจากอัลลอฮฺ นอกเสียจากอัลลอฮฺจะทรงอภัยให้แก่เขา จากนั้นท่านนบี ﷺ ได้อ่านสองอายะฮฺต่อไปนี้

﴿ وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾

ความว่า “ผู้ใดกระทำความชั่วหรืออธรรมต่อตัวของตนเอง หลังจากนั้นเขาขออภัยโทษต่ออัลลอฮฺ เขาก็จะพบว่าอัลลอฮฺทรงอภัยและเมตตาเสมอ”

﴿ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ﴾ ((

ความว่า “บรรดาผู้ที่เมื่อพวกเขากระทำความชั่วใดๆหรืออธรรมแก่ตัวเองแล้ว...”
บางส่วนจากอายะฮฺอัลกุรอาน

²⁶¹ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ฟิ อัลอิติติมฟาร หะดีษที่ 1521

²⁶² อับวาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญอะอะ ฟิ อัศเศาะลาฮฺ อินดะ อัตเตาบะฮฺ หะดีษที่ 406

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลยิวเกาะฮฺ นอกจากอัสม่าห์ เบ็น อัลหะกัม อัลพะซารีฮ์ เป็นบุคคลเศาะอูด () (al-‘Asqalāniy, 1999: 99)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันเนื่องผู้รายงานบางคนไม่ถึงชั้นยิวเกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 66 หน้า 96 บรรทัดที่ 26

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “การละหมาดคือภารกิจที่ดีที่สุด ดังนั้น (หากท่านมีความประสงค์) จะปฏิบัติการละหมาดมากก็ได้หรือ(หากท่านมีความประสงค์) จะปฏิบัติการละหมาดแต่น้อยก็ได้”

ตำรับจัญ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ใกล้เคียงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอะหมัด (Ahmad, 1313:5/178) จาก วะเกือ จาก อัลมัศอูดีฮ์ จาก อับดูมัจญ์ อัดคิมชกีฮ์ จาก อุบัยดฺ เป็น อัลค็อชกอซ จาก อับยัยรฺ ﷺ โดยมีสำนวนที่สมบูรณ์ดังนี้

))

((

ความว่า “ฉันได้มาหาท่านเราะฮฺสูล ﷺ ในขณะที่ท่านนั่งอยู่ในมัสยิด ฉันจึงนั่งลง ท่านนบีจึงเรียกฉันว่า โอ้อับยัยรฺ ท่านได้ละหมาดแล้วหรือยัง ฉันตอบว่ายังไม่ละหมาด ท่านจึงกล่าวว่า ท่านจงลุกขึ้นมาละหมาดก่อน ฉันจึงลุกขึ้นมาละหมาดแล้วจากนั้นจึงไปนั่งต่อ ท่านนบีกว่าอีกว่า โอ้อับยัยรฺ ท่านจงขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺจากภัยของชัยฏอนที่เป็นมนุษย์และชัยฏอนที่เป็นญิน ฉันจึงกล่าวว่า โอ้อาสนทูตของอัลลอฮฺ ในหมู่มนุษย์มีคนที่ เป็นชัยฏอนด้วยหรือท่านนบี

ตอบว่าใช่แล้ว ฉันจึงถามท่านนบีถึงการละหมาด ท่านตอบว่าเป็นภารกิจที่ดีที่สุด ผู้ใดที่ประสงค์จะปฏิบัติแต่น้อยนิดก็แล้วแต่ความประสงค์ของเขา ส่วนผู้ใดที่ประสงค์จะปฏิบัติการละหมาดมากก็แล้วแต่ความประสงค์ของเขา”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลยิวเกาะฮุนอกจากบุคคลดังต่อไปนี้

1. อบูอุมร์ อัคคิมชกี เป็นบุคคลเกาะฮุน () (al-‘Asqālaniy, 1999:581)
2. อุบัยด เป็น อัลค็อชกอซ เป็นบุคคลยิว () (al-‘Asqālaniy, 1999:317)

อชชะวาฮิด

หะดีษนี้มีการรายงานจากเศาะหาบะฮ์ท่านอื่นท่านอบูอุมามะฮ์ อบูสุร็อยเราะฮ์ เป็นต้นเช่นหะดีษที่บันทึกโดยอะหมัด (Ahmad, 1313:5/265) จาก อูบัลมุหัมมีเราะฮ์ จาก มุอาน เป็น ริฟาอะฮ์ จาก อะลี บิน ยะซิด จาก อัลกอสิม จาก อับดุลมุฮัมมัด โดยส่วนหนึ่งของสำนวนมีดังนี้ ((...))

ความว่า “(การละหมาด) คือภารกิจที่ดีที่สุด ผู้ใดที่ประสงค์จะปฏิบัติแต่น้อยนิดก็แล้วแต่ความประสงค์ของเขา ส่วนผู้ใดที่ประสงค์จะปฏิบัติการละหมาดมากก็แล้วแต่ความประสงค์ของเขา”

อัญญาอับรอไนย์ได้บันทึกหะดีษนี้ใน มุอญัม อัลเอาศฎ (al-Tabraniy, 1985:1/183) จากอบูสุร็อยเราะฮ์ กล่าวที่ท่านเราะฮ์ กล่าว

(())

ความว่า “การละหมาดคือเรื่องที่ดีที่สุด ดังนั้นผู้ใดมีความสามารถที่จะละหมาดมากก็จงละหมาดให้มากเถิด”

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน ลิหม์อัยริฮ์ แม้ว่าในสายรายงานนี้มีบุคคลเฎาะอิฟ แต่หะดีษนี้มีอชชะวาอิคมาสนับสนุนจึงทำให้หะดีษนี้สามารถเลื่อนระดับจากเฎาะอิฟ เป็นหะดีษหะสัน ลิหม์อัยริฮ์

หะดีษลำดับที่ 67 หน้า 96 บรรทัดที่ 35

ตำนานหะดีษ

(())

ความว่า “สองร็อกอะฮ์ของการละหมาดสุนัตฟิฏรุ ประเสริฐยิ่งกว่าโลกนี้และสิ่งที่มีอยู่ในโลกนี้”

ตัดริจยู่

ตำนานหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับกรบันทึกของมุสลิม²⁶³ (Muslim, 1996:1/501) จากมุฮัมมัด เป็น อุบัยคฺ อัลมุบะรียฺ-อัคริมิซียฺ²⁶⁴ (al-Tirmidhī, 1977: 2/275) จาก ศอลิหฺ เป็น อับดุลลอฮฺ อัคริมิซียฺ- ทั้งสองท่านรายงานจากอูอะวานะฮ์-

อันนะสาอียฺ²⁶⁵ (al-Nasā'iy, 1999:3/279) จาก ฮารูน เป็น อิสฮาก จาก อับดะฮ์-อะหมัด (Ahmad, 1313:6/256) จาก อับดุลวะฮาบ-ทั้งสองท่านรายงานจาก สะอิด-

ทั้งหมดรายงานจาก เเกาะตาอะฮ์ จาก ชุรอเราะฮ์ เป็น เอาฟา จาก สะอัด เป็น อิฮาม จาก อาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา โดยตำนานหะดีษของมุสลิมมีดังนี้

(())

ความว่า “สองร็อกอะฮ์ของการละหมาดสุนัตฟิฏรุ ประเสริฐยิ่งกว่าโลกนี้และสิ่งที่มีอยู่ในโลกนี้”

²⁶³ กิตาบ เสะละลาฮฺ อัลมุซาฟิรีน วัะ กัอฺศริฮา บาบ อิสติหบบา ร็อกอะฮ์ สุนนะฮ์ อัลฟิฏรุ หะดีษที่ 96

²⁶⁴ กิตาบ อับวาบ อัลเสะละลาฮฺ บาบ มา ญา อะ ฟิ ร็อกอะฮ์ อัลฟิฏรุ มิน อัลฟิฏลุ หะดีษที่ 416

²⁶⁵ กิตาบ กิยามิลลัยคฺ วัะ ตะฎาวูอฺ อันนะฮารฺ บาบ อัลมุฮาพะเซาะฮ์ อะลา ร็อกอะฮ์นุ กัอฺบละ อัลฟิฏรุ หะดีษที่ 1785

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ
ผู้รายงานทั้งหมดเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

ระดับของหะดีษ
หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหี้หฺ เนื่องจากผู้รายงานทั้งหมดเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

หะดีษลำดับที่ 68 หน้า 99 บรรทัดที่ 5

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อบุคคลใดในหมู่พวกท่านพาลมในขณะที่กำลังละหมาด เขาก็จงเลิกทำการละหมาดนั้นเสีย แล้วอาบน้ำละหมาดใหม่และทำการละหมาดใหม่อีกครั้ง”

ตำรับจรรยา

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับกรบันทึกของอับดุลอาวูด²⁶⁶ (Abū Dāwud, 1997:1/106) จาก อุษมาน เป็น อิบิซัยบะฮฺ จาก ญะร็รฺ เป็น อับดุลหะมีด-อัดติรมิซีย์²⁶⁷ (al-Tirmidhīy, 1977: 3/459) จาก อะหฺมัด เป็น มะนีอฺ และฮันนาด จาก อับมุอาวียะฮฺ-ทั้งสองท่าน รายงานจาก อาศิม อัดอะหฺวัล จาก ฮีซา เป็น หิฏฏอน-

อะหฺมัด (Ahmad, 1313:1/86) จาก วะเก็อ จาก อับดุลมาลิก เป็น มุสลิม-ทั้งหมดรายงานจากจาก มุสลิม เป็น ฮัลลาม จาก อะลียฺ เป็น ฎ็อลฏฺ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอับดุลอาวูดมีดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อบุคคลใดในหมู่พวกท่านพาลมในขณะที่กำลังละหมาด เขาก็จงเลิกทำการละหมาดนั้นเสีย แล้วอาบน้ำละหมาดใหม่และทำการละหมาดใหม่อีกครั้ง”

²⁶⁶ กิตาบ อัลญะเราะฮฺ บาบ มัน ยุหฺดิษ ฟิ อัลเศลาฮฺ หะดีษที่ 205

²⁶⁷ กิตาบ อัลเราะฎอฮฺ บาบ กะรอฮิยะฮฺ อิตยาน อันนิสาอ์ ฟิ อัลบาริฮิน หะดีษที่ 1164

ส่วนสำนวนของอัตติรมิซีย์มีประโยคเพิ่มเติมดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านได้ผายลมในขณะที่เขากำลังละหมาด เขาจงอาบน้ำชำระหมาดและพวกท่านอย่าได้มีเพศสัมพันธ์กับบรรดาภรรยาทางทวารหนักของนาง เนื่องจากอัลลอฮ์มิได้ทรงละอายในเรื่องที่เป็นสัจธรรม”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษในสายรายงานของอบูดาวูดทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยีเกาะฮุนอกจากบุคคลดังต่อไปนี้

1. อีซา เบ็น หิฎฎอน เป็นบุคคลมีกบฏ () (al-‘Asqalāniy, 1999:374)
2. มุสลิม เบ็น สัลลาม เป็นบุคคลมีกบฏ () (al-‘Asqalāniy, 1999:462)

ระดับของหะดีษ

หะดีษเป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานบางท่านมีสถานภาพไม่ถึงขั้นยีเกาะฮุน อัตติรมิซีย์ระบุว่าหะดีษของอะลี เบ็น ฎ็อลฎันนี้เป็นหะดีษหะสัน (al-Tirmidhīy, 1977: 3/459) อิบน์หะญัรกล่าวว่า อิบน์หิบบานได้รับรองว่าหะดีษนี้เศาะหี้หุ (al-‘Asqalāniy, 1996:55)

หะดีษลำดับที่ 69 หน้า 99 บรรทัดที่ 27

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “พวกท่านจงทำความสะอาดจากปัสสาวะ (ด้วยการปัสสาวะให้สุด) ทั้งนี้ เพราะการลงโทษส่วนมากนั้นเกิดจากรื่องนี้ทั้งสิ้น”

คำอธิบาย

หะดีษนี้ไม่มีการบันทึกในตำราหะดีษทั้งเก่าเล่มแต่มีการบันทึกในตำราหะดีษของ อัลดาระกูฎนี²⁶⁸ (al-Daraqutni, 2001:1/311) รายงานจาก อะหมัด เป็น มุฮัมมัด เป็น ซิยาต จาก อะหมัด เป็น อะลี อัลอับบาร จาก อะลี เป็น อัลญะอูด จาก อับดุลอะฟีร์ อัรรอซัย จาก เกาะตา ดะฮฺ จาก อะนัส²⁶⁹ โดยมีสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “พวกท่านจงทำความสะอาดจากปีศาจ (ด้วยการปีศาจให้สุด เสียก่อน) ทั้งนี้เพราะการลงโทษส่วนมากในหลุมฝังศพนั้นเกิดจากเรื่องนี้ทั้งสิ้น ”

สถานะภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ นอกจาก อับดุลอะฟีร์ อัรรอซัย เป็น บุคคลที่เสาะดู แต่มีความจำไม่ได้ โดยเฉพาะการรายงานจากมุฮัมมัดเราะฮฺ)
((al-‘Asqalāniy, 1999 : 554)

อักษะวาอิด

หะดีษนี้ยังมีอักษะวาอิดจากเศาะหาบะฮฺท่านอื่น เช่น อาอิชะฮฺ และอับดุลอะฟีร์เราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา

อันนะสาอีย²⁶⁹ (al-Nasā’iy, 1999:3/81) จาก อะหมัด เป็น สุไลมาน- อะหมัด (Ahmad, 1313:6/61) จาก ยะอูด จาก กุฎามะฮฺ จาก ญัสเราะฮฺ จาก อาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุมมา

))

((

²⁶⁸ กิตาบ อัลญะอูดเราะฮฺ บาบ นะญาสะฮฺ อัลเบาตุ วัล อัมรุ บิ อัลดะนะซซุฮฺ มินฮฺ หะดีษที่ 452

²⁶⁹ กิตาบ อัศสะฮฺ บาบ เนาอู อาคีอร มิน อัซซิกู วะ อัคดูอาฮฺ บะอูดะ อัตตัสลิมี หะดีษที่ 1344

ความว่า “(ท่านหญิงอาอิชะฮฺ) กล่าวว่า มีสตรีชาวอิมาฮานันและกล่าวว่า การลงโทษในหลุมฝังศพมาจาก (การไม่ทำความสะอาด) ปีศาจวะ ฉันทจึงกล่าวว่า เธอพูดเท็จ หญิงชาวอิมาฮานันกล่าวว่า มันเป็นเรื่องจริงเพราะฉันเคยยืมเครื่องหนังและเสื้อผ้าจากท่าน จากนั้นท่านนบี ﷺ ได้เดินออกมาเพื่อทำการละหมาดในขณะที่พวกเรากำลังส่งเสียงดังเถียงถึงเรื่องดังกล่าว ท่านนบีจึงถามว่าเกิดอะไรขึ้น ฉันทจึงได้เล่าให้ท่านฟัง ท่านกล่าวว่านางพูดถูกแล้ว จากวันนั้นเป็นต้นมาท่านนบีจะไม่ทำการละหมาดนอกจากจะกล่าวขอดออาห์หลังละหมาดว่า โอ้พระผู้อภิบาลของ มลาอเกฮฺญิบรีล มีกาฮิล และ อิสรอฟีล ได้โปรดคุ้มครองฉันจากไฟนรกอันร้อนแรงและจากการทรมานในหลุมฝังศพ”

อัลอัลบานียฺกล่าวว่า หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺ นอกจากคำพูดของหญิงชาวอิมาฮานันกล่าวว่า แท้จริงการลงโทษในหลุมฝังศพมาจาก (การไม่ทำความสะอาด) ปีศาจวะ (al-Albāniy, 1985:1/312)

ส่วนอักษะวาฮิดที่ 2 หะดีษที่บันทึกโดยอะหมัด (Ahmad, 1313:2/388) จาก อีฟฟาน จาก อบูอะวานะฮฺ จาก สุไลมาน อัลอะอุมัซ จาก อบูศอลิหฺ จาก อบูสุร็อยเราะฮฺ

(())

ความว่า “การลงโทษในหลุมฝังศพส่วนมากแล้วมาจาก (การไม่ทำความสะอาด) ปีศาจวะ”

สายรายงานของหะดีษนี้เศาะหีหฺ ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลศลิหะฮฺ

ระดับของหะดีษ

สายรายงานของหะดีษนี้อยู่ในระดับหะสัน เนื่องจากผู้รายงานหะดีษบางท่านมีสถานภาพไม่ถึงขั้นศลิหะฮฺ อิมามอันนะวาวิยฺ (al-Nawawiy, 2001:2/391) กล่าวว่า โดยรวมแล้วสายรายงานของหะดีษนี้หะสันและสามารถอ้างอิงได้

อัลดาระอะฎูนียฺ กล่าวว่า ที่ถูกต้องหะดีษนี้เป็นหะดีษมุรซัล (al-Daraqutniy, 2001:1/311) แต่ชัยคฺอัลอัลบานียฺมีทัศนะว่าหะดีษนี้ที่ถูกต้องเป็นหะดีษเมาศูล (มีความต่อเนื่องถึงท่านนบี ﷺ) โดยมีสายรายงาน ของหัมมาด เบิน สะละมะฮฺ จาก มุมามะฮฺ จาก อะนัส ดังที่อิบนูอับิฮาติม อ้างจาก อบูซุรอฮฺ ได้กล่าวว่า สายรายงานหะดีษนี้เศาะหีหฺ (al-Albāniy, 1985:1/310)

หะดีษลำดับที่ 70 หน้า 103 บรรทัดที่ 21

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “นี่คือ กิบละฮ์”²⁷⁰”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี²⁷¹ (al-Bukhārī, 1979:1/147) จาก อิสะฮาก เป็น นัศร จาก อัศดุรริ้อซซาก —มุสลิม²⁷² (Muslim, 1996:2/966) จาก อิสะฮาก เป็น อิบรอฮีม และอับดุล เป็น หุมัซคุ จาก อิบน์บักร อับดุล จาก มุฮัมหมัด เป็น บักร —

ทั้งสองท่านรายงานจาก อิบน์ญะรอญ จาก อะฏอฮ์ จาก อิบน์อับบาส ﷺ โดยมีสำนวนที่สมบูรณ์ดังนี้

))

((

ความว่า “เมื่อท่านนบี ﷺ ได้เข้าไปยังบ้านของอัลลอฮ์ (อัลกะอูบะฮ์) และท่านได้ขอคูอาฮ์ (วิงวอนขอ) ณ ทุกมุมของอัลกะอูบะฮ์และท่านไม่ได้ละหมาดจนกว่าท่านเดินออกมา เมื่อท่านเดินออกมามาท่านได้ละหมาดสองร็อกอะฮ์ ด้านหน้าของอัลกะอูบะฮ์และกล่าวว่า นี่คือ กิบละฮ์”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮ์

²⁷⁰ กิบละฮ์ คือทิศที่ตั้งของอัลกะอูบะฮ์ ณ เมืองมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ชาวมุสลิมจะหันหน้าไปยังกิบละฮ์ในเวลาละหมาด

²⁷¹ กิตาบ อัศเศาะลาฮ์ บาบ เกาดีฮิ ตะอาลา { } หะดีษที่ 398

²⁷² กิตาบ อัลหัจญ์ บาบ อิสติหฺบบาญ ดูกุล อัลกะอูบะฮ์ ลิล หัจญ์ วะ มัยยริฮฺ หะดีษที่ 953

หะดีษลำดับที่ 71 หน้า 109 บรรทัดที่ 22

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ตะหฺรึม²⁷³ (ของการละหมาด) นั้นคือการกล่าวตักบีร์²⁷⁴ และตะหฺลิล²⁷⁵ (ของการละหมาด) คือการกล่าวสลาม²⁷⁶”

ตำรับญ์

สำนวนที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นบางส่วนตรงกับสำนวนที่บันทึกโดย อับูดาวูด²⁷⁷ (Abū Dāwud, 1997:1/42) จาก อุษมาน เป็น อิบิซัยบะฮฺ – อัตติรมิซีย²⁷⁸ (al-Tirmidhiy, 1977: 1/8) จาก กุฎัยบะฮฺ และฮันนาด และมะหฺมุุด เป็น ฆ็อยลาน – อิบินุมาญะฮฺ²⁷⁹ (Ibn Mājah, 2000:1/177) จาก อะลีฮฺ เป็น มุฮัมมัด – อะหมัด (Ahmad, 1313:1/129) – ทั้งหมดรายงานจาก จาก วะกีอ์ –

อัลดาริมีย²⁸⁰ (al-Dārimīy, 2000:1/539) จาก มุฮัมมัด เป็น ยูสุฟ – ทั้งหมดรายงานจากจาก สุฟยาน จาก อับดุลลอฮฺ เป็น มุฮัมมัด เป็น อะกิล จาก มุฮัมมัด เป็น อัลหะนะฟียะฮฺ จาก อะลีฮฺ โดยมิสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอับูดาวูดมีดังนี้

(())

ความว่า “กุญแจของการละหมาด คือความสะอาด (การอาบน้ำละหมาด) และตะหฺรึม (ของการละหมาด) นั้นคือการกล่าวตักบีร์และตะหฺลิล (ของการละหมาด) คือการกล่าวสลาม”

273 ตะหฺรึม คือสิ่งที่เคยอนุญาตให้กระทำก่อนละหมาดกลายเป็นสิ่งต้องห้าม เช่น การพูดคุย การกิน หรือดื่ม

274 ตักบีร์ คือการกล่าวว้าอัลลอฮฺอักบรฺ แปลว่า อัลลอฮฺผู้ทรงเกรียงไกร

275 ตะหฺลิล คือสิ่งต้องห้ามในขณะละหมาดกลายเป็นสิ่งที่อนุญาตให้กระทำได้

276 การกล่าวสลาม คือการกล่าว อัลลามุอะลียกุมวะเราะหุ มะตุ้ลลอฮฺ ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการละหมาด

277 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ ฟิรฎิ อัลวุฎูอฺ หะดีษที่ 61

278 อับวาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ มาญอะฮฺ อัน มิฟตาหฺ อัลเศาะลาฮฺ อัลญะฮะฮฺ หะดีษที่ 3

279 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ วัะ สุนะนิฮา บาบ มิฟตาหฺ อัลเศาะลาฮฺ อัลญะฮะฮฺ หะดีษที่ 275

280 กิตาบ อัลญะฮะฮฺ บาบ มิฟตาฮฺ อัลเศาะลาฮฺ ญะฮะฮฺ หะดีษที่ 714

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮุนอกจากอัब्ดุลลอฮฺ เป็น มุฮัมหมัด เป็นอะกิล เป็นบุคคลเศาะดุก หะดีษของเขาบางครั้งอาจจะอ่อนบางและท่านถูกกล่าวว่าเป็นบุคคลที่เลอะเลือนในบั้นปลายชีวิต () (al-‘Asqalāniy,1999:264)

อ็ชชะวาอิด

นอกจากการรายงานของอะลี เป็น อปีฏอิลิบ แล้วหะดีษนี้ยังมีอ็ชชะวาอิดจากการรายงานของท่านอบูสะอิด อัลคุครีย์ ซึ่งบันทึกโดยอัคริมิซีย์²⁸¹ (al-Tirmidhīy, 1977: 2/3) จากสุฟยาน เป็น ะกือ จาก มุฮัมหมัด เป็น อัลฟุฎ็อยลุ –

อิบน์มาญะฮฺ²⁸² (Ibn Mājah, 2000:1/177) จาก สุวัยดฺ เป็น สะอิด จาก อะลี เป็น มุสอิรุ –

ทั้งหมดรายงานจาก อบูสุฟยาน ญะะริฟ อัซซะอิดีย์ จาก อบูญัฎเระฮฺ จาก อบูสะอิด อัลคุครีย์ رضي الله عنه โดยจำนวนของอัคริมิซีย์มีดังนี้

))

((

ความว่า “กุญแจของการละหมาด คือความสะอาด (การอาบน้ำละหมาด) และตะหุริม (ของการละหมาด) นั่นคือการกล่าวตักบิรฺและตะหุลิล (ของการละหมาด) คือการกล่าวสลาม และไม่มีการละหมาดสำหรับผู้ที่ไม่ได้อ่านซูเราะฮฺอัลฟาติหะฮฺและซูเราะฮฺอื่นในละหมาดที่เป็นฟัรฎุหรือละหมาดอื่นๆ”

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ ลิซึนอัยริฮฺ แม้ว่าในสายรายงานจะมีผู้รายงานบางท่านไม่ถึงขั้นยี่เกาะฮฺ แต่หะดีษนี้มีอ็ชชะวาอิดที่เศาะหี้หฺมาสนับสนุนจึงสามารถเลื่อนระดับจาก หะสัน เป็นเศาะหี้หฺ ลิซึนอัยริฮฺ อัคริมิซีย์กล่าวว่า นี่เป็นหะดีษที่ถูกต้องที่สุดในเรื่องนี้ (al-Tirmidhīy, 1977: 1/8) อัลहाกิม และอิบน์อัสสะกัน ระบุว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ (al-‘Asqalāniy,1995 :1/389)

²⁸¹ อับวาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญอะอะ ฟิ ตะหุริม อัศเศาะลาฮฺ ะ ตะหุริมุฮา หะดีษที่ 238

²⁸² กิตาบ อัจญะฮฺฮะเราะฮฺ ะสุนะนิฮา บาบ มิฟดาหฺ อัศเศาะลาฮฺ อัจญะฮฺฮะเราะฮฺ หะดีษที่ 276

หะดีษลำดับที่ 72 หน้า 109 บรรทัดที่ 23

ถำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อท่านยืนเพื่อละหมาดก็จงกล่าวตักบีร์”

ต้กริจญ์

หะดีษนี้เป็นส่วนหนึ่งจากหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย²⁸³ (al-Bukhārīy, 1979:1/247) อัดติรมิซีย²⁸⁴ (al-Tirmidhīy, 1977: 2/103) จากมุฮัมมัด เป็น บัซซารุ –มุสลิม²⁸⁵ (Muslim, 1996:1/298) อบูดาวูด²⁸⁶ (Abū Dāwud, 1997:1/374) และอันนะสอีย²⁸⁷ (al-Nasā’iy, 1999:1/461) จาก มุฮัมมัด เป็น อัลมุญันนา – อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:2/437) –

ทั้งหมดรายงานจาก ยะหฺยา เป็น สะอิด อัลกัฏฏอน จาก อุบัยดิลละฮฺ เป็น อุมัร จาก สะอิด เป็น อิบิสะอิด จาก บิดาของเขา จาก อนุสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรียมีดังนี้

)

((

283 กิตาบ อัลอะซาน บาบ วุญบ อัลกรออะฮฺ ลี อัลอิมาม วัลมะฮุมม ฟิ เศาะลาวัต กุลลิสฮา หะดีษที่ 757

284 อับวาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มาญาอะ ฟิ วัศฟ อัลเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 303

285 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ วุญบ กรออะฮฺ อัลฟาติหะฮฺ ฟิ กุลลิล ร็อกอะฮฺ หะดีษที่ 45

286 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ เศาะลาฮฺ มั่น ลายุกีม ศุลบะฮฺ ฟิ อัลรุฎอ วะ อัลศุญูด หะดีษที่ 856

287 กิตาบ อัลอิฟติตาหฺ บาบ ฟิรฎอ อัดตักบีเราะฮฺ อัลอูลา หะดีษที่ 883

ความว่า “แท้จริงท่านเราะสูล ﷺ ได้เข้ามายังมัศยิด จากนั้นมีชายคนหนึ่งเดินเข้ามัศยิดและได้ละหมาดจากนั้นเขาได้มาให้สลามกับท่านนบี ﷺ และท่านก็ได้ตอบสลามและท่านกล่าวว่า เจ้าจงกลับไปละหมาดใหม่เพราะท่านยังไม่ได้ละหมาดแล้วเขาจึงกลับไปละหมาดดังเช่นที่เขาละหมาดครั้งแรก จากนั้นเขาได้มาให้สลามกับท่านนบี ﷺ ท่านนบีกล่าวว่า เจ้าจงกลับไปละหมาดใหม่เพราะท่านยังไม่ได้ละหมาด ท่านกล่าวเช่นนี้สามครั้ง ชายคนนั้นกล่าวว่า ขอสาบานด้วยพระองค์ผู้ซึ่งแต่งตั้งท่านด้วยสัจธรรม ฉันไม่เคยละหมาดดีกว่าครั้งนี้อีกแล้ว ดังนั้นท่านจงสอนข้าพเจ้าด้วยท่านนบีตอบว่า เมื่อท่านยืนละหมาดท่านจงกล่าวตักบีร์แล้วก็จงอ่านจากอายะฮ์อัลกุรอานที่ง่ายดายสำหรับเจ้า จากนั้นเจ้าจงโค้งคำนับจนกระทั่งการโค้งนั้นนิ่งอยู่ชั่วขณะและท่านจงเงยหน้าขึ้นตรงจนกระทั่งขึ้นนิ่งชั่วขณะ จากนั้นท่านจงก้มกราบจนกระทั่งการก้มกราบนั้นนิ่งอยู่ชั่วขณะ จากนั้นท่านจงเงยหน้าขึ้นและนั่งให้นิ่งอยู่ชั่วขณะและท่านจงกระทำเช่นนั้นในการละหมาดของเจ้าทั้งหมด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่เชื่อถือ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลเชื่อถือ

หะดีษลำดับที่ 73 หน้า 109 บรรทัดที่ 30

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “พวกท่านจงละหมาดดังที่พวกท่านเห็นฉันละหมาด”

คำอธิบาย

หะดีษนี้เป็นส่วนหนึ่งจากหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์²⁸⁸ (al-Bukhārī, 1979:1/212) จากมุฮัมมัด เป็น อัลมุฮันนา จาก อับดุลวะฮาบ- อัลบุคอรีย์²⁸⁹ (al-Bukhārī, 1979:4/93) จากมุสตัดด จาก อิสมาอีล-อัดดารีมี²⁹⁰ (al-Dārimī, 2000:2/796) จาก ะหฺญา เป็น หัสซาน จาก วุฮัยบ เป็น คอลิด-

ทั้งหมดรายงานจาก อัยยูบ จาก อบีกิลาบะฮฺ จาก มาลิก เป็น อัลหุwayริษ ☞ โดย
สำนวนหะดีษของอัลบุคอรีย์ที่สมบูรณ์มีดังนี้

))

((

ความว่า “พวกเราได้มาหาท่านนบี ﷺ ขณะนั้นพวกเราขี้หนุ่มมีอายุไล่เลี่ยกัน
ดังนั้นพวกเราจึงอยู่กับท่านเราะฮฺลุถึง ยี่สิบวันกับคืน ท่านเราะฮฺลุ ﷺ ได้เมตตาต่อพวกเราอย่างมาก
เมื่อท่านคิดว่าพวกเราคงคิดถึงครอบครัวท่านจึงถามถึงคนที่พวกเราจากมา พวกเราก็ได้เล่าให้ท่าน
ฟังท่านจึงกล่าวว่า พวกท่านจงกลับไปหาครอบครัวของท่านเถิดและจงสั่งสอนพวกเขา ท่านได้ออก
อะไรมากมายแก่พวกเรา ฉันจำได้บ้างจำไม่ได้บ้าง และพวกท่านจงละหมาดดังที่พวกท่านเห็น

²⁸⁸ กิตาบ อัลอะฮฺซาน บาบ อัลอะฮฺซาน ลิลมุสาฟิรีน อีซา กานู ญะมาอะฮฺ วะ อัลอิกอมะฮฺ หะดีษที่ 631

²⁸⁹ กิตาบ อัลอาดาบ บาบ เราะหฺมัด อันนาส วัด บะฮาอิม หะดีษที่ 6008

²⁹⁰ กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มัน อะหฺก บิ อัลอิมามะฮฺ หะดีษที่ 1288

ฉันละหมาด เมื่อเข้าเวลาละหมาดก็ให้คนหนึ่งคนใดในพวกท่านทำการอะซานและจงให้ผู้อาวุโส
ในหมู่พวกท่านเป็นอิมามนำละหมาด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺ์เนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลเชื่อถือได้

หะดีษลำดับที่ 74 หน้า 113 บรรทัดที่ 23

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “จงละหมาดในสภาพที่ยืน หากไม่สามารถกระทำได้ที่จงละหมาดใน
สภาพที่นั่ง หากไม่มีความสามารถก็จงละหมาดในสภาพนอนหงาย อัลลอฮฺจะไม่ทรงบังคับชีวิต
หนึ่งชีวิตใดนอกจากตามความสามารถของชีวิตนั้นเท่านั้น”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้บางส่วนใกล้เคียงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุค
คอรี²⁹¹ (al-Bukhārī, 1979:1/348) รายงานจาก अबدان จาก अबดุลลอฮฺ –

อบูดาวูด²⁹² (Abū Dāwūd, 1997:1/409) จาก มุฮัมหมัด เป็น สุไลมาน อัลอันบาริ
รี²⁹³ (Ibn Mājah, 2000: 2/70) จาก อะลี²⁹³ เป็น มุฮัมหมัด -อะหมัด (Ahmad,
1313:4/426) – ทั้งสามท่านรายงานจาก ะกือ –

ทั้ง अबดุลลอฮฺและะกือรายงานจาก อิบรอฮีม เป็น ฎ็อฮฺมาน จาก หุสัยนฺ อัลมุอัล
ลิม จาก อิบน์ญะอฺอฺ จาก อิมรอน เป็น หุศัยนฺ رضي الله عنه โดยสำนวนที่สมบูรณ์ของ अबุกอริมีดังนี้

²⁹¹ กิตาบ ตักสิรฺ อัสเศาะลาฮฺ บาบ อีซา ลัมยุฎีก กออิมัน ศ็อลลี อะลา ญันนุบ หะดีษที่ 1117

²⁹² กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ ฟี เศาะลาต อัลกออิด หะดีษที่ 952

²⁹³ กิตาบ อิกอมะฮฺ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มา ญาอะ ฟี เศาะลาฮฺ อัลมะรฎู หะดีษที่ 1223

))

((

ความว่า “ฉันนั้นเป็นโรคสีดวง ฉันจึงถามท่านนบี ﷺ เกี่ยวกับการละหมาด ท่านจึงตอบว่า จงละหมาดในสภาพที่ยืน หากไม่สามารถกระทำได้ก็จงละหมาดในสภาพที่นั่ง หากไม่มีความสามารถก็จงละหมาดในสภาพนอนตะแคง”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮู

ระดับของหะดีษ

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงประโยคแรกเป็นหะดีษเศาะหี้หฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮู ส่วนประโยคที่สองคำว่า () ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการเพิ่มเติมจากสำนวนหะดีษที่ถูกบันทึกไว้

หะดีษลำดับที่ 75 หน้า 114 บรรทัดที่ 5

สำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “บุคคลใดที่ยืนละหมาดก็เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดและผู้ใดนั่งละหมาดเขาก็จะได้รับผลบุญครึ่งหนึ่งของผู้ยืนละหมาดและผู้ใดนอนละหมาดเขาก็จะได้รับผลบุญครึ่งหนึ่งของผู้นั่งละหมาดและเขาต้องนั่งเมื่อต้องการรุกู้อ์และสุญูด”

ศักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย²⁹⁴ (al-Bukhārī, 1979:1/347) จาก อุมะอุมัร จาก अबดุลวาริช – อัตติรมิซีย²⁹⁵ (al-Tirmidhī, 1977: 2/207) จากอะลี เป็น หุจญร จาก อีซา เป็น ยูนุส –อันนะสาอีย²⁹⁶ (al-Nasā’ī, 1999:3/248) จาก หุมัษด เป็น มัสอะกะฮ จาก สุฟยาน เป็น หะบิบ – อิบนาญะฮ²⁹⁷ (Ibn Mājah, 2000:2/72) จาก บิซร เป็น ฮิลาล อัลเศวาฟ จาก ยะซีด เป็น ชุร็อยฮ –อะหุมัด (Ahmad, 1313:4/435) จาก ยะหฺยา เป็น สะอิด –

ทั้งหมดรายงานจาก หุซัยน อัลมุอัลลิม จาก अबดุลลอฮ เป็น บุร็อยยะฮ จาก อิมรอน เป็น หุศ็อยน رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรียมีดังนี้

()

ความว่า “ฉัน (อิมรอน เป็น หุศ็อยน) ได้ถามท่านนบี صلى الله عليه وسلم ถึงการละหมาดของผู้ชายในสภาพการนั่งท่านนบี صلى الله عليه وسلم กล่าวว่า บุคคลใดที่ยืนละหมาดก็เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดและผู้ใดนั่งละหมาดเขาก็จะได้รับผลบุญครึ่งหนึ่งของผู้อื่นละหมาดและผู้ใดนอนละหมาดเขาก็จะได้รับผลบุญครึ่งหนึ่งของผู้นั่งละหมาด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลเชื่อถือได้

²⁹⁴ กิตาบ ตักศิร อัสเศาะลาฮฺ บาบ เศาะลาฮฺ อัลกออิด บิ อัลอิม่าฮฺ หะดีษที่ 1116

²⁹⁵ अबواب อัลเศาะลาฮฺ บาบ มาญาอะ อัน อัลเศาะลาฮฺ อัลกออิด อะลา นิศฟฺ มิน เศาะลาฮฺ อัลกออิม หะดีษที่ 371

²⁹⁶ กิตาบ กิยาม อัลลัยลฺ วัละ ตะญาวูฮฺ อันนะฮารฺ บาบ ฟิฏลฺ เศาะลาฮฺ อัลกออิด อะลา อัลนาอิม หะดีษที่ 1659

²⁹⁷ กิตาบ อิกอมะฮฺ อัลเศาะลาฮฺ บาบ เศาะลาฮฺ อัลกออิด อะลา นิศฟฺ มิน เศาะลาฮฺ อัลกออิม หะดีษที่ 1231

หะดีษลำดับที่ 76 หน้า 114 บรรทัดที่ 12

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่ถือว่าเป็นการละหมาดสำหรับบุคคลที่ไม่อ่านฟาติหะฮฺ อัลกิตาบ (ซูเราะฮฺ อัลฟาติหะฮฺ)”

ตำรับตำรับ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์²⁹⁸ (al-Bukhārī, 1979:1/247) จาก อะลี บิน อับดุลลอฮฺ – มุสลิม²⁹⁹ (Muslim, 1996:1/295) จาก อิบน์ บักกรฺ เป็น อะบีซัยบะฮฺ และ อัมรฺ อันนากิด และ อิสฮาก เป็น อิบรอฮีม – อับดุลอวูด³⁰⁰ (Abū Dāwūd, 1997:1/361) จาก กุฎัยบะฮฺ เป็น สะอีด และ อิบน์ อัสสัรหฺ – อัดติรมิซีย์³⁰¹ (al-Tirmidhī, 1977: 2/25) จาก มุฮัมหมัด เป็น ยะหฺยา เป็น อิบน์ อุมัยรฺ อัลมัจญี อับดุลลอฮฺ อัลอะคะนีซ และ อะลี บิน หุญญรฺ –

ทั้งหมดรายงานจาก สุฟยาน จาก อัซซุฮรี จาก มะหฺมูด เป็น อีรเราะบิอฺ จาก อุบา คะฮฺ เป็น อัศศอมิต โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรีย์มีดังนี้

(())

ความว่า “ไม่ถือว่าเป็นการละหมาดสำหรับบุคคลที่ไม่อ่านฟาติหะฮฺ อัลกิตาบ ”

สำนวนหะดีษของอับดุลอวูดมีประโยคเพิ่มเติมดังนี้

(())

298 กิตาบอัลอะซาน บาบ วุญบ อัลกิรออะฮฺ ลิลอิมาม อะ อัลมะอุมุม ฟิ เสาะละวาด กุลลียา หะดีษที่ 756

299 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ วุญบ กิรออะฮฺ อัลฟาติหะฮฺ ฟิ กุลลิล ร็อกอะฮฺ หะดีษที่ 34 , 35 และ 36

300 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มัน ตะเราะกะฮฺ อัลเศาะลาฮฺ ฟิ เสาะลาติฮฺ บิ ฟาติหะฮฺ อัลกิตาบ หะดีษที่ 822

301 อับวาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มาญูอะ อันนะฮฺ ลา เสาะลาต อิลลา บิ ฟาติหะฮฺ อัลกิตาบ หะดีษที่ 247

ความว่า “ไม่ถือว่าเป็นการละหมาดสำหรับบุคคลที่ไม่อ่านฟาติหะฮฺ อัลกิตาบขึ้น
ไป”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 77 หน้า 118 บรรทัดที่ 6

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อท่านสวดท่านจงวางหน้าผากแนบกับพื้น และอย่าได้รับแรง (เหมือน
ดั่งที่ไถจิกอาหาร) ”

คำอธิบาย

สำนวนที่ผู้แต่งอ้างอิงไม่มีการบันทึกในตำราหะดีษทั้งเก้าเล่ม หากแต่เป็นบางส่วนของหะดีษที่มีบันทึกในตำราเศาะหี้หฺ อิบน์ฮิบบาน³⁰² (Ibn Hibbān, 1997:5/206) จาก อัลหุสัยนุ เป็น มุฮัมมัด เป็น มุศอับ อัสนินญีย์ จาก มุฮัมมัด เป็น อุมร์ เป็น อัลฮัยยาญ จาก ษะหฺญา เป็น อับดุลเราะหฺมาน อัลฮะบะบีย์ จาก อุบัยดะฮฺ เป็น อัลอัสวัด จาก กอสิม เป็น อัลวะลีด จาก สินาน เป็น อัลฮาริษ เป็น มุศ็อรฺริฟ จาก ฏ็อลหะฮฺ เป็น มุศ็อรฺริฟ จาก มุญาฮิด จาก อิบน์อุมร์ رضي الله عنه โดยมีสำนวนดังนี้

...))

((

³⁰² กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ศิฟะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 1887

ความว่า “เมื่อท่านรูกูก็จงวางมือทั้งสองของท่านบนหัวเข้าทั้งสองพร้อมกับแยกนิ้วมือจากกัน และให้หยุดนิ่งชั่วขณะจนกว่าอวัยวะทุกส่วนกลับเข้าที่ และเมื่อท่านสุญูดก็จงวางหน้าผากแนบกับพื้นและและอย่าได้รับแรง (เหมือนดังที่ไถจิกอาหาร) และจงละหมาดยามหัวรุ่งและตอนท้ายของวัน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุกเว้นบุคคลดังต่อไปนี้

1. มุฮัมมัด เป็น อุมร์ เป็น อัลฮัยยาญ เป็นบุคคลเสาะคูค () (al-‘Asqalāniy, 1999:433)
2. ยะหฺยา เป็น อับดุลเราะหฺมาน อัลฮะบิบี เป็นบุคคลเสาะคูคบางครั้งมีข้อบกพร่องในการรายงาน () (al-‘Asqalāniy, 1999:523)
3. อุบัยดะฮฺ เป็น อัลฮะซัด เป็นบุคคลเสาะคูคบางครั้งจะทำการอำพรางสายรายงาน () (al-‘Asqalāniy, 1999:320)
4. กอสิม เป็น อัลวะลีด เป็นบุคคลเสาะคูค ยุฆริบ () (al-‘Asqalāniy, 1999:388)

อ็ชชะวาอิด

หะดีษนี้มีอ็ชชะวาอิดรายงานจากอิบนุอับบาซบันทึกโดย อะหฺมัด (Ahmad, 1313:1/278) จาก สุลัยมาน เป็น คาวูด อัลฮาซิมียฺ จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น อับอ็ชชีนาด จาก มุซา เป็น อุกบะฮฺ จาก ศอลิหฺ เมอาลา อัลเตอาอะมะฮฺ จาก อิบนุอับบาซ رضي الله عنه โดยมีสำนวนหะดีษสมบูรณ์ดังนี้

))

((

ความว่า “ได้มีชายคนหนึ่งถามท่านนบี ﷺ ถึงเรื่องเกี่ยวกับการละหมาด ท่านเราะสูด จึงกล่าวกับเขาว่า ท่านจงดูระหว่างซอกของนิ้วมือและนิ้วเท้าคือ อาบน้าละหมาดอย่างสมบูรณ์ และส่วนหนึ่งที่ท่านนบีบอกแก่เขาว่า เมื่อท่านรูกูท่านจงวางมือของท่านบนหัวเข้าทั้งสองจนนิ่งชั่วขณะ และเมื่อท่านสุญูดท่านจงวางหน้าผากแนบกับพื้นจนท่านรู้สึกสภาพของพื้นนั้น”

หะดีษอัชชะวาฮิดนี้เป็นหะดีษหะสันเนื่องจากผู้รายงานหะดีษบางคนไม่ถึงชั้นยิ
เกาะฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากผู้รายงานบางท่านมีสถานภาพไม่ถึงชั้นยิเกาะฮุ
ตรงกับคำวินิจฉัยของซัยคุอัลอัลบานีย์ ในหนังสือเศาะฮีหุ อัดดีรฎิม ที่ระบุว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษหะ
สัน (al-Albāniy,2000: 34)

หะดีษลำดับที่ 78 หน้า 114 บรรทัดที่ 14

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ช่วงที่บ่าวใกล้ชิดที่สุดต่อองค์อภิบาลของเขาคือขณะที่ทำการก้มกราบ
(สัจญุด)”

คำอธิบาย

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ใกล้เคียงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม³⁰³ (Muslim,
1996:1/350) จาก ฮารูน เป็น มะอฺรูฟ และ อัมรฺ เป็น เสาวาด —อบูดาวูด³⁰⁴ (Abū Dāwud,
1997:1/382) จาก อะหฺมัด เป็น ศอลิหฺ และ อะหฺมัด เป็น อัมรฺ เป็น สัรหฺ และมุฮัมมัด เป็น สะละ
มะฮฺ —อันนะสาอี³⁰⁵ (al-Nasā’iy, 1999:2/576) จาก มุฮัมมัด เป็น สะละมะฮฺ —อะหฺมัด
(Ahmad, 1313:2/421) จาก ฮารูน —

ทั้งหมดรายงานจาก अबดุลลอฮฺ เป็น วะฮฺบ จาก อัมรฺ เป็น อัลฮาริษ จาก อุมารเราะฮฺ
เป็น เมาะซียะฮฺ จาก สุมัย เมาลาอบูบักร์ จาก อบูศอลิหฺ ษักวาน จาก อบูสุร็อยเราะฮฺ ﷺ โดยสำนวน
หะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

³⁰³ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มา ยุกอล ฟิ อีรฎูญ วะ อัศศัจญุด หะดีษที่ 215 (482)

³⁰⁴ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ฟิ อัคคูอาฮฺ ฟิ อีรฎูญ วะ อัศศัจญุด หะดีษที่ 875

³⁰⁵ กิตาบ อัศศัจญุด บาบ อีกรอบ มายะกุน อัลอับบุด มินัลลอฮฺ อัชชะวะญุด หะดีษที่ 1136

(())

ความว่า “ช่วงที่บ่าวใกล้ชิดที่สุดต่อองค์อภิบาลของเขาคือขณะสุญูด ดังนั้น (ในสุญูด) จงวอนขอมากๆ”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลลึเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลลึเกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 79 หน้า 114 บรรทัดที่ 21

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ฉันได้รับบัญชาให้สุญูดด้วยอวัยวะเจ็ดส่วน หน้าผาก ฝ่ามือทั้งสอง หัวเข่าทั้งสอง และนิ้วเท้าทั้งสอง”

ศักริัจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ใกล้เคียงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี³⁰⁶ (al-Bukhārī, 1979:1/263) จาก มุอัลลา เป็น อะฮ์มัด-มุสลิม³⁰⁷ (Muslim, 1996:1/354) จาก มุฮัมมัด เป็น ฮาดิม จาก บะหุซ-อันนะสาอีย³⁰⁸ (al-Nasā’iy, 1999:2/557) จาก อัมรฺ เป็น มัสนูรฺ อันนะสาอีย จาก อัลมุอัลลา-อะหฺมัด (Ahmad, 1313:1/305) จาก ยะหฺยา เป็น อิสฮาก-อัดดารี

³⁰⁶ กิตาบ อัลอะซาน บาบ อัลสุญูด อะลา อัลอันฟฺ หะดีษที่ 812

³⁰⁷ กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ อะอฺญูฮฺ อัลสุญูด หะดีษที่ 230

³⁰⁸ กิตาบ อัลตัฎบีก บาบ อัลสุญูด อะลา อัลยะคฺษฺ หะดีษที่ 1096

มี³⁰⁹ (al-Dārimī, 2000:2/833) จาก มุสลิม เป็น อิบรอฮีม และ ะหฺญา เป็น หัสซาน- ทั้งหมด รายงานวุฮัยบ จาก อับดุลลอฮฺ เป็น ฎอวฺส –

อัคริมิซีย³¹⁰ (al-Tirmidhī, 1977: 1/62) จาก กุฎบยะฮฺ จาก หัมมาด เป็น ซัยค- อิบนุมาญะฮฺ³¹¹ (Ibn Mājah, 2000:1/478) จาก บิซฺร เป็น มุอาฮฺ อัลญะเรริจ จาก อนุอะวานะฮฺ และหัมมาด เป็น ซัยค- ทั้งสองท่านรายงานจาก อัมรฺ เป็น ดินาร-

ทั้งหมดรายงานจาก ฎอวฺส จาก อิบน์อับบาส رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรีที่สมบูรณมีดังนี้

))

((

ความว่า “ฉันได้รับบัญชาให้สวดด้วยอวัยวะเจ็ดส่วน หน้าผาก และได้ชี้ด้วยมือ ท่านยังจุมูก ฝ่ามือทั้งสอง หัวเข่าทั้งสอง และนิ้วเท้าทั้งสองข้างโดยไม่อนุญาตให้เรารองด้วยผมหรือ เสื้อผ้า”

สถานภาพผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮฺ

³⁰⁹ กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ อัลสุญูด อะลา สับอะฮฺ อัลอะอฺซอมฺ หะดีษ 1358

³¹⁰ อับวาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มาญอะฮฺ อัลสุญูด อะลา สับอะฮฺ อัลอะอฺอฺ หะดีษที่ 273

³¹¹ กิตาบ อิกอมะฮฺ อัลเศาะลาฮฺ บาบ อัลสุญูด หะดีษที่ 883

หะดีษลำดับที่ 80 หน้า 121 บรรทัดที่ 2

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “กุญแจของการละหมาด คือความสะอาด (การอาบน้ำละหมาด) และตะหุรีม (ของการละหมาด) นั่นคือการกล่าวตักบีร์และตะหุลีล (ของการละหมาด) คือการกล่าวสลาม

ตัดร็ญ์

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ผู้วิจัยได้ทำการตัดร็ญ์แล้วในหะดีษลำดับที่ 71

หะดีษลำดับที่ 81 หน้า 126 บรรทัดที่ 21

สำนวนหะดีษ

﴿ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴾))

((

ความว่า “เมื่ออิมาม (ผู้นำละหมาด) อ่านถึงอายะฮ์

﴿ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴾

(แปลว่า ไม่ใช่แนวทางของพวกที่ถูกโกรธาและหลงผิด³¹²) ท่านทั้งหลายจงกล่าวว่า อามีน เพราะผู้ใดที่คำพูดของเขาตรงกับกรกล่าวอามีนของมลาอิกะฮ์เขาจะได้รับการอภัยบาปที่ผ่านมา”

ตัดร็ญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์³¹³ (al-Bukhārī, 1979:1/254) รายงานจาก अबดุลลอฮ์ بن مسعود -อัลบุคอรีย์³¹⁴ (al-Bukhārī,

312 ดูเราะฮ์ อัลฟาติหะฮ์ อายะฮ์ที่ 7

313 กิตาบ อัลอะซาน บาบ ญะฮ์ริลมะอุมุม บิ ตะมีน หะดีษที่ 782

1979:3/189) อับดุลลอฮ์ เป็น ยูซุฟ – อับดุลอูด³¹⁵ (Abū Dāwud, 1997:1/402) จาก อัลเกาะอุนะบีซ – อันนะสาอีย³¹⁶ (al-Nasā'iy, 1999:2/482) จาก กุฎัยบะฮ์ – ทั้งหมดรายงานจากมาลิก³¹⁷ (Mālik, 2001:92) จาก สุมัย เมลา อิบิบักร์ จาก อิบิศอลิหุ อัลสัมมาน-

อันนะสาอีย³¹⁸ (al-Nasā'iy, 1999:2/482) จาก อิสมาอีล เป็น มัสอูด จาก ยะซีด เป็น ซุรียอ – อะหมัด (Ahmad, 1313:2/270) จาก อับดุลเราะซาค – อัลดาริมีย³¹⁹ (al-Dārimīy, 2000:2/793) จาก นัศร เป็น อะลีซ จาก อับดุลอะอูลา – ทั้งหมดรายงานจาก มะอุมัร จาก อัซซุรีย จาก อิบินู อัลมุสัยัซ จาก อิบิสะละมะฮ์ –

ทั้งหมดรายงานจาก อับดุลอูดเราะฮ์ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีมีดังนี้

﴿ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴾))
((

ความว่า “เมื่ออิมามอ่านถึงอายะฮ์

﴿ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴾

(แปลว่า ไม่ใช่แนวทางของพวกที่ถูกโกรธกริ้วและหลงผิด) ท่านทั้งหลายจงกล่าวว่า อามีน เพราะผู้ใดที่คำพูดของเขาตรงกับกรกล่าวอามีนของมลาอิกะฮ์เขาจะได้รับการอภัยบาปที่แล้วๆมา”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลศลิเกอะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลศลิเกอะฮ์

314 กิตาบ อัตตัจฟีรุ บาบ ซ็อยริลมันญูบ อะลัยฮิม วัลฎุอ์อ์ลลิน หะดีษที่ 4475

315 กิตาบ อัศเศาะลาฮ์ บาบ อัตตะมิน วัเราะฮ์ อัลอิมาม หะดีษที่ 935

316 กิตาบ อัศเศาะลาฮ์ บาบ อัลอัมรุ บิ อัตตะมิน ค็อลพะ อัลอิมาม หะดีษที่ 928

317 กิตาบ อัศเศาะลาฮ์ บาบ มาญูอะ ฟิ อัตตะมิน ค็อลพะ อัลอิมาม หะดีษที่ 45

318 กิตาบ อัศเศาะลาฮ์ บาบ ญะฮ์รุลอิมาม บิ อามีน หะดีษที่ 926

319 กิตาบ อัศเศาะลาฮ์ บาบ ฟิ ฟิฏลุ อัตตะมิน หะดีษที่ 1282

หะดีษลำดับที่ 82 หน้า 132 บรรทัดที่ 15

สำนวนหะดีษ

(())

ตั้ครี่จัญ

หะดีษนี้ผู้วิจัยได้ทำการตั้ครี่จัญแล้วในหะดีษลำดับที่ 24

หะดีษลำดับที่ 83 หน้า 133 บรรทัดที่ 34

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “มันเป็นการจกซิงที่ซัยญอนจกซิงไปจากละหมาดของบ่าวคนนั้น”

ตั้ครี่จัญ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี³²⁰ (al-Bukhārī, 1979:1/244) และอบูดาวูด³²¹ (Abū Dāwud, 1997:1/392) จาก มุ้ตัดตั้ด-อตั้ครี่มิซัย³²² (al-Tirmidhī, 1977: 2/484) จาก ศอลิหุ เป็น อับดุลลอฮฺ-ทั้หมครายงานจากอบูอัลอหฺวัศ –

อั้นนะสาอีย³²³ (al-Nasā’iy, 1999:3/12) จาก อัมรุ เป็น อะลีย จาก อับครเราะหุมาน – อะหฺมัด (Aḥmad,1313:6/70) จาก มุอาวิยะฮฺ เป็น อัมรุ – อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:6/106) จาก อบูสะอีด – ทั้หมครายงานจาก ซาอิดะฮฺ –

³²⁰ กิตาบ อัลอะซาน บาบ อัลอิดติฟาด ฟิ อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 751 และกิตาบ บัดอฺ อัลค็อลกุ บาบ คิฟัต อิบลิส วัะ ญุนูดุหฺ หะดีษที่ 3291

³²¹ กิตาบ อัสเศาะลาฮฺ บาบ อัลอิดติฟาด ฟิ อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 910

³²² อับวาบ อัสเศาะลาฮฺ บาบ มาซุกิเราะฮฺ ฟิ อิดติฟาด ฟิ อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 590

³²³ กิตาบ อัสสะฮฺวี บาบ อตั้ซซิด ฟิ อิดติฟาด ฟิ อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 1195

ทั้งหมดรายงานจาก อัซฮับ เป็น อบีอัสชะอฆาอ์ จาก บิดาของเขา จาก มัสรูก จาก อาอิชะฮฺ เพราะฎีลลอสฺอันฮา โดยมีสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีย์มีดังนี้

))

((

ความว่า “ฉันได้ถามท่านนบี ﷺ ถึงการเลื่อมมองในเวลาละหมาด ท่านได้กล่าวตอบว่า มันเป็นการฉกชิงที่ชัฏจนฉกชิงไปจากละหมาดของบ่าวคนนั้น”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นผู้ที่เชื่อถือได้

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหীหฺเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นผู้ที่เชื่อถือได้

หะดีษลำดับที่ 84 หน้า 134 บรรทัดที่ 16

สำนวนหะดีษ

((

))

ความว่า “เป็นเพราะเหตุใดที่ผู้คนบางกลุ่มมองฟ้าในขณะที่ละหมาดของพวกเขา พวกเขาจะต้องยุติจากการกระทำเช่นนั้นหรือว่าตาของพวกเขาจะถูกควักเอาไป”

ตำราอ้างอิง

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงคล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์³²⁴ (al-Bukhārī, 1979:1/244) จาก อะลีฮฺ เป็น อัลดุลลอสฺ—อับูดาวูด³²⁵ (Abū Dāwūd, 1997:1/393)

³²⁴ กิตาบ อัลอะซาน บาบ ร็อฟอ์ลัด บะศ็อรฺ อิลลา อัศสะมาอ์ ฟิ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 750

³²⁵ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อันนะซ็อรฺ ฟิ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 913

จาก มุสัจจัตต —อันนะสาอีย³²⁶ (al-Nasā'iy, 1999:3/11) จาก อับดุลลอฮฺ เป็น สะอีด และ ชุอัยบ
เป็น ยูซุฟ —อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:3/112) —ทั้งหมดรายงานจาก ยะหฺยา เป็น สะอีด —

อิบนุมาญะฮฺ³²⁷ (Ibn Mājah, 2000:1/546) จาก นัศร เป็น อะลี อัดญะฮฺญะมีย
จาก อับดุลอะฮฺลา —อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:3/109) จาก อิบโนอบีอะคีย จาก สะอีด และอิบนุญะฮ
ฟัร จาก สะอีด และอัลค็อฟฟาฟ —

ทั้งหมดรายงานจาก สะอีด จาก เกาะตาดะฮฺ จาก อะนัส رضي الله عنه

โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรีที่สมบูรณมีดังนี้

(())

ความว่า “เป็นเพราะเหตุใดที่ผู้คนบางกลุ่มมองฟ้าในขณะที่ละหมาดของพวกเขา
ท่านนบี ﷺ ได้เน้นหนักในคำพูดของท่าน จนท่านได้กล่าวว่า พวกเขาจะต้องยุติจากการกระทำ
เช่นนั้นหรือไม่ดวงตาของพวกเขาจะถูกกวักเอาไป”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นผู้ที่เชื่อถือ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นผู้ที่เชื่อถือ

³²⁶ กิตาบ อัศสะฮฺวี บาบ นัซยุ อัน ร็อฟู อัลบะซ็อร อิลลา อัศสะมาอ์ ฟิ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 1192

³²⁷ กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัลคุซอ ฟิ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 1044

หะดีษลำดับที่ 85 หน้า 134 บรรทัดที่ 27

สำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “ขณะที่คนหนึ่งกำลังละหมาดเขาผู้นั้นกำลังเข้าเฝ้าพระผู้อภิบาลของเขา ดังนั้นอย่าถ่มน้ำลายไปด้านหน้าหรือด้านขวาแต่อนุญาตให้ถ่มน้ำลายทางซ้ายได้”

ศักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์³²⁸ (al-Bukhārī, 1979:1/375) จาก มุฮัมมัด จาก ซุนด์ร –มุสลิม³²⁹ (Muslim, 1996:1/390) จาก มุฮัมมัด เป็น อัลมุฮันนา และ อิบน์บิซซาร จาก มุฮัมมัด เป็น ญะอ์ฟิร – ทั้งสองท่านจาก ซุบะฮุ

—
อะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/176) จาก มุฮัมมัด เป็น ญะอ์ฟิร จาก ซุบะฮุ และ หัจญัจ จาก เกาะตาอะฮ์—

ทั้งหมดรายงานจาก อะนัส เป็น มาลิก   โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีย์มีดังนี้

)

((

ความว่า “ขณะที่คนหนึ่งกำลังละหมาดเขาผู้นั้นกำลังเข้าเฝ้าพระผู้อภิบาลของเขา ดังนั้นอย่าถ่มน้ำลายไปด้านหน้าหรือด้านขวาแต่อนุญาตให้ถ่มน้ำลายทางซ้ายหรือได้เท่าซ้ายได้”

328 กิตาบ อัลอะมัล ฟิ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มายะญูซ มิน อัลบุศ็อก วะ อันนัฟคุ ฟิ อัลเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 1214 ในกิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ หัก อัลบุซาก บิ อัลยัค มิน อัลมัศญิด หะดีษที่ 405 และในกิตาบ มะวาเก็ด อัลเศาะลาฮฺ บาบ อัลมุศ็อลลีฮ์ ญุนาญีฮ์ ร็อบบะฮุ หะดีษที่ 532

329 กิตาบ อัลมะสาญิด วะ มะวาฎิอ อัลเศาะลาฮฺ บาบ นัซุ อัน อัลบุศ็อก ฟิ อัลมัศญิด ฟิ อัลเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 54 (551)

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นผู้ที่ยีเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีห์เนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นผู้ที่ยีเกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 86 หน้า 134 บรรทัดที่ 31

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “การถ่มน้ำลายในมัสยิดถือเป็นความผิดส่วนการจะลบล้างความผิดนั้นคือการกลบมัน”

ตำริญญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย³³⁰ (al-Bukhārī, 1979:1/151) จาก อาดีม—อาดารีมี³³¹ (al-Dārimī, 2000:2/876) จาก ฮาซิม เบ็น อัลกอสิม—ทั้งสองท่านรายงานจากจาก ซุบะฮ์—

มุสลิม³³² (Muslim, 1996:1/390) จาก ยะหฺยา เบ็น ยะหฺยา และ กุตัยบะฮ์ เบ็น สะ อีด —อับดูวูด³³³ (Abū Dāwūd, 1997:1/230) จาก มุสดีด —อติร์มิซีย³³⁴ (al-Tirmidhī, 1977: 2/461) จาก กุตัยบะฮ์—ทั้งสามท่านรายงานจาก อับอวะวานะฮ์—

330 กิตาบ อัลเศาะลาฮ์ บาบ กะฟาเราะฮ์ อัลบุฆาก ฟิ อัลมัสนู๊ด หะดีษที่ 415

331 กิตาบ อัลเศาะลาฮ์ บาบ กะเราะฮิยะฮ์ อัลบุฆาก ฟิ อัลมัสนู๊ด หะดีษที่ 1435

332 กิตาบ อัลมะสาญิด วั มะวาอูอิ อัลเศาะลาฮ์ บาบ นัสยุ อัน อัลบุศ็อก ฟิ อัลมัสนู๊ด ฟิ อัลเศาะลาฮ์ หะดีษที่ 55 (552)

333 กิตาบ อัลเศาะลาฮ์ บาบ กะเราะฮิยะฮ์ อัลบุฆาก ฟิ อัลมัสนู๊ด หะดีษที่ 475

334 อับวาว อัลเศาะลาฮ์ บาบ ฟิ กะเราะฮิยะฮ์ อัลบุฆาก ฟิ อัลมัสนู๊ด หะดีษที่ 572

อะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/274) จาก มุฮัมมัด เป็น ยะซิด อัลวาสิฏี๊ยะ จาก ฮิซาม อัคคัสตุวาอี๊ยะ-

ทั้งหมดรายงานจาก เกาะตาอะฮฺ จากอะนัส เป็น มาลิก رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่ สมบูรณ์ของอัลบุคอรี๊ยะมีดังนี้

(())

สำนวนของอัลบุคอรี๊ยะและผู้บันทึกหะดีษอื่นๆใช้คำว่า () ในขณะที่ผู้แต่งใช้ คำว่า () ทั้งสองคำมีความหมายเหมือนกันคือ การถ่มน้ำลาย

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นผู้ที่เชื่อถือได้

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทุกคนเป็นผู้ที่เชื่อถือได้

หะดีษลำดับที่ 87 หน้า 135 บรรทัดที่ 13

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านหายใจจ้วงเอามือของเขาปิดปากเพราะ ซัยกฺอนจะเข้าไปในปากได้”

ตำริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนที่บันทึกโดยอะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/96) จาก อัฟฟาน จาก วุฮัยบฺ —อบูดาวูด³³⁵ (Abū Dāwud, 1997:5/180) จาก อะหฺมัด เป็น

³³⁵ กิตาบ อัลอาดาบ บาบ มาญูอะ ฟิ อัตตะฆาอฺบฺ หะดีษที่ 5026

ยูนุส จาก ซุฮัยร –อัดดารีมี³³⁶ (al-Dārimī, 2000:2/869) จาก นุอัยมฺ เป็น หัมมาด จาก อับดุลอะซีซ –อะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/31) จาก วะกีอฺ จาก สุฟยาน –

ทั้งหมาดรายงานจาก ซุฮัยลฺ จาก อิบน์อับิสะอิด อัลคุดรียฺ จาก บิดาของเขา (อับิสะอิด อัลคุดรียฺ رضي الله عنه) โดยสำนวนที่สมบูรณ์ของอะหฺมัดมีดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านหาวก็จงใช้มือปิดปากไว้เพราะชัยฎอนจะเข้าไป”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลศิกะฮฺยกเว้นซุฮัยลฺ เป็น อับิสะอิดหุเป็นบุคคลเศาะอูด บั้นปลายชีวิตมีความเลอะเลือน () (al-‘Asqalāniy, 1999:199)

อักษะวาอิด

หะดีษนี้ยังมีอักษะวาอิดรายงานจากอับุซุร็อยเราะฮฺ บันทีก โดยอัดดิมิซีย³³⁷ (al-Tirmidhiy, 1977: 5/86) จาก อิบน์อับิอุมร์ จาก สุฟยาน จาก อิบน์อับิญจลัน จาก อัลมัคบุรียฺ จาก อับุซุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه ด้วยสำนวนดังนี้

)

((

ความว่า “การจามนั้นมาจากอัลลอสฺส่วนการหาวนั้นมาจากชัยฎอน เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านหาวแล้ว เขาก็จงเอามือของเขาปิดปากไว้ และเมื่อเขาเปล่งเสียง อาฮฺ อาฮฺ (ขณะหาว) แท้จริงชัยฎอนจะหัวเราะข้างในปากของเขา และแท้จริงอัลลอสฺทรงรักการจามและเกลียดการหาวของคนหนึ่งที่เปล่งเสียง อาฮฺ อาฮฺ (ขณะหาว) เพราะชัยฎอนจะหัวเราะเยาะข้างในปากของเขา”

อัดดิมิซียก่่าว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เศาะหฺีหฺ

³³⁶ กิตาบ อัลเศาะละลาฮฺ บาบ อัลตะฆาอูบ ฟิ อัลเศาะละลาฮฺ หะดีษที่ 1422

³³⁷ กิตาบ อัลอาดับ บาบ มาญูอะ อินนัลลอสฺ ยูหิบ อัลลุกูฏ วะ ยักเราะฮฺ อัลตะฆาอูบ หะดีที่ 2746

อิบนุมาญะฮ์³³⁸ (Ibn Mājah, 2000:1/515) จาก มุฮัมหมัด เป็น อัศเศาะบาหฺ จาก หัฟศฺ เป็น นิยาซ จาก อับดุลลอฮฺ เป็น สะอีด อัลมัฏบรียฺ จาก บิดาของเขา จาก อิบุนุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه ด้วยจำนวนดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านเขาก็จงใช้มือปิดปากและอย่าได้เปล่งเสียงขณะหาเพราะแท้จริงชัยฏอนจะหัวเราะเยาะต่อเขา”

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหฺ ลิฆ็อยริฮฺ แม้ว่าในสายรายงานมีผู้รายงานหะดีษบางท่านไม่ถึงชั้นมิเกาะฮฺ แต่เนื่องจากมีอ็ชชะวาฮิดที่เศาะหীหฺมาสนับสนุน สายรายงานหะดีษนี้สามารถเลื่อนจากระดับหะสัน เป็นเศาะหীหฺ ลิฆ็อยริฮฺ

³³⁸ กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มายูกร้อฮฺ ฟิ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 968

4.3.1 บาบ มายูฟลิต อัศเศาะลาฮฺ³³⁹ () (หมวดว่าด้วยสิ่งที่ทำให้การ
ละหมาดเป็นโมฆะ)

หะดีษลำดับที่ 88 หน้า 135 บรรทัดที่ 31

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “แท้จริงในละหมาดนี้ไม่เหมาะสมที่จะนำสิ่งใดจากคำพูดของมนุษย์มา
บรรจุไว้”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นเป็นบางส่วนจากหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม³⁴⁰
(Muslim, 1996:1/381) จาก อับดุลอะซีซ มุฮัมมัด อัศเศาะบาหฺ และ อับดุลอะซีซ อิบนิญะบะฮฺ —
อับดุลอะซีซ³⁴¹ (Abū Dāwud, 1997:1/399) จาก มุฮัมมัด จาก ยะหฺยา — ทั้งสองท่านรายงานจาก อิส
มาอีล เป็น อิบรอฮีม อัลดะอุนา —

อะหฺมัด (Ahmad, 1313:5/448) จาก ยะหฺยา เป็น สะอีด จาก หัจญัจ เป็น อิบนิญ
ษมาน อัศเศาะวาฟ — อันนะสาอียฺ³⁴² (al-Nasā'iy, 1999:3/19) จากอิสฮาก เป็น มัสนูร จาก มุฮัม
มัด เป็น ยูซุฟ — อัลดะอุนา³⁴³ (al-Dārimī, 2000:2/942) จาก อับดุลมุฮัมมัด — ทั้งสองท่านจาก
อัลอะซาอียฺ —

อะหฺมัด (Ahmad, 1313:5/448) จาก อัฟฟาน จาก อะบาน เป็น ยะซีด อัลอฏเฏาะอ์

ทั้งหมดนี้รายงานจาก ยะหฺยา เป็น อิบนิญะบะฮฺ จาก ฮิลาล เป็น อิบนิญะบะฮฺ จาก
อะญอญ เป็น ยะซาร์ จาก มุอาวิยะฮฺ เป็น อัลหะกัม อัศเศาะอียฺ โดยสำนวนบางส่วนหะดีษของ
มุสลิมมีดังนี้

339 หนังสือ บุฆะฮฺ อัญญุลลาบ เล่มที่ 1 หน้า 135

340 กิตาบ อัลดะอุนา วะ มะวาอิอิ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ตะหฺริม อัลกะลาม ฟิ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 33 (531)

341 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ตะหฺริม อัลอะอฺลุส ฟิ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 930

342 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัลกะลาม ฟิ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 1217

343 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อันนะฮฺ อับ อัลกะลาม ฟิ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 1543

((... ..))

ความว่า “แท้จริงในละหมาดนี้ไม่เหมาะสมที่จะนำสิ่งใดจากคำพูดของมนุษย์มาบรรจุไว้ แน่แท้ละหมาดนั้นมีการตัสบีหฺ การตักบิรฺ และการอ่านอัลกุรอาน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหิหฺ เนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 89 หน้า 141 บรรทัดที่ 27

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านจะละหมาดก็จงให้เขาวางสิ่งหนึ่งสิ่งใดข้างหน้าของเขา ถ้าหากไม่พบสิ่งใดๆ ให้ปักไม้เท้า ถ้าหากไม่มีไม้เท้าให้ขีดที่พื้นหนึ่งขีด หลังจากนั้นบุคคลที่เดินผ่านข้างหน้าเขาจะไม่กระทบกับเขา”

ตำริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นใกล้เคียงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/249) จาก สุฟยาน เป็น อุยฺยนะฮฺ –อบูดาวูด³⁴⁴ (Abū Dāwud, 1997:1/313) จาก มุสดีด จาก บิษรฺ เป็น อัลมุฟิฏฏอล –อิบนุมัจญะฮฺ³⁴⁵ (Ibn Mājah, 2000:1/504) จาก บักรฺ เป็น เคาะลัฟ ออบุบิษรฺ จาก หุมาฺยุด เป็น อัลอัศวัด –

³⁴⁴ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัลอัลคัฎฏ อีซา ลัม ยะญิด อะคีอน หะดีษที่ 689

³⁴⁵ กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มายุด อัลมุศตัรฺ อัลมุศอลลีหฺ หะดีษที่ 943

ทั้งหมดรายงานจาก อิสมาอีล เป็น อุมัยยะฮฺ จาก อบูอัมรฺ เป็น มุฮัมมัด เป็น หุร็อยษฺ (บางครั้งผู้รายงานระบุว่า อบูมุฮัมมัด เป็น อัมรฺ เป็น หุร็อยษฺ อัลอุษรียฺ) จาก ปูของเขา (หุร็อยษฺ เป็น สุลัยม) จาก อบูสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอะหมัดมีดังนี้

))

((

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านจะละหมาดก็จงให้เขาวางสิ่งหนึ่งสิ่งใด ข้างหน้าของเขา ถ้าหากไม่พบสิ่งใดๆ ให้ปักไม้เท้า ถ้าหากไม่มีไม้เท้าให้ขีดที่พื้นหนึ่งขีด หลังจากนั้นบุคคลที่เดินผ่านข้างหน้าเขาจะไม่กระทบกับเขา”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮุกเว็น อบูอัมรฺ เป็น มุฮัมมัด เป็น หุร็อยษฺ เป็นบุคคลมัจญ์ฮูด () (al-‘Asqalāniy, 1999:582)

ระดับของหะดีษ

หะดีษเป็นหะดีษที่เงาะฮิฟเนื่องจากมีผู้รายงานที่มัญฮูด อีกทั้งมีความขัดแย้งและ ตัปสนในสายรายงาน อิบนูหะญัรฺ กล่าวว่าผู้ที่ชี้ว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษเงาะฮิฟ ประกอบด้วย สุฟยาน เป็น อุยัยนะฮฺ อิมามอัซซาฟิฮิยฺ และอัลบะฆะนะวียฺ อิบนูเศาะลาหฺ ได้นำหะดีษนี้เป็นตัวอย่างของหะดีษที่มูฎฎะฮิฟ (al-‘Asqalāniy, 1995:1/518) ส่วนซัยคฺอัลอัลบานียฺก็ระบุในหนังสือเงาะฮิฟ สุนัน อิบิดาวูดว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษเงาะฮิฟ (al-Albāniy, 2000:56)

หะดีษลำดับที่ 90 หน้า 142 บรรทัดที่ 1

สำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “เมื่อคนใดคนหนึ่งในพวกท่านละหมาดโดยมีสิ่งกั้นขวางจากผู้อื่น ดังนั้นเมื่อผู้ใดต้องการจะผ่านเบื้องหน้าเขาอีกก็จงผลักยั้งผู้นั้นไว้ ถ้าเขายังฝืนอีกก็จงสู้กับเขา เพราะแท้จริง นั่นแหละคือชัยฏอน”

ตำรับจัญ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี³⁴⁶ (al-Bukhārī, 1979:1/177) รายงานจาก อุมมะอุมัร จาก अबดุลวาริช จาก ยูนุส –

มุสลิม³⁴⁷ (Muslim, 1996:1/363) จาก ชัยบาน เป็น ฟิรูก –อบูดาวูด³⁴⁸ (Abū Dāwud, 1997:1/316) จาก อุมมุซา เป็น อิสมาอิล –ทั้งท่านรายงานจาก สุลไลมาน เป็น อัลมุหัมมะเราะฮ์ –

ทั้งยูนุส และสุลไลมาน เป็น อัลมุหัมมะเราะฮ์ รายงานจาก หุมัยดฺ เป็น ฮิลาล จาก อิบีสอ ลีหฺ –

อบูดาวูด³⁴⁹ (Abū Dāwud, 1997:1/315) จาก อัลเกาะอุนะบีฮ์ –อันนะสาอีย์³⁵⁰ (al-Nasā’ī, 1999:1/399) จาก กุฏัยบะฮ์ –อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:3/43) จาก อิสฮาก –

ทั้งหมดนั้นรายงานจากมาลิก³⁵¹ (Mālik, 2001: 139) –

อิบน์มาญะฮ์³⁵² (Ibn Mājah, 2000:1/510) จาก อิบน์อัยยูบ จาก อิบน์ออลิด อัลอะหฺมัด จาก อิบน์อัจญ์ลัน –อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:3/49) จาก अबดุลเราะหฺมาน จาก ชุฮัยบ์ –

³⁴⁶ กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ ชะรูก อัลมุศ็อลลีฮฺ มัน มัรเราะฮฺ บัยนะชะดัฮฺ หะดีษที่ 509

³⁴⁷ กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มันอุลมารฺ บัยนะ ชะดัฮฺ อัลมุศ็อลลีฮฺ หะดีษที่ 259 และหะดีษที่ 258 (505)

³⁴⁸ กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มายุมฺ อัลมุศ็อลลีฮฺ อัน ชัดเราะฮฺ อัน อัลมุมิรฺ บัยนะชะดัฮฺ หะดีษที่ 700

³⁴⁹ กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มายุมฺ อัลมุศ็อลลีฮฺ อัน ชัดเราะฮฺ อัน อัลมุมิรฺ บัยนะชะดัฮฺ หะดีษที่ 697

³⁵⁰ กิตาบ อัลกิบละฮฺ บาบ อัตตะฮฺดีด ฟิ อัลมุรฺรุรฺ บัยนะ ชะดัฮฺ อัลมุศ็อลลีฮฺ วะ บัยนะสุตเราะฮฺตะฮฺ หะดีษที่ 756

³⁵¹ กิตาบ ก็อศรฺ อัลเศาะลาฮฺ ฟิ อัศสะฟิรฺ บาบ อัตตะฮฺดีด ฟิ อัน ชะมฺรุ อะหฺัด บัยนะชะดัฮฺ อัลมุศ็อลลีฮฺ หะดีษที่ 33

ทั้งมาลิก อิบน์อุฎยาน และ ชุฮัยร รายงานจาก ซัยด์ เป็น อัศลัม จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น อปีสะอิด –

อันนะสาอีย³⁵³ (al-Nasā'iy, 1999:7/432) จาก มุฮัมหมัด เป็น มุศอับ จาก มุฮัมหมัด เป็น อัลมุบาร็อก จาก อับดุลอะซีซ เป็น มุฮัมหมัด จาก คีอฟวาน เป็น สุลัยม จาก อะฏอฮ์ เป็น ยะสาร –

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก อปีสะอิด อัลดุครีย์ ~~๕~~ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีมีดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อคนใดคนหนึ่งในพวกท่านละหมาดโดยมีสิ่งกั้นขวางจากผู้อื่น ดังนั้นเมื่อผู้ใดต้องการจะผ่านเบื้องหน้าเขาก็ถึงผลกัยยังผู้นั้นไว้ ถ้าเขายังฝืนอีกก็จงสู้กับเขา เพราะแท้จริง นั่นแหละคือชัยฏอน”

((...))

ความว่า “...เมื่อผู้หนึ่งผู้ใดต้องการจะเดินตัดหน้าเขาก็ให้ห้ามผู้นั้นเท่าที่สามารถจะทำได้”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลศลิเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลศลิเกาะฮฺ

352 กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อิดเราะฮฺ มา อิศตะญะฮฺฮฺ อุดา หะดีษที่ 954

353 กิตาบ อัลเกาะสามะฮฺ บาบ มัน อิกัตศเศาะ วะอะเคาะซา หักเกาะฮฺ ดุนะ อัศสุลฎอน หะดีษที่ 4877

หะดีษลำดับที่ 91 หน้า 142 บรรทัดที่ 10

สำนวนหะดีษ

)
(

ความว่า “ถ้าหากคนที่เดินตัดหน้าผู้ที่กำลังละหมาดรู้ถึงบาปของเขาที่จะได้รับแน่นอนการที่เขาจะหยุดรอนานถึงสี่สิบนั้นยังดีกว่าที่จะเดินผ่านหน้าเขา”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นใกล้เคียงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี³⁵⁴ (al-Bukhārī, 1979:1/178) จาก अबดุลลอฮฺ بن ยุซุฟ –มุสลิม³⁵⁵ (Muslim, 1996:1/363) จาก ยะหฺยา เป็น ยะหฺยา –ทั้งสองท่านรายงานจากมาลิก³⁵⁶ (Mālik, 2001:139) จาก अबูนัฎรฺ เมลา อุมร์ เป็น อบัยคิลละฮฺ จาก บุสรฺ เป็น สะอีด จาก अबุลฮัยษัม رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีมีดังนี้

((

ความว่า “ถ้าหากคนที่เดินตัดหน้าผู้ที่กำลังละหมาดรู้ถึงบาปของเขาที่จะได้รับแน่นอนเขาจะยอมหยุดรอเป็นเวลาสี่สิบดีกว่าที่จะเดินตัดหน้าผู้ที่กำลังละหมาด” अबูนัฎรฺ (ผู้รายงานคนหนึ่งในสายรายงานนี้) กล่าวว่า “ฉันไม่รู้ว่า ท่านกล่าวว่าสี่สิบวัน หรือว่าเดือน หรือว่าปีกันแน่”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลยิบะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลยิบะฮฺ

354 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อิมฺ อัลมารฺ บัยนะ ชะดัย อัลมุศ็อลลีฮฺ หะดีษที่ 510

355 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มันอูลมารฺ บัยนะ ชะดัย อัลมุศ็อลลีฮฺ หะดีษที่ 261 (507)

356 กิตาบ ก่อศฺรฺ อัศเศาะลาฮฺ ฟิ อัศเศาะฟิรฺ บาบ อัศชะคิดี ฟิ อัน ชะมฺรุ อะหัด บัยนะ ชะดัย อัลมุศ็อลลีฮฺ หะดีษที่

4.3.2 บาบอัลอะซาน ะอัลอิกอมะฮฺ³⁵⁷ () (หมวดว่าด้วยการกล่าวอะซานและอิกอมะฮฺ)

หะดีษลำดับที่ 92 หน้า 142 บรรทัดที่ 28

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อเข้าเวลาละหมาดก็ให้คนหนึ่งในกลุ่มของท่านทำการอะซาน”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นเป็นบางส่วนจากหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์³⁵⁸ (al-Bukhārī, 1979:1/211) จาก มุอัลลา เป็น อะฮ์มัด จาก วุฮัยบ –

มุสลิม³⁵⁹ (Muslim, 1996:1/466) จาก ชุฮัยบ เป็น หารุบ –อันนะสาอีย์³⁶⁰ (al-Nasā’ī, 1999:1/336) จาก ซิยาต เป็น อัยยูบ –อะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/436) –ทั้งสามท่าน รายงานจาก อิสมาอิล เป็น อิบรอฮีม –

ทั้งวุฮัยบ และอิสมาอิล เป็น อิบรอฮีม รายงานจาก อัยยูบ –

อบูดาวูด³⁶¹ (Abū Dāwūd, 1997:1/281) จาก มุฮัซซัด จาก อิสมาอิล –อิบนุมาญะฮฺ³⁶² (Ibn Mājah, 2000:1/520) จาก บิซร เป็น ฮิลาต อัศเศวาฟ จาก ะชะฮีด เป็น ชุร็อยยอ –

ทั้งอิสมาอิล และชะฮีด เป็น ชุร็อยยอ รายงานจาก คอลิด อัลหัชชาอ์ –

ทั้งอัยยูบ และ คอลิด อัลหัชชาอ์รายงานจาก อบีกลาษะฮฺ จาก มาลิก เป็น อัลหุไวริษ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีย์มีดังนี้

³⁵⁷ หนังสืออบุฆะฮฺ อัลญุลดา เล่มที่ 1 หน้า 142

³⁵⁸ กิตาบ อัลอะซาน บาบ มัน กอลา ลียุฮฺซัน ฟิ อัลสะฟัร มุฮฺซัน วาหิด หะดีษที่ 628

³⁵⁹ กิตาบ อัลมะสาญิด ะ มะวาฎิอ อัศเศลาฮฺ บาบ มัน อะหฺก บิ อัลอิมามะฮฺ หะดีษที่ 293

³⁶⁰ กิตาบ อัลอะซาน บาบ อัจญ์ดิซฮ์ อัลมรัอฺ บิอะซาน ฆ็อยริฮฺ ฟิ อัลหะฎ็อยร หะดีษที่ 634

³⁶¹ กิตาบ อัศเศลาฮฺ บาบ มัน อะหฺก บิ อัลอิมามะฮฺ หะดีษที่ 589

³⁶² กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศลาฮฺ บาบ มัน อะหฺก บิ อัลอิมามะฮฺ หะดีษที่ 979

))

((

ความว่า “จากมาลิก เป็น อัลหุัยรีย เล่าว่าฉัน ได้มาหาท่านนบี ﷺ โดยมีคณะบุคคลจากเผ่าของฉันมาด้วย พวกเราได้พำนักอยู่กับท่านนบี ﷺ ยี่สิบคืน ท่านนบีเป็นคนเมตตามาก และอ่อนโยนเมื่อท่านเห็นว่าพวกเราคิดถึงครอบครัว ท่านจึงกล่าวว่า พวกท่านจงเดินทางกลับไปหาครอบครัวพวกท่านเถิดและจงสั่งสอนพวกเขาพร้อมกับคำสั่งการละหมาด เมื่อเข้าเวลาละหมาดก็ให้คนหนึ่งในกลุ่มพวกท่านทำการอะซานและให้ผู้ที่อาวุโสกว่าในกลุ่มพวกท่านเป็นผู้นำละหมาด”

ในสำนวนของอบูดาวูดและอิบนุมาญะฮ์ใช้สรรพนามทวิพจน์

(())

ความว่า “เมื่อเข้าเวลาละหมาดก็ให้ท่านทั้งสองทำการอะซานและอิกอมะฮ์ จากนั้นให้ผู้ที่อาวุโสกว่าเป็นผู้นำละหมาด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 93 หน้า 143 บรรทัดที่ 8

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “แท้จริงมันเป็นความฝันที่เป็นจริงหากมันเป็นความประสงค์ของอัลลอฮ์ ท่านจงลุกขึ้นพร้อมกับบิลาลและบอกกับเขาถึงสิ่งที่ท่านฝันเพราะแท้จริงเขามีเสียงที่ดังกว่าท่าน”

ศักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นเป็นส่วนหนึ่งจากหะดีษที่บันทึกโดยอบูดาอูด³⁶³ (Abū Dāwud, 1997:1/249) จาก มุฮัมหมัด บิน มัสนูร อัฏฏอสิย – อะหฺมัด (Ahmad, 1313:4/43) – ทั้งสองท่านจาก ะอูฎอบ จาก บิดาของเขา –

อัคริมิซีย³⁶⁴ (al-Tirmidhīy, 1977: 1/358) จาก สะอีด บิน ะหฺยา เป็น สะอีด อัลอะมาวีย จาก บิดาของเขา –

ทั้งหมดจาก มุฮัมหมัด บิน อิสฮาก กล่าวว่า มุฮัมหมัด บิน อิบรอฮีม อัลฮาริช อัศตัยมีย ได้รายงานหะดีษแก่นั้น จาก มุฮัมหมัด บิน อับดุลลอฮ์ บิน ซัยคุ จาก บิดาของเขา อับดุลลอฮ์ บิน ซัยคุ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอบูดาอูดมีดังนี้

...))

((

ความว่า “...พอวันรุ่งขึ้นฉันจึงไปหาท่านเราะสูลและบอกแก่ท่านให้ทราบถึงสิ่งที่ฉันได้ฝันท่านเราะสูลกล่าวว่า แท้จริงมันเป็นความฝันที่เป็นจริงหากมันเป็นความประสงค์ของอัลลอฮ์ ท่านจงลุกขึ้นพร้อมกับบิลาลและบอกกับเขาถึงสิ่งที่ท่านฝันเพราะแท้จริงเขามีเสียงที่ดัง

³⁶³ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ กัยฟะ อัลอะซาน หะดีษที่ 499

³⁶⁴ อับวาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาอฺญอะ ฟิ บัดอฺ อัลอะซาน หะดีษที่ 189

กังวลว่าท่าน ดังนั้นฉันจึงถูกไปพร้อมกับบิลาลและได้สอนให้บิลาลกล่าวคำดังกล่าวเพื่อทำการอะซาน ต่อมาท่านอุมัร เป็น อัลค็อฏฏ็อบได้ยินสิ่งดังกล่าวและท่านได้ออกจากบ้านของท่านในสภาพที่ลากผ้าของเขาพร้อมกล่าวว่า ขอสาบานด้วยผู้ที่แต่งตั้งท่านด้วยสัจธรรม แท้จริงฉันก็ได้ฝันเห็นดังที่ชายคนนั้นฝันเห็นเหมือนกันท่านเราะฮูล กล่าวว่า มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลยิวเกาะฮุนอกจากมุฮัมมัด เป็น อิสฮากเป็นบุคคลเศาะดูค และมีพฤติกรรมอำพรางหะดีษและถูกกล่าวหาว่าโน้มเอียงทางแนวทางชีอะฮ์และเกาะคะรียะฮ์ () (al-‘Asqalāniy, 1999 : 403)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันเนื่องจากมีผู้รายงานที่ไม่ถึงชั้นยิวเกาะฮ์ ถึงแม้ว่ามุฮัมมัด เป็น อิสฮากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมอำพรางแต่ในสายรายงานของอะหมัด ได้ยืนยันว่าเขาได้ฟังจากอาจารย์ของเขาจริง

หะดีษลำดับที่ 94 หน้า 144 บรรทัดที่ 15

สำนวนหะดีษ

((

))

ความว่า “ฉันเห็นท่านรักและรักป่าเขาเมื่อท่านอยู่ท่ามกลางฝูงแพะหรือท่ามกลางป่าเขาและท่านได้อะซานท่านจงเปล่งเสียงให้ดังด้วยการป่าวร้องนั้นเพราะไม่มีใครหรือสิ่งใดที่ได้ยินเสียงผู้อะซานจากญิน มนุษย์ และสิ่งใดๆก็ดี นอกจากมันจะเป็นพยานให้แก่เขาในวันกิยามะฮ์”

คำกริยา

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์³⁶⁵ (al-Bukhārī, 1979:1/206) จาก अबดุลลอฮฺ เป็น ยูซุฟ –อันนะสาอีย์³⁶⁶ (al-Nasā'ī, 1999:1/339) จาก มุฮัมหมัด เป็น สะละมะฮฺ จาก อิบน์อัลกอสิม –อะหมัด (Ahmad, 1313:3/43) จาก อิสฮาก และ อัลกุซายอีย์ –

ทั้งหมดรายงานจากมาลิก³⁶⁷ (Mālik, 2001:80) จาก अबดุลเราะหฺมาน เป็น अबดุลลอฮฺ เป็น अबดุลเราะหฺมาน เป็น อิบีเศาะอูเศาะอะฮฺ อัลอันศอรีย์ จาก บิดาของเขาจาก อิบุสะอีด โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีย์มีดังนี้

((

ความว่า “ฉันเห็นท่านรักแพะรักป่าเขาเมื่อท่านอยู่ท่ามกลางฝูงแพะหรือท่ามกลางป่าเขาและท่านได้อะซานท่านจงเปล่งเสียงให้ดังด้วยการป่าวร้องนั้นเพราะไม่มีใครหรือสิ่งใดที่ได้ยินเสียงผู้อะซานจากญิน มนุษย์ และสิ่งใดก็ตามที่ติดนอกรอกมันจะเป็นพยานให้แก่เขาในวันกิยามะฮฺ”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคัลยิเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคัลยิเกาะฮฺ

³⁶⁵ กิตาบ อัสเศาะลาฮฺ บาบ ร็อฟอฺ ศาวตุ บิ อันนิคอาฮฺ หะดีษที่ 609 กิตาบ บัดอฺ อัลค็อลฎฺ บาบ ชิกรฺ อัลญิน วะ ษะ วาบุสม วะอิกออบิม หะดีษที่ 3296 และกิตาบ อัตเตาหีด บาบ เกาลินนะบิ ﷺ อัลมาฮิร บิ อัลกูรอาน มะอะ สะพะเราะฮฺ กิรอิม อัลบะเราะเราะฮฺ หะดีษที่ 7548

³⁶⁶ กิตาบ อัลอะซาน บาบ ร็อฟอฺ อัสศาวตุ บิ อัลอะซาน หะดีษที่ 643

³⁶⁷ กิตาบ อัสเศาะลาฮฺ บาบ มาญาอะ ฟิ อันนิคอาฮฺ ลี อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 5

หะดีษลำดับที่ 95 หน้า 145 บรรทัดที่ 16

ตำนานหะดีษ

(())

ความว่า “แท้จริงท่านบิลาลอะซานในเวลากลางคืน พวกท่านจงกิน และจงดื่ม จนกระทั่งอิบนุอุมมิมักตูม (อะซาน พวกท่านจงหยุดกินหยุดดื่ม)”

คำอธิบาย

ตำนานหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นตรงกับตำนานหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์³⁶⁸ (al-Bukhārīy, 1979:1/209) จาก अबดุลลอฮฺ เป็น มัสละมะฮฺ จาก มาลิก-มุสลิม³⁶⁹ (Muslim, 1996:2/768) จากยะหฺยา เป็น ยะหฺยา และมุฮัมหมัด เป็น รุมหฺ จาก อัลลียฺ-อะหมัด (Ahmad, 1313:2/9) จาก สุฟยาน-อัคคาร์ิมีย³⁷⁰ (al-Dārimīy, 2000:2/760) จาก มุฮัมหมัด เป็น ยูสุฟ จาก อิบนุอัยยนะฮฺ – ทั้งหมดรายงานจาก อิบนุชิยาบ จาก สาลิม เป็น अबดุลลอฮฺ –

อันนะสาอีย³⁷¹ (al-Nasā’iy, 1999:1/337) จาก กุฎัยบะฮฺ จาก มาลิก จาก अबดุลลอฮฺ เป็น คินาร –

ทั้งหมดรายงานจาก अबดุลลอฮฺ เป็น อุมร์ ~~4~~ โดยตำนานหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีย์มีดังนี้

)

((

ความว่า “แท้จริงท่านบิลาลอะซานในเวลากลางคืน พวกท่านจงกิน และจงดื่ม จนกระทั่งอิบนุอุมมิมักตูมอะซาน (พวกท่านจงหยุดกินหยุดดื่ม) จากนั้นท่านกล่าวว่า เขา (อิบนุอุมมิมักตูม เป็นชายตาบอดเขาจะไม่ทำการอะซานจนกว่าจะมีคนบอกแก่เขาว่า เข้าแล้ว เข้าแล้ว”

³⁶⁸ กิตาบ อัลอะซาน บาบ อะซาน อัลอะอุมมา อีซา กานะละฮฺ มัน ยุคบิรฺฮฺ หะดีษที่ 617

³⁶⁹ กิตาบ อัศศิยาม บาบ บะยาน อันนา อัคคูล ฟิ อัศเศมา ยะหฺลุค บิ ญุญุ อัลฟัจญฺร หะดีษที่ 36 (1092) หะดีษที่ 37 และหะดีษที่ 38

³⁷⁰ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ฟิ วัคตุ อะซาน อัลฟัจญฺร หะดีษที่ 1226

³⁷¹ กิตาบ อัลอะซาน บาบ อัลมุฮัมหมัด ลี มัสญิด อัลวาหิด หะดีษที่ 636

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลฆิเกาะฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหิหฺเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลฆิเกาะฮุ

หะดีษลำดับที่ 96 หน้า 146 บรรทัดที่ 29

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “โอ้ บิลาล จงลุกขึ้นอะซาน (ประกาศเชิญชวนให้ผู้คนมาละหมาด)”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นเป็นบางส่วนของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบुकอริยฺ³⁷² (al-Bukhārī, 1979:1/205) จาก มะหฺมูด เป็น ฆ็อยลาน จาก อับดุลเราะชาค –มุสลิม³⁷³ (Muslim, 1996:1/285) จากอิศฮาก เป็น อิบรอฮีม อัลหั้นซอลีย์ จาก มุฮัมหมัด เป็น บักรฺ – อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/148) จาก อับดุลเราะชาค และ อิบนุบักรฺ อัลมะฮฺนา –

อัคริมิซียฺ³⁷⁴ (al-Tirmidhī, 1977: 1/362) จาก อิบนุบักรฺ เป็น นัฎรฺ เป็น อิบินัฎรฺ จาก –อันนะสาอียฺ³⁷⁵ (al-Nasā’ī, 1999:2/329) จาก มุฮัมหมัด เป็น อิสมาอิล และ อิบรอฮีม เป็น อัลหะสัน –ทั้งสองท่านรายงานจากหัจญฺจา เป็น มุฮัมหมัด –

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก อิบนุญร็อยลฺ จาก นาฟิอฺ จาก อิบนุอุมร์ رضي الله عنه โดยสำนวนที่สมบูรณ์ของอัลบुकอริยฺมีดังนี้

372 กิตาบ อัลอะซาน บาบ บัคอฺ อัลอะซาน หะดีษที่ 604

373 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ บัคอฺ อัลอะซาน หะดีษที่ 1 (377)

374 อับวาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มาญอะอะ ฟิ บัคอฺ อัลอะซาน หะดีษที่ 190

375 กิตาบ อัลอะซาน บาบ บัคอฺ อัลอะซาน หะดีษที่ 625

))

((

ความว่า “อิบนุอุมร์ ได้กล่าวว่าเมื่อบรรดามุสลิมอพยพมาอยู่ที่เมืองมะดีนะฮ์เมื่อพวกเขาจะทำการละหมาดพวกเขาจะคาดคะเนเวลาละหมาดแล้วก็มาชุมนุมกันเพื่อทำการละหมาด โดยไม่มีการอะซานแต่อย่างใด อยู่มาวันหนึ่งบรรดามุสลิมได้ปรึกษากันหรือในเรื่องดังกล่าว (วิธีจะเรียกร้องสู่การละหมาด) บางคนก็เสนอให้นำเอาระฆังดังเช่นชวานะศอรอ บางคนก็เสนอให้เป่าปี่ดังเช่นชาวยะฮูดียกกระทำแต่ท่านอุมร์ ได้กล่าวว่าทำไมพวกท่านไม่ให้ใครคนหนึ่งทำการอะซาน ดังนั้นท่านนบี ﷺ กล่าวว่า โอ้ บิลาล จงลุกขึ้นอะซาน (ป่าวร้องให้ผู้คนมาละหมาด)”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคละฮิเกาะฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคละฮิเกาะฮุ

หะดีษลำดับที่ 97 หน้า 147 บรรทัดที่ 12

จำนวนหะดีษ

((

))

ความว่า “ผู้ใดที่ทำหน้าที่อะซานเป็นเวลาเจ็ดปี ด้วยความหวังในผลบุญของอัลลอฮ์เขาจะถูกบันทึกให้เป็นบุคคละฮิที่ปลอดพ้นจากไฟนรก”

ตักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัคริมิซีย์³⁷⁶ (al-Tirmidhī, 1977: 1/400) จาก มุฮัมมัด เป็น หุมัยฺด อรรอซีย์ จาก อบูคัมยะละฮฺ จาก อบูหัมซะฮฺ จาก ญาบิร จาก มุญาฮิด – อิบน์มาญะฮฺ³⁷⁷ (Ibn Mājah, 2000:1/402) จาก อบูกร็อยบ จาก มุคตาร เป็น ฆ็อสตาน จาก หัฟศฺ เป็น อุมร์ อัลอซร็อก อัลบรณูมียฺ จาก ญาบิร จาก อิกริมะฮฺ –

ทั้งหมดรายงานจาก อิบน์อับบาต رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัคริมิซีย์มีดังนี้

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ทำหน้าที่อะซานเป็นเวลาเจ็ดปี ด้วยความหวังในผลบุญของอัลลอฮฺเขาจะถูกบันทึกให้เป็นบุคคลที่ปลอดภัยจากไฟนรก”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุกเว้นบุคคลต่อไปนี้

1. มุฮัมมัด เป็น หุมัยฺด อรรอซีย์ เป็นหาฟิซ (นักท่อง) แต่เป็นบุคคลเงาะฮิฟ () (al-‘Asqalānī, 1999 : 410)
2. ญาบิร เป็น ะซิด อัลญุฟีฮฺ เป็นบุคคลเงาะฮิฟและเป็นชาวรอฟีเฎาะฮฺ () (al-‘Asqalānī, 1999 : 76)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเงาะฮิฟ เนื่องจากมีผู้รายงานที่เป็นบุคคลเงาะฮิฟ อิมามอันนะวาวิญ์จึงระบุในหนังสืออุลลาเศาะฮฺ อัลอะฮุกามว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษเงาะฮิฟ (al-Nawawī, 2003:1/294)

³⁷⁶ อับวาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มาญอะฮฺ ฟิ ฟิฏล อัลอะซาน หะดีษที่ 206

³⁷⁷ กิตาบ อัลอะซาน วะ อัลสุนนะฮฺ ฟิฮา บาบ ฟิฏล อัลอะซาน วะ ฆะวาบ อัลมุอ์ซซิเนน หะดีษที่ 727

หะดีษลำดับที่ 98 หน้า 141 บรรทัดที่ 14

จำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ทำหน้าที่อะซานและเป็นผู้นำละหมาดเป็นเวลาห้าปี ด้วยความศรัทธาและหวังในผลบุญของเขาจะถูกอภัยในบาปที่ผ่านมา”

คำอธิบาย

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ไม่มีการบันทึกในตำราหะดีษทั้งเก้าเล่ม แต่มีการบันทึกในตำราหะดีษสุนัน อัลกุบรอของอัลบัยฮะกี³⁷⁸ (al-Baihaqiy, 1994: 1/636) รายงานจากอบู อัลหะสัน มุฮัมมัด เป็น อัลหุสัยน อัลอะละวี³⁷⁸ ด้วยการจดบันทึก จาก อบูอัลฟิฏล อัลอับบาส เป็น มุฮัมมัด เป็น กุฮัยยาร จาก มุฮัมมัด เป็น ยะซีด อัศสุละมี³⁷⁸ จาก อิบรอฮีม เป็น รุสคุม จาก หัมมาด เป็น สะละมะฮฺ จาก มุฮัมมัด เป็น อัมรฺ จาก อบูสะละมะฮฺ จาก อบูสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ทำหน้าที่อะซานและเป็นผู้นำละหมาดเป็นเวลาห้าปี ด้วยความศรัทธาและหวังในผลบุญของเขาจะถูกอภัยในบาปที่ผ่านมา”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลมิเกาะฮุนนอกจากบุคคลต่อไปนี้

1. มุฮัมมัด เป็น ยะซีด อัศสุละมี³⁷⁸ เป็นบุคคลเถาะอียฟ () (al-‘Asqalānīy, 1996: 1/151)

2. อิบรอฮีม เป็น รุสคุม เป็นบุคคลเถาะอียฟ () (al-Dhahabiy, 1963: 1/30)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเถาะอียฟ เนื่องจากผู้รายงานบางท่านเป็นบุคคลเถาะอียฟ คือ อิบรอฮีม เป็น รุสคุม ซึ่งได้รายงานจาก หัมมาด เป็น สะละมะฮฺ แต่สายรายงานนี้ไม่มีการสนับสนุน

³⁷⁸ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัตตริฆิบ ฟิ อัลอะซาน หะดีษที่ 2039

จากสายรายงานอื่นๆ อัลบัยฮะกียกกล่าวว่า ฉันไม่เคยรู้จักหะดีษนี้นอกจากด้วยสายรายงานของอิบรอฮีม เป็น รุศดุม จาก หัมมัด เท่านั้น ดังนั้นสายรายงานนี้ถือว่าเป็นสายรายงานเดี่ยวแต่มีผู้รายงานเป็นบุคคลเกาะอ็ีฟ จึงทำให้ระดับหะดีษจัดอยู่ในประเภทเกาะอ็ีฟ

หะดีษลำดับที่ 99 หน้า 147 บรรทัดที่ 20

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อพวกท่านได้ยินเสียงมุอ์ซซิน (ผู้ประกาศเชิญชวนให้มาละหมาด) ขอให้พวกท่านจงกล่าวทวนคำพูดของเขา จากนั้นขอให้กล่าวเศาะละวาต (ขอพร) ให้แก่ฉัน”

ตำร็ีจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม³⁷⁹ (Muslim, 1996:1/288) จาก มุฮัมหมัด เป็น สะละมะฮ์ อัลมูรอดีฮ์ จาก अबดุลลอฮ์ เบิน วัยบ จาก หัยยะฮ์ และ สะอีด เบิน อบีอัยยูบ -อบูดาวูด³⁸⁰ (Abū Dāwud, 1997:1/256) จาก มุฮัมหมัด เป็น สะละมะฮ์ จากอิบนุ วัยบ จาก อิบนุละฮ์อีฮ์ และหัยยะฮ์ และ สะอีด เบิน อบีอัยยูบ -อัคริมิฮ์³⁸¹ (al-Tirmidhiy, 1977: 5/586) จาก มุฮัมหมัด เป็น อิสมาอิล จาก अबดุลลอฮ์ เบิน ยะซีด อัลมูกริฮ์ จาก หัยยะฮ์ - อันนะสาอีย์³⁸² (al-Nasā'iy, 1999:1/354) จาก สุวัยด จาก अबดุลลอฮ์ จาก หัยยะฮ์ เบิน ชุร็อยหฺ -

ทั้งหมดรายงานจาก กะอูบ เบิน อัลเกาะมะฮ์ จาก अबดุลเราะหฺมาน เบิน ญุบัยรฺ เมลา นาฟิอฺ เบิน อัมรฺ จาก अबดุลลอฮ์ เบิน อัมรฺ ﷺ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

379 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ อิสติหฺบาย อัลเกาะลฺ มิษดุ กะลิล อัลมุอ์ซซิน หะดีษที่ 11 (384)

380 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มายะกูล อิบา สะมิอะ อัลมุอ์ซซิน หะดีษที่ 523

381 กิตาบ อัลมะนากิบ บาบ ฟิฏลฺ อันนะบีย์ ﷺ หะดีษที่ 3614

382 กิตาบ อัลอะซาน บาบ อัลเศาะลาฮฺ อะลา อันนะบีย์ ﷺ บะอฺดะ อัลอะซาน หะดีษที่ 677

))

((

ความว่า “เมื่อพวกท่านได้ยินเสียงอะซานก็จงกล่าวตามที่ผู้อะซานได้กล่าว จากนั้นก็จงให้พวกท่านให้กล่าวเศาะลาตแก่ฉัน เพราะผู้ที่กล่าวเศาะลาตแก่ฉันหนึ่งครั้ง อัลลอฮ์จะทรงเศาะลาตให้แก่เขาถึงสิบครั้งจากนั้นเขาจงวิงวอนขอจากอัลลอฮ์เพื่อให้พระองค์ประทาน อัลวะลีละฮ์ แก่ฉัน เพราะเป็นสถานที่ในสวรรค์ซึ่งไม่มีใครเหมาะสมกับใครนอกจากบ่าวของอัลลอฮ์ เพียงคนเดียวเท่านั้นจากบรรดาบ่าวทั้งหลาย ฉันหวังว่าฉันจะได้พำนัก ณ ที่นั่นและผู้ที่ยอนขอ อัลวะลีละฮ์ เพื่อฉันแล้วความช่วยเหลือก็จะเป็นที่อนุมัติสำหรับเขา”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคัลยิบเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคัลยิบเกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 100 หน้า 148 บรรทัดที่ 13

จำนวนหะดีษ

((

))

ความว่า “ผู้ใดที่กล่าว (บทขอพรหลังจากอะซานเสร็จ) เช่นนั้น เมื่อเขาได้ยินเสียงอะซาน³⁸³ เขาจะได้รับอ็ชชะฟาอะฮ์³⁸⁴ ของฉันในวันกิยามะฮ์”

383 อะซาน คือการประกาศเรียกให้มุสลิมมาร่วมละหมาด โดยมีผู้ประกาศเรียกในภาษาอาหรับว่า อัลมุอ์ซซิน

384 อ็ชชะฟาอะฮ์ คือความอนุเคราะห์จากท่านนบีﷺ ในการลดหย่อนโทษหรือให้รอดพ้นจากการลงโทษของอัลลอฮ์แก่ประชาชาติของท่านในวันกิยามะฮ์

ศักริจญ์

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้สำนวนบางส่วนตรงกับหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี³⁸⁵ (al-Bukhārī, 1979:1/208) – อับูดาวูด³⁸⁶ (Abū Dāwud, 1997:1/258) จาก อะหฺมัด เป็น มุฮัมหมัด เป็น หันบัล – อัตติรมิซีย³⁸⁷ (al-Tirmidhī, 1977: 1/413) จาก มุฮัมหมัด เป็น สะฮฺล เป็น อัศกู อัลบัฆดาดี และ อิบรอฮีม เป็น ยะอฺกูบ – อันนะสอีย³⁸⁸ (al-Nasā'ī, 1999:1/355) จาก อัมรฺ เป็น อัลมันศูร – อิบน์มาญะฮฺ³⁸⁹ (Ibn Mājah, 2000:1/399) จาก มุฮัมหมัด เป็น ยะหฺยา และ อัลอับบาซ เป็น อัลวะลีด อัคคิมชีกีย และมุฮัมหมัด เป็น อิบ์อัลหุสัยนฺ –

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก จาก อะลี เป็น อัยยาซ จาก ซุอัยบฺ เป็น อิบ์หัมซะฮฺ จาก มุฮัมหมัด เป็น อัลมนกะดिर จาก ญาบิร เป็น อับดุลลอฮฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีมีดังนี้

))

((

ความว่า “ผู้ใดที่กล่าวเช่นนั้นเมื่อเขาได้ยินเสียงอะซานว่า (โอ้พระเจ้าผู้เป็นเจ้า ผู้เป็นเจ้าของคำป่าวร้องที่สมบูรณ์นี้ เป็นเจ้าของละหมาดที่ได้เวลาต้องกระทำ จงให้ตำแหน่งอัลวะลีดะฮฺ และอัลฟะฎิละฮฺแก่มุฮัมหมัด จงแต่งตั้งเขาให้อยู่ในตำแหน่งที่น่าสรรเสริญตามที่พระองค์ได้สัญญาไว้) เขาผู้นั้นจะได้รับการชะฟาอะฮฺ (การคำประกัน) ของฉันในวันกิยามะฮฺ”

สถานภาพของผู้รายงาน

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลยี่เกอะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกอะฮฺ

385 กิตาบ อัลอะซาน บาบ อัคคูอาฮฺ อินดะ อันนิตาฮฺ หะดีษที่ 612

386 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญาอะ ฟิ อัคคูอาฮฺ อินดะ อัลอะซาน หะดีษที่ 529

387 อับวามุศเศาะลาฮฺ บาบ ที่ 157 มินฮฺ อาก็อรฺ หะดีษที่ 211

388 กิตาบ อัลอะซาน บาบ อัคคูอาฮฺ อินดะ อัลอะซาน หะดีษที่ 679

389 กิตาบ อัลอะซาน วะ อัศสุนนะฮฺ ฟิฮา บาบ มาฆุกอล อิชา อัชชะนะ อัลมุฮัซซิน หะดีษที่ 722

หะดีษลำดับที่ 101 หน้า 148 บรรทัดที่ 35

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่อนุญาตให้ทำการอะซานนอกจากผู้มีน้ำละหมาดเท่านั้น”

คำอธิบาย

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัคริมิซีย์³⁹⁰ (al-Tirmidhiy, 1977: 1/389) จากอะลี เป็น หุจญร จาก อัลวะลิด เป็น มุสลิม จาก มุอาวิยะฮฺ เป็น ยะหฺยา อัสเศาะดะฟีฮฺ จาก อัซซุซุรียฺ จาก อบีสุร็อยเราะฮฺ ﷺ ด้วยสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “ไม่อนุญาตให้ทำการอะซานนอกจากผู้มีน้ำละหมาดเท่านั้น”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุกเว่น มุอาวิยะฮฺ เป็น ยะหฺยา อัสเศาะดะฟีฮฺ เป็นบุคคลที่อ่อน () และหะดีษที่เขารายงานขณะอยู่ที่เมืองขามนั้นดีกว่าตอนที่เขาอยู่ที่เมืองอรร็อย (al-‘Asqalāniy, 1999:471)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เกาะฮิฟ ด้วยเหตุผลสามประการดังนี้

1. อัลวะลิด เป็น มุสลิม เป็นบุคคลมีเกาะฮุกเว่นแต่ชอบทำการดัดลิส ตัซวิยะฮฺ (อำพรางบุคคลที่อ่อนแอรหว่างบุคคลที่มีเกาะฮุก สองคน) การรายงานของมุตัลลิสโดยใช้คำว่า อัน (จาก) สายรายงานนั้นอาจจะขาดความต่อเนื่องของสายรายงาน

2. มุอาวิยะฮฺ เป็น ยะหฺยา อัสเศาะดะฟีฮฺ เป็นบุคคลที่เกาะฮิฟ

3. อิบน์หะญัรกล่าวว่า หะดีษนี้เป็นหะดีษมุฆะฎ็อ (ขาดความต่อเนื่อง) ระหว่าง อัซซุซุรียฺ กับ อบูสุร็อยเราะฮฺ และผู้รายงานหะดีษจากอัซซุซุรียฺเป็นบุคคลเกาะฮิฟ (al-‘Asqalāniy, 1995 : 1/368)

³⁹⁰ อับวาบ อัสเศาะลาฮฺ บาบ มาญอะอะ ฟิ กะรอฮียะฮฺ อัลอะซาน บิฆ็อยริ อัลฆุฏ็อ หะดีษที่ 200

หะดีษลำดับที่ 102 หน้า 149 บรรทัดที่ 6

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่มีผู้ใดที่ได้ยินเสียงอะซานจากฉนวนหรือมนุษย์นอกจากเขาผู้นั้นจะเป็น
พยานแก่เขาในวันกิยามะฮฺ”

ตัดรื้อ

บางส่วนของหะดีษนี้ผู้วิจัยได้ทำการตัดรื้อแล้วในหะดีษลำดับที่ 94

Prince of Songkla University
Pattani Campus

4.3.3 บาบ เอกออต อัศเศาะลาฮ์³⁹¹ () (หมวดว่าด้วยเวลาของการ
ละหมาด)

หะดีษลำดับที่ 103 หน้า 150 บรรทัดที่ 16

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เวลาละหมาดซุฮ์รานั้นเมื่อตะวันตกล้อย”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม³⁹²
(Muslim, 1996:1/427) จากอะหฺมัด เป็น อิบรอฮีม อัคเคาะเราะกีซ – อะหฺมัด (Ahmad,
1313:2/210) – ทั้งสองท่านรายงานจาก अबّศุศเศาะมัด จาก ฮัมมาม จาก เกาะตาอะฮฺ จาก อับยูยฺยูบ
จาก अबّดุลลอฮฺ เป็น อัมรฺ ﷺ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

))

((

ความว่า “เวลาซุฮ์รนับตั้งแต่ดวงอาทิตย์เริ่มคล้อยไปจนถึงเงาเท้าตัวคนคือก่อน
เวลาอัศร และเวลาอัศรมีไปจนถึงแสงอาทิตย์ยังไม่เป็นสีเหลือง เวลามัฆริบมีไปจนถึงแสงสีแดงยังไม่
หายไปจากขอบฟ้า เวลาอิชาอ์มีไปจนถึงหนึ่งในสองของคืนส่วนเวลาซุบฮ์ตั้งแต่เริ่มมีแสงยามรุ่ง
อรุณไปจนถึงตราบดวงอาทิตย์ยังไม่โผล่ออกมา เมื่อดวงอาทิตย์โผล่ออกมาท่านต้องงดการละหมาด
(ช่วงนั้น) เพราะมันโผล่ออกมาระหว่างเขาของมารร้าย”

³⁹¹ หนังสือบุนยะฮฺ อัญญาละลาบ เล่มที่ 1 หน้า 149

³⁹² กิตาบ อัลมะสะอูดี วัมะวะวาอฺอิ อัศเศาะลาฮฺ บาบ เอกออต อัศเศาะละวาต อัลค็อมสุ หะดีษที่ 173

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยืมเกาะฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่เศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทั้งหมดเป็นบุคคลยืมเกาะฮุ

หะดีษลำดับที่ 104 หน้า 150 บรรทัดที่ 27

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ทันละหมาดอัศรหนึ่งร็อกอะฮุก่อนที่ตะวันจะตกคืนถือว่าเขาทันละหมาดอัศรในเวลานั้น”

คำอธิบาย

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนจากหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย³⁹³ (al-Bukhārī, 1979:1/197) จาก अबดุลลอฮฺ เบิน มัสละมะฮฺ –มุสลิม³⁹⁴ (Muslim, 1996:1/424) จาก ยะหฺยา เบิน ยะหฺยา –อันนะสาอีย³⁹⁵ (al-Nasā’īy, 1999:1/279) จาก กุฏัยบะฮฺ –อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/462) จาก अबดุลเราะหฺมาน (ด้วยการอ่าน) จาก มาลิก และ อิสฮาก –

ทั้งหมดรายงานจากมาลิก³⁹⁶ (Mālik, 2001:40) จาก ชัยคฺ เบิน อัศลัม จาก อะฏอฮฺ เบิน ยะซาร์ และบุศร เบิน สะอิด และ อัลอะอฺรอญญ์ จาก อบูซุร็อยเราะฮฺ โดยสำนวนที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรียมีดังนี้

³⁹³ กิตาบ มะวาเกิต อัศเศาะลาฮฺ บาบ มัน อัลดะเราะกา มิน อัลฟัจญรฺ ร็อกอะฮุ หะดีษที่ 579

³⁹⁴ กิตาบ อัลมะสาอูดีต วั มะวาอูอิ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มัน อัลดะเราะกะ มิน อัศเศาะลาฮฺ ร็อกอะฮุ ฝะก็อก อัคร็อก ดิลกะ อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 163

³⁹⁵ กิตาบ อัลมะวาเกิต บาบ มัน อัลดะเราะกะ ร็อกอะตัยนฺ มิน อัลอัศรฺ หะดีษที่ 516

³⁹⁶ กิตาบ วุกูต อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 5

))

((

ความว่า “ผู้ใดที่ทันละหมาดศุบฮหนึ่งร็อกอะฮ์ก่อนที่ตะวันจะขึ้นถือว่าเขาทันละหมาดศุบฮในเวลานั้น ผู้ใดที่ทันละหมาดอัศรหนึ่งร็อกอะฮ์ก่อนที่ตะวันจะตกดินถือว่าเขาทันละหมาดอัศรในเวลานั้น”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลลยิเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีห์เนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลลยิเกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 105 หน้า 150 บรรทัดที่

สำนวนหะดีษ

((

))

ความว่า “เวลาละหมาดอัศรนั้นตราบใดที่ตะวันยังไม่ลับขอบฟ้า”

ตำริญญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ไม่ปรากฏในตำราหะดีษทั้งเก้าเล่มนอกจากมีสำนวนที่ใกล้เคียงกันที่บันทึกโดยมุสลิม³⁹⁷ (Muslim, 1996:1/427) อับูดาวูด³⁹⁸ (Abū Dāwud, 1997:1/203) จาก อุบัยดิลละฮ์ เบ็น มุอาซ อัลอันบะรีฮ์ จาก บิดาของเขา จาก ซุอฺบะฮ์ –อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/210) จาก อับดุลเศาะมัด จาก ฮัมมาม –

³⁹⁷ กิตาบ อัลมะสาญิด วัมะวะฎิอิฮ์ อัลเศาะลาฮ์ บาบ เอากอต อัลเศาะละวาต อัลค็อมสุ หะดีษที่ 172

³⁹⁸ กิตาบ อัลเศาะลาฮ์ บาบ มาฎาอะะฟี อัลมะวาเกิต หะดีษที่ 396

ทั้งหมดรายงานจาก เกาะตาคะฮู จาก อบูอัยยูบ ยะหฺยูยา เบ็น มาลิก อัลอัซดียี จาก
 อับดุลลอฮฺ เบ็น อัมรฺ ^{رضي} โดยสำนวนหะดีษของมุสลิมมีดังนี้

)

((

ความว่า “เวลาละหมาดซุฮฺรนั้นมีไปจนถึงเข้าเวลาอิศร ส่วนเวลาละหมาดอิศรนั้นมีไปจนถึงตะวันตกยังไม่เป็นสีเหลือง และเวลาละหมาดมัฆริบมีไปจนถึงแสงสีแดงยังไม่หายจากขอบฟ้า เวลาของละหมาดอิซาอ์จะดำเนินได้ถึงเที่ยงคืน ส่วนเวลาละหมาดศุบฮฺมีไปจนถึงตะวันตกยังไม่ปรากฏขึ้น”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยิบะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลยิบะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 106 หน้า 151 บรรทัดที่ 6

สำนวนหะดีษ

((

)

ความว่า “เวลาละหมาดมัฆริบนั้นคือเวลาที่ตราบไคแสงสีแดง (บนท้องฟ้า) ยังไม่
 หายลับ”

คำวินิจฉัย

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งจากหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม³⁹⁹ (Muslim, 1996:1/427) จาก อะหมัด เป็น อิบรอฮีม อัคเดเราะเกีย จาก अब್ದุศเศาะมัด –อะหมัด (Ahmad, 1313:2/223) จาก อัฟฟาน –

ทั้งสองท่านรายงานจาก ฮัมมาม จาก เกาะตาละฮฺ จาก อุบัยยฺยูบ จาก अब್ದุลลอฮฺ เป็น อัมรฺ^{๔๐๐} โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

))

((

ความว่า “เวลาซุฮฺรนับตั้งแต่ดวงอาทิตย์เริ่มคล้อยไปจนถึงเงาเท้าตัวคนคือก่อนเวลาอัศร และเวลาอัศรมีไปจนถึงแสงอาทิตย์ยังไม่เป็นสีเหลือง เวลามัฆริบมีไปจนถึงแสงสีแดงยังไม่หายไปจากขอบฟ้า เวลาอิชาอ์มีไปจนถึงหนึ่งในสองของคืนส่วนเวลาศุบฮฺตั้งแต่เริ่มมีแสงยามรุ่งอรุณไปจนถึงตราบดวงอาทิตย์ยังไม่โผล่ออกมา เมื่อดวงอาทิตย์โผล่ออกมาท่านต้องงดการละหมาด (ช่วงนั้น) เพราะมันโผล่ออกมาระหว่างเงาของมารร้าย”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลลัทธิเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลลัทธิเกาะฮฺ

399

กิตาบ อัลมะสะอูดี วัมะวะวาฎิอฺ อัลเศาะลาฮฺ บาบ เอากอต อัลเศาะละวาต อัลค็อมสุ หะดีษที่ 173

หะดีษลำดับที่ 107 หน้า 151 บรรทัดที่ 31

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ในการนอนหลับนั้น ไม่ใช่เป็นการละเลย ความจริงการละเลยนั้น อยู่ในขณะตื่น (ไม่ได้นอนหลับ) โดยการประวิงเวลาละหมาด จนกระทั่ง เวลาละหมาดอื่นเข้ามา”

ตำราญุ

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งจากหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴⁰⁰ (Muslim, 1996:1/472) จาก ชัยบาน เป็น ฟิรฎุค-อบูดาวูด⁴⁰¹ (Abū Dāwūd, 1997:1/220) จาก อัลอับบาส อัลอันบะรี๊ จาก สุไลมาน เป็น ดาวูด อัญญาะฮาลิสิ๊-อันนะสาอีย⁴⁰² (al-Nasā’iy, 1999:1/320) จาก สุวัยคฺ เป็น นัศรฺ จาก อับดุลลอฮฺ เป็น อัลมุบาร็อก — ทั้งสามท่านรายงานจาก สุไลมาน เป็น อัลมุหิเราะฮฺ –

อัตติรมิซีย⁴⁰³ (al-Tirmidhī, 1977: 1/334) จาก กุฎัยบะฮฺ-อิบน์มาญะฮฺ⁴⁰⁴ (Ibn Mājah, 2000:1/384) จาก อะหมัด เป็น อับดะฮฺ- ทั้งสองท่านรายงานจาก หัมมาด เป็น ชัยคฺ –

ทั้งหมดรายงานจาก ษาบิต อัลนุนัย๊ จาก อับดุลลอฮฺ เป็น เราะบะฮฺ อัลอันศอริ๊ จาก อบูเกาะตาละฮฺ ๖ โดยสำนวนหะดีษบางส่วนของมุสลิมมีดังนี้

...))

((...

ความว่า “แท้จริงในการนอนหลับนั้น ไม่ใช่เป็นการละเลย ความจริงการละเลยนั้น อยู่ในขณะตื่น (ไม่ได้นอนหลับ) โดยการประวิงเวลาละหมาด จนกระทั่ง เวลาละหมาดอื่นเข้ามา

⁴⁰⁰ กิตาบ อัลมะสาญิด วะ มะวาอิอิ อัสเศาะลาฮฺ บาบ เกาะฎออิ อัสเศาะลาฮฺ อัลฟาอิดะฮฺ วะ อิสติหฺบบ อัดตะอูญีล หะดีษที่ 311

⁴⁰¹ กิตาบ อัสเศาะลาฮฺ บาบ ฟิ มัน นามะ อัน อัสเศาะลาฮฺ เอา นะสิยะฮฺ หะดีษที่ 441

⁴⁰² กิตาบ อัลมะวาเกิต บาบ ฟิ มัน นามะ อัน อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 615

⁴⁰³ อับวาว อัสเศาะลาฮฺ บาบ มาญูอะ ฟิ เนาว์มฺ อัน อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 177

⁴⁰⁴ กิตาบ อัสเศาะลาฮฺ บาบ มัน นามะ อัน อัสเศาะลาฮฺ เอา นะสิยะฮฺ หะดีษที่ 698

ผู้ใดที่ประสบเหตุการณ์นั้นกับตัวเขาก็จะล้มหมอนนอนเสื่อเมื่อเขารู้สึกตัวและเมื่อวันรุ่งขึ้นก็ให้เข้าละหมาดในเวลาของมันเช่นเดิม”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุ

หะดีษลำดับที่ 108 หน้า 152 บรรทัดที่ 14

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เวลาสุขสุดตั้งแต่เริ่มมีแสงยามรุ่งอรุณไปจนถึงตรามดวงอาทิตย์ยังไม่โผล่
ออกมา”

ตัดริจญ์

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ ผู้วิจัยได้ทำการตัดริจญ์แล้วในหะดีษลำดับที่ 106

หะดีษลำดับที่ 109 หน้า 152 บรรทัดที่ 15

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ทันละหมาดสุขุหนึ่งร็อกอะฮุก่อนที่ตะวันจะขึ้นถือว่าเขาทัน
ละหมาดสุขุในเวลานั้น”

ตัดริจญ์

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ผู้วิจัยได้ทำการตัดริจญ์แล้วในหะดีษลำดับที่ 104

หะดีษลำดับที่ 110 หน้า 153 บรรทัดที่ 22

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “แท้จริงอัลลอฮฺทรงคือ (ไม่มีคู่) ซึ่งพระองค์ทรงโปรดจำนวนที่”

ตัดริจญ์

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัคริมิซีย⁴⁰⁵ (al-Tirmidhīy, 1977: 2/316) จาก อิบุนุรียบ –อันนะสาอีย⁴⁰⁶ (al-Nasā’īy, 1999:3/253) จาก อันนาค เป็น อัศสะรีย –ทั้งสองท่านรายงานจาก อิบุนุกรุ เป็น อัยยาซ – อะหมัด (Ahmad, 1313:1/143) จาก อับดุลลอฮฺ จาก อบูค็อยษะมะฮฺ จาก ญะรียรุ จาก มัสนุรุ –อบูดาวูด⁴⁰⁷ (Abū Dāwud, 1997:2/86) จาก อิบรอฮีม เป็น มุซา จาก อีซา จาก ชะกา รียา –

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก อบี อิสฮาก จาก อาศิม เป็น ฎ็อมเราะฮฺ จาก อะลีย رضي الله عنه โดย สำนวนหะดีษของอัคริมิซียมีดังนี้

(())

ความว่า “แท้จริงอัลลอฮฺ (มีหนึ่ง) ซึ่งเป็นจำนวนที่ พระองค์ทรงโปรดจำนวนที่ ดังนั้นโอ้ ผู้ที่ศรัทธาในอัลกุรอานทั้งหลายจงละหมาดวิตรุเถิด”

⁴⁰⁵ อับวานุลวิตรุ บาบ มาญาอะ อัน อัลวิตรุ ลัยสะะ บิหัดมิน หะดีษที่ 453

⁴⁰⁶ กิตาบ กิยาม อัลลัยลฺ วัะ ตะญ์วูอุ อันนะฮารุ บาบ อัลอัมรุ บิ อัลวิตรุ หะดีษที่ 1674

⁴⁰⁷ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อิสติหบบา อัลวิตรุ หะดีษที่ 1416

สถานภาพของผู้รายงาน

สายรายงานของอัตติรมิซีย์ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมิเกาะฮุนอกจาก อาศิม เป็น ฎ็อมเราะฮฺ เป็นบุคคลเศาะอูด () (al-‘Asqalānīy,1999:228)

ระดับของหะดีษ

หะดีษตามสายรายงานของอัตติรมิซีย์นี้เป็นหะดีษหะสันเนื่องจากมีผู้รายงานที่มีสถานภาพไม่ถึงขั้นมิเกาะฮฺ อัตติรมิซีย์กล่าวว่า หะดีษของท่านอะลีย์เป็นหะดีษหะสัน (al-Tirmidhīy, 1977: 2/316)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

4.3.4 บาบ ฟิมัน ตะญิบ อะลัยฮิ อัสเศาะลาฮฺ วะมา ยัซกูร มะอะฮฺ⁴⁰⁸)
 ((หมวคว่าด้วยผู้ที่จำเป็นต้องทำการละหมาดและสิ่งที่เกี่ยวข้อง)

หะดีษลำดับที่ 111 หน้า 154 บรรทัดที่ 29

สำนวนหะดีษ

))
 ((
 ความว่า “พวกท่านจงตั้งลูก ๆ ให้ดำรงการละหมาด เมื่อเขาเหล่านั้นอายุได้เจ็ด
 ขวบ และจงเขียนตีพวกเขา (หากพวกเขาไม่ดำรงละหมาด) เมื่อพวกเขาอายุได้สิบขวบ และจงแยก
 ที่นอนระหว่างพวกเขา”

ตัดรียฎ์

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อับูดาวูด⁴⁰⁹ (Abū
 Dāwud, 1997:1/239) จาก มุอัมมัด เป็น อิซาม อัลยัซกูรียฺ จาก อิสมาอีล – อะหมัด (Ahmad,
 1313:2/187) จาก มุหัมหมัด เป็น อับดุลเราะหมาน อัฏฏุฟาเวีย และ อับดุลลอฮฺ เป็น บักรฺ อัลสะฮฺ
 มียฺ – ทั้งสองท่านรายงานจาก วะเกือ –

ทั้งหมดรายงานจาก เสวารุ เป็น ดาหวุด อับูหัมซะฮฺ อัลศ็อยเราะฟีญ์ จาก อัมรุ เป็น
 ซุอัยบ จาก บิดาของเขา จาก ปู่ของเขา ﷺ โดยสำนวนหะดีษของอับูดาวูดที่สมบูรณ์มีดังนี้

ส่วนสำนวนของอะหมัด(Ahmad, 1313:2/187) มีการเพิ่มเติมประโยค

408 บุฆยะฮฺ อัลญุลาละบ เล่มที่ หน้า 153

409 กิตาบ อัสเศาะลาฮฺ บาบ มะตา ยุมรุ อัลฆุลาม บิ อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 495

ความว่า “...เมื่อท่านได้ทำการแต่งงานบ่าวหรือทาสของท่าน ท่านจงอย่าได้มองยังสิ่งที่เป็นเอาระฮู⁴¹⁰ ของเขา เนื่องจากอวัยวะตั้งแต่ได้สะดือลงไปถึงหัวเข่าของเขาเป็นเอาระฮู...”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษในสายรายงานของอบูดาวูดทุกท่านเป็นบุคคลฆิเกาะฮุกเว็นเสาวร เป็น ดาวูด อูฮัมชะฮู อัศคีอัยเราะฟีย์เป็นบุคคลเศาะดุคแต่บางครั้งมีความสับสน)
((al-‘Asqalāniy,1999:200)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้ตามสายรายงานข้างต้นเป็นหะดีษหะสันเนื่องจากมีผู้รายงานที่ไม่ถึงชั้นฆิเกาะฮู

หะดีษลำดับที่ 112 หน้า 158 บรรทัดที่ 31

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดนอนหลับ จนไม่ได้ละหมาดหรือลืม ดังนั้นให้เขาละหมาด เมื่อเขานึกขึ้นได้”

ตำริญญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ใกล้เคียงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุกอริย์⁴¹¹
(al-Bukhārīy, 1979:1/201) จาก อุนุอัยมุ และมุซา เป็น อิสมาอิล — มุสลิม⁴¹² (Muslim,

⁴¹⁰ เอาระฮู คือ อวัยวะที่จำเป็นต้องปกปิด สำหรับผู้ชาย คือ อวัยวะที่อยู่ระหว่างสะดือและเข่าทั้งสองของเขา และ ส่วนผู้หญิงที่เป็นอิสระชนนั้น คือ ร่างกายทั้งหมดของนาง ยกเว้น ใบหน้าและสองฝ่ามือ

⁴¹¹ กิตาบ มะวาเกิต อัศเศาะลาฮฺ บาบ มัน นะลียา เศาะลาฮฺ ฟีลยูค็อลลิฮา อีซา ชะกะเราะฮา หะดีษที่ 597

⁴¹² กิตาบ อัลมะสาอูดี วะมะวาอิอฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ เกาะฎอ์ อัศเศาะลาฮฺ อัลฟาอิตะฮฺ หะดีษที่ 315

1996:1/477) จาก มุฮัมมัด เป็น อัลมุฮันนา จาก อับดุลอะอฺลา จาก สะอีด —อบูดาวูด⁴¹³ (Abū Dāwud, 1997:1/221) จาก มุฮัมมัด เป็น กะษีร — ทั้งสองท่านจาก ฮัมมา —

อัลดาริมีย⁴¹⁴ (al-Dārimīy, 2000:2/783) จาก สะอีด เป็น อามิร —อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:3/184) จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น มะฮฺดียฺ จาก อัลมุฮันนา —ทั้งสองท่านรายงาน จาก สะอีด —

อัตติรมิซีย⁴¹⁵ (al-Tirmidhīy, 1977: 1/335) จาก กุฎัยบะฮฺ และ บิซรฺ เป็น มุอาซ จาก อนุอะวานะฮฺ — อิบน์มาญะฮฺ⁴¹⁶ (Ibn Mājah, 2000:1/382) จาก ญุบะเราะฮฺ เป็น อัลมุหนีอฺลิส จาก อนุอะวานะฮฺ —

ทั้งหมดรายงานจาก เกาะตาอะฮฺ จาก อะนัส เป็น มาลิก رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของ อัลดาริมียมีดังนี้

((وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي))

ความว่า “ผู้ใดลืมจนไม่ได้ละหมาด ดังนั้นให้เขาละหมาด เมื่อเขานึกขึ้นได้ไม่มีสิ่งใดจะสามารถชดเชยการละหมาดนั้นได้นอกจากต้องกระทำดังที่กล่าวมา อัลลอฮฺ ตะอาลาได้ตรัสว่า และจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด เพื่อรำลึกถึงข้า”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคฺลียฺเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺ เนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคฺลียฺเกาะฮฺ

413 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ฟิ มัน นามะ อัน เศาะลาฮฺ เอา นะสิยะฮา หะดีษที่ 442

414 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มัน นามะ อัน เศาะลาฮฺ เอา นะสิยะฮา หะดีษที่ 1265

415 อับวาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญอะฮฺ ฟิ อรัเราะอฺลฺ ฮันสา อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 178

416 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มัน นามะ อัน อัศเศาะลาฮฺ เอา นะสิยะฮา หะดีษที่ 696

4.3.5 บาบ มุกตะฎอ สุญูด อัศชะฮฺ วะ มายะตะอัลดะกฺ บีฮฺ⁴¹⁷)
 ((หมวดว่าด้วยการสุญูดเนื่องจากการหลงลืม และสิ่งที่เกี่ยวข้อง))

หะดีษลำดับที่ 113 หน้า 161 บรรทัดที่ 30

สำนวนหะดีษ

((

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดจากพวกท่านเกิดความลังเลในการละหมาดของเขาว่า เพิ่งละหมาดสามหรือละหมาดไปสี่ร็อกอะฮฺแล้ว ก็ให้เขาจัดภาวะลังเลทิ้งไปแล้วให้ยึดเอาที่แน่ชัด หลังจากนั้นให้เขาทำการสุญูดสองครั้งก่อนที่จะให้สลาม แต่หากปรากฏว่าเขาได้ละหมาดห้า ร็อกอะฮฺก็ถือว่าส่วนนั้นได้ละหมาดครบถ้วนแล้ว”

ตำร็ร็ญู

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴¹⁸ (Muslim, 1996:1/400) จาก มุฮัมมัด เป็น อะหฺมัด เป็น อิบีเคาะลัฟ- อะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/83) - ทั้งสองท่านจาก มุซา เป็น ดาอูด จาก สุไลมาน เป็น บิลาล-

อบูดาวูด⁴¹⁹ (Abū Dāwud, 1997:1/434) จาก มุหัมหมัด เป็น อัลดะลาอ์-อิบนุ มาญูฮฺ⁴²⁰ (Ibn Mājah, 2000:2/64) จาก อบูกร็ร็อยบ-ทั้งสองท่านรายงานจาก อบูคอลิด อัลดะหฺมฺรฺ -อันนะสาอีย์⁴²¹ (al-Nasā'iy, 1999:3/31) จาก ยะหฺยา เป็น หะบีบ เป็น อะเราะบีย์ จาก คอลิด- ทั้งสามท่านรายงานจาก อิบนุอัญญลัน-

ทั้งหมดรายงานจาก ชัยคฺ เป็น อัศลัม จาก อะฏอฮฺ เป็น ยะซารฺ จาก อิบิสะอิด ๐ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

⁴¹⁷ หนังสืออบูมะฮฺฮฺ อัญญลัน เล่มที่ 1 หน้า 160

⁴¹⁸ กิตาบ อัลดะลาอ์ วะ มะวะฎอ อักเศาะลาฮฺ บาบ อัศชะฮฺ วะ อักเศาะลาฮฺ วะ สุญูด ละฮฺ หะดีษที่ 571

⁴¹⁹ กิตาบ อักเศาะลาฮฺ บาบ อิซา ชักกะ ฟิ อัชชีนดัยฺนฺ วะ อัชชะลาฮฺ มัน กอล ยุกิ อัชชัคฺ หะดีษที่ 1024

⁴²⁰ กิตาบ อิกอมะฮฺ อักเศาะลาฮฺ บาบ มาญูฮฺ ฟิ มัน ชัก ฟิ เศาะลาติฮฺ ฟะเราะญะอะ อิลลา อัลยะกิน หะดีษที่ 1210

⁴²¹ กิตาบ อัศชะฮฺ บาบ อิตมาม อัลมุศ็อลลีฮฺ อะลา มาชะกัรฺ อิซา ชัก หะดีษที่ 1237

))

((

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดจากพวกท่านเกิดความลังเลในการละหมาดของเขาว่า เพิ่งละหมาดสามหรือละหมาดไปสี่ร็อกอะฮ์แล้ว ก็ให้เขาขจัดภาวะลังเลทิ้งไปแล้วให้ยึดเอาที่แน่ชัด หลังจากนั้นให้เขาทำการสุญูดสองครั้งก่อนที่จะให้สลาม แต่หากปรากฏว่าเขาได้ละหมาดห้า ร็อกอะฮ์ก็ถือว่าส่วนนั้นได้ละหมาดครบถ้วนแล้ว แต่หากปรากฏเขาได้ละหมาดครบสี่ร็อกอะฮ์แล้ว สองสุญูดข้างต้นเป็นการสาปแช่งต่อมารร้าย”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยืมเกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีห์เนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลยืมเกาะฮ์

Prince of Songkhro University
Pattani Campus

4.3.6 บาบ สุญุด อตัลลาวะฮฺ วะ อัชชูกร⁴²² () (หมวคว่าด้วย
การสุญุดเนื่องจากการอ่านอัลกุรอานและการสุญุดเพื่อขอบคุณอัลลอฮฺ)

หะดีษลำดับที่ 114 หน้า 165 บรรทัดที่ 17

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “นบีดาวิดได้ทำการสุญุดเพื่อการกลับตัว ส่วนพวกเราทำการสุญุดเพื่อ
ขอบคุณ (ต่ออัลลอฮฺ)”

ตักรียญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอันนะสาอีย⁴²³
(al-Nasā'iy, 1999:2/498) จากอิบรอฮีม เป็น อัลหะสัน อัลมิกสะมียฺ จาก หัจญาย เป็น มุฮัมมัด
จาก อุมัรฺ เป็น ชัรฺ จาก บิดาของเขา จาก สะอีด เป็น ญับรฺ จาก อิบน์อับบาส رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษ
ของอันนะสาอียฺที่สมบูรณ์มีดังนี้

(())

ความว่า “แท้จริงท่านนบี ﷺ ได้ทำการสุญุดเมื่ออ่านสุเราะฮฺ ค็อด และท่านได้
กล่าวว่่านบีดาวิดได้ทำการสุญุดเพื่อเตาเบฮฺ ส่วนพวกเราทำการสุญุดเพื่อขอบคุณ (อัลลอฮฺ)”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮฺ

⁴²² หนังสือมุฆะฮฺ อัจญุลลาบ เล่มที่ 1 หน้าที่ 165

⁴²³ กิตาบ อัลอิฟติตาหฺ บาบ สุญุด อัลกุรอาน สุญุด ฟิ ค็อด หะดีษที่ 956

หะดีษลำดับที่ 115 หน้า 166 บรรทัดที่ 2

สำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “ครั้งหนึ่งขณะที่ท่านนบีอ่านอัลกุรอานเมื่ออ่านสุเราะฮ์ที่มีอายะฮ์ อัศ-
สัจญะดะฮ์ ท่านก็ลงสุญูด พวกเราทั้งหมดก็ลงสุญูดพร้อมกับท่านนบี จนกระทั่งบางคนในหมู่พวก
เราเกือบหาที่สุญูดไม่ได้”

ตัดรียฎ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย
มุสลิม⁴²⁴ (Muslim, 1996:1/405) จากซุฮัยรฺ เป็น หุรฺบ และอุบัยดิลละฮ์ เป็น สะอีด และ มุฮัมมัด
เป็น อัลมุฮันนา-อัลบุกอริยฺ⁴²⁵ (al-Bukhārī, 1979:1/338) จาก มุสัดคัด-อบูดาวูด⁴²⁶ (Abū
Dāwud, 1997:2/84) จาก อะหฺมัด เป็น หันบัด-อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:2/17) –

ทั้งหมดรายงานจาก ยะหฺยา เป็น สะอีด อัลก็อฏฏอน –

อัลบุกอริยฺ⁴²⁷ (al-Bukhārī, 1979: 1/338) จาก บิซฺรฺ เป็น อาดิม จาก อะลีเย์ เป็น
มุสอิรฺ-อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:2/142) จาก อิบฺนุญมัยรฺ –

ทั้งหมดรายงานจาก อุบัยดิลละฮ์ จาก นาฟิอฺ จาก อิบฺนุญมัยรฺ ﷺ โดยสำนวนหะดีษ
ของมุสลิมมีดังนี้

)

((

424 กิตาบ อัลมะสาอูดี วะ มะวาอูอิ อัศเศาะลาฮฺ บาบ สุญูด อัตติลาวะฮ์ หะดีษที่ 575

425 กิตาบ สุญูด อัลกุรอาน บาบ มัน สะญะดะ ลี สุญูด อัลกอริยฺ หะดีษที่ 1075

426 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ฟิเราะอูล ษัสมะอู อัศสะญะดะฮ์ วะสุวา อีรรอกิบ หะดีษที่ 1412

427 กิตาบ สุญูด อัลกุรอาน บาบ อิซดิหาม อันนาส อิซา เกาะเราะอะอะ อัลอิมาม อัศสะญะดะฮ์ หะดีษที่ 1076

ความว่า “แท้จริงท่านนบี ﷺ ได้อ่านอัลกุรอานเมื่อท่านอ่านซูเราะฮ์ที่มีอายะฮ์ อัล สัจญะดะฮ์ ท่านก็ลงสุญูด พวกเราทั้งหมดก็ลงสุญูดพร้อมๆกับท่านนบี จนกระทั่งบางคนในหมู่พวก เราก็อบหาที่วางหน้าผาก (สำหรับสุญูด) ไม่ได้”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 116 หน้า 167 บรรทัดที่ 29

จำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ผู้ทรงให้ฉันรอดพ้นจากสิ่งที่ถูก ทดสอบและพระองค์ทรงให้เกียรติแก่ฉันเหนือกว่าสรรพสิ่งอื่นๆ ผู้ใดที่กล่าวเช่นนี้เขาจะถูกปกป้อง จากทดสอบดังกล่าวตราบใดที่เขายังมีชีวิต”

ตำรียอญ์

จำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับจำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัดติรมิซีย⁴²⁸ (al-Tirmidhī, 1977: 5/493) จาก มุฮัมมัด บิน อับดุลลอฮ์ บิน บะซ็อ จาก อับดุลวาริษ บิน สะอีด —อิบน์มาญะฮ์⁴²⁹ (Ibn Mājah, 2000:4/295) จาก อะลี บิน มุฮัมมัด จาก วะกีอ จาก คอ ริญะฮ์ บิน มุศอับ —ทั้งสองท่านรายงานจาก อัมรฺ บิน คีนารฺ เมลา อาลซุเบรฺ จาก สาลิม บิน อับ ดุลลอฮ์ บิน อุมร์ จาก อิบน์อุมร์ จาก อุมร์ ﷺ โดยจำนวนหะดีษของอัดติรมิซียที่สมบูรณ์มีดังนี้

⁴²⁸ กิตาบ อัคคะอะวัต บาบ มายะกูด อีซา เราะอา มุบตะลา หะดีษที่ 3431

⁴²⁹ กิตาบ อัคคูอาฮ์ บาบ มา ยัคอุ บิฮิ อรัเราะกูด อีซา นะชะาะเราะ อีลา อะฮฺลิล อัลบะลาฮ์ หะดีษที่ 3892

))

((

ความว่า “บุคคลใดที่เห็นผู้ประสพภัย แล้วเขากล่าวว่า มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ผู้ทรงให้ฉันรอดพ้นจากสิ่งที่ถูกทดสอบและพระองค์ทรงให้เกียรติแก่ฉันเหนือกว่าสรรพสิ่งอื่นๆ ผู้ใดที่กล่าวเช่นนั้นเขาจะถูกปกป้องจากการทดสอบดังกล่าวตราบใดที่เขายังมีชีวิต”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุ ยกเว้น อัมรฺ เบ็น ดินารฺ เมลา อาลซุบัยรฺ เป็นบุคคลเญาอิฟ () (al-‘Asqalāniy,1999:358)

อักษะวาฮิด

หะดีษนี้ยังอักษะวาฮิดจากเศาะหาบะฮ์ท่านอื่น บันทึกโดยอัคริมิซีย์⁴³⁰ (al-Tirmidhiy, 1977: 5/493) จาก อับดุลอะฮ์ดี อัสลิมนานีย์ จาก มุฏีอรริฟ เบ็น อับดุลลอฮ์ อัลมะดีนี จาก อับดุลลอฮ์ เบ็น อุมร์ อัลอุมรีย์ จาก สุฮัยลฺ เบ็น อิบิศอลิหฺ จาก บิดาของเขา จาก อับดุลลอฮ์ อิบิฮุร็อยเราะฮ์ رضي الله عنه โดยมีสำนวนหะดีษดังนี้

))

((

ความว่า “บุคคลใดที่เห็นผู้ประสพภัย แล้วเขากล่าวว่า มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ผู้ทรงให้ฉันปลอดภัยจากสิ่งที่ถูกทดสอบที่ได้ประสพกับท่าน และพระองค์ทรงให้เกียรติแก่ฉันเหนือกว่าสรรพสิ่งอื่นๆ เขาผู้นั้นจะถูกปกป้องจากภัยดังกล่าว”

อัคริมิซีย์ระบุว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันแต่เป็นสายรายงานเดี่ยว

ในสายรายงานนี้มี อับดุลลอฮ์ เบ็น อุมร์ อัลอุมรีย์ เป็นบุคคลเญาอิฟ อาบิิด () (al-‘Asqalāniy,1999:256)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษ หะสัน ลิฆ്മ็อยริฮฺ แม้ว่าในสายรายงานมีผู้รายงานที่เป็นบุคคลเญาอิฟ คือ อัมรฺ เบ็น ดินารฺ เมลา อาลซุบัยรฺ และหะดีษเป็นสายรายงานเดี่ยวไม่มีอัลมุตาบิอะฮฺมา

430

กิตาบ อัคอะอะวาต บาบ มายะกูล อิซาเราะอา มุบตะลา หะดีษที่ 3432

สนับสนุนการรายงานของอัมรฺ เป็น คินารุ เมลา อาลซุเบรฺ แต่หะดีษนี้มีอรรถาธิบายสนับสนุนจึงสามารถเลื่อนฐานะจากหะดีษฎะอ์ฟ เป็นหะดีษ หะสัน ลีหม์ยริฮฺ

หะดีษลำดับที่ 117 หน้า 167 บรรทัดที่ 33

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “โอ้อัลลอฮฺได้โปรดอย่าทรงให้ความทุกข์ยากของเราเกิดกับศาสนาของเรา”

คำอธิบาย

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัคริมิซีย์⁴³¹ (al-Tirmidhīy, 1977: 5/528) จาก อะลีญ์ เป็น หุจญรฺ จาก อิบน์อัสมุบาร็อก จาก ยะหฺยา เป็น อัยฺยูบ จาก อุบัยดิลละฮฺ เป็น ชะฮฺรฺ จาก คอลิด เป็น อบีอิมรอน จาก อิบน์อุมร์ رضي الله عنه

))

((

ความว่า “น้อยครั้งที่ท่านเราะสูล ﷺ จะลุกจากที่นั่งนอกจากท่านจะวิงวอนขอคุณอาอีให้กับบรรดาสหายของท่านว่า โอ้อัลลอฮฺ! ขอได้โปรดทรงประทานความรู้สึกเกรงกลัวต่อพระองค์ที่สามารถปิดกั้นระหว่างเรากับการล่วงละเมิดต่อพระองค์ให้แก่พวกเราด้วยเถิด ขอได้โปรดทรงประทานการกระทำความภักดีต่อพระองค์ที่สามารถเชื่อมเราไปยังสวนสวรรค์ และความเชื่อมั่นที่สามารถใช้บรรเทาความทุกข์ยากลำบากของโลกคุณยาด้วยเถิด ขอได้โปรดทรงให้เรามีความสุขในการฟังของเรา การมองเห็นของเรา และพลังกำลังของเรา ตราบใดที่พระองค์ยังทรงให้

⁴³¹ กิตาบ อัคตะอะวาต บาบ ที่ 80 หะดีษที่ 3432

เรามีชีวิตอยู่ และขอโปรดทรงให้มันเป็นสิ่งที่คงอยู่กับพวกเราด้วยเถิด ขอได้โปรดทรงช่วยเหลือพวกเราให้มีชัยชนะเหนือผู้ที่ประปรักษ์กับเราด้วยเถิด และขอโปรดอย่าทรงให้ความทุกข์ยากของเรา เกิดกับศาสนาของเรา และขอโปรดทรงอย่าทำให้โลกคุณยาเป็นสุขยอดความกังวลของพวกเรา หรือเป็นจุดสิ้นสุดสิ้นความรู้ของพวกเรา และขอได้โปรดทรงอย่าให้พวกที่ไร้ปราณีต่อเราได้ควบคุมพวกเราเถิด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุ ยกเว้นบุคคลดังต่อไปนี้

1. ะหฺญา เบ็น อัยยูบเป็นบุคคลที่เสาะดู และในบางครั้งอาจจะผิดพลาดในการรายงาน () (al-‘Asqalāniy, 1999:518)
2. อุบัยดิลละฮุ เบ็น ชะหฺร บุคคลที่เสาะดู ยุคติ () (al-‘Asqalāniy, 1999:311)
3. คอลิด เบ็น ออบีอิมรอน บุคคลที่เสาะดูอีกทั้งยังเป็นปราชญ์ด้านวิชาฟิสิกส์ () (al-‘Asqalāniy, 1999:129)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันเนื่องจากมีผู้รายงานไม่ถึงชั้นมีเกาะฮุ อัลดิรมิซีย์ระบุว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันและเป็นสายรายงานเดี่ยว (al-Tirmidhī, 1977: 5/528)

4.3.7 บาบ ฟี เศาะลาฮฺ อันนัฟลุ⁴³² () (หมวดว่าด้วยการละหมาดสุนัต
ต่างๆ)

หะดีษลำดับที่ 118 หน้า 168 บรรทัดที่ 24

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “แท้จริงอัลลอฮ์ได้ทรงเพิ่มอีกละหมาดหนึ่งสำหรับพวกท่านซึ่งมันเป็น
สิ่งที่ประเสริฐกว่าอูฐสีแดงนั่นคือการละหมาดวิตฺร”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัตติรมิ
ซี⁴³³ (al-Tirmidhī, 1977: 2/314) รายงานจาก กุฎัยบะฮฺ-อับูดาวูด⁴³⁴ (Abū Dāwud,
1997:2/86) รายงานจาก อับูอิลวะลีด อัฏเฏาะชะลีสีย์ และกุฎัยบะฮฺ เบ็น สะอิด อัลมะอานา-อิบนุ
มาญะฮฺ⁴³⁵ (Ibn Mājah, 2000:2/45) รายงานจาก มุฮัมมัด เบ็น รุมหฺ อัลมิศรีย์-อัคคาร์ิมีย์⁴³⁶ (al-
Dārimī, 2000:2/982) รายงานจาก อับูอิลวะลีด อัฏเฏาะชะลีสีย์ -

ทั้งหมดรายงานจาก อัลลัษษฺ เบ็น สะอิด จาก ชะซิด เบ็น อับิหะบิบ จาก อับดุลลอฮฺ
เบ็น รอซิด อัชชะฟาฟีย์ จาก อับดุลลอฮฺ เบ็น อับิมุรเราะฮฺ อัชชะฟาฟีย์ จาก คอริญะฮฺ เบ็น หุซัฟะฮฺ
โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัตติรมิซีมีดังนี้

))

((

432 หนังสืออบุฆะฮฺ อัฏเฏาะลาบ เล่มที่ หน้าที่ 168

433 อับวาบ อัลวิตฺรฺ บาบ มาญูอะ ฟี ฟิฏลุ อัลวิตฺรฺ หะดีษที่ 452

434 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อิสติหฺบบาบ อัลวิตฺรฺ หะดีษที่ 1418

435 กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญูอะ ฟี อัลวิตฺรฺ หะดีษที่ 1168

436 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ฟี อัลวิตฺรฺ หะดีษที่ 1617

ความว่า “แท้จริงอัลลอฮ์ได้ทรงเพิ่มอีกละหมาดหนึ่งสำหรับพวกท่านซึ่งมันเป็นสิ่งที่ประเสริฐกว่าอูฐสี่แดงนั่นคือการละหมาดวิตร อัลลอฮ์ได้ทรงกำหนดให้แกพวกท่านในช่วงเวลาระหว่างละหมาดอิชานถึงแสงอรุณปรากฏขึ้น”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทั้งหมดเป็นบุคคลที่ยะกาฮะฮ์ ยกเว้นบุคคลดังต่อไปนี้

1. अबดุลลอฮ์ เป็น รอชิด อัชเชาฟียะ เป็นบุคคลมัศตูร () (al-‘Asqalāniy, 1999:244)
2. अबดุลลอฮ์ เป็น อิบิมุรเราะฮ์ อัชเชาฟียะ เป็นบุคคลมัศตูร () (al-‘Asqalāniy, 1999:265)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันตามสายรายงานของอัตติรมิซีย์ และท่านกล่าวว่าสายรายงานหะดีษนี้เป็นสายรายงานเดี่ยวจากสายรายงานของยะซีด เป็น อิบิหะบิบเท่านั้น (al-Tirmidhiy, 1977: 2/314)

หะดีษลำดับที่ 119 หน้า 168 บรรทัดที่ 34

จำนวนหะดีษ

))
((

ความว่า “ผู้ใดพอใจที่จะละหมาดวิตรห้าร้อยกะฮ์ให้เขาจงกระทำ ผู้ใดพอใจที่จะละหมาดวิตรสามร้อยกะฮ์ให้เขาจงกระทำ และผู้ใดที่พอใจจะละหมาดเพียงหนึ่งร้อยกะฮ์ให้เขาจงกระทำ”

ตักรัจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย
 อับูดาวูด⁴³⁷ (Abū Dāwud, 1997:2/89) จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น อัลมุบาร็อก จาก กุรียะฮฺ เป็น
 หัยยาน อัลอิจญ์ลีญ์ จาก บักรฺ เป็น วาอิล –อันนะสาอีย⁴³⁸ (al-Nasā’īy, 1999:3/265) จาก อีรเราะ
 บือ เป็น สุไลมาน เป็น ดาวูด จาก อับดุลลอฮฺ เป็น ยูซุฟ จาก อัลฮัยษัม เป็น หุมัยดฺ จาก อับมุฮัยษั
 อิบนุมาญะฮฺ⁴³⁹ (Ibn Mājah, 2000:2/54) จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น อิบรอฮีม อัคคิมัซกีญ์ จาก
 อัลฟิรยาบียฺ จาก อัลเอาซาอียฺ –

ทั้งหมดรายงานจาก อัซซุซุรียฺ จาก อะฏอ์ เป็น ยะซีด อัลลัยษียฺ จาก อับยูยฺยูบ อัล
 อันศอรียฺ ๖๕ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอับูดาวูดมีดังนี้

(())

ความว่า “ละหมาดวิตรเป็นสิทธิจำเป็นเหนือมุสลิมทุกคน ผู้ใดพอใจที่จะละหมาด
 วิตรห้าร็อกอะฮฺให้เขาจงกระทำ ผู้ใดพอใจที่จะละหมาดวิตรสามร็อกอะฮฺ ให้เขาจงกระทำ และผู้ใด
 ที่พอใจจะละหมาดเพียงหนึ่งร็อกอะฮฺให้เขาจงกระทำ”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษในสายรายงานของอับูดาวูดทั้งหมดเป็นบุคคลที่มิเกาะฮฺ ยกเว้น
 บักรฺ เป็น วาอิลเป็นบุคคลเศาะดุก () (al-‘Asqalāniy,1999:66)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันเนื่องจากมีผู้รายงานบางท่านไม่ถึงขั้นเป็นบุคคลมิเกาะฮฺ

437 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ กัม อัลวิตรฺ หะดีษที่ 1422

438 กิตาบ กิยาม อัลลัยลฺ บาบ ซิกฺรฺ อัลอิตติลาฟฺ อะลา อัซซุซุรียฺ ฟิ หะดีษ อับิ อัยยูบ ฟิ อัลวิตรฺ หะดีษที่ 1710

439 กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญูอะฮฺ ฟิ อัลวิตรฺ บิ ษะลาฮฺ วะ กัอมฺตุ วะ สับอฺ วะ ดิสอฺ หะดีษที่ 1168

หะดีษลำดับที่ 120 หน้า 169 บรรทัดที่ 9

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “พวกท่านจงให้ละหมาดสุดท้ายของยามค่ำคืนคือละหมาดวิตร”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์⁴⁴⁰ (al-Bukhārī, 1979:1/315) จาก มุศัคคัต-มุสลิม⁴⁴¹ (Muslim, 1996:1/517) จาก อิบน์ อับิ ชัยบะฮฺ จาก อิบน์ อุมัร⁴⁴² (Abū Dāwud, 1997:2/95) จาก อะหมัด เป็น หันบัล (Ahmad, 1313:2/20) -

ทั้งหมดรายงานจาก ยะหฺยา เป็น สะอีด จาก อุบัยดิลละฮฺ จาก นาฟิอฺ จาก อับดุลลอฮฺ เป็น อุมัร رضي الله عنه โดยมีสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “พวกท่านจงให้ละหมาดสุดท้ายของยามค่ำคืนคือละหมาดวิตร”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่มีเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่มีเกาะฮฺ

⁴⁴⁰ กิตาบ อัลวิตร บาบ ลิขญอ์อัด อาคิร เศาะลาติฮิ วิตร หะดีษที่ 998

⁴⁴¹ บาบ เศาะลาฮฺ อัลลัฮฺ มัษนา มัษนา วัลวิตร ร็อกอะฮฺ มิน อาคิร ลัฮฺ หะดีษที่ 151

⁴⁴² กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ ฟิ วัคตุ อัลวิตร หะดีษที่ 1438

หะดีษลำดับที่ 121 หน้า 169 บรรทัดที่ 11

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดที่เกรงว่าจะไม่ตื่นนอนช่วงสุดท้ายของกลางคืนเขาจงละหมาดวิตรช่วงต้นของกลางคืน ส่วนบุคคลใดที่มีความประสงค์จะตื่นขึ้นในช่วงท้ายของคืนเขาจงละหมาดวิตรในช่วงท้ายของกลางคืน”

ตำรับจัญ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้บางส่วนนั้นตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴⁴³ (Muslim, 1996:1/520) จากอบูบักร์ เป็น อิบิซัยบะฮฺ จาก หัฟศฺ และอบูมูอาวิยะฮฺ-อัคริมิซีย⁴⁴⁴ (al-Tirmidhīy, 1977: 2/318) จาก ฮันนาด จาก อบูมูอาวิยะฮฺ-อิบนุมัจญะฮฺ⁴⁴⁵ (Ibn Mājah, 2000:2/53) จาก อับดุลลอฮฺ เป็น สะอีด จาก อิบนูอบีเฆาะนิยะฮฺ- ทั้งสามท่านรายงานจากอัลอะอัมมัช จาก อบูสุฟยาน-

อะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/300) จาก วะเก็อ จาก อิบนูอบิลัยลา จาก อิบิฮฺซุบัยร- ทั้งหมักรายงานจาก ญาบิร رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

((

ความว่า “ผู้ใดที่เกรงว่าจะไม่ตื่นนอนช่วงสุดท้ายของกลางคืนเขาจงละหมาดวิตรช่วงต้นของกลางคืน ส่วนบุคคลใดที่มีความประสงค์จะตื่นขึ้นในช่วงท้ายของคืนเขาจงละหมาดวิตรในช่วงท้ายของกลางคืนเพราะการละหมาดในช่วงท้ายของคืนมะลาอิกะฮฺจะมาเป็นพยาน” อบูมูอาวิยะฮฺ กล่าวว่า มะลาอิกะฮฺมาร่วมด้วย

⁴⁴³ กิตาบ สะอะลาฮฺ อัลมุซาฟิรีน วะเก็อศริฮา บาบ มัน ก็อฟ อัลลาอะกุม มิน อาคิร ลัยลฺ ฟีลยูคิรฺ เอาวะละฮฺ หะดีษที่ 162

⁴⁴⁴ อับวาบ อัลวิตรฺ มาญาอะ ฟี กะเราะฮิยะฮฺ อันเนาวัม ก็อบละ อัลวิตรฺ หะดีษที่ 455

⁴⁴⁵ กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศสะอะลาฮฺ บาบ มา ญาอะ ฟี อัลวิตรฺ อาคิรฺ อัลลัยลฺ หะดีษที่ 1187

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หุเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 122 หน้า 169 บรรทัดที่ 26

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่มีการละหมาดวิตรสองครั้งในคืนเดียวกัน”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัดติรมิซีย์⁴⁴⁶ (al-Tirmidhī, 1977: 2/333) อันนะสะอีย์⁴⁴⁷ (al-Nasā'iy, 1999:3/255) ทั้งสองท่านรายงานจาก อันนาค-อบูดาวูด⁴⁴⁸ (Abū Dāwud, 1997:2/95) – ทั้งสามท่านรายงานจากจาก มุฮัดดีด –

อะหมัด (Ahmad, 1313:4/23) จาก อีฟฟาน –

ทั้งหมดรายงานจาก มุลาซิม เป็น อัมรุ จาก अबดุลลอฮ์ เป็น บัครุ จาก ก็อยสุ เป็น ฎ็อลตุ จาก ฎ็อลตุ เป็น อะลี رضي الله عنه โดยมีสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “ไม่มีการละหมาดวิตรสองครั้งในคืนเดียว”

⁴⁴⁶ อับวาบ อัลวิตรุ باب ما يؤاละ لافيرون في ليلته هـ هـ 470

⁴⁴⁷ กิตาบ กิยาม อัลลิลลุ باب นะสุยุนนะบี ที่อัลลิลลอสุอะลัยฮิวะสลัลัม อัน อัลวิตรีฮอน في ليلته هـ 1678

⁴⁴⁸ กิตาบ อัลเศาะลาฮุ باب في نكح آللؤلؤل هـ 1439

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุนอกจาก ก็อยสุ เป็น ฎ็อลฎุ เป็นบุคคลที่
เศาะดุก () (al-‘Asqalāniy,1999:393)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันเนื่องจากก็อยสุ เป็น ฎ็อลฎุ เป็นบุคคลเศาะดุก อัลดิรมิซีย์
กล่าวว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษหะสันและเป็นหะดีษสายรายงานเดี่ยว(al-Tirmidhīy,1977: 2/333)

หะดีษลำดับที่ 123 หน้า 170 บรรทัดที่ 33

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งจากพวกท่านได้เข้าไปในมัสยิดเขาผู้นั้นอย่าได้นั่งจนกว่าจะ
ละหมาดสองร็อกอะฮฺ”

คำวิจารณ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี⁴⁴⁹ (al-
Bukhārīy, 1979:1/362) จาก อัลมัจกีซ เป็น อิบรอฮีม จาก อับดุลลอฮฺ เป็น สะอิด –

มุสลิม⁴⁵⁰(Muslim, 1996:1/495) จากอบูบักร์ เป็น อับซัยยะฮฺ จาก หุสัยนฺ เป็น
อะลีซ จาก ซาอิดะฮฺ จาก อัมรฺ เป็น ยะหฺยา อัลอันศอริยฺ จาก มุฮัมมัด เป็น ยะหฺยา เป็น หิบบาน จาก
อัมรฺ เป็น สุลัยมฺ –อันนะสาอียฺ⁴⁵¹ (al-Nasā’iy, 1999:2/385) จาก กุฏัยยะฮฺ – อิบน์มาญะฮฺ⁴⁵² (Ibn
Mājah, 2000:1/535) จาก อัลอับบาส เป็น อุษมาน จาก อัลวะลีด เป็น มุสลิม –

ทั้งหมดรายงานจากมาลิก⁴⁵³ (Mālik, 2001:144)–

449 กิตาบ อัตตะฮัจญุด บาบ มาญอะฮฺ ฟิ ตะญะวอะฮฺ มัยนา มัยนา หะดีษที่ 1167

450 กิตาบ เศาะลาฮฺอัลมุซาฟิริน วัะ ก็อศริฮา บาบ อิสติหุบบาน ตะหิยะฮฺ อัลมัศญิด บิ ร็อกอะฮฺ หะดีษที่ 70 (...)

451 กิตาบ อัลมะสะญูด บาบ อัลอัมรฺ บิ อัศเศาะลาฮฺ ก็อบละ อัลญุลุส ฟิหิ หะดีษที่ 729

452 กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มัน ตะเคาะละ อัลมัศญิด ฟะลา ชัญญิลิส หัตตา ชรักะฮฺ หะดีษที่ 1013

453 กิตาบ ก็อศร์ อัศเศาะลาฮฺ ฟิ อัศสะฟิรฺ บาบ อินดิซอร์ อัศเศาะลาฮฺ วัลมัฆยิ อิลัยฮา หะดีษที่ 57

อะหมัด(Ahmad, 1313:2/296) จาก สุฟยาน จาก อุษมาน เป็น อิบิสุไลมาน และอิบนุอัญจาน –

ทั้งหมดรายงานจาก อามิรฺ เป็น अबดุลลอฮฺ เป็น อัซซุบัยรฺ จาก อัมรฺ เป็น สุลัยมฺ อัซซุเราะกียฺ จาก ออบูเกาะตาละฮฺ เป็น ริกบียฺ อัลอันศอริยฺ ﷺ โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอริยฺมีดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งจากพวกท่านได้เข้าไปในมัสยิดเขาผู้นั้นอย่าได้นั่งจนกว่าจะละหมาดสองร็อกอะฮฺเสียก่อน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 124 หน้า 173 บรรทัดที่ 18

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “การละหมาดคือภารกิจที่ดีที่สุด ดังนั้น (หากท่านมีความประสงค์) จะปฏิบัติการละหมาดมากก็ได้ หรือ (หากท่านมีความประสงค์) จะปฏิบัติการละหมาดแต่น้อยนิดก็ได้”

ตัดรียฎ์

หะดีษผู้วิจัยได้ทำการตัดรียฎ์แล้วในหะดีษลำดับที่ 66

หะดีษลำดับที่ 125 หน้า 173 บรรทัดที่ 35

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “การละหมาดที่ประเสริฐที่สุดนอกเหนือจากการละหมาดที่เป็นฟัรฎก็คือ การละหมาดในยามค่ำคืน”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴⁵⁴ (Muslim, 1996:2/821) – อันนะสาอียี⁴⁵⁵ (al-Nasā'iy, 1999:3/228) – อัตติรมิซียี (al-Tirmidhīy, 1977: 2/301) – ทั้งสามท่านรายงานจากกุฎัยบะฮฺ เป็น สะอีด –

อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/344) จาก อัฟฟาน – อับูดาวูด⁴⁵⁶ (Abū Dāwud, 1997:2/563) จาก มุฮัดดีด และ กุฎัยบะฮฺ เป็น สะอีด- ทั้งสองท่านรายงานจาก อับูอะวานะฮฺ –

ส่วนสายรายงานของอัลดาริมียี⁴⁵⁷ (al-Dārimīy, 2000:2/926) จาก ซัยด์ เป็น เอาฟู จาก อับูอะวานะฮฺ จาก อับดุลมะลิก เป็น อุมัยรฺ จาก มุฮัมมัด เป็น อัลมุนตะซิริ –

ทั้งหมดนั้นรายงานจาก อบีบิซรู หุมายด์ เป็น อับดุลเราะหฺมาน จาก อับดูรอฮฺเราะฮฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของมุสลิมมีดังนี้

(())

ความว่า “การถือศีลอดที่ประเสริฐที่สุดหลังจากเดือนเราะมะฎอนคือการถือศีลอดในเดือนอัลมุหฺรริอม การละหมาดที่ประเสริฐที่สุดนอกเหนือจากการละหมาดที่เป็นฟัรฎก็คือการละหมาดในยามค่ำคืน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยิบะฮฺ

454 กิตาบ อัศเศาว์มฺ บาบ ฟิ เศาว์มฺ อัลมุหฺรริอมฺ หะดีษที่ 1163

455 กิตาบ กิยาม อัลลัจลฺ บาบ ฟิฏลฺ เศาะลาฮฺ อัลลัจลฺ หะดีษที่ 1612

456 กิตาบ อัศเศาว์มฺ บาบ ฟิ เศาว์มฺ อัลมุหฺรริอมฺ หะดีษที่ 2429

457 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัยยูเศาะลาต อัลลัจลฺ อัฟฎีลฺ หะดีษที่ 1517

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยึเกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 126 หน้า 173 บรรทัดที่ 18

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “แท้จริงทุกๆคืนมีช่วงเวลาหนึ่งซึ่งเป็นเวลาที่คู่อัจจะถูกรับ”

ตัดร็ญญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ไม่มีบันทึกในตำราหะดีษทั้งเก้าเล่มนอกจากมีสำนวนหะดีษที่ความหมายคล้ายกันคือหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴⁵⁸ (Muslim, 1996:1/521) และอะหมัด (Ahmad, 1313:3/313) สำหรับรายละเอียดนั้นผู้วิจัยจะขอเสนอในการตัดร็ญญ์หะดีษลำดับที่ 132 เพราะเป็นหะดีษที่ตรงกับที่ผู้แต่งอ้างอิงไว้

ระดับหะดีษ

ผู้วิจัยไม่สามารถกำหนดระดับของหะดีษนี้เนื่องจากไม่ปรากฏข้อมูลที่ชัดเจน

หะดีษลำดับที่ 127 หน้า 174 บรรทัดที่ 8

⁴⁵⁸ กิตาบ เศาะลาฮฺ อัลมุสอาฟิรีน บาบ อัลดัรฆิบ ฟิ อัคคูอาฮ์ วัชชุกรฺ ฟิ อากรฺ อัลลัษลุ วัลอิญาบะฮฺ ฟิอิ หะดีษที่ 166 (757)

สำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “พระเจ้าเป็นเจ้าของเราจะทรงลงมายังฟากฟ้าชั้นล่างเมื่อเหลือเวลา หนึ่งส่วนสาม ของคืน และพระองค์จะทรงกล่าวว่า ใครขอคุดอ้อจากข้า ข้าจะตอบคำขอของเขา ใครขอสิ่งใดจากข้า ข้าจะให้สิ่งนั้นแก่เขา และใครขอภัยโทษต่อข้า ข้าก็จะยกโทษให้เขา”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรี⁴⁵⁹ (al-Bukhārī, 1979:1/356) จากอับดุลลอฮ์ เป็น มัสละมะฮ์ -มุสลิม⁴⁶⁰ (Muslim, 1996:1/521) จากยะหฺยา เป็น ยะหฺยา-อับดุลอวูด⁴⁶¹ (Abū Dāwūd, 1997:2/53) จาก อัลเกาะอุนะบียฺ-อัคริมิซียฺ⁴⁶² (al-Tirmidhī, 1977: 5/526) จาก มะอัน -ทั้งหมดรายงานจากมาลิก⁴⁶³ (Mālik, 2001:180) -

อิบน์มาญะฮ์⁴⁶⁴ (Ibn Mājah, 2000:2/146) จาก อุมัรฺวาน มุฮัมมัด เป็น อุษมาน อัลอุษมานียฺ และ ยะฮฺญุบ เป็น หุหมัด เป็น กาสิบ จาก อิบรอฮีม เป็น สะอัด -อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/264) จาก อูปุกามิต จาก อิบรอฮีม -อัคริมิซียฺ⁴⁶⁵ (al-Dārimī, 2000:2/928) จาก อัลหะกัม เป็น นาฟิอฺ จาก ชุอัยบฺ เป็น อิบน์หะซะฮ์ -

ทั้งหมดรายงานจาก อิบน์ฮิซาบ จาก อิบน์อับดิลละฮ์ อัลอะษีอรฺ และ อิบน์สะละมะฮ์ เป็น อับดุลเราะหฺมาน จาก อับดุลเราะฮ์ โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีมีดังนี้

))

((

459 กิตาบ อัลตะฮัจญุด บาบ อัคคฺอ้อ วัศเศาะลาฮฺ มิน อาคิรฺ อัลลัยลฺ หะดีษที่ 1145 และกิตาบ อัลเตอาหิด บาบ เกาลุลลอฮฺ ตะอาลา { } หะดีษที่ 7494

460 กิตาบ เศาะลาฮฺ อัลมุซาฟิริน บาบ อัตตริฆิบ ฟิ อัคคฺอ้อ วัชชักรฺ ฟิ อาคิรฺ อัลลัยลฺ วัลอิญาบะฮฺ ฟิอิ หะดีษที่ 168 (758)

461 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัยยู อัลลัยลฺ อัฟฎีลฺ หะดีษที่ 1315

462 กิตาบ อัคคะอาวาด บาบที่ 79 หะดีษที่ 3498

463 กิตาบ อัลกุรอาน บาบ มาญาอะ ฟิ อัคคฺอ้อ หะดีษที่ 30

464 กิตาบ อิกอมะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญาอะ ฟิ อัยยิ สาอะฮฺ อัลลัยลฺ อัฟฎีลฺ หะดีษที่ 1366

465 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ยันชิลุลลอฮฺ อีลา อัศซะมาอ์ อัคคฺุนยา หะดีษที่ 1520

ความว่า “พระผู้เป็นเจ้าของเราจะทรงลงมายังฟากฟ้าชั้นล่างเมื่อเหลือเวลา หนึ่ง ส่วนสาม ของคืน และพระองค์จะทรงกล่าวว่า “ใครขอคู่ออกจากข้า ข้าจะตอบคำขอของเขา ใครขอ สิ่งใดจากข้า ข้าจะให้สิ่งนั้นแก่เขา และใครขอภัยโทษต่อข้า ข้าก็จะยกโทษให้เขา”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 128 หน้า 174 บรรทัดที่ 16

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “พวกท่านจงนอนพักผ่อน (เล็กน้อยในตอนกลางวัน) เพื่อช่วยในการ ละหมาดในยามค่ำคืน”

ตัดรียอญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอิบนุมาญะฮฺ⁴⁶⁶ (Ibn Mājah, 2000:2/321) จาก มุฮัมหมัด เบน บัซซารฺ จาก อับดูอามิรฺ จาก ซัมอะฮฺ เบน สอลิหฺ จาก สะละมะฮฺ จาก อิกริมะฮฺ จาก อิบนุอับบาส رضي الله عنه โดยมีสำนวนที่สมบูรณ์ดังนี้

(())

ความว่า “พวกท่านจงกินสะหฺูร⁴⁶⁷ เพื่อช่วยในการถือศีลอดในตอนกลางวันและ พวกท่านจงนอนพักผ่อน (เล็กน้อยในตอนกลางวัน) เพื่อช่วยในการละหมาดในยามค่ำคืน”

⁴⁶⁶ กิตาบ อัศศิยาม บาบ มาญูอะ ฟี อัศสะหฺูรฺ หะดีษที่ 1693

⁴⁶⁷ สะหฺูรฺ คือ มืออาหารที่ผู้ต้องการถือศีลอดกินก่อนจะปรากฏแสงอรุณยามเช้ามือหรือก่อนเข้าเวลาศุบฮฺ การกิน สะหฺูรฺนั้นเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติเพราะเป็นแนวทางของท่านนบี ﷺ ได้ปฏิบัติ

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ นอกจาก ชัมอะฮฺ เป็น ศอลิหฺ เป็นบุคคลที่เญาอะฮฺ () (al-‘Asqalāniy,1999:157)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเญาอะฮฺเนื่องจากในสายรายงานของหะดีษนี้มีชัมอะฮฺ เป็น ศอลิหฺ เป็นบุคคลที่เญาอะฮฺ อัลอัญญูนีย์ กล่าวในหนังสือกัซฟ อัลเคาะฟาอ์ ว่า “หะดีษนี้ถูกบันทึกโดยอัญญาอ์ในตำราอัลมุคตาเราะฮฺและอัลหากิมพร้อมทั้งได้รับรองความถูกต้อง แต่ในสายรายงานนี้มีชัมอะฮฺซึ่งเป็นบุคคลเญาอะฮฺเนื่องจากความผิดพลาดของเขาถึงแม้ว่าเขาจะเป็นบุคคลเสาะดุ๊กก็ตาม” (al-‘Ajlūniy,1988:199) ชัยคุอัลอัลบานีย์ก็ระบุในหนังสือเญาอะฮฺ อัตตฺริมิบ วะ อัตตฺริฮิบ ว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษเญาอะฮฺเช่นกัน (al-Albāniy,2000: 1/325)

หะดีษลำดับที่ 129 หน้า 174 บรรทัดที่ 26

สำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “แท้จริงมีคนบอกว่าท่านถือศีลอดในตอนกลางวันและยืนละหมาดในยามค่ำคืนเป็นประจำ เขากล่าวว่า ใช่แล้ว ท่านนบิ ﷺ กล่าวว่า ท่านอย่ากระทำเช่นนั้นอีก ท่านจงถือศีลอดบางและไม่ถือศีลอดบาง ท่านจงยืนละหมาดบางและงนอนพักผ่อนบาง เพราะแท้จริงร่างกายของท่านก็มีสิทธิเหนือท่าน”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์⁴⁶⁸ (al-Bukhārī, 1979:2/51, 3/388) จาก มุฮัมหมัด เป็น มุกอติล จาก अबดุลลอฮ์-อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/198) จาก มุฮัมหมัด เป็น มุศอับ – ทั้งสองท่านรายงานจาก อัลเอาซาอีย์ จาก ยะหฺยา เป็น อบีกะษีร จาก ابوสะละมะฮฺ เป็น अबฺศุเราะหฺมาน –

มุสลิม⁴⁶⁹ (Muslim, 1996:2/817) จาก ซุฮัยรฺ เป็น หัรบ และ มุฮัมหมัด เป็น หาดิม จาก अबฺศุเราะหฺมาน เป็น มะฮฺดีษ จาก สะลิม เป็น หัยยาน จาก สะอิด เป็น มินาอ์ –

ทั้งหมดรายงานจาก अबดุลลอฮ์ เป็น อัมรฺ เป็น อัลอาศ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรีย์มีดังนี้

((

ความว่า “โอ้อับดุลลอฮ์ มีคนบอกว่าคุณถือศีลอดในตอนกลางวันและยื่นละหมาดในยามค่ำคืนเป็นประจำ ฉันกล่าวว่า ใช่แล้ว ท่านนบีบอกว่าคุณหลังท่านอย่ากระทำเช่นนั้น ท่านจงถือศีลอดบางและไม่ถือศีลอดบางแท้จริงร่างกายของท่านก็มีสิทธิเหนือท่าน แท้จริงดวงตาของท่านก็มีสิทธิเหนือท่าน และแท้จริงกรรขาท่านก็มีสิทธิเหนือท่าน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮฺ

⁴⁶⁸ กิตาบ อัลเศาว์มฺ บาบ หัก อัลญิสฺมฺ ฟิ อัลเศาว์มฺ หะดีษที่ 1975 และในกิตาบ อันนิกาหฺ บาบ ลิเซาญิกะ อะลัยกะ หัก หะดีษที่ 5199

⁴⁶⁹ กิตาบ อัลศิยามฺ บาบ นะซุฮฺ อัน เศาว์มฺ อัคคะฮฺรฺ ลิมัน ตะฎ็อรเราะรอบิฮฺ หะดีษที่ 193

หะดีษลำดับที่ 130 หน้า 175 บรรทัดที่ 1

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “พวกท่านอย่าได้เจาะจงเอาคืนของวันศุกร์เพื่อทำการละหมาด นอกเหนือจากคืนอื่นๆ”

คำอธิบาย

หะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴⁷⁰ (Muslim, 1996:2/801) จาก อบูคูร็อยบ จาก หุสัยนุ อัลญุฟี จาก ซาอิดะฮฺ จาก ฮิซาม จาก อิบน์ ลีรียน จาก อบูสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه โดยมีสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ดังนี้

(())

ความว่า “พวกท่านอย่าได้เจาะจงเอาคืนของวันศุกร์เพื่อทำการละหมาด นอกเหนือจากคืนอื่นๆ และอย่าได้ยึดการถือศีลอดเฉพาะวันศุกร์นอกเหนือจากวันอื่นๆ นอกจากจะเป็นวันที่มีการกำหนดให้พวกท่านถือศีลอด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกียรติ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

⁴⁷⁰

กิตาบ อัศศิยาม บาบ กะรอฮียะฮฺ ศิยาม เฮมฺลัด มุมอะฮฺ มุนฟะริด หะดีษ 148

หะดีษลำดับที่ 131 หน้า 175 บรรทัดที่ 5

สำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “แท้จริง ในยามคำคั้นนั้นมีช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งไม่มีมุสลิมคนใดที่ขอล้ออา้อ ต่ออัลลอฮ์ในสิ่งที่ดีทางโลกคุณยาหรืออากิเราะห์ นอกจากพระองค์จะทรงประทานสิ่งนั้นให้แก่เขา ดังกล่าวนั้นจะมีในทุกคืน”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴⁷¹ (Muslim, 1996:1/521) จาก อุษมาน เป็น อิบิซัยบะฮฺ จาก ญะรียฺ จาก อัลอะอุมัษ จาก อิบิสูฟยาน – อะหมัด (Ahmad, 1313:3/313) จาก อิบินุอิดริส จาก อัลอะอุมัษ จาก อิบิสูฟยาน – ทั้งหมดรายงานจาก ญาบิร رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของมุสลิมมีดังนี้

)

((

ความว่า “แท้จริงแล้ว ในช่วงกลางคืนมีช่วงหนึ่ง ที่ไม่มีมุสลิมคนใดที่ได้ขอสิ่งที่ดี จากอัลลอฮ์ทั้งในสิ่งที่เกี่ยวกับโลกคุณยาหรือสิ่งที่เกี่ยวกับอากิเราะฮ์แล้วตรงกับช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากอัลลอฮ์จะประทานแก่เขาในสิ่งที่เขาขอ ดังกล่าวนั้นจะมีในทุกคืน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

⁴⁷¹ กิตาบ เศาะลาฮฺ อัลมุสทาฟิรีน บาบ อัลดัจมิบ ฟิ อัคคูอาฮ์ วัชชักรฺ ฟิ อากิรฺ อัลลัยลฺ วัลอิญาบะฮฺ ฟิอิ หะดีษที่ 166 (757)

หะดีษลำดับที่ 132 หน้า 175 บรรทัดที่ 14

สำนวนหะดีษ

))

((

ความว่า “จะไม่มีจากสามคน ไม่ว่าจะในหมู่บ้านหนึ่งหรือในชนบทหนึ่ง ที่ไม่
ดำรงการละหมาดแบบญะมาอะฮ์⁴⁷² ในหมู่พวกเขา เว้นแต่เสียว่าชัยฏอนได้ครอบงำพวกเขาเสีย
แล้ว ดังนั้นพวกท่านจง (ละหมาด) ญะมาอะฮ์เพราะแท้จริงสุนัขป่าจะกินแกะที่หลงฝูง”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอบูดาวูด⁴⁷³ (Abū
Dāwud, 1997:1/264) จากอะหฺมัด เป็น ยูनुส –อันนะสาอีย⁴⁷⁴ (al-Nasā'iy, 1999:1/441) จาก สุ
วัยคฺ เป็น นัศรฺ จาก อับดุลลอฮฺ เป็น อัลมุบาร็อก –อะหฺมัด (Ahmad, 1313:5/196) จาก ะกือ –

ทั้งหมดรายงานจาก ซาอิดะฮฺ เป็น กุคามะฮฺ จาก อัศสาอิบ เป็น หุบัยษฺ จาก มะอู
दान เป็น อิบฎือลหะฮฺ อัลยะฮฺมูรีฮฺ จาก อิบิรฺดาอ์ ~~๕๕~~ โดยสำนวนหะดีษของอบูดาวูดมีดังนี้

))

((

ความว่า “จะไม่มีจากสามคน ไม่ว่าจะในหมู่บ้านหนึ่งหรือในชนบทหนึ่ง ที่ไม่
ดำรงการละหมาดแบบญะมาอะฮ์ในหมู่พวกเขา เว้นแต่เสียว่าชัยฏอนได้ครอบงำพวกเขาเสีย
แล้ว ดังนั้นพวกท่านจง (ละหมาด) ญะมาอะฮ์เพราะแท้จริงสุนัขป่าจะกินแกะที่หลงฝูง”

⁴⁷² ละหมาดญะมาอะฮฺ คือ การละหมาดร่วมกันเป็นหมู่ อย่างน้อยมีจำนวนผู้ละหมาดสองคน โดยมีผู้นำละหมาด
หรือในภาษาอาหรับเรียกว่าอิมามและผู้ตามที่เรียกว่า มะอุมุม

⁴⁷³ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัตตะฮฺดีด ฟิ ตัรฺกฺ อัลญะมาอะฮฺ หะดีษที่ 547

⁴⁷⁴ กิตาบ อัลอิมามะฮฺ บาบ อัตตะฮฺดีด ฟิ ตัรฺกฺ อัลญะมาอะฮฺ หะดีษที่ 846

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมิเกาะสุนอกจาก อัศสาอิบ เป็น หุบัยหุ อัลกุลลาอีย์ เป็นบุคคลมกบูล () (al-‘Asqalāniy,1999:168)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษที่หะสันเนื่องจากมีผู้รายงานบางท่านที่ไม่ถึงขั้นมิเกาะสุ ชัยคุอัลอัลบานีย์ระบุในหนังสือเศาะหี้หุ อัลดัจมิบ ว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เศาะหี้หุ (al-Albāniy , 2000 : 1/301)

หะดีษลำดับที่ 133 หน้า 175 บรรทัดที่ 19

สำนวนหะดีษ

(())

คำว่า “การละหมาดแบบญะมาอะฮ์ประเสริฐกว่าการละหมาดคนเดียวถึงยี่สิบเจ็ดเท่า”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴⁷⁵ (Muslim, 1996:1/450) จาก ยะหุยา เป็น ยะหุยา-อัลบุกอริย์⁴⁷⁶ (al-Bukhārīy, 1979:1/216) จาก अबดุลลอฮ์ เป็น ยูซุฟ-อันนะสาอีย์⁴⁷⁷ (al-Nasā’īy, 1999:1/438) จาก กุตัยบะฮ์-อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/112) จาก อิสฮาก —

ทั้งหมดรายงานจากมาลิก⁴⁷⁸ (Mālik, 2001:1/122) จาก นาฟิอ์ จาก अबดุลลอฮ์ เป็น อุมร์ โดยสำนวนหะดีษของมุสลิมมีดังนี้

475 กิตาบ อัลมะสาอูดี วะ มะวะฎิอ์ อัลเศาะลาฮ์ บาบ ฟิฏลฺ เศาะลาฮ์ อัลญะมาอะฮ์ หะดีษที่ 650

476 กิตาบ อัลอะซาน บาบ ฟิฏลฺ เศาะลาฮ์ อัลญะมาอะฮ์ หะดีษที่ 645

477 กิตาบ อัลอิมามะฮ์ บาบ ฟิฏลฺ อัลญะมาอะฮ์ หะดีษที่ 836

478 กิตาบ เศาะลาฮ์ อัลญะมาอะฮ์ บาบ ฟิฏลฺ เศาะลาฮ์ อัลญะมาอะฮ์ อะลา เศาะลาฮ์ อัลฟิซ หะดีษที่ 1

(())

ความว่า “การละหมาดญะมาอะฮฺ (ร่วมกันเป็นหมู่) ประเสริฐกว่าการละหมาดคนเดียวถึงยี่สิบเจ็ดเท่า”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮฺ

หะดีษลำดับที่ 134 หน้า 176 บรรทัดที่ 8

จำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “การละหมาดที่ประเสริฐที่สุดของคนคนหนึ่งคือการละหมาดที่บ้าน นอกจากละหมาดที่เป็นฟิรฎู”

ตำรับจรรยา

จำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับจำนวนหะดีษที่บ้านที่บอกโดยอะหฺมัด (Ahmad, 1313:5/186) จาก ะกะอฺ จาก अबดุลลอฮฺ بن สะอฺด เป็น อบีฮินฺด จาก สาลิม อบินัฎฺ - อัลบูกอรีย⁴⁷⁹ (al-Bukhārī, 1979:4/361) จาก อิสฮาก - อะหฺมัด (Ahmad, 1313:5/182) ทั้งสองท่านรายงานจาก อัฟฟาน จาก วุฮัยบ - อะหฺมัด (Ahmad, 1313:5/184) จาก มุฮัมมัด เป็น บิซฺร จาก มุฮัมมัด เป็น อัมรฺ - ทั้งหมดรายงานจาก มุซา เป็น อุกบะฮฺ -

มุสลิม⁴⁸⁰ (Muslim, 1996:1/539) จาก มุฮัมมัด เป็น อัลมุยัณนา จาก มุฮัมมัด เป็น ญะอฺฟิร จาก अबดุลลอฮฺ بن สะอฺด -

⁴⁷⁹ กิตาบ อัลออดิตศอม บิ อัสนุนนะฮฺ บาบ มา ยุกระฮฺ มิน กัษเราะฮฺ อัศสุอาล หะดีษที่ 7290

ทั้งหมดรายงานจาก อุนันฎุร จาก บุสร จาก ซัยด์ เบ็น ยาบิต رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษ
ของอะหมัดมีดังนี้

(())

ความว่า “การละหมาดที่ประเสริฐที่สุดของคนคนหนึ่งคือการละหมาดที่บ้านของ
เจ้านอกจากละหมาดที่เป็นฟิรฎู”

ส่วนสำนวนของผู้บันทึกท่านอื่น ๆ มีสำนวนที่คล้ายกันดังนี้

(())

ความว่า “การกระทำของพวกท่านยังคงอยู่เช่นนี้ จนฉันเกรงว่าต่อไปจะแปรสภาพ
เป็นสิ่งที่ถูกบังคับสำหรับพวกท่านแล้วพวกท่านก็ไม่ปฏิบัติ ดังนั้นขอให้พวกท่านทำการละหมาด
ในบ้านของพวกท่าน เพราะการละหมาดที่ประเสริฐที่สุดของคนคนหนึ่งคือการละหมาดที่บ้าน
นอกจากละหมาดที่เป็นฟิรฎู”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ ยกเว้นอับลลอฮฺ เบ็น สะอิด เบ็น อิบิ
ฮินดฺ เป็นบุคคลเศาะดูบ่างที่มีความผิดพลาด () (al-‘Asqalāniy,1999:248)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮฺ

480 กิตาบ เศาะลาฮฺ อัลมุสาฟิรีน วะ ก่อศริฮา บาบ อิสติหฺบบาบ เศาะลาฮฺ อันนาฟิละฮฺ ฟิ บัยติฮฺ วะ ญะวาซุฮา ฟิ
อัลมัศนูด หะดีษที่ 213 (781)

หะดีษลำดับที่ 135 หน้า 176 บรรทัดที่ 13

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ท่านทั้งหลายอย่ากีดกันบรรดาสตรีของพวกท่านไปมัศยิดและสำหรับพวกนางแล้วบ้านคือสถานที่ประเสริฐที่สุด”

ศักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอบูดาวูด⁴⁸¹ (Abū Dāwud, 1997:1/271) จาก อุษมาน เป็น อิบิซยะษะ – อะหมัด (Ahmad, 1313:2/76) - ทั้งสองท่านรายงานจาก ยะซีด เป็น ฮารูน จาก อัลเอาวาม เป็น เหาซิบ จาก หะบีบ เป็น อิบิยาบิต –

มุสลิม⁴⁸² (Muslim, 1996:1/327) จาก หัรมะละษะ เป็น ยะหฺยา จาก อิบนุวะฮฺบ จาก ยูनुส จาก อิบนุซัยฮาบ จาก สาลิม เป็น อับดุลลอฮฺ –

ทั้งหมดรายงานจากจาก อับดุลลอฮฺ เป็น อุมัร ﷺ โดยสำนวนหะดีษของอบูดาวูดมีดังนี้

(())

ความว่า “ท่านทั้งหลายอย่ากีดกันบรรดาสตรีของพวกท่านไปมัศยิดและสำหรับพวกนางแล้วบ้านคือสถานที่ประเสริฐที่สุด”

ส่วนสำนวนหะดีษของมุสลิมมีดังนี้

(())

ความว่า “ท่านทั้งหลายอย่ากีดกันบรรดาสตรีของพวกท่านไปมัศยิดเมื่อนางได้ขออนุญาตจากพวกท่าน”

481 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มาญอะอะ ฟิ กุรฺญฺ อันวีสอาอ์ อีลา อัลมัศญิด หะดีษที่ 567

482 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ กุรฺญฺ อันวีสอาอ์ อีลา อัลมะสญิด อิซา ลัม ยะตะร็อดตบ อะลัยฮิ ฟิตนะฮฺ หะดีษที่

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหี้หุ้เนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 136 หน้า 176 บรรทัดที่ 20

สำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “แท้จริงการละหมาดของชายคนหนึ่งร่วมกับชายอีกคนหนึ่งนั้นจะได้รับผลบุญมากกว่าเขาละหมาดคนเดียวและการที่เขาละหมาดร่วมกับชายสองคนจะได้รับผลบุญมากกว่าเขาละหมาดร่วมกับชายหนึ่งคนและการละหมาดกับคนหมู่มากนั้นเป็นที่โปรดปรานยิ่ง ณ อัลลอฮ์”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อับูดาวูด⁴⁸³ (Abū Dāwud, 1997:1/267) จาก หัฟศุ เบิน อุมร์ – อันนะสาอียะ⁴⁸⁴ (al-Nasā'iy, 1999:2/439) จาก อิสมาอีล เบิน มัสอูด จาก คอลิด เบิน อัลฮาริช –

ทั้งสองท่านรายงานจาก ซุบะฮ์ จาก อบีอิสฮาก จาก อับดุลลอฮ์ เบิน อบีบะซีร์ จาก อุบัย เบิน กะอับ رضي الله عنه โดยมีสำนวนหะดีษของอับูดาวูดดังนี้

...))

((

483 กิตาบ อัลเศาะลาฮ์ บาบ ฟิ ฟิฏลฺ เศาะลาฮ์ อัลญะมาอะฮ์ หะดีษที่ 554

484 กิตาบ อัลอิมามะฮ์ บาบ อัลญะมาอะฮ์ อิซา กานู อิชญันนุ หะดีษที่ 842

ความว่า “... และแท้จริงการละหมาดของชายคนหนึ่งร่วมกับชายอีกคนหนึ่งนั้นจะได้รับผลบุญมากกว่าเขาละหมาดคนเดียวและการที่เขาละหมาดร่วมกับชายสองคนจะได้รับผลบุญมากกว่าเขาละหมาดร่วมกับชายหนึ่งคนและการละหมาดกับคนหมู่มากนั้นเป็นที่โปรดปรานยิ่ง ณ อัลลอฮ์ ผู้ทรงสูงส่ง”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 137 หน้า 177 บรรทัดที่ 11

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านเป็นอิมามนำละหมาด ก็จงกระทำอย่างพอดี เพราะแท้จริงในหมู่พวกเขา (ผู้ตาม) นั้นมีทั้งเด็ก คนชรา คนอ่อนแอ คนป่วย และคนที่มีเหตุจำเป็น เมื่อคนหนึ่งคนใดทำละหมาดสำหรับตนเอง (ละหมาดคนเดียว) ก็จงทำการละหมาดตามความที่เขาต้องการ”

ตัดร็อยญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย มุสลิม⁴⁸⁵ (Muslim, 1996:1/341) และอัตติรมิซีย์⁴⁸⁶ (al-Tirmidhī, 1977:1/461) ทั้งสองท่านรายงานจาก กุฏัยบะฮ์ เป็น สะอิด จาก อัลมุฆะเราะฮ์ เป็น อับดุลเราะหฺมาน อัลหิซามียฺ จาก อบีอ็ฮซันนาด จาก อัลอะอูร็อยญ์ จาก อับดุลเราะฮ์ โดยมิมีสำนวนหะดีษดังนี้

⁴⁸⁵ กิตาบ อัศเศาะลาฮ์ บาบ อัมรฺ อะอิมมะฮ์ บิ ตักฟีฟ อัศเศาะลาฮ์ ฟิ ตะมาม หะดีษที่ 183 (467)

⁴⁸⁶ อับวาบ อัศเศาะลาฮ์ บาบ มาญอะอะ อิซา อัมมะ อะหะดุกุม ฟิ ลุญูฮ์ ฟิ หะดีษที่ 236

))

((

ความว่า “เมื่อคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านเป็นอิมามนำละหมาด ก็จงกระทำอย่างพอดี เพราะแท้จริงในหมู่พวกเขา (ผู้ตาม) นั้นมีทั้งเด็ก คนชรา คนอ่อนแอ และคนป่วย เมื่อคนหนึ่งคนใดทำละหมาดสำหรับตนเอง (ละหมาดคนเดียว) ก็จงทำการละหมาดตามความที่เขาต้องการ”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลที่ยี่เกาะฮ์

หะดีษลำดับที่ 138 หน้า 178 บรรทัดที่ 13

จำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ไม่มีการละหมาดวิตรสองครั้งในคืนเดียวกัน”

ตัดร็ญ์

ผู้วิจัยได้ทำการตัดร็ญ์แล้วในหะดีษลำดับที่ 122

หะดีษลำดับที่ 139 หน้า 178 บรรทัดที่ 33

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อสำหรับอาหารค่ำถูกเตรียมไว้และได้มีผู้ถืออะมะฮฺเพื่อละหมาด ดังนั้น พวกท่านจงรับประทานอาหารค่ำก่อน”

ตำรียญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴⁸⁷ (Muslim, 1996:1/392) จาก อัมรฺ อันนาคิด และซุฮัยรฺ เป็น หัรบ และ อุบบัยกรฺ เป็น อิบัยยะฮฺ – อัตติรมิซียฺ⁴⁸⁸ (al-Tirmidhīy, 1977: 2/184) จาก กุตัยยะฮฺ – อันนะสอียฺ⁴⁸⁹ (al-Nasā'iy, 1999:2/446) จาก มุฮัมมัด เป็น มัสนูรฺ – ทั้งสามท่านรายงานจาก สุฟยาน เป็น อุยัยนะฮฺ –

อัดดารีมีีย⁴⁹⁰ (al-Dārimīy, 2000:2/813) จาก ยะหฺยา เป็น หัสซาน จาก สุฟยาน เป็น อุยัยนะฮฺ และ สุไลมาน เป็น กะษีรฺ – อัลบุคอรียฺ⁴⁹¹ (al-Bukhārīy, 1979:1/223) จาก ยะหฺยา เป็น บุกัยรฺ จาก อัลลัษษฺ จาก อุกัยลฺ -

ทั้งหมดรายงานจาก อัซซุฮรียฺ –

อะหฺมัด (Ahmad, 1313:3/231) จาก หะสัน เป็น มูซา จาก หัมมาด เป็น ซัยด จาก สิมาค เป็น อะฏียะฮฺ จาก อัยยูบ จาก อิบีกิลาบะฮฺ –

ทั้งหมดรายงานจาก อะนัสฺ เป็น มาลิก ๖ โดยทุกท่านได้บันทึกสำนวนหะดีษ ตรงกันทั้งหมดดังนี้

(())

487 กิตาบ อัลมะสาอูดีต วั มะวาญีฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บาบ กะรอฮียะฮฺ อัศเศาะลาฮฺ บิ ญัฎเราะฮฺ อิฏญะอะฮฺ อัลละซี ยู รีด อักลุสฺ ฟิ อัลฮาล หะดีษที่ 557

488 อับวาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญาอะ อิซา ฆะญะเราะฮฺ อัลอะซาฮฺ วั อุกีมัด อัศเศาะลาฮฺ ฟิบตะ บิ อัลอะซาฮฺ หะ ดียฺที่ 353

489 กิตาบ อัลอิมามะฮฺ บาบ อัลอุซรฺ ฟิ ตัรฺก อัลยะมาอะฮฺ หะดีษที่ 852

490 กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อิซา ฆะญะเราะฮฺ อัลอะซาฮฺ วั อุกีมัด อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 1318

491 กิตาบ อัลอะซาน บาบ อิซา ฆะญะเราะฮฺ อิฏญะอะฮฺ วั อุกีมัด อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 672

ความว่า “เมื่อสำหรับอาหารค่ำถูกเตรียมไว้และได้มีผู้ถือกะมะสุเพื่อละหมาด ดังนั้นพวกท่านจงรับประทานอาหารค่ำก่อน”

ส่วนสำนวนของอัลบุคอรีมีดังนี้

(())

ความว่า “เมื่อสำหรับอาหารค่ำถูกยก ดังนั้นพวกท่านจงรับประทานอาหารค่ำก่อนที่ท่านจะละหมาดมันริบและอย่าได้รับละหมาดก่อนรับประทานอาหารมื้อนั้น”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหฺ เนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

Prince of Songkhro University
Pattani Campus

4.3.8 บทที่ ชุรุฎ อัลอิกติดาอ⁴⁹² () (หมวดว่าด้วยเงื่อนไขการทำ
ตามอิมามในการละหมาด)

หะดีษลำดับที่ 140 หน้า 187 บรรทัดที่ 14

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “เมื่อ (อิมาม) ได้ตักบิรฺพวกท่านก็จงตักบิรฺ”

ตำรียญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนจากสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม⁴⁹³
(Muslim, 1996:1/310) จาก อิสฮาก เป็น อิบรอฮีม และ อิบนุค็อซร็อม จาก อีซา เป็น ยูनुส จาก
อัลอะอุมัซ จาก อบีศอลิหฺ –อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/438) จาก ยะหฺยา เป็น สะอีด จาก มุฮัมมัด
เป็น อัมรฺ จาก ออบุสะละมะฮฺ –

ทั้งหมดรายงานจาก ออบุสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของมุสลิมมีดังนี้

)

((

ความว่า “พวกท่านอย่าได้ล้าหน้าอิมาม เมื่อ (อิมาม) ได้ตักบิรฺพวกท่านก็จงตักบิรฺ
เมื่อเขาได้กล่าวว่ ะลิลลิลลีน พวกท่านจงกล่าวว่ อามีน เมื่อเขาได้โค้งรูกูพวกท่านก็จงรูกู
ตาม เมื่อเขากล่าวว่ สะมิอัลลอฮฺ ลีมัน หะมิอะฮฺ ก็จงกล่าวว่ ร็อบบะนา ละกัลหัมดฺ”

ส่วนสำนวนหะดีษของอะหฺมัดมีดังนี้

((

)

⁴⁹² หนังสือบุนยะฮฺ อัลญุลาบ เล่มที่ 1 หน้า 183

⁴⁹³ กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บทที่ อันนะฮฺญ อัน มุบาอะเราะฮฺ อัลอิมาม บิ อัลตักบิรฺ ะฆ็อยริฮฺ หะดีษที่ 87 (415)

ความว่า “เมื่อ (อิมาม) ได้กล่าวตักบีร์พวกท่านก็จึงตักบีร์เมื่อเขาได้โค้งรูกูพวกท่านก็จึงรูกูตาม เมื่อเขาได้สูญูดพวกท่านก็จึงสูญูดตาม และหากเขานั่งละหมาดพวกท่านก็จึงนั่งละหมาดด้วย”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮ์

ระดับของหะดีษ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นเป็นบางส่วนจากหะดีษเศาะหี้หฺ

หะดีษลำดับที่ 141 หน้า 190 บรรทัดที่ 17

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “หากว่าพวกท่านทันการละหมาด (พร้อมกับอิมาม) พวกท่านก็จึงละหมาด และสำหรับสิ่งที่ท่านพลาดไป (คือร็อกอะฮ์ของการละหมาดยังไม่สมบูรณ์ในขณะที่อิมามละหมาดเสร็จแล้ว) ท่านก็จึงเพิ่มเติมให้ครบสมบูรณ์”

ศักริัจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นบางส่วนจากหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย⁴⁹⁴ (al-Bukhārī, 1979:1/213) จาก อาคัม จาก อิบนูอับิชิอับ จาก อัชชูษุรีย จาก สะอีด เป็น อัลมุถัยยัษ – อัตติรมิซีย⁴⁹⁵ (al-Tirmidhī, 1977: 2/148) จาก มุฮัมมัด เป็น อับดุลมะลิก เป็น อบีอัสชะวาริบ จาก ยะซีด เป็น ชุรียอฺ จาก มะอุมัร จาก อัชชูษุรีย จาก อับดุลอะซะฮฺ –

อับดุลอะซะฮฺ⁴⁹⁶ (Abū Dāwūd, 1997:1/273) จาก อะหฺมัด เป็น ศอลิหฺ จาก อันบะสะฮฺ จาก ยูนุส – อิบน์มาญะฮฺ⁴⁹⁷ (Ibn Mājah, 2000:1/427) จาก อับดุลวะฮฺบ อัลอุษมานีย มุฮัมมัด

⁴⁹⁴ กิตาบ อัลอะซาน บาบ ลาซฺฮา อิลา อัศเศาะลาฮฺ วัลละดี บิ อัศสะกินะฮฺ วะ อัลวะกัฮฺ หะดีษที่ 636

⁴⁹⁵ อับวาล อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัลมัชยุ อิลา อัลมัศญิด หะดีษที่ 327

⁴⁹⁶ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัศสะอฺยู อิลา อัศเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 572

เป็น อุษมาน จาก อิบรอฮีม เป็น สะอัด –ทั้งสองท่านรายงานจาก อิบนูซิยาบ จาก สะอีด เป็น อัลมุสยิบิบบ และอบูสะละมะฮฺ-

มุสลิม⁴⁹⁸ (Muslim, 1996:1/421) จาก ยะหฺยา เป็น อัยยูบ และกุตัยบะฮฺ เป็น สะอีด และอิบนูหุญญ์รฺ จาก อิสมาอีล เป็น ญะอฺฟัร –อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/237) จาก अबّศุรเราะหฺมาน จากมาลิก⁴⁹⁹ (Mālik, 2001:80) –ทั้งสองท่านรายงานจากอัลอะลาอ์ เป็น अबّศุรเราะหฺมาน เป็น ยะอฺกูบ จาก บิดาของเขา และอิสฮาก เป็น अबّศุลลอสฺ -

ทั้งหมดรายงานจาก อบูสุร็อยเราะฮฺ   โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีมีดังนี้

ความว่า “เมื่อพวกท่านได้ยื่นการเชิญชวนไปสู่การละหมาด (กล่าวอิกอมะฮฺ) พวกท่านจงเดินไปสู่การละหมาดด้วยความสงบไม่รีบร้อน หากว่าพวกท่านทันการละหมาด (พร้อมกับอิมาม) พวกท่านก็จงละหมาด และสำหรับสิ่งที่ท่านพลาดไป (คือร็อกอะฮฺของการละหมาดยังไม่สมบูรณ์ในขณะที่อิมามละหมาดเสร็จแล้ว) ท่านก็จงเพิ่มเติมให้ครบสมบูรณ์”

ส่วนสำนวนหะดีษของมุสลิมมีเพิ่มประโยค

((...))

ความว่า “เนื่องจากเมื่อบุคคลใดมุ่งหน้าเพื่อสู่การละหมาดแล้วก็เสมือนกับว่าเขายู่ในการละหมาด”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นเป็นบางส่วนจากหะดีษเศาะหีหฺ

497 กิตาบ อัลมะสาอิด วัตญะมาอาต บาบ อัลมัซฮฺ อิลลา อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 775

498 กิตาบ อัลมะสาอิด วัตญะมาอาต บาบ อัลมัซฮฺ อิลลา อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 152

499 กิตาบ อัสเศาะลาฮฺ บาบ มาอฺญอะ ฟิ อันนิคัฮฺ ฟิ อัสเศาะลาฮฺ หะดีษที่ 4

4.3.9 บาบ เศาะลาฮฺ อัลญุมอะฮฺ⁵⁰⁰ () (หมวดว่าด้วยการละหมาดวันศุกร์)

หะดีษลำดับที่ 142 หน้า 197 บรรทัดที่ 10

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ใครที่ตั้งใจทั้งละหมาดวันศุกร์สามครั้ง ด้วยความปล่อยปละละเลย ไม่ให้ความสำคัญ อัลลอฮฺจะประทับตรา (ปิด) หัวใจของเขา”

ตำรับจรรยา

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอับูดาวูด⁵⁰¹ (Abū Dāwud, 1997:1/455) จาก มุสดีคัต –อันนะสาอียะ⁵⁰² (al-Nasā’ī, 1999:3/97) จาก ยะอฺกูบ เป็น อิบรอฮีม –อะหฺมัด(Ahmad, 1313:3/425) –ทั้งสามท่านรายงานจาก ยะหฺยา เป็น สะอีด –

อัคริมิซียะ⁵⁰³ (al-Tirmidhī, 1977: 2/373) จาก อะลี เป็น กือซรือม จาก อีซา เป็น ยูนุส –อับนุมาญะฮฺ⁵⁰⁴ (Ibn Mājah, 2000:2/26) จาก อับูบักฺร เป็น อับิซัยบะฮฺ จาก อับดุลลอฮฺ เป็น อิดริส และ ยะซีด เป็น ฮารูน และ มุฮัมหมัด เป็น บิซฺร –

ทั้งหมดรายงานจาก มุฮัมหมัด เป็น อัมรฺ จาก อุบัยดะฮฺ เป็น สุฟยาน อัลหุฎเราะมียะ จาก อับิอัลญะฮฺด อัฏฏือมรียะ ❶ โดยสำนวนหะดีษของอับูดาวูดมีดังนี้

(())

500 หนังสือบุนฆะฮฺ อัลญุลาลเล่มที่ 1 หน้า 195

501 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ อัลตัซซิด ฟิ ตัรฺก อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 1052

502 กิตาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ อัลตัซซิด ฟิ อัลตะก้อลลุฟ อัน อัลญุมอะฮฺ หะดีษที่ 1368

503 อับวาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ มาญอะฮฺ ฟิ ตัรฺก อัลญุมอะฮฺ มิน ซ็อยริ อุซฺรฺ หะดีษที่ 500

504 กิตาบ อิกอมะฮฺ อัลเศาะลาฮฺ บาบ ฟิมัน ตะเราะกะ อัลญุมอะฮฺ มิน ซ็อยริ อุซฺรฺ หะดีษที่ 1125

ความว่า “ใครที่ตั้งใจที่จะหมาดวันศุกร์สามครั้ง ด้วยความปล่อยปละละเลย ไม่ให้ความสำคัญ อัลลอฮ์จะประทับตรา (ปิด) หัวใจของเขา”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยิวเกอะฮ์ นอกจาก มุฮัมหมัด เป็น อัมรฺ อัลลัยษีย์ เป็นบุคคลเศาะดูก () (al-‘Asqalāniy, 1999: 434)

ระดับของหะดีษ

จำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้นเป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากมีผู้รายงานหะดีษบางท่านไม่ถึงชั้นยิวเกอะฮ์ อีกทั้งหะดีษนี้เป็นหะดีษสายรายงานเดี่ยวจากกระแสรายงานของมุฮัมหมัด เป็น อัมรฺ อัลลัยษีย์ อัศติรมิซีย์กล่าวว่าหะดีษของอบูอัลญะฮูด เป็นหะดีษหะสัน (al-Tirmidhīy, 1977: 2/373)

หะดีษลำดับที่ 143 หน้า 196 บรรทัดที่ 12

จำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ทำการหมาดวันศุกร์ถึงสามครั้งโดยไม่มีเหตุจำเป็นใดๆเขาผู้นั้น ได้สลัดจากศาสนาอิสลามจากทางด้านหลังของตน”

คำอธิบาย

จำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ไม่มีการบันทึกในตำราหะดีษทั้งเก่าเล่ม นอกจากนี้การบันทึกในตำรามุสนัดของอบูยะฮูลา อัลเมาสิลี (Abu Ya’la, 1989: 5/102) จาก หุมัษุด เป็น มัสอะดะฮ์ จาก สุฟยาน เป็น หะบีบ –

อิบนุอับดุลบิร⁵⁰⁵ (Ibn ‘Abd al-Bir, 1993:5/117) ในอัลอิติซการุจาก อิบนุออบี ซัยบะฮฺ จาก อัลฟิฏลุ เป็น คุกัยนุ จาก ซุฮัยรฺ จาก อบีอิสฮาก จาก อบี อัลอัหวาศ จาก อับดุลลอฮฺ และอัฟฟาน จาก หัมมาด เป็น สะละมะฮฺ จาก หุมัยคฺ จาก อัลหะสัน จาก สุฟยาน อัษเชารีย์ และ อิบนุอัลมุบาร็อก และมัรวาน เป็น มุอาวิยะฮฺ –

อัลบัยฮะกีฮฺ (al-Baihaqiy, 2003: 4/419) ในซุอับอัลอิมาน จากอุสัยดฺ จาก สะอีด เป็น อามิรุ –

ทั้งหมดรายงานจาก เอาฟู เป็น อปีญะมิละฮฺ อัลอะอรอบีย์ จาก สะอีด เป็น อปีอัลหะสัน จาก อิบนุอับบาส ด้วยสายรายงานเมากูฟโดยมีสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ทำการละหมาดวันศุกร์ถึงสามครั้งอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีเหตุจำเป็นใดๆเขาผู้นั้นได้สละศาสนาอิสลามจากทางด้านหลังของตน”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคละฮิเกาะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเมากูฟที่เศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคละฮิเกาะฮฺ อัลมุนชีรีย์ (al-Mundhiriyy, n.d.: 177) รับรองว่าสายรายงานของหะดีษนี้เป็นสายรายงานที่เศาะหีหฺ โดยอิบนุหะญูร์ (al-‘Asqalāniyy, 1995 : 2/110) ได้ยืนยันว่า ผู้รายงานในสายรายงานที่บันทึกโดยอับยูซะอูลาเป็นบุคคละฮิเกาะฮฺทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของซัยคุอัลอัลบานีย์ที่ระบุว่าหะดีษนี้บันทึกโดยอับยูซะอูลาเป็นหะดีษเมากูฟที่มีสายรายงานถูกต้อง (al-Albāniyy, 2000 : 1/453)

505 กิตาบ อัลญุมอะฮฺ บาบ อัลกิรออะฮฺ ฟิ เศาะลาฮิ อัลญุมอะฮฺ วัลอิหฺดิบอาห์ วะมันตะเราะกะฮฺฮา มิน ซ็อยริ อุซรุหฺ หะดีษที่ 6154

หะดีษลำดับที่ 144 หน้า 196 บรรทัดที่ 21

สำนวนหะดีษ

))
((

ความว่า “การละหมาดวันศุกร์นั้นเป็นหน้าที่ซึ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคนโดย ทำกันเป็นญะมาอะฮฺ (ร่วมกัน) ยกเว้นบุคคลสี่ประเภทคือ ทาส หรือสตรี หรือเด็ก หรือผู้ป่วย”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอบูดาวูด⁵⁰⁶ (Abū Dāwud, 1997:1/449) จาก อับบาส เป็น อับดุลอะซิม จาก อิสฮาก เป็น มัสนูร จาก สุรียยม จาก อิบรอฮีม เป็น มุฮัมหมัด เป็น อัลมุนตะซิริ จาก กอຍสุ เป็น มุสลิม จาก ฎอริก เป็น ซิฮาบ رضي الله عنه โดยมีสำนวนหะดีษดังนี้

(())

ความว่า “การละหมาดวันศุกร์นั้นเป็นหน้าที่ซึ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคนโดย ทำกันเป็นญะมาอะฮฺ (ร่วมกัน) ยกเว้นบุคคลสี่ประเภทคือ ทาส หรือสตรี หรือเด็ก หรือผู้ป่วย”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลยี่เกอะฮฺ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้ตามสายรายงานของอบูดาวูดเป็นหะดีษที่เศาะหี้หฺ อิบน์หะญูร์ระบุว่าหะดีษนี้รับรองความถูกต้องโดยอัลหาคิมและปราชญ์ท่านอื่นๆ (al-‘Asqalāniy, 1995: 2/130)

ส่วนการที่อบูดาวูดกล่าวว่า ฎอริก เป็น ซิฮาบ เคยเห็นท่านนบีแต่ไม่เคยได้ฟังหะดีษจากท่านนบี ﷺ สักบทเดียวนั้น และอัลค็อฎฏอบียฺ ยังกล่าวสนับสนุนทัศนะของอบูดาวูดอีกว่า ฎอริก เป็น ซิฮาบ ไม่เคยฟังหะดีษจากท่านนบี ﷺ นอกจากเคยพบกับท่านเท่านั้น (al-Khattābiy, 1932: 1/244)

⁵⁰⁶ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัลญุมอะฮฺ ลิลมัมลุก วัลมฺรออะฮฺ หะดีษที่ 1067

ผู้วิจัยเห็นว่าคำกล่าวของอบูดาวูดนั้นไม่ส่งผลต่อความถูกต้องของหะดีษ เพราะหากไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าเศาะบะฮ์ท่านนั้นฟังหะดีษจากท่านนบีโดยตรง หะดีษนั้นจะจัดอยู่ในหะดีษประเภทมุรวัสส์เศาะหาบีย์ ซึ่งสามารถนำมาอ้างอิงได้ ซึ่งอิบนุหะญูร ได้กล่าวในตำราอัลอิศอบะฮ์ว่า เมื่อปรากฏแน่ชัดว่าเขาเคยพบกับท่านนบีเขาก็เป็นเศาะหาบะฮ์ตามที่สมควรที่ถูกต้อง และเมื่อปรากฏแน่ชัดว่าเขาไม่ได้ฟังหะดีษจากท่านนบี^ﷺเลย ดังนั้นการรายงานหะดีษของเขาถูกจัดในประเภทมุรวัสส์เศาะหาบีย์ ซึ่งเป็นหะดีษที่ถูกยอมรับตามทัศนะที่ถูกต้อง (al-‘Asqalāniy,1995 : 3/414)

หะดีษลำดับที่ 145 หน้า 215 บรรทัดที่ 22

สำนวนหะดีษ

))

ความว่า “ในวันศุกร์หลังจากอิมามกล่าวสลามแล้ว ผู้ใดที่อ่านซูเราะฮ์อัลฟาติหะฮ์ กุลสูวัลลอฮุอะหัด และ ซูเราะฮ์ อัลมูเอาวีซะตัยนุ (ซูเราะฮ์อัลฟะลักและอันนาส) อย่างละเอียดครั้ง ก่อนที่เขาจะขยับขา เขาผู้นั้นจะได้รับการอภัยบาปที่ผ่านมาและบาปที่จะเกิดขึ้น เขาจะได้รับผลบุญ เท่าจำนวนผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์ ศาสนา คุณยา ครอบครัวยและลูกของเขา จะถูกคุ้มครอง”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนั้น ไม่มีการบันทึกในตำราหะดีษทั้งเก้าเล่มนอกจากมีการบันทึกในตำราอัลอิรบะฮ์อินของอบูอิสอัค อัลกุซัยรีย์⁵⁰⁷ จาก อบูอับดุลเราะหฺมาน อัลสุละมียะ จาก มุฮัมมัด เป็น อะหมัด อรรอซียะ จาก อัลหุซัยนุ เป็น ดาวูด อัลบัลกีญ์ จาก ยะซีด เป็น ฮารูน จาก หุ มัยดฺ จาก อะนัส เป็น มาลิก ^ﷺ โดยมีสำนวนหะดีษดังนี้

507 หะดีษของอบูอิสอัค อัง โดยอิบนุหะญูร อัลอิศเกาะลาเนียในหนังสือ อัลอิศโอด อัลมุกัฟฟีเราะฮุ หน้า 41 และ หนังสือฟัยฎุลเกาะดีรุ โดยอัลมุนาวีญ์ เล่มที่ 6 หน้า 204 หะดีษที่ 8955

))

((

ความว่า “ในวันศุกร์หลังจากอิมามกล่าวสลามแล้ว ผู้ใดที่อ่านซูเราะฮ์อัลฟาติหะฮ์ กุลฮุวัลลอฮ์อะหัด กุลอะอูซุบิร็อบบิลฟะลัก และกุลอะอูซุบิร็อบบิณนาส อย่างละเจ็ดครั้งก่อนที่เขาจะขยับขา เขาผู้นั้นจะได้รับการอภัยบาปที่ผ่านมาและบาปที่จะเกิดขึ้น เขาจะได้รับผลบุญเท่าจำนวนผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะฮ์สูลของพระองค์”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษตามสายรายงานของอบูอัลอัศอัค อัลดุซัยรียฺ นั้นมีบุคคลที่นักวิชาการหะดีษวิพากษ์ดังนี้

1.อบูอับดุลเราะหฺมาน อัศสุละมียฺ อัลเคาะฎิบบ กล่าวว่ มุฮัมหมัด เป็น ยูซุฟ อัลดุซัยรียฺ กล่าวว่ อบูอับดุลเราะหฺมาน อัศสุละมียฺเป็นบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือและเคยอุปโลกน์หะดีษเพื่อความเป็นซูฟี (al-‘Asqalāniy, 1996:6/209)

2.อัลหุซัยนฺ เป็น ดาวูด อัลบัลคิยฺ อัลเคาะฎิบบ กล่าวว่เขาเป็นบุคคลที่ไม่มีความน่าเชื่อถือหะดีษของเขานั้นเป็นหะดีษเมาฏูอ์ (al-Dhahabiy, 1963:1/534)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเฎาะอิฟ ญิดัน เนื่องจากมีผู้รายงานที่ชื่ออัลหุซัยนฺ เป็น ดาวูด อัลบัลคิยฺ เป็นบุคคลที่ไม่มีความน่าเชื่อถือและเป็นผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้รายงานหะดีษเมาฏูอ์ ด้วยเหตุนี้หัยคุ อัลดัลบานียฺระบุในหนังสือเฎาะอิฟ อัลดุญามิอุศเศาะฆิรฺว่หะดีษนี้เป็นหะดีษเมาฏูอ์ (al-Albāniy, 2000:830) อิบน์หะญูรได้กล่าวในอัลคิศออล อัลมุกัฟฟีเราะฮ์ ว่สายรายงานของหะดีษนี้อ่อนมาก (al-‘Asqalāniy, 2001:41)

หะดีษลำดับที่ 146 หน้า 224 บรรทัดที่ 1

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “แท้จริงมันเป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับประชาชาติของฉันที่เป็นผู้ชาย และเป็นที่ยอมรับสำหรับสตรี”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้คล้ายกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอิบนุมาญะฮ์⁵⁰⁸ (Ibn Mājah, 2000:4/157) จาก อิบุนบักร์ จาก अबقرเราะหิม เป็น สุไลมาน จาก มุฮัมหมัด เป็น อิสราก จาก ยะซีด เป็น อบีหะบิบ จาก अबقلอะชีซ เป็น อบีเศาะอูบะฮ์ จาก อบีอัลอัฟละหฺ อัลฮัมดานีย์ จาก अबقلลฮฺ เป็น ชุร็อยรฺ อัลฆอฟิเกีย จาก อะลี เป็น อบีฏอลิบ رضي الله عنه

อันนะสาอีย⁵⁰⁹ (al-Nasā'iy, 1999:8/539) และอบูดาวูด⁵¹⁰ (Abū Dāwud, 1997:4/214) จาก กุฏัยบะฮ์ — อะหฺมัด (Ahmad, 1313:1/115) จาก หัจญาญ —

ทั้งหมดรายงานจาก อัลลัษษ จาก ยะซีด เป็น อบีหะบิบจาก อบีอัฟละหฺ อัลฮัมดานีย์ ส่วนสายรายงานของอิบนุมาญะฮ์ ระบุนุคคลที่อยู่กลางระหว่าง ยะซีด เป็น อบีหะบิบ กับอบูอัฟละหฺ คือ अबقلอะชีซ เป็น อบีเศาะอูบะฮ์ จาก อบีอัลอัฟละหฺ อัลฮัมดานีย์ จาก अबقلลฮฺ เป็น ชุร็อยรฺ อัลฆอฟิเกีย จาก อะลี เป็น อบีฏอลิบ رضي الله عنه โดยมีสำนวนหะดีษของอิบนุมาญะฮ์ดังนี้

))

((

ความว่า “ท่านเราะสูล ﷺ ได้ถือผ้าไหมในมือซ้าย และทองคำในมือขวา แล้วท่านก็ยกมือทั้งสองของท่านพร้อมกล่าวว่า ทั้งสองสิ่งนี้เป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับประชาชาติของฉันที่เป็นผู้ชาย และเป็นที่ยอมรับสำหรับสตรี”

ส่วนสำนวนของผู้บันทึกท่านอื่นๆ ไม่มีประโยค ()

⁵⁰⁸ กิตาบ อัลลิบาส บาบ ลุบศฺ อัลหะริรุ วะ อัชชะฮับ ลี อันนิสาฮฺ หะดีษที่ 3595

⁵⁰⁹ กิตาบ อัลชีนะฮฺ บาบ ตะหุริม อัษชะฮับ อะลา อรริฎาล หะดีษที่ 5159

⁵¹⁰ กิตาบ อัลลิบาส บาบ ฟิ อัลหะริรุ ลี อันนิสาฮฺ หะดีษที่ 4057

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคลิกเกาะฮุ ยกเว้น อับดุลอะซีส อัลฮัมดานีย์เป็นบุคคล
มกบูล () (al-‘Asqalāniy, 1999:547)

อัชชะวาฮิด

นอกจากการรายงานจากอะลีัย เป็น อับดุลอิบแล้วหะดีษนี้ยังมีเศาะหาบะฮุท่าน
อื่นๆรายงานจากท่านนบี ﷺ อีกด้วยอย่างเช่นท่านอับมุซา อัลอัชอะรียะ ﷺ ซึ่งบันทึกโดยอะหมัด
(Ahmad, 1313:4/394) จาก มุฮัมหมัด เป็น อุบัยดฺ –อัคริมิซีย⁵¹¹ (al-Tirmidhīy, 1977: 4/217)
จาก อิสฮาก เป็น มัสนูร จาก อับดุลลอฮฺ เป็น นุมัรฺ –ทั้งสองท่านรายงานจาก อุบัยดฺลลอฮฺ เป็น อุมัรฺ
-

อันนะสาอีย⁵¹² (al-Nasā’iy, 1999:8/540) จาก อะลีัย เป็น อัลหุสัยนฺ อัคริมิซีย
จาก อับดุลอะฮฺลา จาก สะอิด จาก อัยยูบ-

ทั้งหมดรายงานจาก นาฟิอฺ จาก สะอิด เป็น อับฮินฺด จาก อับมุซา อัลอัชอะรียะ ﷺ
โดยจำนวนของอะหมัดมีดังนี้

(())

ความว่า “ผ้าไหมและทอง เป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับประชาชาติของฉันที่เป็นผู้ชาย
และเป็นที่อนุมัติสำหรับสตรี”

สายรายงานของหะดีษนี้เป็นสายรายงานที่หะสัน อัคริมิซียระบุว่า หะดีษนี้เป็น
หะดีษ หะสัน เศาะหีหฺ (al-Tirmidhīy, 1977: 4/217)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺ ลิฆนีออริฮฺ หะดีษนี้ตามสายรายงานของอัคริมิซียแล้ว
เป็นหะดีษหะสันเนื่องจากมีผู้รายงานที่ไม่ถึงชั้นมิเกาะฮุแต่เนื่องจากมีอัชชะวาฮิดที่เป็นหะดีษหะสัน
หะดีษสามารถเลื่อนระดับเป็นหะดีษเศาะหีหฺ ลิฆนีออริฮฺ

511 กิตาบ อัลลิบาส บาบ มาญาอะ ฟิ อัลหะรีรุ วะ อัยมุอะฮับ หะดีษที่ 1720

512 กิตาบ อัจชีนะฮฺ บาบ ตะหฺรีม อัยมุอะฮับ อะลา อรริฎูต หะดีษที่ 5163

4.3.10 บาบ เตะละฮุ อัลอิสติสกอ⁵¹³ () (หมวดว่าด้วยการละหมาด เพื่อขอฝน)

หะดีษลำดับที่ 147 หน้า 239 บรรทัดที่ 6

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “หากไม่มีสัตว์เลี้ยงที่เล็มหญ้าอยู่ หรือคนแก่เฒ่าหลังค่อมหรือเด็กทารกที่กำลังคุดนมน แน่นอนพวกเจ้าทั้งหลายจะถูกลงโทษอย่างทรमान”

ตำร็ร็ญุ

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ไม่ปรากฏว่ามีการบันทึกในตำราหะดีษทั้งเก้าเล่ม นอกจากมีการบันทึกด้วยสำนวนหะดีษที่คล้ายคลึงกับที่ผู้แต่ง โดยอ็ฏฏ็อบรอนีย์ในตำราอัลมุญัม อัลกะบ็รึ (al-Tabrānī, 1983: 22/309) และอัลมุญัม อัลเอาลัฎ (al-Tabrānī, 1995: 6/325) รายงาน จาก มุฮัมหมัด เป็น รุซัยกฺ เป็น ญามิอุ อัลมิศรียฺ –

(())

ความว่า “หากไม่มีบ่าวอัลลอฮฺที่แก่เฒ่าหลังค่อม หรือเด็กทารกที่กำลังคุดนมน หรือสัตว์เลี้ยงที่เล็มหญ้าอยู่ แน่นอนพวกเจ้าทั้งหลายจะถูกลงโทษอย่างทรमान”

อัลบัยฮะกีฮฺในตำราฮุอับบอัลอิหม่าน (al-Baihaqiy, 2003: 12/256) จาก อับดุลอะฮฺ ฟัร กามิล เป็น อะหฺมัด อัลมุสตัมลิฮฺ จาก อับดุลอะฮฺบาส มุฮัมหมัด เป็น อิสฮาก เป็น อัยยูบ อ็ฏฏ็อบอะอียฺ จาก อัลหะสัน เป็น อะลียฺ เป็น ซัยยาด อัลสะรียฺ -

ทั้งหมดรายงานจากจาก อิบรอฮีม เป็น อัลมุนซิรุ อัลหิซามียฺ จาก อับดุลเราะหฺมาน เป็น สะอฺดฺ อัลมุอฺซซิน จาก มาลิก เป็น อุบัยดะฮฺ จาก บิดาของเขา จาก ปุฆของเขา (มุส่าฟิอฺ อัคดัยลียฺ)

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษนี้เป็นบุคคลที่ยืมเกาะฮุกเว้นบุคคลดังต่อไปนี้

⁵¹³ หนังสือ อัลบุมะฮะฮฺ อ็ฏฏ็อบรอนีย์ เล่มที่ 1 หน้า 237

1.อับดุลเราะหฺมาน เป็น สะอัด อัลมุอฺซซินเป็นบุคคลเงาะอีฟ () (al-‘Asqalāniy, 1999:283)

2.มาลิก เป็น อุบัยดะฮฺ อัคคอะลี และบิดาของเขาเป็นบุคคลมัจญ์ฮูต (ไม่เป็นที่รู้จัก)

อักษะวาฮิด

หะดีษข้างต้นมีอักษะวาฮิดจากหะดีษที่รายงานโดยท่านอบูสุร็อยเราะฮฺ บันทึกลงโดยอ็ภฺฎ็อบรอนีย์ (al- Tabrāniy, 1995: 7/134) และอบูยะอฺลา อัลเมาคิลีย์ (Abu Ya‘la,1989:11/287) จากสายรายงานของ สุร็อยญ์ เป็น ยูนุส จาก อิบรอฮีม เป็น คอยษัม เป็น อิรอก เป็น มาลิก จาก บิดาของเขา จากปู่ของเขา จาก อบูสุร็อยเราะฮฺ ()

ความว่า “เป็นการประวิงเวลาจากอัลลอฮฺ หากไม่มีคนหนุ่มที่ใจนอบน้อม หรือคนแก่เฒ่าหลังค่อม หรือเด็กทารกที่กำลังคูดนม หรือสัตว์เลี้ยงที่เล็มหญ้าอยู่ แน่นนอนพวกเจ้าทั้งหลายจะถูกลงโทษอย่างทรมาณ”

สายรายงานของหะดีษนี้เป็นสายรายงานเดี่ยวที่เงาะอีฟ เนื่องจาก อิบรอฮีม เป็น คอยษัม เป็นบุคคลที่ไม่มีความน่าเชื่อถือ อันนะสอาอีย์ระบุว่า เป็นมัฏรูก อบูซุรเราะฮฺ ระบุว่า เป็น มุงกัร อัลหะดีษ อัลสาศาญีย์กล่าวว่า เขาเป็นบุคคลเงาะอีฟ บุตรของบุคคลเงาะอีฟ (al-‘Asqalāniy,1996:1/140)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้ตามสายรายงานของอ็ภฺฎ็อบรอนีย์เป็นหะดีษที่เงาะอีฟ เนื่องจากอับดุลเราะหฺมาน เป็น สะอัด อัลมุอฺซซิน เป็นบุคคลเงาะอีฟในการรายงานหะดีษและมาลิก กับบิดาของเขาเป็นบุคคลที่ไม่เป็นที่รู้จัก ส่วนหะดีษที่เป็นอักษะวาฮิดหะดีษนี้ก็ เป็นหะดีษที่เงาะอีฟมาก เนื่องจาก อิบรอฮีม เป็น คอยษัม เป็นบุคคลมัฏรูกจึงไม่สามารถที่จะมาช่วยยกระดับหะดีษข้างต้นให้เป็นหะดีษหะสันได้ ซึ่งอิบนูหะญูรก็ได้กล่าวในหนังสือตลคิศ อัลหะบิรว่า ในสายรายงานนี้มีอิบรอฮีม เป็น คอยษัม เป็น อิรอกเป็นบุคคลที่นักวิชาการหะดีษกล่าวว่าเขาเป็นบุคคลที่เงาะอีฟ (al-‘Asqalāniy,1995: 2/199)

หะดีษลำดับที่ 148 หน้า 239 บรรทัดที่ 31

สำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ผู้ทรงยิ่งใหญ่และทรงปรีชาญาณ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ผู้อภิบาลแห่งบัลลังก์อันทรงเกียรติ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ผู้อภิบาลแห่งชั้นฟ้าทั้งหลาย และ ผู้อภิบาลแห่งบัลลังก์อันทรงเกียรติ”

ตัดริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้มีสำนวนที่คล้ายกับหะดีษที่บันทึกโดยอัลบุคอรีย์⁵¹⁴ (al-Bukhārī, 1979:4/161) จากมุสัคคัต จาก ยะหฺยา –มุสลิม⁵¹⁵ (Muslim, 1996: 4/2092) จาก มุฮัมมัด เป็น อัลมุฮันนา , อิบน์บัซซารุ และ อุบัยดুলลอฮ์ เป็น สะอิด จาก มุอาซ เป็น อิซาม –อติร์มิซีย์⁵¹⁶ (al-Tirmidhī, 1977: 5/495) จาก มุฮัมมัด เป็น บัซซารุ จาก มุอาซ เป็น อิซาม –อะหฺมัด (Ahmad, 1313:1/258) จาก อับดุลวะฮฺฮาบ –อิบนุมาญะฮ์⁵¹⁷ (Ibn Mājah, 2000:4/291) จาก อะลีย เป็น มุฮัมมัด จาก วะเกือ-

ทั้งหมดรายงานจากอิซาม เป็น อับดุลลอฮ์ จาก เกาะตาอะฮ์ จาก อับดุลอะลียะฮ์ จาก อิบน์อับบาส رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัลบุคอรีย์มีดังนี้

)

((

ความว่า “แท้จริงท่านนบี ﷺ ได้วิงวอนขอคูอาฮ์ยามประสภักย์ว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ผู้ทรงยิ่งใหญ่และทรงปรีชาญาณ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ ผู้อภิบาล

514 กิตาบ อัคอะฮฺวาท บาบ อัคคูอาฮ์ อินตะ อัลกัรบ หะดีษที่ 634

515 กิตาบ อัชชะกรุ วั อะคคูอาฮ์ บาบ คูอาฮ์ อัลกัรบ หะดีษที่ 2730

516 กิตาบ อัคอะฮฺวาท บาบ มาญอะฮ์ มายะกูล อินตะ อัลกัรบ หะดีษที่ 3435

517 กิตาบ อัคคูอาฮ์ บาบ อัคคูอาฮ์ อินตะ อัลกัรบ หะดีษที่ 3883

แห่งบัลลังก์อันทรงเกียรติ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ผู้อภิบาลแห่งชั้นฟ้าทั้งหลาย และ ผู้
อภิบาลแห่งบัลลังก์อันยิ่งใหญ่”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลลัทธิเกาะฮุ

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลลัทธิเกาะฮุ

หะดีษลำดับที่ 149 หน้า 239 บรรทัดที่ 34

ถ้อยคำหะดีษ

(())

(())

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ ขอทรงประทานฝนแก่เรา ฝนที่ช่วยชีวิตพวกเรา ที่สร้างความ
ชุ่มชื้น ชุบเลี้ยงพืชผลของพวกเรา ฝนชุก อย่างทั่วถึงตลอดไป ขออัลลอฮ์ได้โปรดหลั่งน้ำฝนลงและ
อย่าได้ให้พวกเราเป็นผู้ที่อยู่หมู่พวกสิ้นหวัง โอ้อัลลอฮ์แท้จริงปวงบ่าว พื้นแผ่นดิน และสรรพสิ่ง
ต่างๆอยู่ในภาวะที่ลำบากไม่สามารถที่จะร้องขอความช่วยเหลือนอกจากพระองค์ โอ้อัลลอฮ์โปรด
ให้พืชพันธุ์ธัญญาหารงอกงาย ให้น้ำนมของสัตว์เลี้ยงเรามีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และได้โปรดประทาน
ความสิริมงคลลงมาจากฟากฟ้า และให้ความสิริมงคลบังเกิดขึ้นในพื้นดิน โอ้อัลลอฮ์ได้โปรดยก
ความยากลำบาก ความหิวและความเปลือยอกออกจากพวกเรา และทรงโปรดปกป้องเราจากภัย
อันตราย โอ้อัลลอฮ์แท้จริงพระองค์คือผู้ทรงอภิบาลโทษดังนั้นจึงขอจากพระองค์ประทานให้น้ำฝนชุก
แก่พวกเรา”

ศักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ไม่มีการบันทึกในตำราหะดีษทั้งเก้าเล่ม นอกจากนี้ สำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอิมามอัชชาฟีอีในตำราอัลอุม⁵¹⁸ (al-Shāfi'ī, 2001:2/548) ด้วย สำนวนตะอ์ลิก กล่าวว่ามีกรารายงานจาก สาลิม เบน อับดุลลอฮ์ จาก บิดาของเขา (อิบนุอุมร์) رضي الله عنه โดยมีสำนวนดังนี้

))

((

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ ขอทรงประทานฝนแก่เรา ฝนที่ช่วยชีวิตพวกเรา ที่สร้างความชุ่มชื้น ชุบเลี้ยงพืชผลของพวกเรา ฝนชุก อย่างทั่วถึงตลอดไป ขออัลลอฮ์ได้โปรดหลั่งน้ำฝนลงและอย่าได้ให้พวกเราเป็นผู้ที่อยู่หมู่พวกสิ้นหวัง โอ้อัลลอฮ์แท้จริงปวงบ่าว พื้นแผ่นดิน และสรรพสิ่งต่างๆอยู่ในภาวะที่ลำบากไม่สามารถที่จะร้องขอความช่วยเหลือนอกจากพระองค์ โอ้อัลลอฮ์โปรดให้พืชพันธุ์ธัญญาหารงอกเงย ให้น้ำนมของสัตว์เลี้ยงเรามีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และได้โปรดประทานความสิริมงคลลงมาจากฟากฟ้า และให้ความสิริมงคลบังเกิดขึ้นในพื้นดิน โอ้อัลลอฮ์ได้โปรดยกความยากลำบาก ความหิวและความเปลือยกายออกจากพวกเรา และทรงโปรดปกป้องเราจากภัยอันตราย โอ้อัลลอฮ์แท้จริงพระองค์คือผู้ทรงอภิโชนดังนั้นจึงขอจากพระองค์ประทานให้น้ำฝนชุกแก่พวกเรา”

อัลบัยฮะกี้นำมาบันทึกจากสายรายงานของอัชชาฟีอีในตำรามะอริฟะฮ์ อัลสุันัน วัลอาฮารุ⁵¹⁹ (al-Baihaqī, 1991:3/100) จาก อิบุนุสะอีด จาก อิบุนุอับบาส จาก อีรเราะบือ จาก อัชชาฟีอี

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคละมิเกาะฮ์

⁵¹⁸ กิตาบ อัลอิติศเกาะฮ์ บาบ อัคคูอาฮ์ ฟิ กุฎบะฮ์ อัลอิติศเกาะฮ์ หะดีษที่ 579

⁵¹⁹ กิตาบ อัลอิติศเกาะฮ์ บาบ อัคคูอาฮ์ ฟิ อัลอิติศเกาะฮ์ หะดีษที่ 2015

อ็ชชะวาฮิด

หะดีษนี้นอกจากการรายงานของอิบนุอุมัรแล้วยังมีอ็ชชะวาฮิดจาก ญาบิร เป็น อับดุลลอฮ์ และ อิบนุอับบาส

อบูดาวูด⁵²⁰ (Abū Dāwud, 1997:1/481) บันทึกจาก อิบนุอับบาส จาก มุฮัมมัด เป็น อุบัยด จาก มิสอ์ร จาก ยะซีด อัลพะกีร จาก ญาบิร เป็น อับดุลลอฮ์ ๖ ด้วยสำนวน

(())

ความว่า “โอ้อัลลอฮ์ ขอทรงประทานฝนแก่เรา ฝนที่ช่วยชีวิตพวกเรา ที่สร้างความชุ่มชื้น ชุบเลี้ยงพืชผลของพวกเรา ฝนชุก มีประโยชน์และไม่สร้างความเดือนร้อน ทันทันทีโดยไม่ล่าช้า (ผู้รายงาน) กล่าวว่า ต่อมาเมฆมาปกคลุมพวกเขา”

อิบนุมาญะฮ์⁵²¹ (Ibn Mājah, 2000:2/97) บันทึกจาก มุฮัมมัด เป็น อับดุลลอฮ์ อิมาม อับดุลลอฮ์ จาก อัลหะสัน เป็น อับดุลลอฮ์ จาก อับดุลลอฮ์ เป็น อิบน์ อิบน์ จาก หะบิบ เป็น อิบน์ จาก อิบนุอับบาส ๖ ด้วยสำนวน

)

((

ความว่า “มีชายอาหรับคนหนึ่งมาพบท่านนบี ﷺ แล้วได้กล่าวแก่ท่านว่า โอ้อัลลอฮ์ของอัลลอฮ์ ฉันได้มาหาท่านจากผู้คนกลุ่มหนึ่งที่ประสบกับความยากลำบาก ดังนั้น ท่านนบี ได้ขึ้นบนมินบรและได้สรรเสริญอัลลอฮ์แล้วกล่าววิงวอนว่า โอ้อัลลอฮ์ ขอทรงโปรดประทานฝนแก่เรา ที่ช่วยชีวิตพวกเรา ให้ความยินดี ฝนชุกที่ชุบชีวิตพืชผล ทันทันทีโดยไม่ล่าช้า แล้วท่านก็ลงมาจากมินบร หลังจากนั้นไม่มีใครเลยที่มาหาท่านนอกเสียจากต้องกล่าวว่า ฝนได้โปรยลงมาให้พวกเราแล้ว”

สายรายงานของอิบนุมาญะฮ์ เป็นสายรายงานที่สะอาดให้ผู้รายงานหะดีษทุกท่าน เป็นบุคคลยิบะฮ์

⁵²⁰ กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ ร็อฟู อัลยะดัยนุ ฟิ อัลอิสติสกอฮ์ หะดีษที่ 1169

⁵²¹ กิตาบ อิกอมะฮ์ อัศเศาะลาฮฺ บาบ มาญะฮ์ ฟิ อัลดุอาฮ์ ฟิ อัลอิสติสกอฮ์ หะดีษที่ 1270

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้ผู้วิจัยจึงไม่สามารถระบุระดับของหะดีษนี้ได้ เพราะหะดีษนี้ตามสายรายงานของอิมามอัชชาฟีอีย์เป็นหะดีษอัลมุอัลลั๊ก ไม่มีผู้ใดที่ค้นพบต้นต่อกระแสนายงานที่แท้จริง ทำให้สายรายงานนั้นไม่สมบูรณ์ อิบน์หะญัร กล่าวว่า หะดีษนี้อัชชาฟีอีย์ได้บันทึกในอัลอุมม์ในรูปแบบตะอฺลิก เราไม่สามารถค้นพบสายรายงานเดิมของหะดีษนี้ อีกทั้งอัลบัยฮะกีเย่เองก็มิได้สืบหาสายรายงานของหะดีษนี้ที่สมบูรณ์ (al-‘Asqalāniy, 1995:2/201) ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่อาจระบุระดับของหะดีษนี้ได้

หะดีษลำดับที่ 150 หน้า 240 บรรทัดที่ 29

สำนวนหะดีษ

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ไม่ขอจากอัลลอฮ์ อัลลอฮ์จะทรงโกรธเขา”

ตำริญญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอัคริมิซีย⁵²² (al-Tirmidhīy, 1977: 5/456) จากกุดัยบะฮ์ จาก หาดิม เป็น อิสมาอิล—อิบน์มาญะฮ์⁵²³ (Ibn Mājah, 2000:4/261) จาก ออบูบักกร์ เป็น อิบิฮัยบะฮ์ และ อะลีเย่ เป็น มุฮัมหมัด จาก วะเกียะ—อะหฺมัด (Ahmad, 1313:2/442) จาก มัรวาน อัลฟะซารีเย่—

ทั้งหมดรายงานจาก คูบัยฮ์ ออบูอัลมะลิก จาก ออบูศอลิหฺ จาก ออบูสุร็อยเราะฮ์ رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอัคริมิซียมีดังนี้

(())

ความว่า “ผู้ใดที่ไม่ขอจากอัลลอฮ์ อัลลอฮ์จะทรงโกรธเขา”

⁵²² กิตาบ อัคคะอาวาต บาบ ที่ 2 หะดีษที่ 3373

⁵²³ กิตาบ อัคคูอาฮ์ บาบ ฟีฏุล อัคคูอาฮ์ หะดีษที่ 3827

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมิเกาะฮุกเว้นบุคคลดังต่อไปนี้

1. หาดิม เป็น อิสมาอีล เป็นบุคคลที่สะอาด ถูก ยอมรับ สำหรับการรายงานหะดีษของ
จากตำราถือว่าถูกต้อง () (al-‘Asqalāniy, 1999:84)
2. อับดุลลอฮ์ อัลกุซัยบี เป็นบุคคล ลัยฮินุลหะดีษ () (al-‘Asqalāniy,
1999:571)

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากผู้รายงานบางท่านมีสถานภาพไม่ถึงขั้นมิเกาะฮุก
ซัยคุดอัลอับบานีย์ระบุในหนังสืออัลอะดะบ อัลมุฟร็อด ว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษหะสัน (al-
Albāniy, 2000: 227)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

4.3.11 บาบ หุกมฺุ ตาริก อัศเศาะลาฮฺ⁵²⁴ () (หมวดว่าด้วยบัญญัติ
เกี่ยวกับผู้ที่ทิ้งละหมาด)

หะดีษลำดับที่ 151 หน้า 242 บรรทัดที่ 21

สำนวนหะดีษ

))
((

ความว่า “ฉันถูกใช้ให้ต่อสู้กับบรรดาผู้คนที่ (ที่ตั้งตนเป็นศัตรูทำลายมุสลิมและอิสลาม) จนกว่าพวกเขาจะกล่าว (คำปฏิญาณตน) ว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพสักการะนอกจากอัลลอฮฺ และมุฮัมมัด คือ ศาสนทูตของอัลลอฮฺ, พวกเขาได้ดำรงละหมาด และจ่ายซะกาต”

คำอธิบาย

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนหะดีษที่บันทึกโดย อัลบุคอรีฮ์⁵²⁵ (al-Bukhārī, 1979:1/24) จาก अबดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด อัลมุสนะดีฮ์ จาก อบูเราะวีหฺ อัลหะเราะมีฮ์ บิน อุมาระฮฺ -มุสลิม⁵²⁶ (Muslim, 1996:1/53) จาก อบู ซื่อสตัน อัลมิสมะอีฮ์ มาลิก บิน अबดุลวาฮิด จาก अबดุลมะลิก บิน อัศศ็อบบาหฺ -

ทั้งสองท่านรายงานจาก ซุบะฮฺ จาก วากิด บิน มุฮัมมัด จาก บิดาของเขา (มุฮัมมัด บิน ซัยด์ บิน अबดุลลอฮฺ บิน อุมัร) จาก ปูของเขา (อิบน์อุมัร) โดยสำนวนหะดีษที่สมบูรณ์ของอัลบุคอรีฮ์มีดังนี้

((

))

⁵²⁴ หนังสือบุนฆะฮฺ อัลญุลาละมที่ 1 หน้า 242

⁵²⁵ กิตาบ อัลอิหมาน บาบ { } หะดีษที่ 25

⁵²⁶ กิตาบ อัลอิหมาน บาบ อัลอุมัรฺ บิ กิตาบ อันนาส หัตตา ฆะกูลฺ ลาลิลาฮฺ อิลลัลลอฮฺ มุฮัมมัด เราะซูลุลลอฮฺ หะดีษที่ 36 (22)

ความว่า “ฉันถูกใช้ให้ต่อสู้กับบรรดาผู้คน (ที่ตั้งตนเป็นศัตรูทำลายมุสลิมและอิสลาม) จนกว่าพวกเขาจะกล่าว (คำปฏิญาณตน) ว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพสักการะนอกจากอัลลอฮ์ และมุฮัมมัด คือ ศาสนทูตของอัลลอฮ์ พวกเขาได้ดำรงละหมาด และจ่ายซะกาต เมื่อพวกเขาได้ปฏิบัติในสิ่งดังกล่าวแล้ว เลือดของเขา ทรัพย์สินของเขาก็เป็นที่ต้องห้ามแก่ฉัน นอกจากสิทธิตามข้อกำหนดของอิสลาม และการสอบสวนของเขานั้นมี ณ อัลลอฮ์”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหীหเนื่องจากผู้รายงานทุกท่านเป็นบุคคลเชื่อถือได้

หะดีษลำดับที่ 152 หน้า 242 บรรทัดที่ 25

จำนวนหะดีษ

)

((

ความว่า “การละหมาดห้าเวลานั้นเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์ได้บัญญัติแก่ปวงบ่าวของพระองค์ ผู้ใดที่ดำรงรักษาการละหมาดโดยไม่ละเลยหรือทำให้บกพร่องอย่างคุณแคลน อัลลอฮ์ก็จะทรงสัญญาว่าจะให้เขาผู้นั้นเข้าสวรรค์ และผู้ใดที่ไม่ดำรงรักษาการละหมาดเขาก็ไม่มีพันธะสัญญาใดๆกับอัลลอฮ์ หากพระองค์ประสงค์ที่จะลงโทษพระองค์ก็จะลงโทษ และหากพระองค์ประสงค์จะให้เขาได้เข้าสวรรค์พระองค์ก็จะให้เขาเข้าสวรรค์”

ศักริจญ์

สำนวนหะดีษที่ผู้แต่งอ้างอิงนี้ตรงกับสำนวนหะดีษที่บันทึกโดยอบูดาวูด⁵²⁷ (Abū Dāwud, 1997:2/88) จาก อัลเกาะอุนะบียะ-อันนะสาอียี⁵²⁸ (al-Nasā'iy, 1999:1/248) จาก กุฎัยบะฮ์-ทั้งสองท่านรายงานจากมาลิก⁵²⁹ (Mālik, 2001:117) —

อะหฺมัด (Aḥmad, 1313:5/315) และอัลดาริมียี⁵³⁰ (al-Dārimīy, 2000:2/958) จาก ยะซีด เป็น ฮารูน —ทั้งสองท่านรายงานจาก ยะหฺยา เป็น สะอีด —

อิบนุมาญะฮ์⁵³¹ (Ibn Mājah, 2000:2/168) จาก มุฮัมมัด เป็น บัซซารุ จาก อิบนุอบีอะดียะ จาก ซุอฺบะฮ์ จาก อับดุลร็อบบิฮ์ เป็น สะอีด-

ทั้งหมดรายงานจาก มุฮัมมัด เป็น ยะหฺยา เป็น ฮิบบาน จาก อิบนุมุหัยริซ จาก อัลมุคตะญีย์ จาก อุบาคะฮ์ เป็น สอมิต رضي الله عنه โดยสำนวนหะดีษของอบูดาวูดมีดังนี้

))

((

ความว่า “การละหมาดหัวเวลานั้นเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์ได้บัญญัติแก่ปวงบ่าวของพระองค์ ผู้ใดที่ดำรงรักษาการละหมาดโดยไม่ละเลยหรือทำให้บกพร่องอย่างดูแลน อัลลอฮ์ก็จะทรงสัญญาว่าจะให้เขาผู้นั้นเข้าสวรรค์ และผู้ใดที่ไม่ดำรงรักษาการละหมาดเขาก็ไม่มีพันธะสัญญาใดๆกับอัลลอฮ์ หากพระองค์ประสงค์ที่จะลงโทษพระองค์ก็จะลงโทษ และหากพระองค์ประสงค์จะให้เขาได้เข้าสวรรค์พระองค์ก็จะให้เขาเข้าสวรรค์”

สถานภาพของผู้รายงานหะดีษ

ผู้รายงานหะดีษทุกท่านเป็นบุคคลมีเกาะฮุกเว็น อัลมุคตะญีย์ อิบนุหะญูร์ ระบุว่า เป็นบุคคลมีกบฏ () (al-‘Asqalāniy, 1999:563) ส่วนอิบนุอับดุลบัรระบุว่าเป็นอัลมุคตะญีย์

527 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ ฟิ มัน ลัมยูคฺรุ หะดีษที่ 1420

528 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ อัลมุฮาฟะซะฮฺ อะลา อัลเศาะละวาต ค็อมสุ หะดีษที่ 460

529 กิตาบ เศาะลาฮฺ อัลลัฮฺ บาบ อัลอัมรุ บิ อัลวิตฺรฺ หะดีษที่ 14

530 กิตาบ อัลเศาะลาฮฺ บาบ ฟิ อัลวิตฺรฺ หะดีษที่ 1618

531 กิตาบ อิกอมะฮฺ อัลเศาะลาฮฺ บาบ มาญาอะฮฺ ฟิ ฟิรฎุ อัลเศาะละวาต อัลค็อมสุ วัลมุฮาฟะซะฮฺ อะลัฮฺ หะดีษที่ 1401

เป็นบุคคลที่ไม่เป็นที่รู้จักและไม่ปรากฏว่าเคยรายงานหะดีษนอกจากหะดีษนี้เท่านั้น แต่ทว่ากรรายงานของเขานั้นมีอัลมุตาบะอะฮฺ (มีการติดตาม) โดย अबดุลลอฮฺ อัศศุนาบีอีษีย์ รายงานจาก อุบาอะฮฺ เป็น สอมีต

อัลมุตาบะอะฮฺ

ผู้ที่รายงานหะดีษจากท่านอุบาอะฮฺ เป็น อัศศอมีต นอกจากอัลมุคตะฎีย์แล้วยังมี अबดุลลอฮฺ เป็น อัศศุนาบีอีษีย์ ซึ่งบันทึกโดยอบูดาวูด⁵³² (Abū Dāwūd, 1997:1/212) และอะหมัด (Ahmad, 1313:5/317) จากสายรายงานของมุฮัมมัด เป็น มุฏีอรริฟ จาก ซัยคุ เป็น อัสลัม จาก อะฏอฮ์ เป็น ยะฮฺซาร จาก अबดุลลอฮฺ เป็น อัศศุนาบีอีษีย์ จาก อุบาอะฮฺ เป็น อัศศอมีต ﷺ โดยมีสำนวนหะดีษดังนี้

))

((

ความว่า “การละหมาดห้าเวลานั้นเป็นสิ่งที่อัลลอฮฺได้บัญญัติไว้ ผู้ใดที่อาบน้ำละหมาดอย่างสมบูรณ์ จากนั้นเขาได้ละหมาดในเวลา ทำการ ไค้งและก้มกราบอย่างสมบูรณ์แล้ว อัลลอฮฺก็จะทรงสัญญาว่าจะให้อภัยบาปแก่เขา และผู้ใดที่ไม่กระทำในสิ่งดังกล่าวเขาก็ไม่พ้นระสัญญาใดๆกับอัลลอฮฺ หากพระองค์ประสงค์จะให้อภัยบาปแก่เขาพระองค์ก็จะให้ และหากพระองค์ประสงค์ที่จะลงโทษพระองค์ก็จะลงโทษเขา”

ระดับของหะดีษ

หะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺ ลิฆ്മียริศฺ หะดีษตามสายรายงานของอบูดาวูดเป็นหะดีษหะสัน เนื่องจากผู้รายงานหะดีษบางท่านมีสถานภาพไม่ถึงชั้นมิเกาะฮฺ แต่หะดีษนี้มีอัลมุตาบะอะฮฺ จากการรายงาน अबดุลลอฮฺ อัศศุนาบีอีษีย์ จาก อุบาอะฮฺ เป็น สอมีต ซึ่งเป็นสายรายงานที่ถูกต้องจึงทำให้หะดีษนี้เลื่อนระดับเป็นหะดีษเศาะหีหฺลิฆ്മียริศฺ ซัยคุอัลอัลบานีย์ระบุในหนังสือเศาะหีหฺออตตฺริฆิบ ว่าจะออตตฺริฆิบ ว่าหะดีษนี้เป็นหะดีษเศาะหีหฺลิฆ്മียริศฺ (al-Albānī,2000:1/271)

⁵³² กิตาบ อัศเศาะลาฮฺ บาบ อัลมุฮาพะชะฮฺ อะลา อัศเศาะลาวัต หะดีษที่ 425